

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
IP UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”

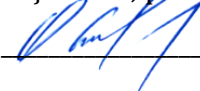
APROBAT

la ședința Senatului
USMF „Nicolae Testemițanu”
PV nr. 4/6 din 22.04.2021
Rector, prof. univ., dr. hab. șt. med,

Emil CEBAN

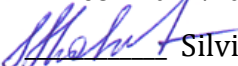
APROBAT

la ședința Consiliului de
Management al Calității
PV nr. 03 din 01.04.2021
Vicepreședinte, prof. univ. dr. hab. șt. med,

Olga CERNEȚCHI

COORDONAT

Departamentul Didactic și
Management Academic,
30.03.2021,
Șef Departament,
conf. univ. dr. șt. med,

Silvia STRATULAT

APROBAT

la ședința Consiliului
Facultății de Medicină,
PV nr. 08 din 20.04.2021,
Președinte, conf. univ.,
dr. hab. șt. farm,

Gheorghe PLĂCINTĂ

APROBAT

la ședința Comisiei de asigurare
a calității și evaluare curriculară
Medicină, PV nr. 06 din
16.04.2021, Președinte,
prof. univ., dr. hab. șt. med,

Sergiu SUMAN

PROGRAM DE STUDII
0912.1 MEDICINĂ

Nivelul calificării:	7 ISCED / 7 CNCRM/ 7 EQF/ 2QF-EHEA
Domeniul general de studiu:	091 Sănătate
Domeniul de formare profesională:	0912 Medicină
Programul de studiu:	0912.1 Medicină
Numărul total de credite de studii:	360
Titlul obținut la finele studiilor:	Licențiat în medicină
Baza admiterii:	
pentru studenții autohtoni:	Diploma de bacalaureat sau un act echivalent de studii; diplomă de studii profesionale; diploma de studii superioare
pentru studenții internaționali:	Diploma de bacalaureat sau un act echivalent de studii; diploma de studii superioare și examen de admitere
Limba de instruire:	Română; rusă, engleză
Forma de organizare a învățământului:	învățământ cu frecvență

FIȘA DE COORDONARE

Nr. crt.	Numele, prenumele	Funcția, titlu științific și științifico-didactic, structura, instituția / Organizația
COORDONATORI INSTITUȚIONALI Programul de studii superioare integrate 0912.1 MEDICINĂ		
1.	Cernețchi Olga	Prim-prorector, prorector pentru activitate didactică USMF „Nicolae Testemițanu”, dr. hab. șt. med., prof univ.
2.	Stratulat Silvia	șef Departament Didactic și Management Academic, dr. șt. med., conf. univ.
3.	Șalaru Virginia	Șef Secție Managementul calității academice, dr. șt. med., conf. univ.
MEMBRI AI GRUPULUI DE LUCRU		
1.	Plăcintă Gheorghe	Președinte , Decanul facultății de Medicină nr. 1, șef Catedră de boli infecțioase, dr. hab. șt. med., conf. univ.
2.	Bețiu Mircea	Vicepreședinte , Decanul facultății de Medicină nr.2, șef Catedră de dermatovenerologie, dr. șt. med., conf. univ.
3.	Pogonea Ina	Secretar , prodecanul facultății de Medicină, dr. șt. med., conf. univ., Catedra de farmacologie și farmacologie clinică
4.	Bologa Ludmila	prodecanul facultății de Medicină nr. 1, dr. șt. med., conf. univ., Departamentul Pediatrie
5.	Harea Dumitru	prodecanul facultății de Medicină nr. 1, dr. șt. med., conf. univ., Catedra de endocrinologie
6.	Șaptefrați Lilian	Șef Catedră de histologie, citologie și embriologie, dr. hab. șt. med., prof. univ.
7.	Matcovschi Sergiu	Șef Departamentul medicină internă, șef Disciplina de sinteze clinice, dr. hab. șt. med., prof. univ.
8.	Tcaciuc Eugen	Șef disciplina de gastroenterologie, Departamentul Medicină Internă, dr. hab. șt. med., prof. univ.
9.	Rojnoveanu Gheorghe	Șef Catedră de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi”, dr. hab. șt. med., prof. univ.
10	Baltaga Ruslan	Director IMSP Institutul Oncologic, dr. șt. med., conf. univ.,
11	Manic Milena	Studentă, Facultatea de Medicină, anul IV, M1924
RECENZENȚI		
1.	Adrian Streinu-Cercel	Senator, Profesor universitar, Director Departament clinic 2- Boli infecțioase, Microbiologie, Fiziologie, Fiziopatologie, diabet, Endocrinologie. UMF „Carol Davida” București, România
2.	Boris Gîlcă	șeful Direcției sănătate a municipiului Chișinău

CUPRINS

NOTĂ EXPLICATIVĂ	4
Baza legislativă	4
Concepția formării și destinația Programului	4
Scopul și misiunea	4
Obiective	5
Finalități de studii	5
COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII	6
CALENDARUL ACADEMIC	9
CONȚINUTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANII DE STUDII	10
FORMA DE EVALUARE FINALĂ A STUDIILOR	15
STAGIILE DE PRACTICĂ	15
DISCIPLINELE OPȚIONALE	16
DISCIPLINE LA LIBERA ALEGERE	18
REPARTIZAREA ORELOR PE GRUPELE DE DISCIPLINE	19
COMPETENȚELE SPECIALISTULUI ÎN MEDICINĂ	19
MATRICEA CORELĂRII FINALITĂȚILOR DE STUDIU ȘI A COMPETENȚELOR FORMATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI MEDICINĂ CU CELE ALE UNITĂȚILOR DE CURS/DISCIPLINLOR	22
CATALOGUL DISCIPLINELOR	28
ANUL I	28
I.1. Obligatorii	28
I.2. Opționale	45
I.3. Facultative	55
I.4. Stagii practice	57
ANUL II	59
II.1. Obligatorii	59
II.2. Opționale	75
II.3. Facultative	82
II.4. Stagii practice	84
ANUL III	86
III.1. Obligatorii	86
III.2. Opționale	99
III.3. Facultative	109
III.4. Stagii practice	112
ANUL IV	115
IV.1. Obligatorii	115
IV.2. Opționale	144
IV.3. Facultative	155
IV.4. Stagii practice	157
ANUL V	159
V.1. Obligatorii	159
V.2. Opționale	185
V.3. Facultative	198
V.4. Stagii practice	200
ANUL VI	205
VI.1. Obligatorii	205
VI.2. Opționale	226
VI.3. Facultative	232
VI.4. Stagii practice:	234

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Baza legislativă

Programul de studiu 0912.1 Medicină a fost elaborat în conformitate cu cerințele standardului internațional ISCED, Cadrul european al calificărilor (EQF) și în baza actelor legislative:

- Codul Educației nr. 152 din 17.07.2014;
- Hotărârea de Guvern nr. 482 din 23.06.2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și a specialităților în învățământul superior, cu modificările ulterioare prin HG nr. 348 din 10.06.2020;
- Ordinul MECC RM nr. 1625 din 12.12.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (cilul I) și integrate;
- Ordinul Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nr. 120 din 10.02.2020 cu privire la aprobarea Planului-Cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate;
- Ordinul Ministerului Muncii și Protecției sociale nr. 22 din 03.03.2014 Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2014);
- Ordinul ME RM nr. 1046 din 29.10.2015 Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu;
- Ordinul ME RM nr. 206 din 16.04.2017 Cu privire la programe de studii realizate în comun cu instituții de învățământ de peste hotare;
- Ordinul ME RM nr. 738 din 05.08.2016 Cu privire la participarea studenților în asigurarea calității;
- Ordinul ME RM nr. 569 din 15.12.2017 Recomandări-cadru privind îmbunătățirea programelor de studii;
- Standardul de calificare Medicină, aprobat la 05.06.2020;
- Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale.

Concepția formării și destinația Programului

La baza PS 0912.1 Medicină stă formarea specialistului medic – absolvent al instituției de învățământ medical superior, care este pregătit pentru activitate profesională în domeniul medicinei cu scopul furnizării serviciilor medicale la toate nivelele de asistență medicală, oferirii populației serviciilor de consult medical centrat pe pacient la cel mai înalt standard de calitate; identificarea și răspunderea la întrebările fundamentale cu privire la mecanismele patogenetice, prevenirea și tratarea bolilor, aplicând principiile medicinei bazată pe dovezi; efectuarea manoperelor practice medicale, utilizarea tehnici medicale moderne; realizarea investigațiilor instrumentale și de laborator, aplicarea tehnologiilor digitale pentru elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeelelor terapeutice adecvate acestora, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență; desfășurarea activităților de cercetare în domeniul profesional și dezvoltarea abilităților manageriale și a lucrului în echipă.

Programul este destinat absolvenților învățământului liceal (nivelul 3 CNCRM), învățământului profesional tehnic postsecundar (nivelul 4 CNCRM), învățământului profesional tehnic postsecundar nonterțiar (nivelul 5 CNCRM), învățământului superior de licență – ciclul I (nivelul 6 CNCRM).

Scopul și misiunea

PS 0912.1 Medicină are **misiunea** de formare și dezvoltare continuă a specialiștilor calificați și competitivi în domeniul Medicinii pentru sistemul de sănătate, luând în considerare rezultatele cercetării științifice avansate, realizările în domeniul medical profesional și cerințele pieții de muncă internaționale și naționale.

Scopul PS 0912.1 Medicină este de a forma specialiști capabili să soluționeze probleme profesionale în activități medicale, științifice și de cercetare, organizatorice și manageriale pe baza competențelor profesionale și transversale formate în procesul de învățământ în conformitate cu cerințele Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Sănătății, precum și formarea valorilor universale, culturale și morale, responsabilitatea profesională, etică și civică, abilități de gândire critică, autodezvoltare, autorealizare și autoeducație care sunt solicitate în societatea modernă.

Obiective

- Adaptarea modalităților de predare și evaluare la standardele actuale ale învățământului medical performant, centrat pe student;
- Obținerea competențelor de specialitate și de cercetare pentru o carieră profesională;
- Crearea de abilități și responsabilități de lucru în echipă, bazate pe principiul comunicării, cooperării și răspunderii egale;
- Dezvoltarea competențelor de utilizare eficientă a surselor informaționale, a resurselor de comunicare și de formare profesională asistată TIC;

Finalități de studii

Finalitățile de studiu se vor realiza prin valorificarea conținutului unităților de curs, dar și prin utilizarea adecvată a activităților de predare - învățare - cercetare - evaluare. La finele programului de studii absolvenții programului de studii 0912.2 Medicină vor fi apti:

- să cunoască particularitățile de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice;
- să poată efectua manopere practice medicale, utiliza tehnici medicale moderne,
- să realizeze investigații instrumentale și de laborator,
- să aplice tehnologii digitale pentru elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selecta procedee terapeutice adecvate acestora, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență;
- să poată planifica, coordona și efectua activități de promovare a sănătății, întreprinde măsuri profilactice pentru prevenirea morbidității la nivel individual și comunitar;
- să cunoască și aplice procedee privind asigurarea calității serviciilor medicale și execută responsabil activitățile medicale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale și a prevederilor legislației în vigoare;
- să poată realiza activități pedagogice și metodico-didactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate în domeniul medical;
- să posede abilități de autoevaluare obiectivă a necesității de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate naționale și internaționale;
- posedă abilități lingvistice, cunoștințe avansate în utilizarea tehnologiilor informaționale, competențe în cercetare, comunicare și lucru în echipă.

COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII

Denumirea competențelor	Descrierea competenței
COMPETENȚE TRANSVERSALE	
CT 1. Autonomie și responsabilitate în activitate	Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.
CT 2. Comunicarea eficientă și abilități digitale	Utilizarea eficientă a cunoștințelor lingvistice, a abilităților în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și sursele informaționale (portaluri Internet, e-mail, baze de date, aplicații software, platforme on-line etc.) atât în limba română cât și într-o limbă de circulație internațională.
CT 3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate social	Identificarea obiectivelor, resurselor disponibile, condițiilor de finalizare a sarcinilor, determinarea etapelor și duratei lucrului, termenilor de realizare aferente. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizate a muncii în echipă.
CT 4. Dezvoltare personală și profesională	Autoevaluarea obiectivă a necesităților de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.
COMPETENȚE PROFESIONALE	
CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare	Aplică cadrul legal și normativ în activitatea practică. Respectă normele de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale. Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Desfășoară activități libere și independente conform jurământului profesiei de medic. Cunoaște și respectă drepturile și normele tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în diverse situații socio-medicale conform legislației în vigoare. Cunoaște și respectă prevederile contractului colectiv de muncă, normele de protecție și tehnica securității și sănătății la locul de muncă. Asigură conformitatea și corectitudinea îndeplinirii obligațiilor de serviciu în acordarea de îngrijiri populației în instituțiile medico-sanitare publice, private și comunitare. Încurajează decizia etică informată și respectă decizia pacientului.
CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și	Cunoaște structurile, funcțiile fiziologice ale organelor și sistemelor de organe la subiecții sănătoși. Recunoaște procesele fiziologice și patologice ale ființei umane și răspunsurile psihosociale ale indivizilor în diferite stări de sănătate. Cunoaște terminologia relevantă pentru semnele și simptomele importante care sunt

Denumirea competențelor	Descrierea competenței
comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social	derivate din diferite stări fiziopatologice. Identifică procesele fiziopatologice și exprimarea lor, precum și factorii de risc care determină sănătatea și boală în diferitele etape ale ciclului vieții. Apreciază relația dintre starea de sănătate, mediul fizic și social al ființei umane. Cunoaște evoluția posibilă și complicațiile la care duc principalele procese patologice.
CP 3. Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedurilor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență	Evaluează starea de sănătate a pacienților prin anamneză riguroasă și examen clinic. Aplică abilitățile de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor și luării deciziilor prompte în diverse situații. Evaluează și identifică prealabil problemele, facilitând găsirea celei mai bune soluții pentru situațiile create de risc, atingerea obiectivelor, îmbunătățind rezultatele și asigurând calitatea muncii desfășurate. Efectuează diferite manopere practice în timpul examenului clinic, necesare pentru stabilirea diagnosticului. Stabilește diagnosticul celor mai frecvente afecțiuni. Discută opțiunile, avantajele, dezavantajele și riscurile tratamentelor cu pacienții și este capabil să ajute pacienții să ia decizii cu privire la tratamentul lor. Prescrie, revizuieste și monitorizează intervențiile terapeutice adecvate relevante pentru practica clinică, inclusiv indicații terapeutice și profilactice. Reacționează prompt, în mod independent, în diverse situații, care să permită salvarea vieții și îmbunătățirea calității vieții. Aplică tehnici de prim ajutor în cazurile de urgență. Efectuează manipulații de resuscitare și prim ajutor.
CP 4. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire	Aplică măsuri de promovare a sănătății și profilaxie. Identifică oportunitățile de menținere a sănătății și prevenire a bolilor. Identifică oportunitățile de a promova schimbările în stilul de viață și alte acțiuni care vor îmbunătăți pozitiv starea de sănătate. Realizează acțiuni de educație pentru sănătate în conformitate cu ghidurile și protocoalele de practică medicală. Menține sănătatea proprie și este conștient de propria responsabilitate ca medic pentru promovarea unei abordări sănătoase a vieții, bazate pe dovezi. Discută cu pacienții despre factorii care le-ar putea influența sănătatea. Participă și sprijină indivizii sau comunitatea în activitățile de promovare a sănătății, programe de screening și oferă informații despre riscurile și beneficiile sale. Realizează activitățile de profilaxie la nivel individual conform prevederilor protocoalelor clinice. Promovează și aplică măsuri de promovare a sănătății proprii și managementul stresului la locul de muncă. Efectuează sistematic examenul medical pentru menținerea sănătății proprii.
CP 5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor	Comunică, interacționează și lucrează eficient în colectiv și împreună cu personalul inter-profesional, indivizii, familiile și grupurile de persoane. Interacționează eficient cu alți profesioniști implicați în îngrijirea pacienților, demonstrând respect pentru colegi și alți profesioniști din domeniul sănătății. Dezvoltă relații de colaborare pozitivă cu membrii echipei implicați în îngrijirea pacienților, precum și capacitatea de a se adapta la schimbare. Oferă suport adecvat și oportun pentru utilizatorii de servicii în orientarea în sistemul de sănătate, inclusiv servicii, accesul la îngrijiri și resursele disponibile. Utilizează eficient abilitățile lingvistice, tehnologiile informaționale și competențele de comunicare

Denumirea competențelor	Descrierea competenței
CP 6. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei	Planifică, organizează și execută cercetări științifice în domeniu. Identifică sursele de informație, selectează materiale și metode de cercetare, efectuează experimente, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborează și susține discursuri, prezentări în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerența în expunere și corectitudine științifică; participă în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice
CP 7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional	Realizează întreținerea nivelului înalt de competențe profesionale pe parcursul întregii perioade de activitate. Participă activ în cadrul asociațiilor profesionale în scopul corectitudinii îndeplinirii obligațiilor profesionale, promovării imaginii medicului și a sistemului medical în societate. Contribuie la ajustarea cadrului legislativ în domeniul asistenței medicale la standardele europene, asigurarea calității actului medical, implementarea Regulilor de Bune Practici, promovarea imaginii profesiei de medic la manifestările științifico-practice și în mass media.
CP 8. Realizarea activității pedagogice și metodicodidactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnice în domeniul sănătății	Realizează activități de predare în grupuri mici studenților mediciști și asistenților medicali. Realizează evaluări la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Cunoaște și aplică metode de instruire în dependență de specificul audienței. Stabilește scopul și obiectivele instruirii și/sau a evaluării. Determină formele optime de instruire și evaluare în dependență de specificul audienței. Elaborează programele de studii, planuri de lucru, materiale metodicodidactice pentru procesul de instruire a elevilor/studenților/cursanților. Efectuează măsuri de promovare a sănătății în comunitate.

CALENDARUL ACADEMIC

Anul de studii	Activități didactice		Sesiuni de examene (săptămâni)		Stagii de practică	Vacanțe		
	Semestrul I	Semestrul II	iarnă	vară		Iarnă	Primă-vară	Vară
I	01.09-10.12	01.02-20.05	13.12-24.12 10.01-26.01	23.05-24.06	26.06-15.07	25.12-09.01 27.01-31.01	23.04-02.05	16.07-31.08
II	01.09-10.12	01.02-20.05	13.12-24.12 10.01-26.01	23.05-24.06	26.06-08.07	25.12-09.01 27.01-31.01	23.04-02.05	09.07-31.08
III	01.09-10.12	01.02-20.05	13.12-24.12 10.01-28.01	23.05-24.06	26.06-22.07	25.12-09.01 29.01-31.01	23.04-02.05	23.07-31.08
IV	01.09-10.12	01.02-20.05	13.12-24.12 10.01-26.01	23.05-24.06	26.06-15.07	25.12-09.01 27.01-31.01	23.04-02.05	16.07-31.08
V	01.09-26.11	06.12-03.06	27.11-04.12	04.06-10.06	06.12-03.06 (Practica de licență: 780 de ore, 26 săptămâni - 6 luni)	-	-	-

CONȚINUTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANII DE STUDII

Cod	Denumirea unității de curs / modul	Total ore			Nr. ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Con-tact direct	Studiu individual	Sta-giu clinic	Curs	Lucrari practice, laborator	Seminar		
ANUL I, SEMESTRUL 1 / 1st YEAR, 1st SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
F.01.O.001	Anatomia omului / Human anatomy	180	105	75		30	40	35	E	6
U.01.O.002	Științele comportamentului. Sociologie medicală / Behavioural sciences. Medical sociology	120	45	75		15		30	E	4
F.01.O.003	Biofizică / Biophysics	150	75	75		30	25	20	E	5
F.01.O.004	Biologie moleculară / Molecular biology	150	75	75		30	25	20	E	5
F.01.O.005	Biochimie / Biochemistry	150	75	75		30	25	20	E	5
G.01.O.006	Limba engleză / franceză (pentru studenți autohtoni*) / English / French (for native students*)	120*	60*	60*				60*	E*	4*
G.01.O.007	Limba română (pentru studenți internaționali cu predare în Engleză**) / Romanian language (for international students studying in English**)	120**	90**	30**				90**	E**	4**
Discipline opționale (A). Pachetul I / Optional courses (A). Set I										
G.01.A.008.1	Terminologia medicală latină / Latin medical terminology									
G.01.A.008.2	Tehnici de comunicare bazate pe IT în medicină / IT-based communication in healthcare	30	20	10		10	10		E***	1
G.01.A.008.3	Terminologie medicală contemporană funcțională / Functional modern medical terminology									
G.01.A.008.4	Tehnologii informaționale / Information technology									
Total semestrul I (O+A), studenți autohtoni* / Total I semester (O+A), local students *		900	455*	445*		145	125	275*	6E + 1E**/**	30
Total semestrul I (O+A), studenți străini** / Total I semester (O+A), international students**			485**	415**				215**		
Discipline obligatorii supracredite (O) / Extra-credits courses (O)										
G.01.O.009	Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi*) / Romanian (for native students)*	60*	60*					60*	E*	2*
Discipline extracurriculare fără alocarea creditelor (E) / Extra-curricular courses without credits (E)										
G.01.E.010	Educație fizică (pentru studenți autohtoni*) / Sport activity (for native students*)	30*	30*					30*	C	
ANUL I, SEMESTRUL II / 1st YEAR, 2nd SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
F.02.O.011	Anatomia omului / Human anatomy	150	105	45		30	40	35	E	5
F.02.O.012	Biochimie / Biochemistry	120	75	45		30	25	20	E	4
U.02.O.013	Bazele comunicării medicale / Health communication basics	90	45	45		15		30	E	3
F.02.O.014	Fiziologie / Physiology	120	60	60		30	15	15	E	4
G.02.O.015	Limba engleză / franceză (pentru studenți autohtoni*) / English / French (for native students*)	120*	60*	60*				60*	E*	4*
G.02.O.016	Limba română (pentru studenți internaționali cu predare în Engleză**) / Romanian language (for international students studying in English**)	120**	102**	18*				102**	E**	4**
S.02.O.017	Urgența medicală primară / Primary medical emergency	120	60	60		30	15	15	E	4
	Stagiu de specialitate (inițiere) / Clinical training (initiation)	150	120	30	120				E	5
Discipline opționale (A). Pachetul II / Optional courses (A). Set II										
F.02.A.018.1	Biofizica investigațiilor fundamentale în medicină / Biophysics of fundamental investigations in medicine									
F.02.A.018.2	Anatomia funcțională a sistemului neurovegetativ / Functional anatomy of the neurovegetative system	30	20	10		10	10		E***	1
F.02.A.018.3	Promovarea sănătății / Health promotion									
F.02.A.018.4	Anatomia secțională / Cross-sectional anatomy									
Total semestrul II (O+A), studenți autohtoni* / Total II semester (O+A), local students *		900	545*	355*	120	145	105	175*	7E + 1E**/**	30
Total semestrul II (O+A), studenți străini** / Total II semester (O+A), international students**			587**	313**				217**		
Discipline obligatorii supracredite (O) / Extra-credits courses (O)										
G.02.O.019	Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi*) / Romanian (for native students)*	60*	60*					60*	E*	2*
Discipline extracurriculare fără alocarea creditelor (E) / Extra-curricular courses without credits (E)										
G.02.E.020	Educație fizică (pentru studenți autohtoni*) / Sport activity (for local students*)	30*	30*					30*	C	

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

11 / 234

Cod	Denumirea unității de curs / modul	Total ore			Nr. ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Con-tact direct	Studiu individual	Sta-giu clinic	Curs	Lucrari practice, laborator	Seminar		
TOTAL ANUL I (Discipline curriculare O+A) / TOTAL I YEAR (Curricular courses O+A) studenți autohtoni*, studenți străini** / local students*, international students**		1800	1000* 1072**	800* 728**	120	290	230	360* 432**	13E + 2E*/**	60
<i>Notă: *Limba română pentru studenții internaționali se acreditează cu același număr de credite ca limba modernă</i>										
ANUL II, SEMESTRUL 3 / IInd YEAR, 3rd SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
F.03.O.021	Anatomie clinică / Clinical anatomy	120	75	45		30	25	20	E	4
F.03.O.022	Histologie, citologie și embriologie / Histology, cytology and embryology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.03.O.023	Fiziologie / Physiology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.03.O.024	Igienă / Hygiene	120	60	60		30	15	15	E	4
U.03.O.025	Psihologie medicală / Medical psychology	90	45	45		15		30	E	3
S.03.O.026	Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională / Clinical nursing assistance skills. Interprofessional education	90	45	45		15	15	15	E	3
U.03.O.027	Biostatistica și metodologia cercetării științifice / Biostatistics and scientific research methodology	90	60	30		15	15	30	E	3
F.03.O.028	Microbiologie / Microbiology	120	75	45		30	25	20	E	4
Discipline opționale (A). Pachetul III / Optional courses (A). Set III										
U.03.A.029.1	Psihologia comunicării / Communication psychology	30	20	10		10	10		E***	1
U.03.A.029.2	Etica și deontologia medicală / Ethics and medical deontology									
U.03.A.029.3	Antropologia și filosofia medicinei / Anthropology and medical philosophy									
U.03.A.029.4	Istoria medicinei / The history of medicine									
Total semestrul III (O+A) / Total III semester (O+A)		900	530	370		205	155	170	9E	30
Discipline obligatorii supracredite (O) / Extra-credits courses (O)										
G.03.O.030a*	Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi și internaționali*) / Romanian (for native and international students)*	60*	60*					60*	E*	2*
G.03.O.030b**	Limba română (pentru studenți internaționali cu predare în Engleză**) / Romanian language (for international students studying in English**)	90**	90**					90**	E**	3**
ANUL II, SEMESTRUL 4 / IInd YEAR, 4th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
F.04.O.031	Histologie, citologie și embriologie / Histology, cytology and embryology	150	75	75		30	25	20	E	5
U.04.O.032	Bioetică / Bioethics	90	45	45		15		30	E	3
F.04.O.033	Fiziologie / Physiology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.04.O.034	Igienă / Hygiene	90	60	30		30	15	15	E	3
F.04.O.035	Microbiologie / Microbiology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.04.O.036	Genetică medicală / Medical genetics	150	75	75		30	25	20	E	5
	Stagiu clinic (Îngrijirea pacientului) // Clinical internship (Nursing assistant)	150	120	30	120				E	5
Discipline opționale (A). Pachetul IV / Optional courses (A). Set IV										
S.04.A.037.1	Psihologia clinică / Clinical psychology	30	20	10		10	10		E***	1
S.04.A.037.2	Microbiologie sanitară / Sanitary microbiology									
S.04.A.037.3	Suportul vital de bază și defibrilarea automată externă / Basic life support and automated external defibrillation									
S.04.A.037.4	Nutriția și sănătatea / Nutrition and health									
Total semestrul IV (O+A) / Total IV semester (O+A)		900	545	355	120	175	125	125	8 E	30
Discipline obligatorii supracredite (O) / Extra-credits courses (O)										
G.04.O.038a*	Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi și internaționali*) / Romanian (for native and international students)*	60*	60*					60*	E*	2*
G.04.O.038b**	Limba română (pentru studenți internaționali cu predare în Engleză**) / Romanian language (for international students studying in English**)	90**	90**					90**	E**	3**
TOTAL ANUL II (Discipline curriculare O+A) / TOTAL II YEAR (Curricular courses O+A)		1800	1075	725	120	380	280	295	17E	60
NOTA: E*** examen după modul / E*** exam by module										

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

12 / 234

Cod	Denumirea unității de curs / modul	Total ore			Nr. ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Con-tact direct	Studiu individual	Sta-giu clinic	Curs	Lucrari practice, laborator	Seminar		
ANUL III, SEMESTRUL 5 / IIIrd YEAR, 5th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.05.O.039	Biochimie clinică / Clinical biochemistry	90	60	30		30	15	15	E***	3
S.05.O.040	Boli interne. Semiologie / Internal diseases. Semiology	150	90	60		30	30	30	E	5
S.05.O.041	Boli chirurgicale. Semiologie / Surgical diseases. Semiology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.05.O.042	Farmacologie / Pharmacology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.05.O.043	Fiziopatologie / Pathophysiology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.05.O.044	Morfopatologie / Pathomorphology	120	75	45		30	25	20	E	4
S.05.O.045	Radiologie și radioprotecție / Radiology and radioprotection	120	60	60		30	15	15	E	4
S.05.O.046	Medicina calamitatilor / Disaster medicine	30	24	6		10	4	10	E***	1
Discipline opționale (A). Pachetul V / Optional courses (A). Set V)										
U.05.A.047.1	Antreprenoriatul în medicină / Entrepreneurship in medicine	30	20	10		10	10		E***	1
U.05.A.047.2	Finanțarea și economia în sistemele de sănătate / Financial management and economy in healthcare systems									
U.05.A.047.3	Marketing medical / Medical marketing									
U.05.A.047.4	Axiologie medicală / Medical axiology									
Total semestrul V (O+A) / Total V semester (O+A)		900	554	346		230	174	150	9E	30
ANUL III, SEMESTRUL 6 / IIIrd YEAR, 6th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.06.O.048	Boli chirurgicale. Semiologie / Surgical diseases. Semiology	120	75	45		30	25	20	E	4
S.06.O.049	Boli interne. Semiologie / Internal diseases. Semiology	180	90	90		30	30	30	E	6
F.06.O.050	Farmacologie / Pharmacology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.06.O.051	Fiziopatologie / Pathophysiology	120	75	45		30	25	20	E	4
F.06.O.052	Morfopatologie / Pathomorphology	120	75	45		30	25	20	E	4
S.06.O.053	Imunologie / Immunology	60	35	25		20	5	10	E***	2
	Stagiul clinic (asistent medical) / Internship (nursing)	150	120	30	120				E	5
Discipline opționale (A). Pachetul VI / Optional courses (A). Set VI										
S.06.A.054.1	Fiziopatologia disfuncției multiple de organe în stări critice / Pathophysiology of multiple organ dysfunction in critical states	30	20	10		10	10		E***	1
S.06.A.054.2	Fiziopatologia bolii fibrotice / Pathophysiology of fibrotic disease									
S.06.A.054.3	Neurofiziologie / Neurophysiology									
S.06.A.054.4	Chirurgie. Tehnici operatorii / Surgery. Operational techniques									
Total semestrul VI (O+A) / Total VI semester (O+A)		900	565	335	120	180	145	120	8E	30
TOTAL ANUL III (O+A) / TOTAL III YEAR (O+A)		1800	1119	681	120	410	319	270	17E	60
ANUL IV, SEMESTRUL 7 / IVth YEAR, 7th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.07.O.055	Medicină internă. Alergologie / Internal medicine. Allergology	60	30	30		6	12	12	E	2
S.07.O.056	Medicină internă. Pneumologie / Internal medicine. Pneumology	120	78	42		30	24	24		4
S.07.O.057	Pneumoftiziologie / Pneumophtisiology	60	30	30		10	10	10	E	2
S.07.O.058	Oftalmologie / Ophthalmology	60	42	18		14	14	14	E	2
S.07.O.059	Neurologie / Neurology	150	90	60		30	30	30	E	5
S.07.O.060	Neurochirurgie / Neurosurgery	60	30	30		10	10	10		2
S.07.O.061	Urologie. Andrologie / Urology. Andrology	120	60	60		20	20	20	E	4
S.07.O.062	Medicină internă. Nefrologie / Internal medicine. Nephrology	60	30	30		10	10	10	E	2
S.07.O.063	Imagistica medicală (sistemul cardio-pulmonar și locomotor) / Medical imaging (cardio-pulmonary and musculo-skeletal system)	60	30	30		10	10	10	E	2
S.07.O.064	Hematologie / Hematology	120	60	60		20	20	20	E	4
Discipline opționale (A). Pachetul VII / Optional courses (A). Set VII										
S.07.A.065.1	Medicina de laborator / Laboratory medicine	30	20	10		10	10		E	1

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

13 / 234

Cod	Denumirea unității de curs / modul	Total ore			Nr. ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Con-tact direct	Studiu individual	Stagiu clinic	Curs	Lucrari practice, laborator	Seminar		
S.07.A.065.2	Microbiologia clinică / Clinical microbiology									
S.07.A.065.3	Sexologia / Sexology									
S.07.A.065.4	Morfopatologie clinică / Clinical pathomorphology									
Total semestrul VII (O+A) / Total VII semester (O+A)		900	500	400		170	170	160	8E	30
ANUL IV, SEMESTRUL 8 / IVth YEAR, 8th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.08.O.066	Medicină internă. Cardiologie / Internal medicine. Cardiology	180	120	60		40	40	40	E	6
S.08.O.067	Boli chirurgicale / Surgical diseases	150	102	48		34	34	34	E	5
S.08.O.068	Ortopedie și traumatologie / Orthopedics and traumatology	90	60	30		20	20	20	E	3
S.08.O.069	Medicină internă. Reumatologie / Internal medicine. Rheumatology	90	48	42		16	16	16	E	3
S.08.O.070	Endocrinologie. Diabetologie / Endocrinology. Diabetology	120	72	48		24	24	24	E	4
S.08.O.071	Epidemiologie / Epidemiology	90	48	42		16	16	16	E	3
	Stagiu clinic de specialitate / Internship (nursing)	150	120	30	120				E	5
Discipline opționale (A). Pachetul VIII / Optional courses (A). Set VIII										
S.08.A.072.1	Probleme selecte de diagnostic diferențiat în reumatologie / Selected differential diagnostic problems in rheumatology									
S.08.A.072.2	Probleme actuale în diagnosticul și tratamentul bolilor renale / Actual problems in the diagnosis and treatment of kidney disease	30	20	10		10	10		E	1
S.08.A.072.3	Ortopedie și traumatologie pediatrică / Pediatrics orthopedic and traumatology									
S.08.A.072.4	Medicina regenerativă / Regenerative medicine									
Total semestrul VIII (O+A) / Total VIII semester (O+A)		900	590	310	120	160	160	150	8E	30
TOTAL ANUL IV (O+A) / TOTAL IV YEAR (O+A)		1800	1090	710	120	330	330	310	16E	60
ANUL V, SEMESTRUL 9 / Vth YEAR, 9th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.09.O.073	Puericultură / Puericulture	60	30	30		10	10	10		2
S.09.O.074	Neonatologie / Neonatology	60	30	30		10	10	10	E	2
S.09.O.075	Pediatrie / Pediatrics	330	210	120		70	70	70		11
S.09.O.076	Oncologie / Oncology	120	60	60		20	20	20	E	4
S.09.O.077	Medicina paliativă / Palliative medicine	60	30	30		10	10	10	E	2
S.09.O.078	Medicina alternativa si complimentara / Complementary and alternative medicine	60	30	30		10	10	10	E	2
S.09.O.079	Reabilitare medicală / Medical rehabilitation	60	30	30		10	10	10	E	2
S.09.O.080	Medicina muncii și boli profesionale / Occupational medicine and occupational diseases	60	30	30		10	10	10	E	2
S.09.O.081	Imagistica medicală (gastroenterologie, pediatrie, ORL, boli chirurgicale) / Medical imaging (gastroenterology, pediatrics, ORL, surgery)	60	30	30		10	10	10	E	2
Discipline opționale (A). Pachetul IX / Optional courses (A). Set IX										
U.09.A.082.1	Medicina bazată pe dovezi: lectura critică a articolelor medicale / Evidence-Based Medicine: critical assessment of medical articles									
U.09.A.082.2	Statistica descriptivă și inferențială în cercetarea medicală / Descriptive and inferential statistics in medical research									
U.09.A.082.3	Metodologia cercetării în realizarea tezei de licență / Research methodology in realization of licentiate thesis	30	20	10		10	10		E	1
U.09.A.082.4	Leadership-ul în domeniul serviciilor de sănătate / Leadership in healthcare									
U.09.A.082.5	Sistem informațional medical / Medical information system									
Total semestrul IX (O+A) / Total IX semester (O+A)		900	500	400		170	170	160	8E	30
ANUL V, SEMESTRUL 10 / Vth YEAR, 10th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.10.O.083	Boli chirurgicale / Surgical diseases	150	90	60		30	30	30	E	5
S.10.O.084	Chirurgia cardiovasculară și toracală / Cardiovascular and thoracic surgery	60	30	30		10	10	10	E	2

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

14 / 234

Cod	Denumirea unității de curs / modul	Total ore			Nr. ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Con-tact direct	Studiu individual	Sta-giu clinic	Curs	Lucrari practice, laborator	Seminar		
S.10.0.085	Otorinolaringologie / Otorhinolaryngology	90	60	30		20	20	20	E	3
S.10.0.086	Medicină internă. Gastroenterologie / Internal medicine. Gastroenterology	150	90	60		30	30	30	E	5
S.10.0.087	Urgențe medicale / Medical emergencies	90	60	30		20	20	20	E	3
S.10.0.088	Anesteziologie și reanimatologie. Toxicologie / Anesthesiology and reanimatology. Toxicology	120	72	48		24	24	24	E	4
S.10.0.089	Farmacologie clinică. / Clinical pharmacology	60	48	12		16	16	16	E	2
	Stagiu clinic de specialitate / Clinical internship	150	120	30	120				E	5
Discipline opționale (A). Pachetul X / Optional courses (A). Set X										
S.10.A.090.1	Electrocardiografia: analiza clinică a electrocardiogramei / Electrocardiography: clinical interpretation of ECG	30	20	10	10	10	10	150	9E	30
S.10.A.090.2	Cardiologia practică / Practical cardiology									
S.10.A.090.3	Managementul durerii toracice în sindromul coronarian acut / Management of chest pain in acute coronary syndrome									
S.10.A.090.4	Dietetica / Dietetics									
S.10.A.090.5	Medicina dentară/Dental medicine									
Total semestrul X (O+A) / Total X semester (O+A)		900	590	310	120	160	160	150	9E	30
TOTAL ANUL V (O+A) / TOTAL V YEAR (O+A)		1800	1090	710	120	330	330	310	17E	60
ANUL VI, SEMESTRUL 11 / Vith YEAR, 11th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.11.0.091	Obstetrică și ginecologie / Obstetrics and gynecology	390	198	192	30	56	56	56	E	13
S.11.0.092	Dermatovenerologie / Dermatovenerology	120	60	60		20	20	20	E	4
S.11.0.093	Medicină legală / Forensic medicine	90	42	48		14	14	14	E	3
S.11.0.094	Drept medical / Medical law	30	18	12		6	6	6		1
S.11.0.095	Geriatric / Geriatrics	60	30	30		10	10	10	E	2
S.11.0.096	Psihiatrie și psihiatrie pediatrică / Psychiatry and pediatric psychiatry	120	66	54		22	22	22	E	4
U.11.0.097	Medicina socială și management în sănătate / Social medicine and management	60	36	24		12	6	18	E	2
Discipline opționale (A). Pachetul XI / Optional courses (A). Set XI										
S.11.A.098.1	Radiologie clinică / Clinical radiology	30	20	10	10	10	10	146	7E	30
S.11.A.098.2	Planificarea familiei / Family planning									
S.11.A.098.3	Chirurgia plastică / Plastic surgery									
S.11.A.098.4	Malpraxis și decizie morală în medicina clinică / Malpraxis and moral decision in clinical medicine									
S.11.A.098.5	Violența în familie și în bază de gen / Domestic and gender violence									
Total semestrul XI (O+A) / Total XI semester (O+A)		900	470	430	30	150	144	146	7E	30
ANUL VI, SEMESTRUL 12 / Vith YEAR, 12th SEMESTER										
Discipline obligatorii (O) / Compulsory courses (O)										
S.12.0.099	Boli infecțioase / Infectious diseases	120	72	48		24	24	24	E	4
S.12.0.100	Boli infecțioase la copii / Infectious diseases in children	90	60	30		20	20	20		3
S.12.0.101	Parazitologia medicală. Boli tropicale / Medical parasitology. Tropical diseases	60	42	18		14	14	14		2
S.12.0.102	Medicină de familie / Family medicine	150	78	72	30	16	16	16	E	5
S.12.0.103	Chirurgie pediatrică / Pediatric surgery	90	48	42		16	16	16	E	3
S.12.0.104	Medicină internă: Sinteze clinice. Instruire bazată pe caz clinic / Internal medicine. Clinical synthesis. Clinical case-based training	150	90	60		30	30	30	E	5
S.12.0.105	Examen de absolvire (teza de licență) / Graduation exam (licentiate thesis)	240	60	180				60	E	8
Total semestrul XII pentru studenți autohtoni* / Total XII semester for local students*		900	450	450	30	120	120	180	5E	30
TOTAL ANUL VI (O+A) pentru studenți autohtoni* / TOTAL VI YEAR (O+A) for local students*		1800	920	880	60	270	258	332	12E	60
TOTAL ANUL VI (O+A) pentru studenți internaționali** / TOTAL VI YEAR (O+A) for international students**										
TOTAL PE ANI DE STUDII CURRICULAR (O+A) pentru studenți autohtoni* / OVERALL TOTAL (O+A) for local students* TOTAL PE ANI DE STUDII CURRICULAR (O+A) pentru studenți internaționali** / OVERALL TOTAL (O+A) for international students**		10800	6294* 6366**	4506* 4434**	660	2010	1753	1871* 1943* *	92E + 2E*/**	360

FORMA DE EVALUARE FINALĂ A STUDIILOR

Cod/ Code	Forma de evaluare finală a studiilor <i>Final assessment form of studies</i>	Termene de organizare <i>Terms of organization</i>	Nr. credite ECTS <i>No. ECTS credits</i>
S.12.0.105	Susținerea tezei de licență / Licentiate thesis defense	Mai / May	8
	Test-control la disciplinele de specialitate: Medicina internă, Chirurgia, Pediatria, Obstetrica și ginecologia/ American tests in specialty courses: Internal Medicine, Surgery, Pediatrics, Obstetrics and Gynecology	Mai / May	
	Interviu oral la disciplinele de specialitate: Medicina internă, Chirurgia, Pediatria, Obstetrica și ginecologia/ Oral interview in specialty courses: Internal Medicine, Surgery, Pediatrics, Obstetrics and Gynecology	Iunie / June	

STAGIILE DE PRACTICĂ

No.	Tipul stagiului de practică <i>Specialty Practical Training</i>	Anul de studii / <i>Year of study</i>	Semes- tru / <i>Semester</i>	Durata (săptă- mâni) <i>Duration (weeks)</i>	TOTAL Durata (ore)/ <i>Duration (hours)</i>	Perioada <i>Period</i>	Nr. credite ECTS <i>No. ECTS credits</i>
1.	Stagiu de specialitate (inițiere) / Internship (initiation)	I	2	4	150	Anul I / Ist Year	5
2.	Stagiu clinic (Îngrijirea pacientului) / Clinical internship (Nursing assistant)	II	4	4	150	Anul II / IInd Year	5
3.	Stagiul clinic (asistent medical) / Internship (nursing)	III	6	4	150	Anul III / IIIrd Year	5
4.	Stagiu clinic de specialitate / Clinical internship	IV	8	4	150	Anul IV / IVth Year	5
5.	Stagiu clinic de specialitate / Clinical internship	V	10	4	150	Anul V / Vth Year	5
6.	Obstetrică și ginecologie / Obstetrics and gynecology	VI	11		30	Anul VI/ VIth Year Gărzi de noapte / Night shifts	Se alocă în cadrul disciplinei/ Allocated within the discipline
7.	Medicina de familie / Family medicine	VI	12		30	Anul VI/ VIth Year Gărzi de noapte / Night shifts	Se alocă în cadrul disciplinei/ Allocated within the discipline
	TOTAL				810		

DISCIPLINELE OPȚIONALE

Cod	Disciplina	Nr ore	Inclusiv			Evaluare	Nr. ECTS
			Curs	LP	LI		
ANUL I / I YEAR							
Pachetul I / Set I							
G.01.A.008.1	Terminologia medicală latină /	30	10	10	10	E	1
G.01.A.008.2	Tehnici de comunicare bazate pe IT în medicină / IT-based communication in healthcare						
G.01.A.008.3	Terminologie medicală contemporană funcțională / Functional modern medical terminology						
G.01.A.008.4	Tehnologii informaționale / Information technology						
Pachetul II / Set II							
F.02.A.018.1	Biofizica investigațiilor fundamentale în medicină / Biophysics of fundamental investigations in medicine	30	10	10	10	E	1
F.02.A.018.2	Anatomia funcțională a sistemului neurovegetativ / Functional anatomy of the neurovegetative system						
F.02.A.018.3	Promovarea sănătății / Health promotion						
F.02.A.018.4	Anatomia secțională / Cross-sectional anatomy						
ANUL II / II YEAR							
Pachetul III / Set III							
U.03.A.029.1	Psihologia comunicării / Communication psychology	30	10	10	10	E	1
U.03.A.029.2	Etica și deontologia medicala / Ethics and medical deontology						
U.03.A.029.3	Antropologia și filosofia medicinei / Anthropology and medical philosophy						
U.03.A.029.4	Istoria medicinei / The history of medicine						
Pachetul IV / Set IV							
S.04.A.037.1	Psihologia clinică / Clinical psychology	30	10	10	10	E	1
S.04.A.037.2	Microbiologie sanitară / Sanitary microbiology						
S.04.A.037.3	Suportul vital de bază și defibrilarea automată externă / Basic life support and automated external defibrillation						
S.04.A.037.4	Nutriția și sănătatea / Nutrition and health						
ANUL III / III YEAR							
Pachetul V / Set V							
U.05.A.047.1	Antreprenoriatul în medicină / Entrepreneurship in medicine	30	10	10	10	E	1
U.05.A.047.2	Finanțarea și economia în sistemele de sănătate / Financial management and economy in healthcare systems						
U.05.A.047.3	Marketing medical / Medical marketing						
U.05.A.047.4	Axiologie medicală / Medical axiology						
Pachetul VI / Set VI							
S.06.A.054.1	Fiziopatologia disfuncției multiple de organe în stările critice / Pathophysiology of multiple organ dysfunction in critical states	30	10	10	10	E	1
S.06.A.054.2	Fiziopatologia bolii fibrotice / Pathophysiology of fibrotic disease						
S.06.A.054.3	Neurofiziologie / Neurophysiology						
S.06.A.054.4	Chirurgie. Tehnici operatorii / Surgery. Operational techniques						
ANUL IV / IV YEAR							
Pachetul VII / Set VII							
S.07.A.065.1	Medicina de laborator / Laboratory medicine	30	10	10	10	E	1

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

17 / 234

Cod	Disciplina	Nr ore	Inclusiv			Evaluare	Nr. ECTS
			Curs	LP	LI		
S.07.A.065.2	Microbiologia clinică / Clinical microbiology						
S.07.A.065.3	Sexologia / Sexology						
S.07.A.065.4	Morfopatologie clinică / Clinical pathomorphology						
S.07.A.065.5	Bioinformatica / Bioinformatics						
Pachetul VIII / Set VIII							
S.08.A.072.1	Probleme selecte de diagnostic diferențiat în reumatologie / Selected differential diagnostic problems in rheumatology						
S.08.A.072.2	Probleme actuale în diagnosticul și tratamentul maladiilor renale / Actual problems in the diagnosis and treatment of kidney disease	30	10	10	10	E	1
S.08.A.072.3	Ortopedie și traumatologie pediatrică / Paediatrics orthopedic and traumatology						
S.08.A.072.4	Medicina regenerativă / Regenerative medicine						
ANUL V / V YEAR							
Pachetul IX / Set IX							
U.09.A.082.1	Medicina bazată pe dovezi: lectura critică a articolelor medicale / Evidence-Based Medicine: critical assessment of medical articles						
U.09.A.082.2	Statistica descriptivă și inferențială în cercetarea medicală / Descriptive and inferential statistics in medical research						
U.09.A.082.3	Metodologia cercetării în realizarea tezei de licență / Research methodology in realization of licentiate thesis	30	10	10	10	E	1
U.09.A.082.4	Leadership-ul în domeniul serviciilor de sănătate / Leadership in healthcare						
U.09.A.082.5	Sistem informațional medical / Medical information system						
Pachetul X / Set X							
S.10.A.090.1	Electrocardiografia: analiza clinică a electrocardiogramei / Electrocardiography: clinical interpretation of ECG						
S.10.A.090.2	Cardiologia practică / Practical cardiology						
S.10.A.090.3	Managementul durerii toracice în sindromul coronarian acut / Management of chest pain in acute coronary syndrome	30	10	10	10	E	1
S.10.A.090.4	Dietetica / Dietetics						
S.10.A.090.5	Medicina dentară / Dental medicine						
ANUL VI / VI YEAR							
Pachetul XI / Set XI							
S.11.A.098.1	Radiologie clinică / Clinical radiology						
S.11.A.098.2	Planificarea familiei / Family planning						
S.11.A.098.3	Chirurgia plastică / Plastic surgery						
S.11.A.098.4	Malpraxis și decizie morală în medicina clinică / Malpraxis and moral decision in clinical medicine	30	10	10	10	E	1
S.11.A.098.5	Violența în familie și în bază de gen / Domestic and gender violence						

****Disciplinele opționale se selectează de către studenți: una din patru/cinci propuse pe semestru.**

DISCIPLINE LA LIBERA ALEGERE

No.	Denumirea unității de curs/ Course unit name	Anul de studiu/ Year of study	Semestru Semester	Total ore/ Total hours			Nr. ore pe tipuri de activități/ No. of hours by activity type			Forma de evaluare/ Type of assessment	Nr. ECTS/ No. of credits
				Total	Contact direct/ Direct contact	Studiu individual/ Selftraining	Curs/ Course	Lucrări practice, laborator / Seminar/ Seminar			
1.	Bazele chimice ale materiei vii / The chemical foundations of living matter	I	1	60	35	25	10	12	13	E	2
2.	Limba franceză, limbaj social /French language, social language	I	2	60	35	25	10	12	13	E	2
3.	Psihologia comportamentului uman / Psychology of human behavior	II	3	60	35	25	10	12	13	E	2
4.	Psihologia sociala / Social psychology	II	4	60	35	25	10	12	13	E	2
5.	Sanatatea adolescentului / Adolescent health	III	5	60	35	25	10	12	13	E	2
6.	Nutriția sportivă / Sport nutrition	III	6	60	35	25	10	12	13	E	2
7.	Suplimente alimentare în practica nutrițională / Food supplements in nutritional practice	IV	7	60	35	25	10	12	13	E	2
8.	Psihologia sănătății / Health psychology	IV	8	60	35	25	10	12	13	E	2
9.	Biochimia ficatului / Liver biochemistry	V	9	60	35	25	10	12	13	E	2
10.	Prevenirea traumatismelor și violenței / Prevention of trauma and violence	V	10	60	35	25	10	12	13	E	2
11.	Aspecte medicale ale torturii / Medical aspects of torture	VI	11	60	35	25	10	12	13	E	2
12.	Medicina militară (pentru studenți autohtoni*) / Military medicine (for local students*)	VI	12	150	80	70	20	10	50	E	5
TOTAL				780	445	335	130	136	179	12E	26

REPARTIZAREA ORELOR PE GRUPELE DE DISCIPLINE

GRUPE DE DISCIPLINE	ORE		Nr. ECTS	COTA, %
	Total	Inclusiv contact direct		
1. Discipline fundamentale (F), inclusiv	3000	1760	100	27,77%
- Obligatorii	2970	1740	99	27,50%
- Opționale	30	20	1	0,27%
2. Discipline generale (G), inclusiv	270	140	9	2,5%
- Obligatorii	240	120	8	2,22%
- Opționale	30	20	1	0,27%
3. Discipline socio-umanistice (U), inclusiv	630	336	21	5,83%
- Obligatorii	540	276	18	5%
- Opționale	90	60	3	0,83%
4. Discipline de specialitate (S), inclusiv	5850	3338	197	54,16%
- Obligatorii	5670	3218	191	52,5%
- Opționale	180	120	6	1,66%
5. Activități de specialitate obligatorii	1050	720	33	9,72%
- Stagii de practică	810	660	25	7,5%
- Examen de absolvire	240	60	8	2,22%
Total ore	10800	6294*/6366**	360	100

COMPETENȚELE SPECIALISTULUI ÎN MEDICINĂ

Ansamblul competențelor specifice în domeniul Medicină stipulează criteriile de bază a absolventului Programului de studii **Medicină**, fiind grupate în competențe profesionale (CP) și transversale (CT).

CP1: Aplică cadrul legal și normativ în activitatea practică. Respectă normele de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale. Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Desfășoară activități libere și independente conform jurământului profesiei de medic. Cunoaște și respectă drepturile și normele tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în diverse situații socio-medicale conform legislației în vigoare. Cunoaște și respectă prevederile contractului colectiv de muncă, normele de protecție și tehnica securității și sănătății la locul de muncă. Asigură conformitatea și corectitudinea îndeplinirii obligațiilor de serviciu în acordarea de îngrijiri populației în instituțiile medico-sanitare publice, private și comunitare. Încurajează decizia etică informată și respectă decizia pacientului.

CP2: Cunoaște structurile, funcțiile fiziologice ale organelor și sistemelor de organe la

subiecții sănătoși. Recunoaște procesele fiziologice și patologice ale ființei umane și răspunsurile psihosociale ale indivizilor în diferite stări de sănătate. Cunoaște terminologia relevantă pentru semnele și simptomele importante care sunt derivate din diferite stări fiziopatologice. Identifică procesele fiziopatologice și exprimarea lor, precum și factorii de risc care determină sănătatea și boală în diferitele etape ale ciclului vieții. Apreciază relația dintre starea de sănătate, mediul fizic și social al ființei umane. Cunoaște evoluția posibilă și complicațiile la care duc principalele procese patologice.

CP3: Evaluează starea de sănătate a pacienților prin anamneză riguroasă și examen clinic. Aplică abilitățile de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor și luării deciziilor prompte în diverse situații. Evaluează și identifică prealabil problemele, facilitând găsirea celei mai bune soluții pentru situațiile create de risc, atingerea obiectivelor, îmbunătățind rezultatele și asigurând calitatea muncii desfășurate. Efectuează diferite manopere practice în timpul examenului clinic, necesare pentru stabilirea diagnosticului. Stabilește diagnosticul celor mai frecvente afecțiuni. Discută opțiunile, avantajele, dezavantajele și riscurile tratamentelor cu pacienții și este capabil să ajute pacienții să ia decizii cu privire la tratamentul lor. Prescrie, revizuieste și monitorizează intervențiile terapeutice adecvate relevante pentru practica clinică, inclusiv indicații terapeutice și profilactice. Reacționează prompt, în mod independent, în diverse situații, care să permită salvarea vieții și îmbunătățirea calității vieții. Aplică tehnici de prim ajutor în cazurile de urgență. Efectuează manipulații de resuscitare și prim ajutor.

CP4: Aplică măsuri de promovare a sănătății și profilaxie. Identifică oportunitățile de menținere a sănătății și prevenire a bolilor. Identifică oportunitățile de a promova schimbările în stilul de viață și alte acțiuni care vor îmbunătăți pozitiv starea de sănătate. Realizează acțiuni de educație pentru sănătate în conformitate cu ghidurile și protocoalele de practică medicală. Menține sănătatea proprie și este conștient de propria responsabilitate ca medic pentru promovarea unei abordări sănătoase a vieții, bazate pe dovezi. Discută cu pacienții despre factorii care le-ar putea influența sănătatea. Participă și sprijină indivizii sau comunitatea în activitățile de promovare a sănătății, programe de screening și oferă informații despre riscurile și beneficiile sale. Realizează activitățile de profilaxie la nivel individual conform prevederilor protocoalelor clinice. Promovează și aplică măsuri de promovare a sănătății proprii și managementul stresului la locul de muncă. Efectuează sistematic examenul medical pentru menținerea sănătății proprii.

CP5: Comunică, interacționează și lucrează eficient în colectiv și împreună cu personalul inter-profesional, indivizii, familiile și grupurile de persoane. Interacționează eficient cu alți profesioniști implicați în îngrijirea pacienților, demonstrând respect pentru colegi și alți profesioniști din domeniul sănătății. Dezvoltă relații de colaborare pozitivă cu membrii echipei implicați în îngrijirea pacienților, precum și capacitatea de a se adapta la schimbare. Oferă suport adecvat și oportun pentru utilizatorii de servicii în orientarea în sistemul de sănătate, inclusiv servicii, accesul la îngrijiri și resursele disponibile. Utilizează eficient abilitățile lingvistice, tehnologiile informaționale și competențele de comunicare.

CP6: Planifică, organizează și execută cercetări științifice în domeniu. Identifică sursele de informație, selectează materiale și metode de cercetare, efectuează experimente, prelucrarea statistica a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborează și susține discursuri, prezentări în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerența în expunere și corectitudine științifică; participă în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice.

CP7: Realizează întreținerea nivelului înalt de competențe profesionale pe parcursul întregii perioade de activitate. Participă activ în cadrul asociațiilor profesionale în scopul

corectitudinii îndeplinirii obligațiilor profesionale, promovării imaginii medicului și a sistemului medical în societate. Contribuie la ajustarea cadrului legislativ în domeniul asistenței medicale la standardele europene, asigurarea calității actului medical, implementarea Regulilor de Bune Practici, promovarea imaginii profesiei de medic la manifestările științifico-practice și în mass media.

CT1: Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.

CT2: Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și surselor informaționale (portaluri Internet, e-mail, baze de date, aplicații software, platforme on-line etc.) atât în limba română cât și într-o limbă de circulație internațională.

CT3: Identificarea obiectivelor, resurselor disponibile, condițiilor de finalizare a sarcinilor, determinarea etapelor și duratei lucrului, termenilor de realizare aferente. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizate a muncii în echipă.

CT4: Autoevaluarea obiectivă a necesităților de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

**MATRICEA CORELĂRII FINALITĂȚILOR DE STUDIU ȘI A COMPETENȚELOR
FORMATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI MEDICINĂ CU CELE ALE UNITĂȚILOR DE
CURS/DISCIPLINLOR**

Denumirea unității de curs/modulului / Course	Codul unității de curs / Code	Nr. ECTS	Finalități de studiu și competențe											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CP7	CP8	CT1	CT2	CT3	CT4
Anatomia omului	F.01.O.001	6	+	+							+			
Științele comportamentului, Sociologie medicală./Behavioral Sciences, Medical Sociology.	U.01.O.002	4	+	+			+				+		+	+
Biofizică / Biophysics	F.01.O.003	5	+	+							+			
Biologie moleculară / Molecular biology	F.01.O.004	5	+	+							+			
Biochimie/Biochemistry	F.01.O.005	5	+	+					+		+			
Limba engleză/franceză (pentru studenți autohtoni*) / English/French (for local students*)	G.01.O.006	4	+					+			+			+
Limba română (pentru studenți străini**) / Romanian language (for international students**)	G.01.O.007	4	+					+			+			+
Terminologia medicală latină /Latin medical terminology	G.01.A.008.1	1	+					+			+	+		+
Tehnici de comunicare bazate pe IT în medicină / IT-based communication in healthcare	G.01.A.008.2	1	+					+			+	+		+
Terminologie medicală contemporană funcțională./ Functional contemporary medical terminology	G.01.A.008.3	1	+					+			+	+		+
Tehnologii informaționale / Information technology	G.01.A.008.4	1	+					+			+	+		+
Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi*) / Romanian (for native students)*	G.01.E.009	2	+					+			+	+		+
Educație fizică (pentru studenți autohtoni*)/ Sport activity (for local students*)	G.01.E.010		+	+		+					+			
Anatomia omului / Human anatomy	F.02.O.011	5	+	+							+			
Biochimie/ Biochemistry	F.02.O.012	4	+	+							+			
Bazele comunicării medicale / Basics of medical communication	U.02.O.013	3	+								+	+	+	+
Fiziologie/Physiology	F.02.O.014	4	+	+						+	+			
Limba engleză/franceză (pentru studenți autohtoni*)/ English /French (for local students*)	G.02.O.015	4	+					+			+	+		+
Limba română (pentru studenți străini**) / Romanian language (for international students**)	G.02.O.016	4	+					+			+	+		+
Urgența medicală primară / Primary medical emergency	S.02.O.017	4	+		+			+	+		+			
Stagiu de specialitate (inițiere) / Internship (initiation)		5	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+
Biofizica investigațiilor fundamentale în medicină / Biophysics of fundamental investigations in medicine	F.02.A.018.1	1	+	+	+			+	+		+			
Anatomia funcțională a sistemului neurovegetativ / Functional anatomy of the neurovegetative system	F.02.A.018.2	1	+	+							+			

Denumirea unității de curs/modulului / Course	Codul unității de curs / Code	Nr. ECTS	Finalități de studiu și competențe											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CP7	CP8	CT1	CT2	CT3	CT4
Promovarea sănătății / Health promotion	F.02.A.018.3	1	+	+		+	+		+	+	+		+	+
Anatomia secțională / Cross-sectional anatomy	F.02.A.018.4	1	+	+							+			
Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi*) / Romanian (for native students)*	G.02.E.019	2	+				+				+	+		+
Educație fizică (pentru studenți autohtoni*) / Sport activity (for local students*)	G.02.E.020		+	+		+					+			
Anatomie clinică / Clinical anatomy	F.03.O.021	4	+	+							+			
Histologie, citologie și embriologie / Histology, cytology and embryology	F.03.O.022	4	+	+							+			
Fiziologie / Physiology	F.03.O.023	4	+	+							+			
Igienă / Hygiene	F.03.O.024	4	+	+		+	+	+		+	+		+	
Psihologie medicală / Medical psychology	U.03.O.025	4	+			+	+		+	+	+	+	+	+
Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională / Clinical nursing assistance skills. Interprofessional education	S.03.O.026	3	+	+		+	+		+		+		+	+
Biostatistica și metodologia cercetării științifice / Biostatistics and scientific research methodology	U.03.O.027	3	+	+			+	+	+		+	+		+
Microbiologie/Microbiology	F.03.O.028	3	+	+		+	+	+			+			
Psihologia comunicării / Communication psychology	U.03.A.029.1	1	+	+			+		+	+	+		+	+
Etica și deontologia medicală / Ethics and medical deontology	U.03.A.029.2	1	+	+			+		+	+	+		+	+
Antropologia și filosofia medicinei / Anthropology and medical philosophy	U.03.A.029.3	1	+								+		+	+
Istoria medicinei / The history of medicine	U.03.A.029.4	1	+								+			
Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi și internaționali*) / Romanian (for native and international students)*	G.03.E.030a	2	+				+				+	+		+
Limba română (pentru studenți alolingvi cu predare în Engleză**) Romanian language (for international students studying in English**)	G.03.E.030 b	3	+				+				+	+		+
Histologie, citologie și embriologie / Histology, cytology and embryology	F.04.O.031	5	+	+			+		+	+	+		+	+
Bioetică / Bioethics	U.04.O.032	5	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
Fiziologie / Physiology	F.04.O.033	3	+	+							+			
Igienă/Hygiene	F.04.O.034	4	+	+		+	+	+		+	+		+	
Microbiologie./Microbiology	F.04.O.035	3	+	+		+	+	+			+			
Genetică medicală/Medical genetics	F.04.O.036	4	+		+	+	+	+			+			
Stagiu clinic (îngrijire practică)/ Clinical internship (Nursing assistant)		5	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+
Psihologia clinică / Clinical psychology	S.04.A.037.1	1	+	+			+		+	+	+		+	+
Microbiologie sanitară / Sanitary microbiology	S.04.A.037.2	1	+	+		+	+	+			+			
Suportul vital de bază și	S.04.A.037.3	1	+		+		+	+			+			

Denumirea unității de curs/modulului / Course	Codul unității de curs / Code	Nr. ECTS	Finalități de studiu și competențe											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CP7	CP8	CT1	CT2	CT3	CT4
defibrilarea automată externă / Basic life support and automated external defibrillation														
Nutriția și sănătatea / Nutrition and health	S.04.A.037.4	1	+	+		+	+			+				+
Limba română (pentru studenți autohtoni alolingvi și internaționali*) / Romanian (for native and international students)*	G.04.E.038a	2	+							+	+	+		+
Limba română (studenți alolingvi cu predare în Engleză)** Romanian language (international students studying in English)**	G.04.E.038b	3	+							+	+	+		+
Biochimie clinică/Clinical biochemistry	S.05.0.039	3	+	+	+				+			+		
Boli interne. Semiologie / Internal diseases. Semiology	S.05.0.040	5	+	+	+	+	+	+				+		
Boli chirurgicale. Semiologie / Surgical diseases. Semiology	S.05.0.041	4	+	+	+	+	+	+				+		
Farmacologie / Pharmacology	F.05.0.042	4	+	+				+	+			+		
Fiziopatologie / Pathophysiology	F.05.0.043	4	+	+				+	+			+		
Morfopatologie / Pathomorphology	F.05.0.044	4	+	+				+	+			+		
Radiologie și radioprotecție / Radiology and radioprotection	S.05.0.045	4	+		+	+	+	+				+		
Medicina calamitatilor/ Medicine of calamities	S.05.0.046	1	+					+	+	+	+	+		
Antreprenoriatul în medicină / Entrepreneurship in medicine	U.05.A.047.1	1	+					+		+		+	+	+
Finanțarea și economia în sistemele de sănătate / Financial management and economy in healthcare systems	U.05.A.047.2	1	+						+		+			+
Marketing medical / Medical marketing	U.05.A.047.3	1	+					+		+		+		+
Axiologie medicală / Medical axiology	U.05.A.047.4	1	+					+		+		+		+
Boli chirurgicale. Semiologie/ Surgical diseases. Semiology propus	S.06.0.048	4	+		+	+	+	+	+			+		
Boli interne. Semiologie / Internal diseases. Semiology	S.06.0.049	6	+	+	+	+	+	+				+		
Farmacologie / Pharmacology	F.06.0.050	4	+	+				+	+			+		
Fiziopatologie / Pathophysiology	F.06.0.051	4	+	+				+	+			+		
Morfopatologie / Pathomorphology	F.06.0.052	4	+	+				+	+			+		
Imunologie/Imunology	S.06.0.053	2	+	+	+	+	+	+				+		
Stagiul clinic (asistent medical) / Internship (nursing)		5	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+
Fiziopatologia disfuncției multiple de organe în stările critice / Pathophysiology of multiple organ dysfunction in critical states	S.06.A.054.1	1	+					+	+			+		
Fiziopatologia bolii fibrotice / Pathophysiology of fibrotic disease	S.06.A.054.2	1	+		+			+	+			+		
Neurofiziologie / Neurophysiology	S.06.A.054.3	1	+		+							+		

Denumirea unității de curs/modulului / Course	Codul unității de curs / Code	Nr. ECTS	Finalități de studiu și competențe												
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
			CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CP7	CP8	CT1	CT2	CT3	CT4	
Chirurgie. Tehnici operatorii / Surgery. Operational techniques	S.06.A.054.4	1	+	+								+			
Medicină internă. Alergologie / Internal medicine. Allergology	S.07.0.055	2	+	+	+	+	+	+				+			
Medicină internă. Pneumologie / Internal medicine. Pneumology	S.07.0.056	4	+	+	+	+	+	+				+			
Pneumoftiziologie / Pneumophtisiology	S.07.0.057	2	+	+	+	+	+	+				+			
Oftalmologie / Ophthalmology	S.07.0.058	2	+	+	+	+	+	+				+			
Neurologie / Neurology	S.07.0.059	5	+	+	+	+	+	+				+			
Neurochirurgie / Neurosurgery	S.07.0.060	2	+	+	+	+	+	+				+			
Urologie. Andrologie / Urology. Andrology	S.07.0.061	4	+	+	+	+	+	+				+			
Medicină internă. Nefrologie / Internal medicine. Nephrology	S.07.0.062	2	+	+	+	+	+	+				+			
Imagistica medicală(sistemul cardio-pulmonar și locomotor) / Medical imaging (cardio-pulmonary and musculo-skeletal system)	S.07.0.063	2	+	+	+		+					+			
Hematologie / Hematology	S.07.0.064	2	+	+	+	+	+	+				+			
Medicina de laborator / Laboratory medicine	S.07.A.065.1	1	+	+	+			+				+			
Microbiologie clinică / Clinical microbiology	S.07.A.065.2	1	+	+	+			+				+			
Sexologie / Sexology	S.07.A.065.3	1	+	+	+	+						+			
Morfopatologie clinică / Clinical pathomorphology	S.07.A.065.4	1	+	+								+			
Bioinformatica / Bioinformatics	S.07.A.065.5	1	+	+					+			+	+		
Medicină internă. Cardiologie / Internal medicine. Cardiology	S. 08.0.066	6	+	+	+	+	+	+				+			
Boli chirurgicale / Surgical diseases	S.08.0.067	5	+	+	+	+	+	+				+			
Ortopedie și traumatologie / Orthopedics and traumatology	S.08.0.068	3	+	+	+	+	+	+				+			
Medicină internă. Reumatologie / Internal medicine. Rheumatology	S.08.0.069	3	+	+	+	+	+	+				+			
Endocrinologie. Diabetologie / Endocrinology . Diabetology	S.08.0.070	4	+	+	+	+	+	+				+			
Epidemiologie / Epidemiology	S.08.0.071	3	+			+					+	+		+	
Stagiu clinic de specialitate / Clinical internship		5	+	+	+	+	+			+	+	+		+	+
Probleme selecte de diagnostic diferențiat în reumatologie / Selected differential diagnostic problems in rheumatology	S.08.A.072.1	1	+	+	+	+	+	+				+			
Probleme actuale în diagnosticul și tratamentul maladiilor renale / Actual problems in the diagnosis and treatment of kidney disease	S.08.A.072.2	1	+	+	+	+	+	+				+			
Ortopedie și traumatologie pediatrică / Paediatrics orthopedic and traumatology	S.08.A.072.3	1	+	+	+	+	+	+				+			
Medicina regenerativă / Regenerative medicine	S.08.A.072.4	1	+	+								+			
Puericultură / Puericulture	S.09.0.073	2	+	+	+	+	+	+				+			
Neonatologie / Neonatology	S.09.0.074	2	+	+	+	+	+	+				+			

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

26 / 234

Denumirea unității de curs/modulului / Course	Codul unității de curs / Code	Nr. ECTS	Finalități de studiu și competențe											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CP7	CP8	CT1	CT2	CT3	CT4
Pediatrie / Pediatrics	S.09.0.075	11	+	+	+	+	+	+				+		
Oncologie / Oncology	S.09.0.076	4	+	+	+	+	+	+				+		
Medicina paliativă / Palliative medicine	S.09.0.077	2	+	+	+	+	+					+		+
Medicina alternativa si complementara / Complementary and alternative medicine	S.09.0.078	2	+		+	+	+					+		
Reabilitare medicală / Medical rehabilitation	S.09.0.079	2	+	+	+	+	+					+		
Medicina muncii și boli profesionale / Occupational medicine and occupational diseases	S.09.0.080	2	+		+	+	+					+		
Imagistica medicală (gastroenterologie, pediatrie, ORL, boli chirurgicale) / Medical imaging (gastroenterology, pediatrics, ORL, surgery)	S.09.0.081	2	+		+	+		+				+		
Medicina bazata pe dovezi: lectura critică a articolelor medicale / Evidence-Based Medicine: critical assessment of medical articles	U.09.A.082.1	1	+						+	+		+		+
Statistica descriptivă și inferențială în cercetarea medical / Descriptive and inferential statistics in medical research	U.09.A.082.2	1	+						+	+		+		+
Metodologia cercetării în realizarea tezei de licență / Research methodology in realization of licentiate thesis	U.09.A.082.3	1	+						+	+	+	+	+	+
Leadership-ul în domeniul serviciilor de sănătate / Leadership in healthcare	U.09.A.082.4	1	+					+		+		+	+	+
Sistem informațional medical / Medical information system	U.09.A.082.5	1	+							+		+	+	+
Boli chirurgicale / Surgical diseases	S.10.0.083	5	+	+	+	+	+	+				+		
Chirurgia cardiovasculară și toracală / Cardiovascular and thoracic surgery	S.10.0.084	2	+		+	+	+	+				+		
Otorinolaringologie / Otorhinolaryngology	S.10.0.085	3	+		+	+	+	+				+		
Medicină internă. Gastroenterologie / Internal medicine. Gastroenterology	S.10.0.086	5	+		+	+	+	+				+		
Urgențe medicale / Medical emergencies	S.10.0.087	3	+		+	+	+	+				+		
Anesteziologie și reanimatologie. Toxicologie / Anesthesiology and reanimatology. Toxicology	S.10.0.088	4	+		+	+	+	+				+		
Farmacologie clinică. / Clinical pharmacology	S.10.0.089	2	+			+	+		+	+	+	+		
Stagiu clinic de specialitate / Clinical internship		5	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+
Electrocardiografia: analiza clinică a electrocardiograamei / Electrocardiography: clinical interpretation of ECG	S.10.A.090.1	1	+		+	+	+	+				+		
Cardiologia practică / Practical cardiology	S.10.A.090.2	1	+		+	+	+	+				+		
Managementul durerii toracice în sindromul coronarian acut / Management of chest pain in acute coronary syndrome	S.10.A.090.3	1	+		+	+	+	+				+		

CATALOGUL DISCIPLINELOR

ANUL I

I.1. Obligatorii

Denumirea disciplinei	Anatomia omului
Tipul	Obligator
Anul de studii	I
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Catereniuc Iliia, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Locația	Catedra de anatomie și anatomie clinică, USMF Nicolae Testemițanu, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 192, blocul morfologic
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Anatomia omului – știință fundamentală a învățământului medical – studiază organismul uman în dezvoltarea sa ontogenetică, în strânsă legătură cu modificările mediului ambiant și activitatea cotidiană a fiecărui individ. Anatomia – știința formelor vii, a transformărilor și reorganizărilor corpului omenesc, include o sistematizare și integrare a cunoștințelor despre conexiunea și influența reciprocă a sistemelor somatice și viscerale; despre influența diferitor factori ai mediului extern asupra aparatului locomotor, a activității viscerelor și sistemului nervos.</p> <p>Program: pentru însușirea bună a disciplinei studentul anului I are nevoie de următoarele abilități: cunoașterea limbii de predare; competențe confirmate în științele studiate la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică); cunoașterea principiilor de formare a termenilor medicali, bazate pe cunoștințele elementare a limbii latine.</p> <p>Competențe elementare în tehnologiile informaționale – utilizarea internetului, Windows, Word, Excel, Power Point (procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, creativitate, inițiativă, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina se angajează să participe activ la activitățile de educație medicală și de cercetare din cadrul Universității de stat de medicină și farmacie „Nicolae Testemițanu”, susținând eforturile universității pentru diseminarea cunoștințelor medicale atât către comunitatea academică, cât și către societate.</p> <p>Unul din obiectivele principale ale cursului este studierea anatomiei omului viu și rolul ei educativ în pregătirea profesională.</p> <p>Pentru noi, integritatea profesională și încrederea sunt valori fundamentale.</p> <p>Pentru noi, studentul este în centru atenției educaționale.</p> <p>Vom susține excelența în educația anatomică prin:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ dezvoltarea unor cunoștințe solide în domeniul anatomiei, integrarea acestora în context clinic și consolidarea acestor cunoștințe într-o bază de date;▪ dezvoltarea și utilizarea de metode moderne, inovative și eficiente de predare;▪ vasta experiență a cadrelor didactice;▪ implicarea activă a studenților în desfășurarea procesului didactic utilizând metode didactice de înaltă calitate;▪ îmbunătățirea substanțială a educației medicale prin integrarea studenților în activitatea de cercetare științifică;▪ promovarea modului sănătos de viață și fortificarea stării de sănătate a populației.
Tematica prezentată	Terminologia anatomică, structură, funcții, particularități de vârstă și de gen, varianta individuală și anomalii de dezvoltare, anatomia pe viu. Aparatul locomotor. Osteologia generală. Anatomia funcțională a scheletului uman. Morfologia funcțională și topografia craniului. Artrosindesmologie. Anatomia

	funcțională a articulațiilor și biomecanica lor. Miologie generală. Mușchii capului și gâtului, mușchii trunchiului, mușchii membrelor. Splanchnologie generală. Anatomia funcțională a sistemului digestiv, a peritoneului și spațiilor extraperitoneale. Anatomia funcțională a sistemului respirator. Anatomia funcțională a inimii. Anatomia funcțională a sistemului urinar și a organelor de reproducere. Anatomia funcțională a glandelor endocrine. Anatomia funcțională a sistemului nervos central. Sistemul limbic și formația reticulară. Anatomia funcțională a sistemului nervos periferic: nervii cranieni și spinali. Anatomia funcțională a sistemului nervos autonom. Anatomia funcțională a organelor senzoriale. Anatomia funcțională a sistemului vascular și limfoid.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să posede cunoștințe despre structura, topografia și particularitățile anatomice ale organelor și sistemelor de organe;▪ să evalueze locul și rolul anatomiei omului în pregătirea preclinică;▪ să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice;▪ să înțeleagă principiile de aplicare și transfer a cunoștințelor în practica medicală;▪ să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, pe radiograme;▪ să aplice pe viu cunoștințele teoretice cu privire la determinarea limitelor și proiecției organelor față de reperele anatomice;▪ să fie capabil să interpreteze imaginile radiologice, RMN, endoscopice, sonografice, etc.;▪ să deducă cauzele posibile și să înțeleagă mecanismele, care influențează procesele fiziologice, ce pot contribui la apariția variantelor anatomice și anomaliilor de dezvoltare;▪ să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ să posede competențe de analiză și sinteză a cunoștințelor și informației științifice obținute și să fie capabil de a utiliza tehnologiile informaționale și de comunicare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască: metodele de cercetare în anatomie; terminologia anatomică; clasificarea, structura și particularitățile anatomice ale oaselor, articulațiilor, mușchilor, viscerelor, vaselor și nervilor;✓ să demonstreze:<ul style="list-style-type: none">▪ abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor;▪ formațiunile anatomice pe material cadaveric, mulaje, radiograme și pe viu;▪ reperele osoase, articulare și musculare pe material cadaveric, radiograme și pe viu;▪ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea limitelor și proiecției organelor interne;▪ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea proiecției vaselor sangvine;▪ formațiunile anatomice ce țin de SNC și periferic pe piesele anatomice, mulaje, radiograme;▪ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea limitelor și proiecției nervilor și componentelor SNA;▪ să identifice particularitățile individuale și regionale ale oaselor, articulațiilor, viscerelor, vaselor și nervilor;✓ să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin: formularea concluziilor pe marginea materiei studiate; dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen ale oaselor, articulațiilor, viscerelor, vaselor și nervilor; cunoștințele acumulate să le aplice în practică.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Științele comportamentului. Sociologie medicală
Tipul	Obligator
Anul de studii	I
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Ana Eșanu
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, etajul 3.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe esențiale din domeniul teoriei comportamentului aplicate în practica medicală pentru a eficientiza implicațiile individuale și calitatea actului medical, precum și evidenția factorii comportamentali de risc pentru sănătate, precum și cunoașterea limbii de predare.</p> <p>Competențe: cunoștințe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, empatie, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este să prezinte mediciniștilor cunoștințe și tehnici de comportament acompaniate de un suport moral profesional, precum și însușirea unor abilități de înțelegere a condițiilor specifice în care se desfășoară actul comunicațional medical, care să asigure o comunicare pentru schimbarea comportamentului părților implicate în relațiile medicale. Familiarizarea cu esența sociologiei medicale, domeniu specific interdisciplinar al medicinei și sociologiei, fără de care în prezent succesul medicinei, în general, și al celei clinice, în special, poate fi unul ratat.
Tematica prezentată	Comportamentul uman – un complex bio-psiho-social. Comportament și personalitate. Concepte de bază ale sociologiei medicale. Comportament și societate. Elemente de sociologie medicală. Sisteme medicale: exclusive, tolerante, integrative. Comportament în context intercultural. Eticheta și imaginea: element esențial în societatea contemporană. Comportamente cu risc pentru sănătate.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să distingă componentele unui act comportamental eficient;▪ să identifice caracterul vertical moral al omului pentru a profesa cu succes medicina;▪ să păstreze echilibrul emoțional și moral în situațiile profesionale dificile;▪ să stabilească sursele de greșeli întâlnite în cursul desfășurării relației medic și pacient;▪ să ia decizii constructive în situații conflictuale fie cu pacienții, fie cu colegii de serviciu;▪ să perfecționeze tehnicile și strategiile, tipurile și modelele de comportament în activitatea profesională și în viața cotidiană;▪ să aprecieze valoarea și necesitatea unui comportament moral în realizarea actului medical;▪ să caracterizeze conduitele deviate și nocive pentru a promova comportamentul sănătos de viață.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ diverse modalități comportamentale în condițiile activității medicale;▪ cunoștințe relevante pentru a organiza sau reorganiza propriul stil de comportament în medicină;▪ imaginea profesională în conformitate cu statutul și rolul social al medicului;▪ cunoștințe și abilități de depistare a surselor de neconformități comportamentale în practica medicală;▪ abilități de depășire a dificultăților comportamentale din medicină;▪ cunoștințe din sociologie medicală pentru o conduită profesională reușită în dialogul cu pacienții din diferite etnii și zone cultural-geografice ale lumii;▪ tehnici corespunzătoare în studii sociologice elementare;▪ un tablou al diversităților de medicație și organizare a sistemelor medicale în

	istoria medicinei, cât și celor curente.
Forma de evaluare	Examen
Denumirea disciplinei	Biofizica
Tipul	Obligator
Anul de studii	I
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Nellu Ciobanu
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în științe precum: biologie, chimie, fizică, matematică, tehnologiilor informaționale (perfectarea documentelor cu ajutorul computerului, utilizarea programelor de grafică).</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este formarea la studenții facultății de Medicină Generală a unui set de competențe necesare pentru însușirea cursurilor de specialitate. Unitățile de conținut ale cursului de Biofizica sunt structurate pentru a asigura formarea la studenți a competențelor în câteva direcții fundamentale:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ competențe de analiză fizică a componenței, structurii și dezvoltării materiei vii;▪ competențe de utilizare a metodelor fizice de explorare a structurilor biologice și a principiilor fizice de funcționare a aparatelor și utilajului folosit în medicină;▪ competențe de analiză a influenței factorilor fizici (cum ar fi temperatura, radiațiile electromagnetice de diferit tip, componența și parametrii mediului ambiant) asupra sistemelor biologice.
Tematica prezentată	Biofizica moleculară. Forțele de legătură. Transformări de fază. Biofizica sistemelor disperse. Proprietățile electrice ale soluțiilor. Fenomene moleculare de transport. Difuzia prin membrane. Radianța electromagnetică. Interacțiunea fotonului cu substanța. Radianța termică. Legile lui Kirchhoff, Stefan-Boltzmann, Wien. Luminiscenta. Fotoluminescenta. Legea lui Stokes. Radiația X. Difracția razelor X. Radiografia, radioscopia. Proprietățile magnetice ale substanței. Rezonanța magnetică nucleară.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea corectă a terminologiei disciplinei Biofizica.▪ Cunoașterea și înțelegere structurii atomice și moleculare a substanței și relația cu proprietățile fizico-chimice ale substanței.▪ Măsurarea și estimarea mărimilor fizice, care caracterizează proprietățile substanței.▪ Rezolvarea de probleme legate cu studiul sistemelor fizice care modelează sisteme biologice.▪ Analiza și compararea diferitor metode fizice de studiu a sistemelor biologice.▪ Efectuarea diverselor manopere practice legate cu studiul sistemelor fizice și biologice
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să definească noțiunile de atom, vâscozitate, tensiune superficială, ultrasunet, osmoză și mobilitatea ionilor;▪ să cunoască unitățile de măsură în SI și în practica medicală pentru mărimile sus precizate;

	<ul style="list-style-type: none">▪ sa cunoască fenomenul de disociere a apei, precum și proprietățile de bază a acesteia;▪ să cunoască metodele de bază pentru determinarea coeficientul de viscozitate și de tensiune superficială;▪ să poată explica metoda de determinare a mobilității ionilor;▪ să aplice noțiunile noi în practica medicală.▪ să definească noțiunile de spectre de emisie și absorbție, laser, impendanță, polarimetrie;▪ să cunoască modurile de exprimare ale concentrației soluțiilor;▪ să determine energia radiației laser;▪ să determine concentrația soluțiilor prin metoda polarimetrică și prin metoda fotocolorimetrică;▪ să definească noțiunile de sisteme de dispersie, radiație electromagnetică, radiație termică, luminiscentă;▪ să cunoască tipurile de transport prin membrane;▪ să explice fenomenele de interacțiune ale radiațiilor electromagnetice cu materia și efectele ei;▪ să explice diferența dintre radiația X, tomografie computerizată și rezonanță magnetică;▪ să cunoască caracteristicile de bază ale radiației termice și legile acesteia;▪ să cunoască principiul de funcționare a aparatului de rezonanță magnetică nucleară.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Biologie moleculară
Tipul	Obligat
Anul de studii	I
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Igor Cemortan
Locația	Bloc central, Ștefan cel Mare 165
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: competențe confirmate în științe la nivelul liceal în biologie, chimie, fizică. Competențe: digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	Cursul de Biologie moleculară reprezintă o componentă importantă din domeniul educației preclinice și are drept obiectiv major studierea legăturilor organizării moleculare a celulei – nivelul elementar structural, biochimic, funcțional al organismului uman. Unul din obiectivele principale ale cursului este de a demonstra legătura dintre organizarea și funcția biopolimerilor, compartimentelor celulare, diferitor tipuri de celule. Al doilea obiectiv ține de evaluarea relației în lanțul: funcția unui component celular la nivel molecular → celular → organism. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului medical al ADN, ARN și proteinelor; orice proces patologic poate avea la bază modificări celulare: defecte metabolice; defecte structurale; defecte de semnalizare; defecte în contactele celulare; etc. Cunoașterea organizării și funcționării celulei/celulelor, asigură șansa studentului-medic să înțeleagă mecanismele de producere a bolilor umane și căile de rezolvare a proceselor patologice. Medicina secolului XXI este o MEDICINĂ MOLECULARĂ.
Tematica prezentată	Cursului de biologie moleculară include: organizarea moleculară a celulelor umane: compoziția chimică și bazele compartimentalizării; structura,

	<p>proprietățile, funcțiile și locul ADN, ARN și proteinelor în celulă; organizarea funcțională a ADN-ului nuclear; clasificarea și organizarea genelor nucleare și mitocondriale; expresia și funcția genelor la nivel molecular, celular și organismic; principiile transcripției genelor, processing-ului ARN și translației informației genetice; proprietățile codului genetic; replicarea și reparația ADN; ciclul celular, mitoză și meioza – dinamica cromozomilor, rol biologic și medical. Conținuturile cursului sunt structurate pentru a demonstra că organismele vii, indiferent de complexitate, inclusiv și organismul uman, au un principiu comun de organizare, ce le determină să fie sisteme ce se autoreproduc, se auto-reînnoiesc și au capacitate de autoreglare; particularitățile de structură și funcție a unui organism sunt codificate în macromoleculele de ADN și realizate prin sinteza moleculelor de ARN și polipeptide ce formează proteine; și, proteinele reprezintă substratul molecular al tuturor structurilor, proprietăților și funcțiilor organismului uman; replicarea ADN-ului, reparația ADN-ului, codificarea informației genetice, transcripția și translația – procese fundamentale ce explică vitalitatea; dinamica componentelor celulare și proceselor moleculare în dependență de perioada ciclului celular, de tipul de celulă și de perioada ontogenetică a organismului – baza dezvoltării organismului uman, diferențierii și transformării celulare.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască particularitățile de organizare, proprietățile fundamentale ale viului și bazele lor moleculare a sistemelor biologice;<ul style="list-style-type: none">• să înțeleagă principiile compartimentării celulelor umane;▪ să înțeleagă relația Genom → Transcriptom → Proteinom → Metabolom → Fenom;▪ să cunoască principiile de realizare ale proceselor moleculare de bază: transcripția, translația, replicarea și reparația;▪ să cunoască particularitățile organizării și funcționării celulei umane vs celula bacteriană;▪ să înțeleagă procesele de bază ce asigură creșterea organismului pluricelular, diferențierea celulară, reînnoirea și regenerarea țesuturilor – mitoză și apoptoză.▪ să cunoască bazele și rolul practic al tehnologiei ADN-recombinant, principiile tehnicilor de studiu a genelor umane.▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul biologiei moleculare în pregătirea preclinică a studentului-stomatolog;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din biologia moleculară în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;▪ să fie apt să deducă cauzele posibile ale blocării proceselor moleculare de bază și consecințele lor asupra celulei, țesutului, organismului în întregime;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Cunoașterea și înțelegerea organizării moleculare a diferitor compartimente celulare, explicarea principiilor de specializare și interacțiune a acestora.▪ Modelarea proceselor moleculare ce stau la baza funcționării organismului uman: replicarea, transcripția, translația, proliferarea celulară, gametogeneza.▪ Cunoașterea principiilor tehnicilor de inginerie genică și înțelegerea interpretării rezultatelor acestora;▪ Pregătirea și prezentarea unui proiect științific.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Biochimie
Tipul	Obligator

Anul de studii	I (semestrul I-II)
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Ala Ambros, Silvia Stratulat, Svetlana Protopop, Olga Tagadiuc
Locația	Catedra de biochimie și biochimie clinică Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27, mun. Chișinău, MD-2025, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru însușirea disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Chimiei și Biologiei, obținute în studiile preuniversitare, precum și în domeniul Anatomiei omului obținute în cadrul studiilor de licență.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Constă în studierea:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ structurii principalilor compușilor chimici componenți ai materiei vii și a proceselor metabolice fundamentale ce stau la baza funcționalității organismelor vii;▪ particularităților compușilor chimici și ale proceselor metabolice ce asigură funcționalitatea organului vizual și mecanismelor ce stau la baza dereglărilor funcțiilor;▪ metodelor de investigație biochimice de utilitate clinică și formarea abilităților de analiză și interpretare a datelor de laborator.
Tematica prezentată	Structura proteinelor și acizilor nucleici. Enzimele și bioenergetica. Metabolismul glucidelor. Metabolismul lipidelor. Metabolismul proteinelor simple și complexe. Reglarea genetică și hormonală.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască structura și proprietățile fizico-chimice ale principalilor compuși chimici de interes medical (proteine, glucide, lipide, acizi nucleici și vitamine);▪ să cunoască procesele metabolice fundamentale ce asigură viabilitatea și reproducerea organismului uman,▪ să cunoască particularitățile structurale și metabolice ale diferitor organe;▪ să cunoască valorile normale și variațiile fiziologice ale principalilor markeri biochimici;▪ să aprecieze utilitatea anumitor investigații biochimice în diagnosticul unor afecțiuni concrete și să interpreteze corect rezultatele unor investigații biochimice.▪ să determine de sine stătător unii parametri biochimici de utilitate clinico-diagnostică generală și în maladiile oculare;▪ să rezolve individual studii de caz la biochimia medicală.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze valoarea biologică a proteinelor în dependență de compoziția lor.▪ să interpreteze corect valoarea clinico-diagnostică a determinării izoenzimelor: LDH, Creatinfosfokinaza.▪ să interpreteze corect valoarea clinico-diagnostică a dozării aminotransferazelor.▪ să justifice utilitatea determinării glicemiei, hemoglobinei glicate, albuminelor plasmatice, ureei, creatininei, bilirubinei totale și fracțiilor sale.▪ să aprecieze rolul biochimic al vitaminelor hidro și liposolubile
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Limba engleză/franceză (pentru studenți autohtoni)
Tipul	Disciplină obligatorie
Anul de studii	I

Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Olga Tumuruc, Ala David
Locația	Blocul didactic nr. 3, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A,
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: studierea limbilor străine de specialitate necesită nivelul minim A2-B1 de cunoaștere a limbilor străine conform CECRL.</p> <p>Competențe de comunicare scrisă și orală în limba străină de nivelul A2-B1 conform CECRL, competențe digitale, abilitatea de comunicare și de lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina Limbă engleză/franceză (pentru studenți autohtoni), este un curs practic, destinat studenților pentru aplicarea și utilizarea activă în instruirea și activitatea profesională a limbilor străine de specialitate. Cursul de este orientat spre formarea competențelor lingvistice de comunicare scrisă și orală în limba străină stabilite de Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi /CECRL/. Cursul de Limbi moderne (limbaj terminologic) vizează însușirea limbajului terminologic medical esențial, formând studenților competențe lingvistice solide, necesare mobilității academice, integrării interculturale și profesionale.</p> <p>Orientarea formativă a învățământului universitar și formarea profesională a studenților sunt un cadru de referință a sistemului de formare profesională a specialiștilor în domeniul sănătății pentru comunicarea în limba străină, pentru facilitarea comunicării în spațiul internațional, pentru cooperarea în domeniul sănătății publice și pentru a deveni competitivi pe piața muncii.</p>
Tematica prezentată	<p>(Eng. Sem.I-II)</p> <p>Învățământul medical. Anatomia și fiziologia umană. Sistemul Imunitar. Nicolae Testemițanu – renumitul doctor moldovean. Medici iluștri. Importanța personalităților remarcabile în istoria medicinei.</p> <p>Istoria medicinei. Jurământul lui Hipocrate. Celula. Tipuri de celule. Structura. Definirea țesuturilor, organelor, sistemelor. Corpul uman. Structură și funcție. Scheletul. Structură și funcție. Sistemul Muscular. Structură și caracteristici. Mușchiul striat, neted și cardiac. Mișcări voluntare și involuntare. Sistemul Nervos. Structura și funcțiile sistemului nervos. Sistem nervos central și periferic. Sistemul Vascular. Structura și funcțiile sistemului cardiovascular. Tipuri de vase și caracteristici. Structura inimii și vasele majore. Sistemul Respirator. Structura și funcțiile sistemului respirator. Noțiuni și termeni. Sistemul Digestiv. Tractul digestiv. Glandele accesorii și funcțiile lor. Sensul gustului. Bulbii gustativi. Funcțiile irisului. Factorii de dilatare și constricție a pupilei. Reflexul de apropiere și depărtare. Documentare medicale. Rapoarte medicale, descrieri clinice. Imunitatea. Tipuri de imunitate. Imunizarea. Microorganismele. Bacterii, fungi și viruși. Caracteristici și noțiuni. Alexander Fleming. Descoperirea penicilinei. Repere istorice. Ziua de lucru a medicului de familie. Lucrul în staționar. Lucrul la ambulator. La farmacie. Dialoguri, conversații. Vitaminele. Vitamine liposolubile și hidrosolubile. Avitaminoza. Tutunul și alcaloizii săi. Repere istorice.</p> <p>Consecințele și dezavantajele utilizării tutunului. Medici și chirurgi. Examinarea fizică. Examinarea pacientului. Observația, percuția, palparea și ascultarea. Structura corpului uman. Proceduri și analize.</p> <p>Sănătatea Publică în Moldova. OMS și cooperarea în domeniul medicinei. Lipidele. Hidrații de carbon. Aminoacizii și Proteinele. Steroizii. Tratamentul medical. Tratamentul chirurgical. Tipuri de terapii. Medicina alternativă. Anamneza. Tehnica interviuării bolnavului. Semnele și simptomele bolii. Investigațiile medicale de bază: Endoscopia, Radiografia, RMI, ECG. Reumatismul. Eczema infantilă. Rahitismul. Pojarul. Bolile respiratorii: Bronșita și Astmul. Diabetul zaharat. Infarctul miocardic. Artrita. Sarcina ectopică. SIDA. Toleranța medicamentelor. Tipuri dependențe. Acordarea primului ajutor. Îngrijirea bolnavului la domiciliu. Etica medicală. Prezentarea datelor. Prezentarea</p>

	<p>rapoartelor la conferință. Prezentarea studiului de caz.</p> <p>(Fr. Sem. I-II) Învățământul medical în Republica Moldova. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Învățământul medical în Franța. Ziua de muncă a unui student de la medicină. Rolul profesiei de medic în societatea de azi. Corpul uman. Scheletul. Sistemul muscular. Structură și caracteristici. Sistemul respirator. Structura și funcțiile sistemului respirator. Sistemul digestiv. Structura și funcțiile sistemului digestiv. Sistemul nervos. Structura și funcțiile sistemului nervos. Sistemul cardiovascular. Structura și funcțiile sistemului cardiovascular. Inima. Circulația mică. Circulația mare. Cele cinci simțuri. Medicamentele (tipurile de medicamente și formele de administrare). Antibioticele. Vaccinurile și vaccinarea. Vitaminele.</p> <p>Sistemul de sănătate și instituțiile medicale. Specialitățile medicale. Examenul medical. Etapele consultației medicale. Tipuri de examen medical. Diagnosticul și prescrierea medicamentelor. Serviciul de asistență medicală de urgență. Maladiile cardiace. Ofensiva împotriva cancerului continuă. Deontologia medicală. Jurământul lui Hipocrate. Louis Pasteur-ilustru savant francez. Pasteur și turbarea. Pregătirea chirurgului pentru operație. Tratamentul într-o stațiune balneo-climaterică.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să definească particularitățile limbajului și terminologiei medicale generale în limba străină;▪ să identifice simbolurile de specialitate și particularitățile limbajului medical utilizat în domeniul sănătății;▪ să utilizeze lexicul autentic specializat în comunicarea curentă în cadrul activității profesionale;▪ să aplice mecanismele de formare și specificul unui mesaj sau enunț cu aspect profesional;▪ să definească structurile gramaticale caracteristice limbii străine cu aspect profesional;▪ să identifice limbajul medical utilizat în domeniul medicinei în scopul utilizării ulterioare a competențelor lingvistice și de comunicare (exprimare orală și scrisă);▪ să formuleze principii de bază și noțiuni din domeniul medicinei necesare în colaborarea și participarea ulterioară în cadrul conferințelor/ proiectelor internaționale;▪ să interpreteze idei, proiecte, procese, conținuturi teoretice și practice ale disciplinei;▪ să aplice deprinderile de citire orientativă (articole), cursivă (comprehensiunea conținutului unui text de specialitate), selectivă (sintetizarea informației) și totală (comprehensiunea integrală a conținutului textului);▪ să reproducă textul de specialitate în limba străină;▪ să utilizeze traducerea unor texte, articole, documente în limba străină;▪ să dezvolte capacități de selectare, sintetizare și rezumare;▪ să dezvolte abilități de comunicare pentru a iniția discuții, dialoguri, dezbateri tematice în situații profesionale;
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să facă analiza și sinteza informației din surse autentice și s-o prezente în formă orală sau scrisă;▪ să utilizeze cunoștințele și abilitățile de comunicare într-un mediu profesional, folosind tematicile specifice domeniului medicinei în scopul promovării unui dialog intercultural și interdisciplinar;▪ să implementeze cunoștințele dobândite în activitatea de cercetare/redactare a unor lucrări de specialitate în limba străină.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Limba română (pentru studenții internaționali cu predare în Engleză**)
Tipul	Obligatorie supracreditată
Anul de studii	II (semestrele III, IV)
Componenta	Orientare sociumană
Titularul de curs	Chiriac Argentina, Trebeș-Roșca Tatiana, Bâlici Nadejda, Lopatiuc Alina, Ciubotaru Galina, Driga Ina, Melnic Olga
Locația	Blocul didactic nr. 3, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A,
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: limba română (anul 1), anatomia, biologia, histologia, comunicarea și îngrijirea pacientului, terminologie medicală contemporană funcțională
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina Limba Română pentru studenții străini (seria engleză) la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” este o disciplină care aprofundează cunoștințele de limbă română și terminologie medicală. Cunoașterea limbii române de către studenții de peste hotare reprezintă o necesitate imperioasă în cadrul procesului de formare profesională, contribuind la dezvoltarea competențelor de comunicare scrisă și orală, utilizând limbajul specializat, necesitate condiționată de rolul cunoașterii limbii în asigurarea comunicării fluente și înțelegerii reciproce. Formarea competențelor de comunicare a studenților mediciști în limbă română are drept scop apropierea de conținuturile socioculturale în procesul de studiu, ceea ce le oferă studenților atât repere cognitive, științifice, lingvistice, cât și abilități ce asigură receptarea mesajelor scrise și orale în diverse situații de comunicare.</p> <p>Această disciplină oferă oportunități de dezvoltare pentru diverse stiluri de învățare (cognitiv: global, analitic; auditiv; vizual), de inteligență și de abilități care promovează colaborarea între student – student, student-pacient, student-profesor, medic.</p> <p>La finalizarea cursului de limba română, studenții vor folosi limba strategic, realizând anumite corelații între intenția comunicativă și forma lingvistică. Studenții vor avea deja formate competențele lingvistice, adecvate nivelului B1-B2 – în scala europeană, prevăzută de Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, ceea ce va face posibilă participarea adecvată la o conversație, exprimându-și clar și fluent opiniile.</p>
Tematica prezentată:	<p>I. Texte de bază:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Universitatea De Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”▪ Imnul USMF „Nicolae Testemițanu”▪ Din istoria medicinei. Realizări notorii în domeniul medicinei▪ Celula: membrană plasmatică, citoplasmă, nucleul celulei▪ Țesuturile▪ Structura organismului uman▪ Clasificarea internațională a maladiilor▪ Diagnosticul. Tipuri de diagnostic▪ Managementul bolii. Tipuri de tratament▪ Sistemul tegumentar▪ Sistemul osos▪ Sistemul muscular▪ Sistemul nervos▪ Mecanismul vederii – ochiul▪ Sistemul auditiv - urechea▪ Sistemul endocrin▪ Sistemul respirator- plămâni▪ Sistemul cardiovascular - sângele▪ Sistemul cardiovascular - inima▪ Sistemul limfatic

	<ul style="list-style-type: none">▪ Sistemul imunitar▪ Sistemul digestiv - stomacul▪ Cea mai mare glandă din organismul uman - ficatul”▪ Pancreasul▪ Sistemul excretor. Aparatul urinar – rinichii <p style="text-align: center;">II. Dialoguri, monologuri și conversații situative</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Personalități notorii din domeniul medicinei▪ Dezvoltarea medicinei în Republica Moldova și în țara de origine a studenților▪ Transplantarea celulelor stem▪ Donarea de celule și țesuturi și/ sau procedurile de prelevare a țesuturilor▪ La medicul de familie▪ La farmacie▪ La imagist▪ La chirurg▪ La dermatolog▪ La ortoped▪ Kinetoterapia și beneficiile ei▪ La neurolog▪ La oftalmolog▪ La otorinolaringolog▪ La endocrinolog▪ La pulmonolog▪ La hematolog▪ La cardiolog▪ La hematolog (ganglionii limfatici)▪ La alergolog▪ La gastroenterolog▪ La hepatolog▪ Transplantul de pancreas – inovație în domeniul medicinei▪ Extirparea vezicii biliare (colecistectomie laparoscopică / abord chirurgical)▪ La nefrolog/urolog <p style="text-align: center;">III. Gramatică:</p> <p>Substantivul și grupul nominal. Categorii gramaticale. Articolul. Tipuri de articole. Categorii gramaticale. Adjectivul. Categorii gramaticale. Numeralul. Tipuri de numeral. Categorii gramaticale. Pronumele. Tipuri de pronume. Categorii gramaticale. Verbul. Conjugările verbului. Categorii gramaticale. Prepoziția. Tipuri de prepoziție. Categorii gramaticale. Conjunția. Locuțiuni conjuncționale. Interjecția. Locuțiuni interjecționale</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să dezvolte capacitatea studenților de a recepta mesajul oral, ceea ce presupune a ști să asculte, a ști să desprindă sensul global al unui mesaj auzit și a cuvintelor din diferite structuri gramaticale, precum și valoarea acestora ș.a.▪ Să dezvolte capacitatea de exprimare orală, să construiască enunțuri logice, să construiască propoziții corecte din punct de vedere gramatical, să pronunțe clar și corect sunete și cuvinte, să utilizeze corect formulele flexionale ale părților de vorbire ș.a.▪ Să dezvolte capacitatea de receptare a mesajului scris (citire/lectură), care îl pune pe student în situația de a asocia forma grafică a cuvântului cu sensul acestuia, de a desprinde semnificația globală a unui text dat ș.a.▪ Să asimileze cunoștințe de limbă română și să-și formeze abilități de comunicare, pe care studentul medicinist le va utiliza atât în context general, cât și specializat, care să permită abordarea limbii române ca limbă străină specifică domeniului medical.▪ Să dezvolte deprinderile esențiale de limbaj academic și de lucru cu texte de specialitate (vocabular, pronunție, citit, scris, ascultat). <p style="text-align: center;">Să dezvolte spiritul de lucru în echipă al studenților, ceea ce duce la</p>

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

39 / 234

	intersectarea diferitelor arii disciplinare, la dezvoltarea spiritului deontologic prin lecturi selective, ascultarea de texte și vizionări de materiale video care promovează abordarea etică a relației medic-pacient-comunitate, dezbateri de idei, eseu argumentativ.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Limba română (pentru studenții autohtoni alolingvi), Medicină
Tipul	Obligatoriu
Anul de studii	I
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Chiriac Argentina, Trebeș Tatiana, Bâlici Nadejda, Lopatiuc Alina, Ciubotaru Galina, Driga Ina, Spînu Stela, Melnic Olga
Locația	str. N.Testemițanu, 22/3, et. II
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoașterea limbii române, nivelul B2 Competențe: digitale – utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, a tabelor electronice și a aplicațiilor pentru prezentări; abilități de comunicare și de colaborare.
Misiunea disciplinei	Disciplina Limba română (pentru studenții autohtoni alolingvi) are ca obiectiv primordial formarea și dezvoltarea competenței de comunicare în limba română, inițierea în cunoașterea terminologiei medicale, pregătirea pentru integrarea acestora în mediul academic și profesional, treptat și firesc.
Tematica prezentată	Limba – mijloc de comunicare. Fonetica. Mediul academic universitar. Părțile de vorbire (noțiuni generale). Substantivul. Medicina – știință și artă. Adjectivul. Profesia de medic. Verbul. Organismul uman – unitate morfologică și funcțională. Enigmele organismului uman. Adverbul. Prepoziția. Conjuncția. Interjecția. Norme ortografice în limba română.
Finalități de studiu:	<ul style="list-style-type: none">▪ să dezvolte capacități de vorbire cultă a limbii române;▪ să construiască enunțuri logice, corecte din punct de vedere gramatical;▪ să pronunțe clar și corect sunete și cuvinte;▪ să utilizeze corect formele flexionare ale părților de vorbire etc.;▪ să dezvolte capacitatea de receptare a mesajului scris – de a asocia forma grafică a cuvântului cu sensul acestuia, de a desprinde semnificația globală a unui text dat;▪ să-și formeze și să dezvolte abilități de comunicare eficientă în limba română, atât în mediul social, cât și în cel academic și profesional;▪ să asimileze cunoștințe noi (profesionale) prin intermediul limbii române.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Educație fizică
Tipul	Obligator
Anul de studii	I
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Mihail Cojocari, asistent universitar
Locația	„str.Nicolae Testemițanu” 24/5
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil: La nivel de aplicare: <ul style="list-style-type: none">▪ să poată selecta metode și mijloace de cultură fizică și sport în lucru

	<p>independent;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să posede mijloace de perfecționare a calităților motrice: forța, rezistența, viteza, suplețea;▪ să elaboreze și să aplice un complex de exerciții de înviorare;▪ să elaboreze și să aplice un complex de exerciții de gimnastică în producție;▪ să aplice cunoștințele în practica activității profesionale și sociale. <p>La nivel de integrare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să posede mijloace de dezvoltare și perfecționare a calităților și a deprinderilor motrice, deosebit de importante, în viitoarea activitate profesională ;▪ să posede cele mai simple procedee tehnico-tactice a jocurilor sportive Volei, Baschet, Fotbal, Badminton.▪ la nivel de grupă, să poată arbitra meciurile de Fotbal, Volei, Badminton, Baschet.
Misiunea disciplinei	<p>Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională/ specialității.</p> <p>Educația fizică este o disciplină practică care va permite formarea unui sistem de cunoștințe și priceperi în domeniul dat și aplicarea lor în toate formele de activitate, inclusiv și pentru dezvoltarea multilaterală a personalității.</p> <p>Cursul de Educație fizică este o parte componentă a procesului instructiv și are următoarele sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none">- cuprinderea studenților în practicarea sistematică și organizată a exercițiilor fizice și a sportului preferat;- îmbunătățirea continuă a stării de sănătate, a vigoirii fizice, psihice precum și a dezvoltării corporale armonioase;- ridicarea nivelului general de motricitate și însușirea elementelor de bază din practica unor ramuri de sport;- formarea convingerii și deprinderii de practicare independentă a exercițiilor fizice și a sportului preferat în scopul igienic și deconectant;- asigurarea efectelor de compensare asupra activității intelectuale, a tratamentului asupra sedentarismului, stresului și oboselei. <p>Misiunea disciplinei în formarea profesională:</p> <ul style="list-style-type: none">- formarea și consolidarea unui sistem de cunoștințe practice și teoretice (igienice, fiziologice, didactice, metodice, tehnice, organizatorice), folosirea lor în viața cotidiană și viitoarea activitate profesională;
Tematica prezentată	<p style="text-align: center;">Microlecții</p> <p>Influența practicării regulate a exercițiilor fizice asupra organismului. Calitățile motrice de bază, metode și mijloace de dezvoltare. Activitatea motrică independentă. Pregătirea fizică profesional aplicată</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Gimnastica▪ Gimnastica ritmică▪ Gimnastica de înviorare și producție▪ Gimnastica athletică▪ Perfecționarea calității motrice▪ Dezvoltarea rezistenței▪ Dezvoltarea forței▪ Dezvoltarea vitezei▪ Dezvoltarea detentei▪ Dezvoltarea flexibilității▪ Jocuri sportive▪ Tehnica-tactica jocului de volei. Regulile de joc.▪ Tehnica-tactica jocului de baschet. Regulile de joc.▪ Tehnica-tactica jocului de badminton. Regulile de joc.▪ Tehnica-tactica jocului de fotbal. Regulile de joc.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să fie component în formarea și consolidarea unui sistem de cunoștințe practice și teoretice, în domeniu, și să le folosească în viața cotidiană și viitoarea activitate profesională;

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască schimbările morfo-funcționale care au loc în organism, în urma practicării regulate a exercițiilor fizice;▪ Să poată elabora complexe de exerciții în scopul perfecționării calităților motrice;▪ Să poată elabora complexe de exerciții de înviorare;▪ Să poată elabora complexe de exerciții de gimnastică în producție;▪ Să poată îndeplini testele pentru aprecierea stării funcționale ale organismului;▪ Să poată îndeplini testele de apreciere a compartimentului practic (în dependență de starea de sănătate și dezvoltarea fizică);▪ Să fie capabil de a arbitra un meci de volei, baschet, fotbal, badminton la nivel de grupă. <p>Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).</p>
Manopere practice achiziționate	<p>La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:</p> <p>La nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să poată selecta metode și mijloace de cultură fizică și sport în lucru independent;▪ să posede mijloace de perfecționare a calităților motrice: forța, rezistența, viteza, suplețea;▪ să elaboreze și să aplice un complex de exerciții de înviorare;▪ să elaboreze și să aplice un complex de exerciții de gimnastică în producție;▪ să aplice cunoștințele în practica activității profesionale și sociale. <p>La nivel de integrare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să posede mijloace de dezvoltare și perfecționare a calităților și a deprinderilor motrice, deosebit de importante, în viitoarea activitate profesională ;▪ să posede cele mai simple procedee tehnico-tactice a jocurilor sportive Volei, Baschet, Fotbal, Badminton.▪ la nivel de grupă, să poată arbitra meciurile de Fotbal, Volei, Badminton, Baschet.
Forma de evaluare	Colocviu

Denumirea disciplinei	Fiziologia omului
Tipul	Obligator
Anul de studii	I-II
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Svetlana Lozovanu, Boris Dragan
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în științe precum: anatomie, biologie, biochimie, histologie, tehnologiilor informaționale (perfectarea documentelor cu ajutorul computerului, utilizarea programelor virtuale și programelor computerizate de înregistrare și analiză a funcțiilor fiziologie). Cunoasterea principiilor fundamentale ce delimitează sistemul biologic de sistemele fizice. Explicarea esenței proceselor umorale și nervoase din organismul uman. Insusirea bazelor fizice ale unor tehnici utilizate în fiziologie, pentru cunoașterea posibilităților și a limitelor de aplicare ale acestora;</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare în echipă. Suport logistic video Tablă de scris/flowchart. Sistem de achiziționare a datelor BIOPAC MP36, ce permite înregistrarea a peste 20 de parametri fiziologici ai organismului uman și analiza lor ulterioară. Sala de calculatoare pentru rularea software de fiziologie virtuală și</p>

	vizualizarea filmelor ce prezintă unele experiențe fiziologice sau metode clinice de investigare. Programe interactive de simulare a laboratorului de fiziologie.
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii are ca scop să înzestreze studenții facultății de Medicină cu date fundamentale despre proprietățile funcționale ale celulelor, țesuturilor, organelor și sistemelor, despre mecanismele neuro-umorale de reglare și control a acestora și să formeze un set de competențe necesare pentru însușirea cursurilor de specialitate:</p> <p>a) să identifice structurile anatomice și să explice desfășurarea proceselor și fenomenelor fiziologice în corpul uman. Să posede atât cunoștințe cât și o vastă capacitate de înțelegere a diferitor aspecte fiziologice pentru a avea posibilitatea de a dezvolta o gamă variată de însușiri, incluzând cele de cercetare, investigare, analiză, precum, și de a putea confrunța și rezolva unele probleme, planifica comunicări și a prezenta spirit de echipă.</p> <p>b) să posede cunoștințe referitoare la alegerea metodelor de investigare clinice, paraclinice și instrumentale pentru evaluarea corectă și țintită a funcțiilor fiziologice;</p> <p>c) să înțeleagă importanța interpretării corecte a rezultatelor obținute în evaluarea stării funcționale a organelor și sistemelor în contextul unei cooperări medic-specialist de laborator – farmacist.</p> <p>d) competențe de dobândire a unor repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității;</p>
Tematica prezentată	Fiziologia țesuturilor excitabile. Structura și funcția sinapselor în SNC. Centrii nervoase, particularitățile propagării excitației în centrii nervoși. Mecanisme neuroumorale de reglare a funcțiilor fiziologice. Sistemul cardiovascular. Sistemele digestiv și respirator. Metabolismul. Excreția, lichidele corpului uman. SNC, sistemul somatosenzorial.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională.▪ Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective;▪ Explicarea unor noțiuni teoretice prin prezentarea demonstrativă a unor experimente clasice în cadrul lucrărilor practice și de laborator;▪ Pregătirea teoretică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, prin informații sistematizate privind fenomenele de integrare funcțională, de la celulă la organ, sisteme de organe și organism în întregime.▪ Toate acestea le vor permite studenților dobândirea cunoștințelor legate de funcțiile normale ale organismului uman, astfel încât ei vor fi capabili să înțeleagă în manieră integrativă procesele fiziologice, de la celulă la organism, căpătând în așa mod o bază solidă pentru științele medicale clinice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să explice fenomenele fizice implicate în funcționarea sistemelor biologice.▪ să înțeleagă importanța mecanismelor de reglare nervoasă a funcțiilor fiziologice în coordonarea organelor și a sistemelor separate pentru activitatea normală a întregului organism.▪ să acumuleze informații privind funcționarea normală a organismului uman, urmînd ca pe acest "substrat" să fie adăugate cunoștințe fundamentale din obiectele clinice;▪ să cunoască constantele fiziologice, variațiile de vîrstă a acestora, în corelație cu noile evoluții în cadrul științelor clinice;▪ să dezvolte deprinderi în înregistrarea, măsurarea și interpretarea parametrilor fiziologici, pentru expunerea verbală și în scris a constatărilor

	<p>proprii și aprecierea variațiilor fiziologice și individuale;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Înțelege modul de utilizare a tehnicilor fizico-matematice în investigațiile fiziologice și clinice.▪ Să interpreteze mecanismele nervoase de reglare automată din sistemele biologice;▪ Să stabilească corelația dintre structura anatomică a organului și starea funcțională a lui.▪ Să estimeze rolul proceselor biologice și fiziologice ce asigură activitatea vitală a organismului uman;▪ Să utilizeze metode moderne de cercetare a fenomenelor și proceselor nervoase în organismul uman;▪ Să utilizeze cunoștințele teoretico- practice obținute la studierea cursului de fiziologie prin corelarea lor cu domeniul de activitate profesională.▪ să înțeleagă importanța mecanismelor de reglare a funcțiilor fiziologice în coordonarea organelor și a sistemelor separate pentru activitatea normală a întregului organism. să înregistreze și să analizeze parametrii diferitor probe funcțional-instrumentale (electromiograma, auscultația cordului, măsurarea presiunii arteriale, electrocardiograma, electroencefalograma, spirometria, etc.);▪ să posede metoda colectării sângelui și să interpreteze rezultatele analizelor de laborator;▪ să însușească metode de studiere și apreciere a activității diferitor organe și sisteme prin tehnici virtuale și computerizate a sistemului BIOPAC ;▪ să însușească metoda de instruire bazată pe analiza problemei (cazul clinic).
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Urgențe medicale primare
Tipul	Obligator
Anul de studii	I
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Ciobanu Gheorghe
Locația	IMSP IMU Chișinău, T.Ciorbă 1
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este integrarea cunoștințelor acumulate și acumularea cunoștințelor de bază și de specialitate în domeniul urgențelor medicale, menite să asigure: Dezvoltarea motivației pentru profesie prin realizarea; Integrarea activității teoretice cu practica medicală pentru dobândirea competențelor și abilităților necesare acordării primului ajutor în stopul cardiac Asigurarea calității în SVB, perfecționarea managementului educațional; Modernizarea instruirii în perspectiva integrării în Spațiul Comun European al Învățământului Superior; Perfecționarea, raționalizarea și compatibilizarea planurilor de învățământ la nivel național și european; Crearea condițiilor pentru o mobilitate academică reală și recunoașterea reciprocă a perioadelor și actelor de studii.
Tematica prezentată	Concepte generale ale Suportului Vital Bazal(SVB). Resuscitare CR și C de înaltă calitate. Lanțul de supraviețuire în stopul cardiac în afara spitalului și în stopul cardiac în spital. Lanțul de supraviețuire în stopul cardiac pediatric. Lucrul în

	<p>echipa. Comunicarea în echipă, roluri și responsabilități, ce și cum să comunicăm. Componentele SVB - ABCD.</p> <p>Stopul cardiac la adulți. Secvențele SVB efectuat de 1 sau 2 reanimatori. Compresiunile toracice. Restabilirea permeabilității căilor respiratorii. Tehnicile de ventilare ale adultului. Indepărtarea corpurilor străini din căile aeriene ale adultului. Dispozitive respiratorii de protecție . Masca de buzunar.Dispozitivele Balon- Mască.</p> <p>Stopul cardiac la sugari și copii. Secvențele SVB efectuat de 1 sau 2 reanimatori. Compresiunile toracice. Restabilirea permeabilității căilor respiratorii.Indepărtarea corpurilor străini din căile aeriene la sugari și copii. Tehnicile de ventilarea ale sugarului si copilului. Dispozitive respiratorii de protecție respiratorie. Masca de buzunar.Dispozitive Balon- Mască.</p> <p>Defibrilatorul automat extern pentru adulți. Defibrilarea. Concepte generale, utilizarea DAE și circumstanțe speciale.Accesul publicului la defibrilare.</p> <p>Defibrilatorul automat extern pentru sigari și copii. Defibrilarea. Concepte generale, utilizarea DAE și circumstanțe speciale.Accesul publicului la defibrilare.</p> <p>Evaluarea și acordarea primului ajutor în intoxicații,duteri precordiale, dereglări de conștiență.</p> <p>Evaluarea și acordarea primului ajutor trauma locomotorului, arsuri, plăgi și hemoragii externe.</p> <p>Tehnicile provizorii de hemostază și imobilizare, de extracție ă accidentatului incarcerat.</p>
Finalități de studiu	<p>La finalizarea cursului urgențe medicale primare studentul va fi capabil: Să recunoască și să se orienteze în organizarea acordării asistenței medicale de urgență; Să aplice măsurile de resuscitare de bază pacienților critici in stop cardiorespirator(adulți, copii); Să acorde primul ajutor medical în cazul plăgilor și arsurilor; Să posede tehnici provizorii de hemostază și imobilizare; Să aplice defibrilarea prin utilizarea Defibrilatorului Automat Extern; Să efectueze examenul general,primar al pacientului în stop cardiorespirator, cu traumatizme ale locomotorului,țesuturilor moi și hemoragii,arsuri, cu intoxicații,dureri precordiale,dereglări de conștiență și incarcerare într-un mijloc de transport.</p> <p>Sa posede tehnicile de imobilizare a pacientului pe targa rigidă scurtă și lungă, selectarea și aplicarea gulerului cervical, aplicarea splintului de coloană.</p> <p>Să aplice SVB în stopul cardiac secundar intoxicațiilor cu droguri.</p> <p>Să comunice cu membrii echipei,cu rudele,cu mas-media și serviciul 112.</p>
Manopere practice achiziționate	<p>Evaluarea primară sistematizată a funcțiilor vitale și a parametrilor funcțiilor vitale – nivel de conștiență, respirație, puls, tensiune arterială. Examenul general, primar ABCD al pacientului în stop cardiorespirator;</p> <p>Conlucrarea cu srviul de urgență și apelarea la timp în cazul pacienților cu urgențe medico-chirurgicale. Cunoașterea principiilor de organizare a sistemului de resuscitare cardiorespiratorie și cerebrală și respectarea verigelor lanțului de supraviețuire, a normelor etice, medico-legale în aplicarea măsurilor de reanimare de bază;</p> <p>De argumentat prioritatea manevrelor de dezobstrucție în obstrucțiile parțiale sau totale a căilor aeriene și de protecție a lor în cadrul Suportului Vital Bazal. Aplicarea manevrei Heimlich, Sellic și algoritmului de dezobstrucție aeriană conform categoriilor de vârstă a pacienților;</p> <p>De demonstrat manoperele de resuscitare de bază la adulți. Evaluarea primară ABC și aplicarea masurilor de reanimare de bază CAB. De aplicat defibrilarea cu defibrilatorul automat extern în stopul cardiac cu respectarea etapelor de selectare și atașare a padelelor, pornirii defibrilatorului, asigurării că nimeni nu atinge pacientul în timp ce DAE analizează ritmul și în prezența ritmurilor șocabile se va</p>

	<p>asigura încă o dată ca nimeni nu atinge pacientul și va apăsa butonul șoc (DAE complet automate vor administra șocurile desinestătător);</p> <p>De aplicat măsurile de resuscitare de bază la copii 1-8 ani, 1-12 luni și nou-născuți;</p> <p>Efectuarea examenului general și primar al pacientului în stop cardiorespirator. Recunoașterea stopului cardiorespirator. Demonstrarea tehnicilor de defibrilare cu DAE la adulți și copii</p> <p>De aplicat măsurile de hemostază și imobilizare provizorie, gulerul cervical și splintul de coloană.</p> <p>De acordat primul ajutor în durerea toracică, dereglările de conștiență, intoxicații.</p>
Forma de evaluare	Examen

I.2. Opționale

Denumirea disciplinei	Limba latină și terminologia medicală
Tipul	Opțional
Anul de studii	I
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Ștefârța E., Cravcenco S., Ciubotaru G., Trebeș T., Lopatiuc A., Driga I.
Locația	Blocul didactic nr. 3, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A, mun. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Receptarea, analiza și aplicarea în exerciții a unei varietăți de structuri lingvistice și de documente autentice prezente în terminologia medicală.</p> <p>Competențe: Exploatarea diverselor surse de informație: dicționare, enciclopedii, consultarea internetului, vizionări de filme / documentare.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui curs este de a oferi studenților posibilitatea de achiziționare a competențelor terminologice și de utilizare cu precizie și corectitudinea întreg arsenalului de diversități ale nomenclaturilor lexico-terminologice, care deservește în calitate de noțiuni științele medico-farmaceutice. Cursul presupune o abordare detaliată teoretico-practică a limbajelor specializate din limba română și oferă posibilitatea de a forma studenților competențe în cadrul procesului de formare profesională inițială în contextul universitar.</p>
Tematica prezentată	<ul style="list-style-type: none">I. Fonetică<ul style="list-style-type: none">▪ Alfabetul latin.▪ Principii ortoepice. Vocalele. Diftongii.II. Terminologia anatomică<ul style="list-style-type: none">▪ Substantivul. Categoriile gramaticale. Forma lexicografică. Desinențele cazuale ale substantivelor de declinările I, II, III, IV, V (pentru Nom.- Gen. sing. și plur.)▪ Structura termenului anatomic.▪ Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivelor latine.III. Terminologia farmaceutică<ul style="list-style-type: none">▪ Rețeta. Structura rețetei.▪ Formele medicamentoase. Abrevieri utilizate în rețete.▪ Prepoziția. Prepoziții utilizate cu cazurile Acuzativul și Ablativul.▪ Verbul.▪ Nomenclatura chimică. Denumirile latine ale elementelor chimice.▪ Structura termenului farmaceutic. Denumiri sistematice și triviale ale substanțelor medicamentoase. Segmente de frecvență ce comportă informație cu caracter farmacologic.▪ Plantele medicinale.IV. Terminologia clinică.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Noțiuni generale.▪ Elemente terminologice prepozitive în structura termenilor clinici.▪ Construcția termenilor clinici prin afixare.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să însușească termenii medicali.▪ Să aplice exercițiul creativ la însușirea termenilor clinici și farmaceutici.▪ Să utilizeze segmentele de frecvență la clasificarea remediilor medicamentoase conform grupelor farmacologice.▪ Să compare și să se remarce interferențele dintre Nomenclatura botanică și Nomenclatura remediilor medicamentoase.▪ Să argumenteze, folosind metalimbajul respectiv, multiple reguli de gramatică ce vizează categoriile gramaticale fundamentale ale limbii latine.▪ Să aplice normele gramaticale la construirea termenilor anatomici, clinici și farmaceutici.▪ Să alcătuiască prin sinteză termeni cu structură complexă, fiind stimulată continuu creativitatea, susținută de situațiile-problemă.▪ Să argumenteze necesitatea utilizării și respectării corectitudinii elementelor terminologice folosite în Denumirile comune internaționale ale medicamentelor, promovate în plan internațional de Organizația Mondială a Sănătății.▪ Să argumenteze utilizarea maximelor, aforismelor și expresiilor medicale uzuale.▪ Să stabilească omniprezența limbii latine și al elementelor terminologice grecești în spațiul terminologiei medicale și farmaceutice, să aprecieze valoarea lor practică, să observe tangențele▪ conexiunile dintre disciplinele medicale pe care le asigură aceste două limbi.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Tehnici de comunicare bazate pe IT în medicină
Tipul	Opțională
Anul de studii	I
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Chiriac Tatiana
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: biofizica, anatomie, fiziologie, fiziopatologia, farmacologia, psihologia, etica, medicina internă, oncologia, chirurgie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Scopul disciplinei este de a dezvolta deprinderi practice de bază în tehnologiile de comunicare bazate pe IT în medicină, analiza datelor, crearea bazelor de date, transferul de date, procesarea informațiilor, transmiterea informațiilor etc. Totodată, disciplina are scopul de a dezvolta gândirea abstractă, logică și critică și capacitatea de a reflecta critic asupra activității de bază.
Tematica prezentată	Introducere în sistemul medical. Tehnologiile informaționale ca un catalizator privind îmbunătățirea continuă a sistemului medical; Schimbul de informație aplicat în domeniile medicale, standardele universale privind transferul de date; Tehnicile de comunicare bazate pe IT aplicate domeniului medical; Comunicarea electronică aplicată în medicină; Rolul comunicării wireless aplicate în sistemele medicale în situațiile excepționale; Sisteme de comunicare în medicină; Tehnologii

	informaționale și de comunicare în dezvoltarea continuă a medicinei; Rolul tehnologiilor informaționale și de comunicare în medicină: taxonomia, perspective și provocări.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să acumuleze cunoștințe fundamentale în domeniul tehnicilor de comunicare bazate pe IT în medicină.▪ să dezvolte deprinderi în utilizarea tehnicilor electronice de comunicare în medicină;▪ să dobândească cunoștințele de bază referitor la utilizarea în practică a rețelelor IT și a calculatorului.▪ să poată demonstra abilitățile de bază în domeniul procesării informației.▪ Să stabilească corelația dintre structura sistemelor medicale și a sistemelor de comunicare.▪ să fie capabil să aplice cunoștințele teoretice în probleme practice.▪ să utilizeze tehnologiilor informaționale pentru colectarea, procesarea datelor și transferul de date;▪ să aplice cunoștințele privind tehnicile de comunicare bazate pe IT pentru a rezolva o varietate de probleme;▪ să aprecieze importanța tehnologiile de comunicare bazate pe IT în contextul activităților medicale.▪ să conștientizezi necesitatea de a asimila continuu noi cunoștințe în domeniu.▪ să aprecieze faptul că tehnologiile de comunicare bazate pe IT reprezintă un domeniu dinamic cu rădăcini în multe ramuri științifice;▪ Să utilizeze cunoștințele teoretico-practice obținute la studierea cursului dat prin corelarea lor cu domeniul de activitate profesională cât și cu alte discipline de studiu.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul tehnicilor de comunicare bazate pe IT în pregătirea studentului din domeniul medicinei;▪ să fie capabil de a aplica softurile specializate domeniului medical privind tehnicile de comunicare bazate pe IT;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia transferului de date computerizate în practica medicală;▪ să fie competent în găsirea, structurarea și sinteza informațiilor cu aplicarea tehnicilor de comunicare bazate pe IT;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea medicală și de cercetare științifică;▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Terminologie medicală contemporană funcțională
Tipul	Opțional
Anul de studii	I
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Chiriac Argentina, Trebeș Tatiana, Lopatiuc Alina, Bâlici Nadejda, Driga Ina, Ciubotaru Galina
Locația	Blocul didactic nr. 3,nbd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A,
Condiționări și exigențe prealabile de:	Cunoștințe în domeniul comunicării științifice, receptarea, analiza și aplicarea în exerciții a unei varietăți de structuri lingvistice și de documente autentice prezente în literatura de specialitate. Selectarea și analizarea diverselor surse de informații: dicționare, enciclopedii, articole, consultarea internetului etc.
Misiunea	Disciplina Terminologie medicală contemporană funcțională are ca scop

disciplinei	contribuția la învățarea limbii române corecte prin achiziționarea de acte comunicative, cunoașterea elementelor de stilistică, lexic, traducere și morfosintaxă, care facilitează expunerea coerentă a discursurilor științifice.
Tematica prezentată	1. Limbaj medical românesc în sincronie și diacronie 2. Comunicarea științifică și cultura științifică 3. Provocări și dificultăți în traducerea textelor medicale în limba română 4. Aspecte de stil în textul medical (greșeli de stil) 5. Discursul public medical
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să dezvolte capacitatea studenților de a recepta mesajul oral, ceea ce presupune a ști să asculte, a ști să desprindă sensul global al unui mesaj audiat și a cuvintelor din diferite structuri gramaticale, precum și valoarea acestora ș.a.▪ să definească noțiunea de limbaj specializat;▪ să identifice trăsăturile specifice limbajului medical;▪ să se familiarizeze cu modalitățile de constituire a limbajului specializat;▪ să analizeze etapele de evoluție a limbajului medical românesc în plan sincron și diacronic;▪ să aplice cunoștințele dobândite în activitățile practice;▪ să-și formeze o viziune de ansamblu asupra principalelor definiții și înțelesuri ale comunicării științifice;▪ să se familiarizeze cu etapele de evoluție a comunicării științifice;▪ să identifice și să utilizeze limbajul, metodologiile și cunoștințele din domeniul științelor comunicării;▪ să utilizeze instrumente de analiză și interpretare specifice științelor comunicării;▪ să dezvolte coerența și rigurozitatea de gândire și acțiune în domeniul specific al comunicării științifice;▪ să definească stilistica ca parte componentă a științelor limbajului;▪ să stabilească particularitățile stilului științific, specific limbajului medical, grupate în patru nivele: fonetic, morfologic, sintactic și lexical;▪ să identifice construcțiile pleonastice și tautologice din textele analizate și din comunicarea orală;▪ să definească noțiunea de discurs;▪ să identifice particularitățile specifice discursului medical;▪ să analizeze părțile componente ale unui discurs public;▪ să stabilească regulile de susținere a unui discurs în public;▪ să elaboreze un discurs public respectând normele de redactare, exprimare și prezentare
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Tehnologii informaționale
Tipul	Opțional
Anul de studii	I
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Dobrovolschi Veronica
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanchi”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program .cunoștințe de bază a calculatorului.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Competențe confirmate în științe la nivelul liceal (cunoștințe informatice de bază);▪ competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor);

	<ul style="list-style-type: none">▪ abilitatea de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea disciplinei este de a dezvolta deprinderi practice de bază în manipularea calculatorului, analiza datelor crearea bazelor de date, organizarea și stocarea informațiilor, procesarea informațiilor, transmiterea informațiilor etc. Totodată, disciplina are scopul de a dezvolta gândirea abstractă, logică și critică și capacitatea de a reflecta critic asupra activității de bază.
Tematica prezentată	Informatica medicală. Noțiuni de bază Componentele de bază ale calculatorului. Sisteme de achiziție de date. Rețele de calculatoare. Baze de date. Modalitățile de achiziționare și prelucrare a imaginilor. Protecția și securitatea sistemelor informaționale. Fișiere și directoare. Editorul de texte. Folosirea Microsoft Word. Programe de calcul tabelar. Microsoft Excel. Baze de date. Microsoft Access. Prezentări electronice. Microsoft Power Point.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul tehnologiilor informaționale în pregătirea studentului din domeniul medical;▪ să fie capabil de a aplica softurile specializate domeniului medical;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia imagistică și de calcul computerizat în practica medicală;▪ să fie competent în găsirea, structurarea și sinteza informațiilor cu aplicarea tehnologiilor informaționale;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea medicală și de cercetare științifică;▪ să fie competent de a utilizez critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să acumuleze cunoștințe fundamentale în domeniul informaticii medicale.▪ să dezvolte deprinderi în crearea fișierelor text și a bazelor de date;▪ să dobândească cunoștințele de bază referitor la utilizarea în practică a calculatorului.▪ să poată demonstra abilitățile de bază în domeniul procesării informației medical.▪ Să stabilească corelația dintre structura fizică a organului și starea funcțională a lui.▪ să fie capabil sa aplice cunoștințele teoretice în probleme practice.▪ să utilizeze tehnologiilor informaționale pentru colectarea și procesarea datelor;▪ să aplice cunoștințele tehnologice pentru a rezolva o varietate de probleme.
Forma de evaluare	Examen.

Denumirea disciplinei	Biofizica investigațiilor fundamentale în medicină
Tipul	Opțional
Anul de studii	I
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Tonu Viorica, Gubceac Natalia, Turcu Tatiana
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	Cunoașterea limbii de predare; competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică, matematică); competențe confirmate în științe la nivelul universitar (anatomie, biologie moleculară); Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabellelor electronice și prezentărilor); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, autonomie

Misiunea disciplinei	Studiul principiilor din Biofizica investigațiilor fundamentale în medicină implică următoarele idei: de a înțelege mecanismele, modificările fizice și de eficiență a diferitor subsisteme ale corpului; pentru a concepe și realiza un sistem de instrumente folosite în diagnosticare, în terapie sau pentru suplینirea unei funcții a corpului; pentru a obține cunoștințe cantitative și calitative privind diferite instrumente care pot ajuta la analiza afecțiunilor și a altor elemente folosite în procesul de tratare a afecțiunilor.
Tematica prezentată	Clasificarea aparatelor medicale. Temperatura. Metode imagistice nucleare:RMN, PET, SPECT scan. Informatica medicală și telemedicina. Ultrasunete și aplicațiile lor în medicină. Ecografia. Presiunea sângelui. Aparat pentru măsurarea presiunii sângelui.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască principiile fundamentale ce delimitează sistemul biologic de sistemele fizice;▪ Să înțeleagă esența fizică a investigațiilor fundamentale;▪ Să cunoască la nivel cantitativ și calitativ instrumentele de diagnostic și a altor elemente folosite în procesul de tratare a afecțiunilor▪ Să înțeleagă bazele fizice ale altor discipline cum ar fi Fiziologia, Radiologia, Medicina Nucleară și altele, prin utilizarea de cunoștințe dobândite▪ Să distingă și să explice mecanismele acțiunii factorilor fizici în investigațiile fundamentale▪ Să cunoască metodele de lucru și principiile fizice pentru mai multe tipuri de investigații fundamentale în medicină;▪ Să clasifice ramurile tehnologiei biomedicale▪ Să clasifice aparatele medicale după scop, funcție și gradul de pericolozitate al metodelor folosite▪ Să identifice criteriile de clasificare a factorilor fizici care sunt prezenți în investigațiile fundamentale;▪ Să distingă metodele fizice de investigare indispensabile atât în practica medicală legată direct de pacient, cât și în laboratorul clinic▪ Să estimeze rolul proceselor fizice și fizico-chimice ce asigură activitatea vitală a organismului uman;▪ Să analizeze și să deosebească între ele tehnicile de imagistică▪ Să fie capabil de a organiza și executa cercetări privind diagnosticarea și procedurile de tratament;▪ Să elaboreze baza unor sisteme informaționale medicale pentru susținerea informațională a proceselor de diagnostic și tratament;▪ Să utilizeze metode moderne de cercetare a fenomenelor și proceselor fizice în organismul uman;▪ Să elaboreze un management al tehnologiilor medicale▪ Să faciliteze contactul permanent cu tot ceea ce apare nou în știință și metodele noi de investigații în medicină.
Forma de evaluare	examen

Denumirea disciplinei	Anatomia omului. Anatomia funcțională a sistemului neurovegetativ
Tipul	Disciplină opțională
Anul de studii	I
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Catereniuc Iliu, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Locația	Catedra de anatomie și anatomie clinică, USMF Nicolae Testemițanu, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 192, blocul morfologic

Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Sistemul nervos autonom (vegetativ) [Divisio autonómica; Pars autonómica systematis nervosi (1998, IFAA; FCAT)], numit adesea sistem nervos visceral sau sistem motor visceral, reprezintă o porțiune specializată a sistemului nervos ca un tot unitar, care dirijează activitatea tuturor organelor antrenate la realizarea funcțiilor vegetative ale organismului (nutriția, respirația, excreția, reproducerea, circulația lichidelor).</p> <p>Cursul de anatomie funcțională a sistemului neurovegetativ, este dedicat studierii mai aprofundate a structurii și funcției părților componente ale sistemului nervos autonom (vegetativ) la nivel macro-, mezo- și microscopic, precum și interacțiunea și interdependența lui de sistemul nervos somatic. Ambele aceste compartimente sunt părți componente, integrante a întregului sistem nervos fiind strâns legate atât prin originea sa embriologică, cât și prin structura și funcțiile sale.</p> <p>Program: pentru însușirea bună a cursului studentul anului I are nevoie de următoarele abilități: cunoașterea limbii de predare; competențe confirmate în științele studiate la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică); cunoașterea principiilor de formare a termenilor medicali, bazate pe cunoștințele elementare a limbii latine.</p> <p>Competențe elementare în tehnologiile informaționale – utilizarea internetului, Windows, Word, Excel, Power Point (procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, creativitate, inițiativă, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Cursul are drept scop studierea particularităților morfofuncționale și formarea competențelor referitoare la structura și funcțiile părților componente ale sistemului nervos autonom (vegetativ) și utilizarea acestor cunoștințe pentru însușirea disciplinelor fundamentale și clinice, prevenirea diferitor maladii, diagnosticul și tratamentul acestora.</p> <p>Cunoașterea structurii particulare a structurilor din cadrul sistemului neurovegetativ este necesară pentru studierea inervației viscerelor și a formațiunilor somatice, precum și a afecțiunilor diverselor organe și sisteme.</p>
Tematica prezentată	<p>Anatomia funcțională a sistemului nervos vegetativ. Scurt istoric al evoluției cunoștințelor privind sistemul nervos vegetativ. Date contemporane asupra structurii și dezvoltării sistemului neurovegetativ. Nivelul central al organizării sistemului neurovegetativ. Nivelul periferic al organizării sistemului neurovegetativ. Ganglionii vegetativi și componența lor neuronală. Tipurile de fibre din componența SNA și relațiile interneuronale și neurotisulare. Deosebiriile dintre sistemul nervos vegetativ și cel somatic. Arcul reflex la sistemul nervos vegetativ. Sistemul nervos simpatic. Sistemul nervos parasimpatic. Sistemul neurovegetativ metasimpatic. Sensibilitatea viscerală. Conexiunile visceroviscerale. Particularitățile inervației viscerelor și formațiunilor somatice.</p>
Finalități de studiu	<p>La finele studierii disciplinei studentul trebuie să fie capabil să:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ realizeze formarea unor idei clare și exacte despre sistemul nervos autonom (vegetativ), părțile lui componente, locul și rolul lui în cadrul întregului sistem nervos și a disciplinelor medicale fundamentale și clinice;▪ cunoască metodele tradiționale și moderne de explorare a sistemului neurovegetativ;▪ dețină și să reproducă informații privind structura și funcțiile părților componente ale SNA;▪ conștientizeze și să reproducă noțiunile generale despre sistemul nervos simpatic, parasimpatic și metasimpatic;▪ se familiarizeze cu Terminologia Anatomică Internațională elaborată de FICAT (Federative International Committee on Anatomical Terminology, 1998) referitoare la sistemul nervos autonom (vegetativ);

	<ul style="list-style-type: none">▪ identifice formațiunile anatomice referitoare la sistemul nervos autonom (vegetativ);▪ reproducă scheme privind structura, topografia, clasificarea etc. formațiunilor anatomice din cadrul SNA;▪ rezolve probleme de situație privind structura, topografia, funcțiile etc. la compartimentul sistemul neurovegetativ;▪ posede abilități de aplicare a cunoștințelor referitoare la sistemul neurovegetativ pentru însușirea disciplinelor fundamentale și clinice;▪ evalueze locul și rolul sistemului neurovegetativ în pregătirea preclinică a viitorului-medic;▪ aprecieze importanța cunoștințelor în domeniul sistemul nervos autonom pentru însușirea disciplinelor clinice și să conștientizeze aplicabilitatea lor în diagnosticul și tratamentul maladiilor;▪ utilizeze tehnologiile informaționale pentru a obține, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații cu colegii în cadrul lucrului individual și în grup;▪ implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască:<ul style="list-style-type: none">▪ metodele de cercetare morfologică a SNA;▪ principiile de clasificare, structură și topografie a sistemului nervos vegetativ;▪ particularitățile de structură ale SNA;▪ deosebiriile dintre SNA și sistemul nervos somatic;▪ terminologia anatomică referitoare la sistemul neurovegetativ;▪ componentele nivelului central al SNA;▪ particularitățile de structură a componentelor nivelului central al SNA;▪ structura și funcțiile componentelor sistemul nervos simpatic;▪ structura și funcțiile componentelor sistemul nervos parasimpatic;▪ structura și funcțiile componentelor sistemul nervos metasimpatic;▪ principiile de clasificare și topografie a componentelor sistemelor simpatic, parasimpatic și metasimpatic;▪ particularitățile de structură a componentelor sistemelor simpatic, parasimpatic și metasimpatic;▪ particularitățile de inervație a viscerelor și formațiunilor somatice;✓ să demonstreze:<ul style="list-style-type: none">▪ abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor;▪ formațiunile anatomice pe material cadaveric, mulaje, radiograme cu transferul cunoștințelor pe viu;✓ să integreze cunoștințele acumulate și să le aplice în practică prin:<ul style="list-style-type: none">▪ formularea concluziilor pe marginea materiei studiate;▪ dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen ale componentelor nivelului central al sistemului nervos vegetativ, ale componentelor sistemelor simpatic, parasimpatic și metasimpatic.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Promovarea sănătății
Tipul	Opțional
Anul de studii	I
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Cazacu-Stratu Angela
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6

Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia), cursului de propedeutică igienică (igiena generală, epidemiologie, microbiologie) și alte discipline speciale.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea cursului este de a forma abilități și deprinderi în promovarea modului sănătos de viață și prevenirea bolilor în rândul populației. Starea de sănătate a populației Republicii Moldova, factorii de risc care o condiționează și rolul promovării sănătății și educației pentru sănătate a populației pentru a o menține și a o fortifica.</p>
Tematica prezentată	<p>Promovarea sănătății și educația pentru sănătate. Scopul, sarcinile, conținutul, metodele de cercetare. Comunicarea în promovarea sănătății, formele și metodele de promovare a sănătății și educație pentru sănătate. Promovarea sănătății la locul de muncă. Promovarea sănătății prin alimentația echilibrată, importanța alimentației sănătoase în profilaxia bolilor nutriționale. Determinarea, cercetarea și estimarea modului și stilului de viață, calității vieții individului, familiei, populației.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să alcătuiască planuri complexe de promovare a sănătății și educației pentru sănătate, asanării sănătății populației și formării stilului de viață favorabil sănătății;• să alcătuiască informații de promovare a sănătății și educației pentru sănătate a populației pe diferite teme;• să organizeze, expună și realizeze conferințe, convorbiri, discuții cu conținut de promovare a sănătății și educației pentru sănătate;▪ să analizeze și aprecieze starea de sănătate a populației și să alcătuiască măsuri profilactice de asanarea ei.▪ să analizeze și aprecieze nivelul de cunoștințe în promovare a sănătății și educației pentru sănătate a populației și de a aplica metode de sporire a lor.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Elaborarea și prezentarea unui plan individual de activitate în promovarea sănătății;▪ Elaborarea și prezentarea unui raport în PPT pe o temă actuală în promovarea sănătății;▪ Elaborarea unui flyer, pliant, poster în promovarea sănătății;▪ Elaborarea unei prezentări audio/video în promovarea sănătății;▪ Elaborarea unei campanii în promovarea sănătății în localitatea de baștină.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Anatomia secțională
Tipul	Disciplină opțională
Anul de studii	I
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Catereniuc Iliu, dr. hab. șt. med., prof. univ. LilianGloba , asist. univ.
Locația	Catedra de anatomie și anatomie clinică, USMF Nicolae Testemițanu, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 192, blocul morfologic
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Anatomia secțională reprezintă o abordare specifică a studiului corpului uman. În aspect tradițional, disecarea corpului (anatomie) prin metode anatomice relevă formele și structura corpului uman precum și a organelor acestuia. Pe când secționarea planică a corpului uman sau a regiunilor lui în planurile sagitale, frontale (coronare) și transversale permit să elucideze și să descrie toate structurile corpului, a tuturor organelor și sistemelor de organe, precum și relațiile</p>

	<p>lor topografice cu organele învecinate.</p> <p>Această topografiere detaliată anatomică ajută identificarea organelor din secțiunile menționate, care se pot obține prin metode paraclinice (mediate instrumental CT, RMN, USG).</p> <p>Cursul de anatomie secțională, este dedicat studierii aprofundate a structurii și topografiei corpului uman utilizând secțiuni anatomiche în planurile standarte, cu formarea abilităților de a interpreta o imagine 2D dimensională în 3D dimensională.</p> <p>Cunoștințele obținute vor facilita înțelegerea următoarelor discipline clinice: Imagistica, Boli interne, Boli chirurgicale etc., în special în stabilirea diagnosticului topic, precum și a conduitei curative.</p> <p>Program: pentru însușirea bună a cursului studentul anului I are nevoie de următoarele abilități: cunoașterea limbii de predare; competențe confirmate în științele studiate la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică); cunoașterea principiilor de formare a termenilor medicali, bazate pe cunoștințele elementare a limbii latine.</p> <p>Competențe elementare în tehnologiile informaționale – utilizarea internetului, Windows, Word, Excel, Power Point (procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, creativitate, inițiativă, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Cursul de anatomie secțională, are ca scop studierea particularităților morfologice și a celor topografice ale corpului uman și organelor din secțiunile anatomiche frontale (coronare), sagitale și transversale cu formarea competențelor referitoare la identificarea formațiunilor din secțiunea anatomică, precum și corespunderea acestor formațiuni vizualizate pe imaginile obținute paraclinic (RMN, CT, USG) și în final utilizarea acestor cunoștințe pentru însușirea obiectivă a disciplinelor fundamentale și clinice, prevenirea diferitor maladii, diagnosticul și tratamentul acestora.</p>
Tematica prezentată	<p>Anatomia secțională. Definiție. Procedee de obținere a imaginilor anatomiche și mediate paraclinic (RMN, TC, USG) Scurt istoric al evoluției cunoștințelor privind anatomia secțională. Planuri secționale. Anatomia secțională a membrului superior. Anatomia secțională a membrului inferior. Anatomia secțională a toracelui. Anatomia secțională a abdomenului. Anatomia secțională a bazinului. Anatomia secțională a capului și gâtului. Anatomia secțională a sistemului nervos.</p>
Finalități de studiu	<p>La finele studierii disciplinei studentul trebuie să fie capabil să:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască metodele tradiționale și moderne de obținere a secțiunilor corpului uman anatomic și mediat paraclinic;▪ să dețină și să reproducă informații privind structura și topografia părților componente ale corpului uman;▪ să se familiarizeze cu Terminologia Anatomică Internațională elaborată de FICAT (Federative International Committee on Anatomical Terminology, 1998) referitoare la anatomia secțională.▪ să identifice organele și elementele lor, porțiunile corpului uman în secțiunile anatomiche conform planurilor standarde frontale, sagitale transversale și alte planuri (oblice);▪ să identifice organele și elementele lor, porțiunile corpului uman în secțiunile imagistice conform planurilor standarde frontale, sagitale transversale și alte planuri (oblice);▪ să rezolve probleme de situație clinică privind structura, topografia, diferitor organe și sisteme de organe;▪ posedă abilități de aplicare a cunoștințelor referitoare la anatomia secționale pentru însușirea disciplinelor fundamentale și clinice.▪ evalueze locul și rolul anatomiei secționale în pregătirea preclinică a viitorului medic;

	<ul style="list-style-type: none">▪ aprecieze importanța cunoștințelor în domeniul anatomiei secționale pentru însușirea disciplinelor clinice și să conștientizeze aplicabilitatea lor în diagnosticul și tratamentul bolilor;▪ utilizeze tehnologiile informaționale pentru a obține, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații cu colegii în cadrul lucrului individual și în grup;▪ implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască:<ul style="list-style-type: none">▪ metodele de cercetare morfologică;▪ principiile de clasificare, structură și topografie a corpului uman;▪ particularitățile de obținere a imaginilor secționale anatomice și imagistice;▪ cum să identifice structurile volumetrice (3D) în secțiuni planice (2D);▪ terminologia anatomică referitoare anatomia secțională;▪ componentele aparatului locomotor (osteologia, artrologie și miologia) în aspect secțional;▪ structurile sistemului nervos central și periferic în aspect secțional;▪ componentele sistemului vascular (arterial, venos și limfatic) în aspect secțional;✓ să demonstreze:<ul style="list-style-type: none">▪ abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor;▪ formațiunile anatomice pe imagini ale secțiunilor anatomice și imagistice, pe material cadaveric, mulaje, cu transferul cunoștințelor pe viu;✓ să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin:<ul style="list-style-type: none">▪ formularea concluziilor pe marginea materiei studiate;▪ dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen;▪ identificarea localizării structurilor anatomice.
Forma de evaluare	Examen

I.3. Facultative

Denumirea disciplinei	Bazele chimice ale materiei vii
Tipul	Disciplină la libera alegere
Anul de studii	I (semestrul I)
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Globa Pavel, Tagadiuc Olga
Locația	Catedra de biochimie și biochimie clinică, Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanchi”, str. Nicolae Testemițanu, 27,
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru însușirea disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Chimiei generale și organice, obținute pe parcursul studiilor preuniversitare.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Constă în studierea:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ a principalelor grupuri de compuși chimici de interes biomedical și a proprietăților fizico-chimice a anumiți reprezentanți;▪ importanței anumitor tipuri de reacții chimice în procesele metabolice în organismele vii;▪ formarea abilităților de analiză și sinteză, precum și de aplicare în studiul disciplinelor fundamentale.
Tematica	Legități fundamentale ale chimiei. Generalități ale chimiei organice. Legitățile

prezentată	generale ale reactivității compușilor organici – temelia chimică a funcționării biologice. Poli- și heterofuncționalitatea compușilor organici. Predecesorii celor mai importante grupe de medicamente.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască structura și proprietățile fizico-chimice ale principalilor compuși chimici de interes biomedical;▪ să cunoască principalele tipuri de reacții chimice și rolul lor biomedical;▪ să înțeleagă importanța studiului chimiei pentru însușirea disciplinelor fundamentale și clinice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să clasifice compușii organici după structura catenei atomilor de carbon și după natura grupei funcționale;▪ să identifice grupele funcționale în moleculele compușilor organici;▪ să identifice centrele de aciditate și bazicitate în moleculele compușilor organici;▪ să determine fragmentele conjugate și aromatice în moleculele organice pentru determinarea comportării chimice a substanțelor organice;▪ să posede deprinderi de lucru în laboratorul de chimie organică, respectând principalele reguli de comportare cu substanțele toxice, inflamabile, cu acizi și baze tari, cu utilajul chimic.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Limba franceză , limbaj social
Tipul	La libera alegere
Anul de studii	I (sem. II)
Componenta	Orientare socio-umană
Titularul de curs	D. Eșanu-Dumnazev, R. Scutelnic
Locația	Blocul didactic nr. 3, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A, mun. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova (+373) 22 205 204
Condiționări și exigențe prealabile de:	Motivația studentului, învățare sistematică Competențe digitale, abilitatea de comunicare și de lucru în echipă;
Misiunea disciplinei	Disciplina Limba franceză/ Limbaj social, este un curs practic, destinat mediciniștilor care în liceu au studiat altă limbă străină și ar dori să mai învețe și limba franceză. Cursul de Limbă franceză/ limbaj social este orientat spre formarea competențelor de comunicare într-un mediu francofon. Orientarea formativă a învățământului universitar și formarea profesională a studenților sunt un cadru de referință a sistemului de formare profesională a specialiștilor în domeniul sănătății pentru comunicarea în limba străină, pentru facilitarea comunicării în spațiul internațional, pentru cooperarea în domeniul sănătății publice și pentru a deveni competitivi pe piața muncii.
Tematica prezentată	<ul style="list-style-type: none">▪ Formule de salut▪ Moduri de adresare▪ Formule de politețe▪ Cât este ora? (Repere de timp)▪ Zilele săptămânii/ lunile anului/ anotimpurile.▪ Starea vremii▪ Culori/ Forme geometrice/ dimensiuni▪ Numerale/ Unități de măsură▪ Limbi/ Țări/ Naționalități▪ Descrierea fizică▪ Familia/ Evenimente de familie

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	57 / 234
--	---	----------

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuința ▪ Profesiile ▪ Unități de transport ▪ În oraș ▪ La cumpărături
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Să însușească Formule de salut ▪ Să însușească Moduri de adresare ▪ Să însușească Formule de politețe ▪ Să însușească ora (Repere de timp) ▪ Să însușească Zilele săptămânii/ lunile anului/ anotimpurile. ▪ Să însușească Starea vremii ▪ Să însușească Culori/ Forme geometrice/ dimensiuni ▪ Să însușească Numerale/ Unități de măsură ▪ Să însușească denumiri de Limbi/ Țări/ Naționalități ▪ Să poată face Descrierea fizică ▪ Să însușească noțiuni legate de Familie/ Evenimente de familie ▪ Să descrie Locuința sa ▪ Să însușească Profesiile ▪ Să însușească Unități de transport ▪ Să se orienteze în oraș ▪ Să însușească denumiri de magazine/ produse/ prețul ▪ să dezvolte abilități de comunicare pentru a iniția discuții, dialoguri, a formula întrebări/ răspunsuri.
Forma de evaluare	Examen

I.4. Stagii practice

Denumirea disciplinei	Stagiu de specialitate (inițiere)
Tipul	Obligator
Anul de studii	I
Componenta	Stagiu de specialitate
Titularul de curs	Ciobanu Elena, Cebanu Serghei, Paraschiv Angela
Locația	mun. Chișinău, str. N. Testemițanu 26/2, bl. 6, et. 4, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Ca o condiție prealabilă pentru însușirea acestui curs servește studierea de către studenți a disciplinelor (fizica medicală și biologică, chimia anorganică și organică), a disciplinelor medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia, microbiologia), bazelor disciplinelor igienice (igiena mediului, igiena alimentației, igiena muncii, igiena radiațiilor), epidemiologia, disciplinele clinice (boli infecțioase, boli interne, boli profesionale). De asemenea, studentul trebuie să cunoască limba de predare, să posede competențe digitale, abilitatea de comunicare și lucru în echipă, calități, precum toleranță, compasiune, vigilență, autonomie.</p> <p>Competențe: executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare; cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social; promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire; integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor; efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei; realizarea activității pedagogice și metodico-didactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional</p>

	tehnice în domeniul sănătății.
Misiunea disciplinei	Studentii vor obține cunoștințe în ceea ce privește menținerea sănătății bolnavilor și personalului medical, profilaxia bolilor de etiologie infecțioasă și neinfecțioasă, evitarea și reducerea acțiunii factorilor de risc ocupaționali, aplicarea normelor și regulilor igienei personale în mediul specific spitalicesc.
Tematica prezentată	Introducere. Scurt istoric. Tipurile de construcție a spitalelor. Tipurile de spitale după profil. Organizarea funcțională generală a spitalului. Particularitățile planificării, construcției și sistematizării interioare a spitalelor, departamentelor de profil terapeutic. Particularitățile planificării, construcției și sistematizării interioare a spitalelor, departamentelor de profil chirurgical. Particularitățile planificării, construcției și sistematizării interioare a spitalelor, departamentelor de boli infecțioase. Asigurarea regimului sanitaro-igienic și antiepidemic în spitale. Circuitul personalului, a personalului și a vizitatorilor în spital. Măsurile de prevenire a apariției bolilor infecțioase. Noțiuni de măsuri de precauții standard și adiționale. Noțiuni de curățenie și dezinfecție. Infecțiile asociate asistenței medicale - noțiuni, clasificare, particularități de apariție și evoluție. Asigurarea calității și controlul siguranței actului medical. Igiena mâinilor. Metode de igienizare a mâinilor. Specificul metodei și adresabilitatea. Cele 5 momente ale igienei mâinilor (OMS). Gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale în instituțiile medico-sanitare. Clasificarea deșeurilor. Fluxul DRAM în funcție de tip. Regulile de manipulare sigură a deșeurilor rezultate din activitățile medicale. Particularitățile securității și sănătății muncii. Prevenirea accidentelor la locul de muncă. Noțiuni, aspecte actuale. Algoritm de acțiune în caz de accident la locul de muncă. Primul ajutor în caz de expunere accidentală. Raportarea cazului. Riscurile profesionale în spitale. Măsurile de profilaxie și reducere a riscului. Condițiile de muncă a personalului medical și exigențele igienice privind respectarea regimului de activitate. Cerințele generale de igienă în spital. Igiena bolnavului și personalului medical. Echipamentul de protecție individuală. Elemente, specificul și condițiile de aplicare a EPI. Ordinea și regulile de echipare și dezechipare. Eliminarea sigură a EPI. Organizarea activității spitalelor în situații de urgențe de sănătate publică, inclusiv în caz de boală cu potențial de răspândire globală, pe ex. pandemiei Covid-19. Spitalul care promovează sănătatea.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să identifice elementele constructive și de planificare a teritoriului și blocurilor instituțiilor medico-sanitare publice cu profil diferit de activitate.▪ Să analizeze dotarea tehnico-sanitară a spitalelor și cerințele igienice de funcționare și exploatare.▪ Să identifice factorii fizici, chimici și biologici de risc din instituțiile medico-sanitare cu diferit profil de activitate și importanța lor pentru starea de sănătate a personalului medical și al bolnavilor de boli transmisibile și netransmisibile (nosocomiale).▪ Să aprecieze corectitudinea gestionării deșeurilor rezultate din activitățile medicale la toate etapele stipulate în regulamentul igienic în vigoare.▪ Să aprecieze condițiile de muncă și evidenția factorii de risc pentru personalul medical.▪ Să aplice metodele de studiere și profilaxie a infecțiilor nosocomiale.▪ Să aplice cunoștințele, metodele și mijloacele de protecție individuală și colectivă.▪ Să respecte măsurile de prevenire a răspândirii infecției Covid-19.▪ Să identifice urgențele de sănătate publică.▪ Să respecte măsurile de prevenție privind influența mediului ocupațional din spitale asupra stării de sănătate a personalului medical și al pacienților de boli transmisibile și netransmisibile.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Tehnica clasificării deșeurilor rezultate din activitățile medicale (DRAM).▪ Echiparea/dezechiparea echipamentului de protecție (halat, combinezon, bahili, ochelari): ordinea și regulile.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Selectarea echipamentului de protecție în funcție de tipul de izolare (aerogen, respirator, de contact).▪ Tehnica aplicării testului de etanșeitate la masca respiratorie.▪ Igienizarea mâinilor: etapele și tehnica.▪ Tehnica aplicării mănușilor (nesterile/nesterile), inclusiv îndepărtarea mănușilor.▪ Tehnica aplicării și purtării măștilor.▪ Colectarea lichidului biologic vărsat pe jos (aplicarea chitului destinat acestui scop).▪ Recunoașterea și gestionarea fluxului deșeurilor, etapele de dezinfecție terminală etc.▪ Clasificarea SPAULTING (instrumente critice, semicritice și non-critice).▪ Algoritmul acțiunilor în caz de accident la locul de muncă.▪ Recunoașterea și utilizarea circuitelor în mediul spitalicesc (personal, pacient, material spitalicesc, produse alimentare, etc.).
Forma de evaluare	Examen

ANUL II

II.1. Obligatorii

Denumirea disciplinei	Anatomie clinică
Tipul	Obligator
Anul de studii	II, semestrul 3
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Suman Serghei
Locația	Blocul morfologic, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192,
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: anatomie descriptivă, histologie, limba Latina. Competențe: abilităților de disecție și mânuire de instrumentar chirurgical, comunicare și lucru în echipă; abilități digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări).
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este de a pune în aplicare sintezele anatomiei normale, ce studiază relațiile reciproce structural spațiale ale organelor și țesuturilor pe regiuni ale corpului uman. Anatomia clinică formează imaginea clară în relațiile interorganice atât învecinate cât și cu cele îndepărtate, ca rezultat permite rezolvarea problemelor dificile de diagnostic și tratament multidisciplinar. Anatomia clinică și tehnicile operatorii sunt două discipline ce formează un integru și răspunde cerințelor medicinei practice.</p> <p>Studierea anatomie clinice și tehnicilor operatorii în cadrul programului medicină urmărește însușirea, sistematizarea anatomiei clinice, perfectarea abilităților și aprofundarea cunoștințelor necesare pentru argumentarea tehnicilor chirurgicale, diagnosticarea topică, argumentare topografică și chirurgicală a evoluției afecțiunilor.</p> <p>Medicina secolului XXI este o medicină a anatomiei clinice și a tehnicilor chirurgicale avansate.</p>
Tematica prezentată	Anatomia clinică ca disciplină didactică, scopurile și rolul ei în procesul de studii. Anatomia clinică a membrului superior și inferior. Intervenții chirurgicale pe membre. Anatomia chirurgicală a porțiunii cerebrale și faciale a capului. Anatomia clinică a gâtului. Intervenții chirurgicale pe cap și gât. Anatomia clinică a toracelui. Anatomia topografică și tehnici chirurgicale a peretelui abdominal antero-lateral. Anatomia topografică a organelor cavității peritoneale (etajul supra- și

	<p>inframezocolic). Anatomia topografică a regiunilor rahidiană, lombară și a spațiului retro peritoneal. Anatomia topografică a organelor pelvisului și perineului. Noțiuni despre transplantarea organelor, țesuturilor și celulelor. Anatomia chirurgicală a fasciilor și spațiilor celulare.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile de organizare stratigrafică a regiunilor;▪ Să cunoască particularitățile organizării regiunilor și interrelațiile cu cele învecinate;▪ Să cunoască bazele și rolul practic al anatomiei clinice și a unor tehnici chirurgicale în între disciplinele chirurgicale.▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul anatomiei clinice în pregătirea preclinică și clinică a studentului-medic;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din anatomia clinică în abilitatea de a explica natura unor proceselor fiziologice sau patologice;▪ să fie apt să deducă cauzele posibile de insucces în interpretarea topografică loco-regională, inclusiv raportate la tehnicile chirurgicale;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.▪ să deducă interrelațiile între anatomie topografică și chirurgie operatorie cu alte discipline fundamentale;▪ să fie apt de asimila noile cunoștințe și realizări în disciplinele morfologice.▪ să fie apt de a aplica în practică tehnici chirurgicale de extremă urgență.▪ fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să posede aplicarea cunoștințelor▪ să demonstreze pe cadavru și/sau pe viu punctele de reper, limitele regiunilor topografice și proiecția formațiunilor anatomice de bază pe tegumente (organe, vase sangvine magistrale, nervi, căile de circulație limfatică eferentă, topografia ganglionilor limfatici etc.);▪ să stabilească pe cadavru și/sau pe viu holotopia și scheletotopia organelor și formațiunilor anatomice pe regiuni;▪ să aprecieze practic pe cadavru (imagini radio-, CT, RMN, USG) particularitățile structurale a planurilor topografice organelor și țesuturilor (piele, spațiilor fascio-celulare, mușchilor, formațiunilor vasculo-nervoase, ganglionilor limfatici etc.);▪ să aprecieze proiecția și topografia pachetelor vasculonervoase (sintopia, componența de bază a lor, anatomia chirurgicală și căile posibile de circulație sangvină colaterală – anatomic și clinic suficiente și insuficiente);▪ să demonstreze anatomo-clinic eventualele căi de răspândire (primare și secundare) a proceselor purulente și hematoamelor;▪ să posede aplicarea cunoștințelor▪ să demonstreze tehnica disecției pe regiuni și straturi reieșind din relațiile structural spațiale;▪ să argumenteze accesele operatorii raționale pe organe, vase și nervi;▪ să identifice etapele tehnice în actul chirurgical (etapele de bază, succesiunea manevrelor și particularităților lor, hemostaza în plagă, și pe traiect etc.);
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Histologie, citologie și embriologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	II Semestrul III-IV

Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Șaptefrați Lilian, Onea Emilian, Fulga Veaceslav, Globa Tatiana
Locația	mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192, MD-2004, Republica Moldova Blocul Morfologic al USMF „Nicolae Testemițanu”, etajul II.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru însușirea bună a disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Biologiei și Chimiei, obținute în studiile preuniversitare.</p> <p>Competențe: cunoașterea particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a țesuturilor din organismul uman; cunoașterea și utilizarea limbajului specific histologic; aplicarea cunoștințelor, conceptelor și metodelor de bază în practica clinică; executarea cercetărilor științifice în domeniu; elaborarea și susținerea comunicărilor, prezentărilor în cadrul manifestărilor științifico-practice; aplicarea algoritmului investigațiilor histologice în practică bazându-se pe cunoștințele fundamentale; utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, cunoștințelor în tehnologiile informaționale, competențelor în cercetare și comunicare.</p>
Misiunea disciplinei	Studierea structurii microscopice și ultramicroscopice a celulelor, țesuturilor și organelor omului sănătos; însușirea etapelor embriogenezei la om; formarea abilităților de analiză morfo-funcțională a proceselor vitale la nivel de celulă, țesut și organ în normă.
Tematica prezentată	Tehnica confecționării preparatelor histologice. Teoria celulară. Membrana celulară. Joncțiunile intercelulare. Componentele citoplasmei. Nucleul celulei. Ciclu celular. Morfologia celulelor și structurilor postcelulare. Reacția celulelor la acțiunea mediului extern. Moartea celulei. Necroza. Apoptoza. Noțiuni de embriologie generală: etapele de bază ale dezvoltării embrionare, sensul lor biologic. Organele extraembrionare. Factorii de risc și perioadele critice în dezvoltarea antinatală. Perioadele critice ale dezvoltării. Principiile generale de organizare a țesuturilor. Țesuturile epiteliale. Epiteliul glandular. Țesuturile mediului intern. Sângele și limfa. Hemograma și formula leucocitară. Particularitățile de vârstă și de sex ale sângelui. Hemopoieza embrionară și postembrionară. Țesuturile conjunctive propriu zise. Țesuturile scheletale (cartilajinoase și osoase). Țesuturile musculare. Țesutul nervos. Sistemul nervos. Sistemul cardiovascular. Organele hematopoietice și de protecție imună. Sistemul celulelor imunocompetente. Reacțiile antigendependente ale celulelor și cooperarea lor în răspunsul imun la diverse tipuri de stimulare antigenice. Sistemul endocrin. Organele de simț. Dezvoltarea tubului digestiv primar. Cavitatea bucală. Glandele salivare. Dezvoltarea și structura dinților. Faringele. Esofagul. Stomacul. Intestinul subțire. Intestinul gros. Histofiziologia procesului de digestie. Pancreasul. Ficatul. Vezicula biliară. Sistemul respirator. Pielea și derivatele ei. Sistemul urinar. Sistemul genital masculin. Sistemul genital feminin. Modificările ciclice în organismul feminin. Placenta umană: structura și funcțiile ei. Modificările endometrului în timpul dezvoltării sarcinii, membranele fetale; sistemul „mamă-făt”. Glanda mamară.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască bazele citologiei, histogenezei, structura și funcțiile țesuturilor;▪ să înțeleagă legitățile diferențierii, regenerării celulare și tisulare;▪ să cunoască structura și funcțiile organelor, particularitățile embriogenezei;▪ să identifice modificările de vârstă ale organelor▪ să efectueze diagnosticul celulelor, țesuturilor și organelor la microscopul optic;▪ să citească electronograme;▪ să realizeze interrelații între Histologie și alte discipline fundamentale;▪ să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor morfologice obținute în disciplinele de specialitate;▪ să fie apt de a asimila noile realizări în disciplinele morfologice.
Manopere	<ul style="list-style-type: none">▪ să definească metodele de bază de cercetare în morfologie.

practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască tehnica confecționării preparatelor histologice.▪ să cunoască structura generală a celulei.▪ să cunoască etapele și evenimentele principale ale dezvoltării embrionului uman.▪ să realizeze legătura dintre factorii nocivi care pot provoca abateri în dezvoltarea embrionară și perioadele critice ale dezvoltării embrionare.▪ să definească noțiunea de țesut și să cunoască clasificarea țesuturilor.▪ să cunoască trăsăturile morfologice caracteristice țesutului epitelial.▪ să cunoască particularitățile structurale ale elementelor figurate ale sângelui.▪ să știe să interpreteze rezultatele hemogramei și formulei leucocitare.▪ să înțeleagă principiile generale de organizare a țesuturilor conjunctive.▪ să cunoască structura și funcțiile elementelor celulare ale țesutului cartilajinos.▪ să cunoască structura și funcțiile elementelor celulare ale țesutului osos.▪ să înțeleagă particularitățile specifice de structură și componență chimică a substanței intercelulare ale țesuturilor conjunctive propriu-zise și cele cartilajinoase.▪ să realizeze analiza comparativă dintre țesuturile musculare striate și netede.▪ să cunoască structura neuronului.▪ să cunoască structura microscopică și funcțiile sistemului nervos;▪ să cunoască clasificarea și caracteristica generală a vaselor.▪ să realizeze analiza comparativă între tipurile de capilare.▪ să cunoască structura cordului.▪ să înțeleagă caracteristica morfofuncțională și clasificarea organelor de simț;▪ să cunoască clasificarea, structura și funcțiile organelor hemopoietice și de protecție imună;▪ să cunoască principalele componente structurale ale sistemului endocrin.▪ să diferențieze noțiunile de celula endocrină, hormon, celula-țintă.▪ să explice mecanismul de control feed-back.▪ să cunoască particularitățile de structură al organelor cavității bucale.▪ să cunoască structura glandelor salivare▪ să cunoască structura dinților și să înțeleagă mecanismele de dezvoltare a acestora.▪ să cunoască particularitățile morfologice ale segmentelor anterior, mediu și posterior ale tubului digestiv.▪ să cunoască planul general de structură al ficatului▪ să cunoască planul general de structură al pancreasului.▪ să cunoască structura și ultrastructura segmentului respirator.▪ să cunoască structura pielii și a derivatelor ei.▪ să înțeleagă dezvoltarea, structura și vascularizarea rinichiului;▪ să definească noțiunea de nefron și să cunoască structura lui.▪ să cunoască structura particulară a organelor sistemelor reproductive: masculin și feminin.▪ să cunoască structura glandelor mamare;▪ să cunoască structura placentei.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Bioetica
Tipul	Obligat
Anul de studii	II
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Ion Banari, doctor în filosofie

Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, etajul 3.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoașterea valorilor general umane și celor etice în particular, precum și cunoașterea limbii de predare.</p> <p>Competențe: cunoștințe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, empatie, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Cursul de bioetică are misiunea de a contribui la configurarea profilului umanist al medicului contemporan, prin oferirea de cunoștințe și formarea de competențe pe margine unui șir întreg de probleme cu valoare clinică sau/și socială., așa cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Cunoașterea aspectelor clinice ale bioeticii reprezintă condiții indispensabile ale realizării alianței și încrederii terapeutice, care rezultă în sporirea ratei de complianță la tratament, duce la rezultate terapeutice expectate și finalmente la satisfacție mutuală. Lipsa abilităților de reflecție pe marginea acestor subiecte constituie una dintre cauzele satisfacției scăzute față de serviciile medicale.▪ Studiarea și discuțiile asupra cadrului legal în reproducere, asupra statutului moral al fătului/embrionului/copilului, asupra responsabilității parentale dar și a responsabilității medicului ca profesionist și cetățean va condiționa un spor de cunoaștere indispensabil pentru luarea unor decizii clinice rezonabile și argumentate din punct de vedere moral, în același timp necesare pentru crearea de atitudini și viziuni cetățenești cu privire la politicile nataliste.▪ Euthanasia și îngrijirea paliativă sunt două practici medicale alternative, aplicate pe final de viață, care ridică un șir de probleme etice, cunoașterea cărora poate favoriza dezvoltarea unor competențe și abilități necesare pentru găsirea soluțiilor oportune /justificabile din perspectivă morală.▪ Cercetarea biomedicală are un impact major asupra calității vieții omului contemporan. În medicină cercetarea științifică se realizează de regulă prin implicarea ființelor umane, fapt care impune aplicarea unor standarde de ordin moral în desfășurarea acestui tip de activitate. În același timp obținerea unui beneficiu social neîntârziat presupune desfășurarea cercetării științifice în condiții de integritate morală. Cunoașterea acestor subiecte va contribui la aprecierea valorii sociale a științei biomedicale prin prisma normativității morale.
Tematica prezentată	Morala, etica și etica profesională: istorie și noțiuni generale. Bioetica drept domeniu interdisciplinar: originea, obiectul de studiu și traseele de dezvoltare. Aspecte clinice ale bioeticii. Probleme bioetice în reproducerea umană. Bioetica în contextul cercetărilor genetice. Subiecte bioetice în situații extreme de sănătate și pe final de viață. Aspecte bioetice ale cercetării biomedicale.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să înțeleagă valoarea și locul cunoștințelor de bioetică în contextul educației și activității medicale.▪ Să știe să analizeze holist diferite tipuri de situații clinice (cazuri) ținând cont de obligațiile morale derivate din principiile etice.▪ Să fie capabil să analizeze corelația dintre obligațiile morale (profesionale) competitive și să poată să determine obligația morală prioritară în dependență de caz și context.▪ Să înțeleagă importanța argumentării în luarea deciziilor morale și a asumării responsabilității pentru consecințele deciziei luate.▪ Să cunoască rolul realizării obligațiilor morale în asigurarea calității actului medical.▪ Să-și autoevalueze cunoștințele și competențele de luare a deciziilor morale în situațiile de problemă examinate.
Manopere practice	<ul style="list-style-type: none">▪ Cunoașterea noțiunilor, conceptelor și problemelor de baza ale bioeticii.▪ Înțelegerea importanței abordării multidisciplinare în bioetică.

achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Familiarizarea cu cele mai actuale dileme de ordin etic întâlnite în activitatea medicală sau/și legate de avansarea cunoștințelor biomedicale.▪ Înțelegerea modelelor de soluționare a conflictelor/dilemelor morale.▪ Formarea de competente pentru aplicarea cunoștințelor acumulate în cadrul acestui modul în activitatea profesional/clinică.▪ Dezvoltarea abilităților de deliberare pe margine problemelor morale.▪ Formarea deprinderilor de luare a deciziilor morale în context clinic.▪ Viziune holistă asupra actului medical - ca activitate complexă în care aspectele clinice interferează cu un șir de influențe/aspecte extra medicale.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Fiziologia omului
Tipul	Obligator
Anul de studii	II
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Svetlana Lozovanu, Boris Dragan
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în științe precum: anatomie, biologie, biochimie, histologie, tehnologiilor informaționale (perfectarea documentelor cu ajutorul computerului, utilizarea programelor virtuale și programelor computerizate de înregistrare și analiză a funcțiilor fiziologie). Cunoașterea principiilor fundamentale ce delimitează sistemul biologic de sistemele fizice. Explicarea esenței proceselor nervoase din organismul uman. Insusirea bazelor fizice ale unor tehnici utilizate în neurofiziologie, pentru cunoașterea posibilităților și a limitelor de aplicare ale acestora;</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare în echipă. Suport logistic video Tablă de scris/flowchart. Sistem de achiziționare a datelor BIOPAC MP36, ce permite înregistrarea a peste 20 de parametri fiziologici ai organismului uman și analiza lor ulterioară. Sala de calculatoare pentru rularea software de fiziologie virtuală și vizualizarea filmelor ce prezintă unele experiențe fiziologice sau metode clinice de investigare. Programe interactive de simulare a laboratorului de fiziologie.</p>

Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii are ca scop să înzestreze studenții facultății de Medicină Generală cu date fundamentale despre proprietăților funcționale ale celulelor, țesuturilor, organelor și sistemelor, despre mecanismele neuro-umorale de reglare și control a acestora și sa formeze un set de competențe necesare pentru însușirea cursurilor de specialitate:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să identifice structurile anatomice și să explice desfășurarea proceselor și fenomenelor fiziologice în corpul uman. Să posede atât cunoștințe cât și o vastă capacitate de înțelegere a diferitor aspecte fiziologice pentru a avea posibilitatea de a dezvolta o gamă variată de însușiri, incluzând cele de cercetare, investigare, analiză, precum, și de a putea confrunța și rezolva unele probleme, planifica comunicări și a prezenta spirit de echipă.▪ să posede cunoștințe referitoare la alegerea tipului de analize și a metodelor de investigare clinice, paraclinice și instrumentale pentru evaluarea corectă și țintită a funcțiilor fiziologice;▪ să înțeleagă importanța interpretării corecte a rezultatelor obținute în evaluarea stării funcționale a organelor și sistemelor în contextul unei cooperări medic-specialist de laborator – farmacist.▪ competențe de dobândire a unor repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili sa ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității;
Tematica prezentată	<p>Fiziologia țesuturilor excitabile. Structura și funcția sinapselor in SNC. Centrii nervosa, particularitatile propagarii excitatiei in centrii nervisi. Mecanisme neuromorale de reglare a funcțiilor fiziologice. Sistemul cardiovascular. Sistemele digestiv și respirator. Metabolismul. Excreția, lichidele corpului uman. SNC, sistemul somatosenzorial.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională.▪ Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective;▪ Explicarea unor noțiuni teoretice prin prezentarea demonstrativă a unor experimente clasice în cadrul lucrărilor practice și de laborator;▪ Pregătirea teoretică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, prin informații sistematizate privind fenomenele de integrare funcțională, de la celulă la organ, sisteme de organe și organism în întregime.▪ Toate acestea le vor permite studenților dobândirea cunoștințelor legate de funcțiile normale ale organismului uman, astfel ei vor fi capabili să înțeleagă în manieră integrativă procesele fiziologice, de la celulă la organism, căpătând în așa mod o bază solidă pentru științele medicale clinice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să explice fenomenele fizice implicate în funcționarea sistemelor biologice.▪ să înțeleagă importanța mecanismelor de reglare nervoasa a funcțiilor fiziologice în coordonarea organelor și a sistemelor separate pentru activitatea normală a întregului organism.▪ să acumuleze informații privind funcționarea normala a organismului uman, urmînd ca pe acest "substrat" sa fie adăugate cunoștințe fundamentale din neurologie, psihiatrie;▪ să cunoască constantele fiziologice, variațiile de vîrstă a acestora, în corelație cu noile evoluții în cadrul științelor psihoneurologice;▪ să dezvolte deprinderi în înregistrarea, măsurarea și interpretarea parametrilor fiziologici, pentru expunerea verbală și în scris a constatărilor proprii și aprecierea variațiilor fiziologice și individuale;

	<ul style="list-style-type: none">▪ Inteleaga modul de utilizare a tehnicilor fizico-matematice în investigațiile neurofiziologice și clinice.▪ Să interpreteze mecanismele nervoase de reglare automată din sistemele biologice;▪ Să stabilească corelația dintre structura anatomica a organului și starea funcțională a lui.▪ Să estimeze rolul proceselor biologice și neurofiziologice ce asigură activitatea vitală a organismului uman;▪ Să utilizeze metode moderne de cercetare a fenomenelor și proceselor nervoase în organismul uman;▪ Să utilizeze cunoștințele teoretico- practice obținute la studierea cursului de biofizică prin corelarea lor cu domeniul de activitate profesională.▪ să înțeleagă importanța mecanismelor de reglare a funcțiilor fiziologice în coordonarea organelor și a sistemelor separate pentru activitatea normală a întregului organism.să înregistreze și să analizeze parametrii diferitor probe funcțional-instrumentale (electromiograma, auscultația cordului, măsurarea presiunii arteriale, electrocardiograma, electroencefalograma, spirometria, etc.);▪ să determine metabolismul bazal prin metode calorimetrice;▪ să posede metoda colectării sângelui și să interpreteze rezultatele analizelor de laborator;▪ să însușească metode de studiere și apreciere a activității diferitor organe și sisteme prin tehnici virtuale și computerizate a sistemului BIOPAC ;• să însușească metoda de instruire bazată pe analiza problemei (cazului clinic).
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Igiena
Tipul	Obligator
Anul de studii	II
Componenta	Obligatorie. De specialitate
Titularul de curs	Elena Ciobanu
Locația	str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe cunoașterea limbii de predare, competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică, geografie), competențe confirmate în științe la nivelul universitar (fiziologie, microbiologie, biochimie, fiziopatologie, terapie, chirurgie, endocrinologie, maladii infecțioase etc.).</p> <p>Competențe: utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică, abilitatea de comunicare și lucru în echipă, calități – toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Igiena ocupă un loc important în pregătirea medicilor curativi, fiind disciplina profilactică de bază. Ea își are scopul de a da studenților cunoștințe în domeniul menținerii sănătății oamenilor sănătoși, profilaxiei maladiilor de etiologie infecțioasă și neinfecțioasă, prelungirea duratei de viață. În realizarea cu succes a activității profilactice fiecare medic trebuie să posede cunoștințe despre: acțiunea factorilor mediului de ambient asupra sănătății; măsurile de optimizare a mediului ambient, de preîntâmpinare a îmbolnăvirilor, de menținere a sănătății. Cunoscând caracterul acțiunii mediului habitual, de producere, spitalizare (sau altui mediu) asupra organismului, medicul va aprecia corect cauzele îmbolnăvirii, de prevenire a complicațiilor, va aplica măsuri eficiente de tratament, va rezolva problemele de expertiză a capacității de muncă și plasare în câmpul muncii. Unul din obiectivele principale ale cursului este studierea factorilor de mediu, modalităților de menținere a sănătății, de profilaxie a maladiilor de etiologie infecțioasă și neinfecțioasă și de</p>

	prelungire a duratei de viață. Toate acestea dictează necesitatea activității profilactice în practica medicului curativ.
Tematica prezentată	<p>Necesitatea cunoașterii igienei de către medicii de diferite specialități. „O singură sănătate/One Health”: abordări contemporane. Igiena alimentației. Alimentația rațională. Consumul de energie. Valoarea energetică a rației alimentare. Componenta calitativă a rației alimentare. Proteine, lipide, glucide. (Partea 1). Componenta calitativă a rației alimentare. Vitaminele, provitaminele, sărurile minerale, prebioticele și probioticele. (Partea 2). Calitatea și siguranța produselor alimentare. Alimentația individuală și publică. Bazele alimentației dietetice. Asigurarea alimentației dietetice în ISMP (blocul alimentar spitalicesc, catering-ul). Studiarea alimentației individuale. Aprecierea corectitudinii alimentației individuale prin metoda de calcul. Elaborarea meniurilor de repartitie. Cercetarea conținutului de vitamine în produse alimentare. Aprecierea valorii vitaminice a rației alimentare. Controlul asupra asigurării organismului cu vitamina „C”. Aprecierea igienică a calității unor produse alimentare (expertiza sanitară a unor dintre principalele produse alimentare). Patologiile alimentare. Intoxicațiile alimentare și profilaxia lor. Patologiile și intoxicațiile alimentare, profilaxia lor. Metodele de cercetare. Importanța igienică a apei. Compoziția chimică a apei. Patologia hidrică neinfecțioasă. Patologia hidrică infecțioasă. Aprovizionarea cu apă. Aprecierea igienică a calității apei potabile. Metodele de condiționare a apei. Igiena aerului. Importanța igienică a factorilor fizici ai aerului. Factorii chimici ai mediului aerian și influența lor asupra organismului. Poluarea aerului cu bacterii și praf. Metodele expres de determinare a substanțelor chimice din aer. Determinarea CO₂ după metoda Vinocurov. Aprecierea igienică a microclimatului din instituțiile pentru copii și medico-sanitare. Aprecierea igienică a ventilației și încălzirii diferitor încăperi. Probleme medicale în schimbarea climei. Iluminarea încăperilor. Bazele igienice ale ventilației și încălzirii. Igiena solului și salubritatea localităților. Aprecierea igienică a iluminării naturale în diferite încăperi. Aprecierea igienică a iluminării artificiale în diferite încăperi. Igiena muncii – obiectul de studii. Noxe profesionale, boli profesionale. Fiziologia muncii. Stresul ocupațional. Igiena muncii în agricultură. Igiena utilizării pesticidelor în agricultură. Factorii de risc ai mediului spitalicesc în relație cu sănătatea personalului medico-sanitar. Munca fizică și intelectuală. Modificările funcționale din organism în procesul muncii. Asistența medicală a lucrătorilor din industrie. Noțiuni despre boli și intoxicații profesionale. Profilaxia bolilor profesionale. Bazele igienei radiațiilor. Igiena substanțelor chimice și toxicologia. Radiațiile ionizante. Principiile de protecție la utilizarea radiațiilor ionizante. Igiena copiilor și adolescenților – conținutul și sarcinile acestei discipline. Metodele de cercetare și apreciere a dezvoltării fizice a copiilor și adolescenților. Principiile igienice de proiectare, planificare și construcție a instituțiilor pentru copii și adolescenți. Bazele supravegherii sanitare preventive și curente. Igiena instituțiilor medico-sanitare. Regimul sanitaro-igienic în spitale. Profilaxia infecțiilor nosocomiale. Urgențe în Sănătatea Publică. Supravegherea igienică preventivă. Expertiza proiectelor de spital. Aprecierea igienică a amplasării, sistematizării unităților și secțiilor specializate ale spitalelor. Regimul sanitar igienic în spitale. Profilaxia infecțiilor intraspitalicești. Stilul sănătos de viață. Principiile promovării sănătății.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască și să promoveze igiena ca știință, principiile normării igienice▪ Să cunoască, să înțeleagă și să utilizeze terminologia de specialitate specifică igienei▪ Să cunoască și să promoveze profilaxia, să identifice părțile componente ale profilaxiei și să le realizeze▪ Să identifice factorii de mediu care influențează viața și activitatea individului și a comunităților, colectivităților și familiei▪ Să identifice factorii cu risc în starea de sănătate a populației și, în limita posibilităților, înlăturarea sau diminuarea lor sau a efectelor lor▪ Să însușească normele generale privind protecția mediului și educarea

	<ul style="list-style-type: none">▪ populației în sensul protejării mediului ambiant, să participe la astfel de acțiuni▪ Să educe populația în sensul unei vieți sănătoase printr-un regim de viață, de activitate și de alimentație echilibrat▪ Să identifice elementele de igienă a aerului▪ Să analizeze și interpreteze indicii calității apei potabile▪ Să monitorizeze regimul sanitaro-igienic în spitale și a reziduurilor în instituțiile medicale▪ Să aplice măsurile de prevenire a infecțiilor nosocomiale▪ Să identifice și să înțeleagă importanța igienei habitatului uman▪ Să asigure securitatea în timpul muncii▪ Să evalueze propria sănătate▪ Să explice și să interpreteze normele generale de dezvoltare fizică și psihică a copiilor și tinerilor▪ Să modeleze regimul igienic de activitate și odihnă▪ Să recomande măsuri de protecție a sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor▪ Să rezolve problemele de situație și să formuleze concluziile▪ Să utilizeze diverse tehnici igienice și metode de laborator pentru realizarea activităților profesionale, să investigheze, să interpreteze rezultatele și să elaboreze complexul de măsuri profilactice
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Psihologie medicală
Tipul	Obligator
Anul de studii	II
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Mariana Cernițanu
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194 B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Cunoștințe în disciplinele conexe precum: biologie, psihologie generală, comunicare și comportament în medicină. Competențe prealabile digitale elementare (procesarea documentelor, utilizarea aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele psihologiei medicale, precum și dezvoltarea abilităților de înțelegere a problematicii psihologice a profesiei medicale, care să asigure modelarea și modificarea conduitei în relația cu pacientul.
Tematica prezentată	Conceptele fundamentale ale Psihologiei în medicină. Metode și instrumente de evaluare în psihologie. Direcțiile (școlile) psihologiei. Conceptele de normalitate și anormalitate în medicină și psihologie. Personalitatea de la normalitate la patologie. Elemente de psihologie a sănătății. Metode de menținere și promovare a sănătății. Psihoigiena și psihoprofilaxia vieții cotidiene. Aplicarea strategiilor de coping a stresului în medicină. Aspecte psihologice ale bolii, suferinței și durerii. Stări afective condiționate de boală și durere. Tulburări psihosomatice. Cauzele și teoriile care explică apariția și dezvoltarea tulburărilor psihosomatice. Clasificarea tulburărilor psihosomatice. Portretul psihologic al pacientului psihosomatic. Relația medic- pacient. Procese și fenomene ce au loc în relația cu pacientul: Strategii de optimizare a comunicării cu clientul/pacientul. Psihologia personalității pacientului somatic. Atitudinea pacientului față de boală. Strategii de relaționare cu pacienții dificili.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască calitățile și comportamentul pentru profesarea cu succes în domeniul medical.▪ să poată identifica principalele tipuri de greșeli mai frecvent întâlnite în cursul

	<p>instituirii și desfășurării relației medic-pacient;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;▪ să aplice metodele de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională și în viața cotidiană;▪ să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți/clienti.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Operarea cu cunoștințele teoretice și metodele practice de bază ale psihologiei medicale.▪ Aplicarea în practică a cunoștințelor psihologice în relația cu clientul/pacientul ținând cont de vârsta și caracterul persoanei, specificul patologiei și experiențele pacientului cu medicii, în vederea asigurării complianței terapeutice.▪ Manifestarea unei atitudini responsabile pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în diverse situații de comunicare cu pacienții, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională.
Tipul	Obligator
Anul de studii	II, semestrul 3
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	d.h.ș.m., prof. univ. Ghenadie Curocichin
Locația	IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi” IMSP CUAMP IMSP AMT Centru CMF 7 IMSP AMT Botanica CMF 2, CMF 3 IMSP AMT Buiucani CMF 5, CMF 6 IMSP AMT Rîșcani CMF 10, CMF 12
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie, comunicare, tehnologii informaționale, bioetică.</p> <p>Competențe</p> <ul style="list-style-type: none">▪ TI (Microsoft Office, utilizarea internetului, procesarea documentelor, tablelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);▪ Abilitatea de comunicare și lucru în echipă; <p>Calități – empatie, toleranță, inițiativă și autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	Familiarizarea studenților mediciști cu colaborarea interprofesională, lucru în echipă în acordarea de îngrijiri, ținând cont valorilor personale și etica profesională, rolurile și responsabilitățile fiecărui membru al echipei, comunicarea asertivă și non-discriminatorie cu colegii și pacientul, aparținătorii și comunitatea. Dezvoltare integrată a cunoștințelor, abilităților, valori și atitudini care definesc activitatea comună a diversilor prestatori de servicii medicale precum și oferirea îngrijiri centrate pe nevoile pacienți, împreună cu aparținătorii și comunitățile, pentru a spori calitatea serviciilor oferite și a îmbunătăți sănătatea pacienților.
Tematica prezentată	Introducerea în educația interprofesională. Lucru în echipă și bazele comunicării. Introducerea în educația interprofesională. Lucru în echipă și bazele comunicării. Activitatea în echipă. Tipurile de echipe. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă. Ființă umană și dimensiunea bio-psiho-socială. Conceptul Virginiei Henderson. Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale. Rolul, funcțiile și competențele farmacistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale. Rolul, funcțiile și competențele

	<p>nutriționistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale. Rolul, funcțiile și competențele psihologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale. Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza). Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing. Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor. Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor. Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor. Nevoia de a respira și a avea o bună circulație. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale. Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina. Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură. Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca. Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele. Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia. Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Colaborarea cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori partajate.▪ Identificarea rolului propriului și a altor profesioniști în sănătatea pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților și să promoveze sănătatea individului și a comunității.▪ Comunicarea asertivă cu pacienții, familiile, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății▪ și alte domenii într-o manieră eficientă și responsabilă, bazat pe lucru în echip în promovării și menținerii sănătății și prevenirea și tratamentul bolii.▪ Oferirea de îngrijiri centrate pe pacienți, care sunt sigure, eficiente și echitabile.▪ Efectuarea de manopere practice medicale▪ Cunoașterea și aplicarea procedeelelor privind asigurarea calității serviciilor medicale și executare responsabil activitățile medicale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale și a prevederilor legislației în vigoare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Tehnica de spălare corectă pe mâini▪ Tehnica îmbrăcatulului mănușilor sterile▪ Tehnica îmbrăcatulului mănușilor nesterile▪ Tehnica aplicării/purtării măștilor▪ Îmbrăcarea și dezbrăcarea echipamentului de protecție (halat, combinezon, bahili, ochelari)▪ Observarea și măsurarea respirației▪ Măsurarea pulsului▪ Pulsoximetria▪ Măsurarea TA▪ Măsurarea masei corporale▪ Măsurarea circumferinței abdominale▪ Măsurarea înălțimii▪ Determinarea Indicilor Masei Corporale▪ Determinarea edemelor▪ Schimbarea poziției bolnavului în pat▪ Mobilizarea pacientului▪ Transferului pacientului▪ Schimbarea lenjeriei de pat▪ Schimbarea lenjeriei de pat cu pacient imobilizat▪ Schimbarea lenjeriei de corp a bolnavului imobilizat▪ Măsurarea temperaturii corporale (bucal, oral, cutanat, auricular, rectal, fără contact)▪ Tehnici de comunicare verbală▪ Tehnici de comunicare non-verbală▪ Ascultare activă▪ Răspuns empatic.

Forma de evaluare	Examen la CUSIM.
--------------------------	------------------

Denumirea disciplinei	Biostatistica și metodologia cercetării științifice
Tipul	Obligatorie
Anul de studii	II, semestrul 3
Componenta	Socio-umană
Titularul de curs	Raevschi Elena, Penina Olga, Obreja Galina, Badan Vladislav
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, mun. Chișinău, MD-2004
Conditionări și exigențe prealabile de:	Program: cunoașterea elementelor de bază de matematică. Competențe: Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea MS Office Word, EXCEL, PowerPoint); abilități de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Asimilarea cunoștințelor teoretice și practice necesare pentru organizarea și efectuarea unei cercetări științifice în științele medicale, inclusiv în cadrul tezei de licență.
Tematica prezentată	Introducere în Biostatistică și metodologia cercetării științifice. Tipuri de variabile. Scale de măsurare a datelor. Reprezentarea grafică a datelor. Statistica descriptivă pentru descrierea datelor cantitative. Măsurile tendinței centrale. Măsurile variației. Statistica descriptivă pentru descrierea datelor calitative: raportul, proporția, rata. Standardizarea ratelor. Statistică inferențială: concepte teoretice de bază. Testarea ipotezei. Metode de inferență pentru datele cantitative și calitative. Teste parametrice și non-parametrice. Corelație și regresie. Introducere în metodologia cercetării științifice: definiții, terminologie, concepte teoretice. Etapele cercetării științifice. Studii epidemiologice. Studii descriptive și analitice. Trialuri clinice. Prezentarea rezultatelor cercetării științifice.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să explice noțiunile de bază în legătură cu modul de organizare și realizare a unui studiu științific și de publicare a rezultatelor;▪ să elaboreze un proiect de cercetare în domeniul biomedical;▪ să prezinte descrierea datelor experimentale în funcție de natura acestora și să explice corect rezultatele inferenței statistice;▪ să stabilească metodele de analiză a datelor, ținând cont de caracteristicile designului cercetării, tipul de scală de măsurare utilizată, numărul variabilelor implicate.▪ să specifice particularitățile de bază ale studiilor epidemiologice (observaționale și experimentale), avantajele și limitele acestora;▪ să realizeze un studiu epidemiologic (observațional sau experimental) și să interpreteze corect rezultatele acestuia;▪ să elaboreze o lucrare științifică, inclusiv o teză de licență și să valorifice rezultatele acesteia;▪ să aprecieze rolul și importanța biostatisticii și metodologiei cercetării științifice în contextul modern al „medicinii bazate pe dovezi” („Evidence-Based Medicine”);▪ să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice tehnici de analiză statistică pentru rezolvarea problemelor biomedicale practice;▪ să efectueze analiza statistică a datelor experimentale, inclusive reprezentarea grafică a lor;▪ să formuleze corect ipoteza statistică, să selecteze și să folosească cele mai potrivite teste statistice în funcție de natura datelor și tipul de studiu;▪ să utilizeze corespunzător metodele de analiză a stării de sănătate a populației;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să aibă capacitatea de a elabora un articol științific în domeniul medical (de ex., teza de licență, să scrie un articol, un raport la conferință), analiza și interpreta critic articole științifice în domeniu;▪ să înțeleagă importanța analizei statistice a datelor în contextual modern al „medicinii bazată pe dovezi”;▪ să folosească cunoștințele de analiză statistică în contextul altor discipline, precum și în rezolvarea problemelor practice;▪ dezvoltarea și abilitarea studentului; deschiderea pentru învățarea pe tot parcursul vieții;▪ să demonstreze implicare în activitățile de cercetare, cum ar fi elaborarea articolelor științifice în domeniul biomedical;▪ comunicarea orală și scrisă a rezultatelor cercetării științifice, inclusiv a tezei de licență.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Microbiologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	II
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Vorojbit Valentina
Locația	Str. N.Testemițanu 26/2, Blocul de studii nr. 6
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: pentru cunoașterea microbiologiei este necesar suportul conceptual, metodologic și factual al chimiei, biochimiei, fizicii, biofizicii, histologiei, fiziologiei, fiziopatologiei, geneticii, biologiei celulare și moleculare.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică), abilitatea de comunicare și lucru în echipă, calități – toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina de microbiologie are rolul de a oferi studenților cunoștințe teoretice și abilități practice de microbiologie fundamentală și medicală, pentru a putea utiliza cunoștințele primite în cercetarea medicală, diagnosticul clasic și molecular și epidemiologia infecțiilor, precum și a pregăti studenții pentru efectuarea unor tehnici minime de laborator necesare unui medic de profil general. Microbiologia este indispensabilă pentru disciplinele direct asociate acestui domeniu (boli infecțioase, epidemiologie), reprezentând un instrument util clinicianului și epidemiologului, în vederea diagnosticării, tratării și supravegherii bolilor infecțioase, inclusiv pentru infecțiile asociate asistenței medicale și în cadrul sistemului de alertă rapidă. Cunoștințele teoretice și practice dobândite la disciplina de microbiologie, integrate cu cele obținute de la alte discipline fundamentale, vor fi folosite ca platformă pentru instruirea clinică, în special pentru disciplinele medico-chirurgicale care au în tematica de studiu patologia de etiologie microbiană.</p>
Tematica prezentată	<p>Morfologia și ultrastructura bacteriilor, micetelor și virusurilor. Fiziologia bacteriilor, micetelor și virusurilor. Creșterea și cultivarea bacteriilor, micetelor și virusurilor. Antibioticele. Infecția și patogenitatea microorganismelor. Infecții zoonotice. Infecții cauzate de coci piogeni. Infecții aerogene. Infecții anaerobe. Spirochetele. Infecții cauzate de agenți patogeni din familiile Enterobacteriaceae, Vibrionaceae. Microbiologia și diagnosticul de laborator al micozelor. Principalele viroze umane.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască și să utilizeze limbajul specific în microbiologie;▪ să clasifice microorganismele în taxoane, markeri epidemiologici;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască proprietățile fundamentale ale microorganismelor, habitatul și rolul în patologia umana;▪ să înțeleagă caracterele morfologice ale microorganismelor;▪ să înțeleagă procesele de bază ce asigură creșterea și multiplicarea microorganismelor pe medii artificiale și in vivo;▪ să cunoască principiile tehnicilor de cultivare, izolare și identificare a bacteriilor, micetelor și virusurilor și înțelegerea interpretării rezultatelor acestora;▪ să cunoască bazele și rolul practic al tehnologiei ADN-recombinant, principiile tehnicilor de studiu a genelor bacteriene;▪ să înțeleagă mecanismele de apariție și evoluție a bolilor infecțioase la om (multiplicare- colonizare- penetrare- generalizare);▪ să cunoască principiile de dezvoltare și să modeleze etapele procesului infecțios;▪ să cunoască particularitățile interacțiunii dintre microorganism și macroorganism;▪ să acumuleze cunostintele de baza în profilaxia și tratamentul infecțiilor;▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul microbiologiei în pregătirea preclinică a studentului-medic;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din microbiologie pentru explicarea proceselor fiziologice sau patologice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice metodele de diagnostic utilizate în microbiologie;▪ să posede tehnicile de colorare a frotiurilor;▪ să utilizeze microscopia optică cu imersie, microscopia cu contrast de fază și luminiscentă;▪ să determine etiologia infecțiilor bacteriene, virale și micotice;▪ să posede deprinderi de completare a formularelor pentru examinările bacteriologice, virusologice și micologice ale prelevatelor;▪ să aplice tehnici de prelevare a biosubstratelor;▪ să utilizeze principalele tehnici de cultivare, izolare și identificare a bacteriilor, micetelor și virusurilor și să interpreteze rezultatele acestora;▪ să indice corect analizele microbiologice pentru confirmarea diagnosticului etiologic;▪ să aplice metodele informative pentru diagnosticul infecțiilor suspectate;▪ să interpreteze rezultatele investigațiilor microbiologice;▪ să posede tehnici de determinare a sensibilității la antibiotice;▪ să interpreteze rezultatele antibiogramelor și să prescrie tratamentul conform antibiogramelor;▪ să aplice în practică metode de profilaxie și tratament a bolilor infecțioase;▪ să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Genetică medicală
Tipul	Obligator
Anul de studii	II
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Igor Cemortan
Locația	Bloc central, Ștefan cel Mare 165
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: competențe confirmate în științe la nivelul liceal în biologie, chimie, fizică; cunoștințe de bază în biologia moleculară biochimie. Competențe: digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);

	abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	<p>Genetica medicala este o disciplină clinică care studiază relația dintre ereditate și boală sau, mai exact, rolul mutațiilor în producerea bolilor sau predispoziției la boală. Se cunosc peste 10.000 de boli determinate sau condiționate genetic, care afectează 5-8% din nou-născuți și probabil 30– 40 % de indivizi în tot cursul vieții; ele au o mare diversitate și se regăsesc în aproape toate specialitățile medicale. Integrarea geneticii medicale în planul de învățământ medical s-a impus ca o disciplină indispensabilă pregătirii complexe și moderne a viitorului medic. Numeroasele descoperiri din ultimul deceniu au avut efecte importante asupra teoriei și practicii medicale. În plan diagnostic, perfecționarea metodelor de analiză moleculară, la nivel genic permite ameliorarea capacității de identificare a unor boli, indiferent de vârsta pacientului (făt, nou născut, copil, adult) și deseori înainte de manifestarea clinică a bolii (presimptomatic). A apărut farmacologia "genomică" în care prin sinteza unor inhibitori ai transcripției genelor se încearcă blocarea funcționării genelor mutante. A devenit operațională și terapia genică, în care prin fabricarea și introducerea unor gene normale în celulele somatice ale unor bolnavi cu afecțiuni genetice grave se poate ameliora / corija efectul genelor mutante. Profilaxia bolilor capătă, grație geneticii, o nouă dimensiune adresându-se familiilor sau persoanelor cu risc genetic, profilaxia devine individualizată, personalizată. Identificarea unor gene ce determină susceptibilitatea unor persoane sănătoase la anumite boli deschid calea unei medicini predictive, bazată pe "previziunile" prenatale sau premorbide. Genetica Medicală poate forma paradigma principală în educația medicală a studenților-medic.</p>
Tematica prezentată	<p>Conținutul cursurilor și a lucrărilor practice cuprind aspecte legate de: evidențierea mecanismelor genetice ce mențin homeostaza organismului și determină sănătatea individului; importanța factorilor genetici (mutațiile și corelarea anumitor gene alele) în etiologia patologiilor umane; rolul factorilor genetici în determinarea manifestărilor clinice a afecțiunilor (ereditare și neereditare); specificul bolilor genetice: a anomaliilor cromozomiale, a bolilor monogenice și multifactoriale, a bolilor mitocondriale și ale genomului celulelor somatice; principiile consultului și sfatului genetic, implicit, valoarea acestora pentru practica medicală; tehnici de investigație genetică, importanța profilaxiei patologiilor genetice și a metodelor de diagnostic prenatal și postnatal; problematica sănătății reproductive și planificarea familiei; rolul eredității în determinarea specificului terapiei farmacologice și a altor tipuri de tratament.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască nomenclatura mutațiilor cromozomiale și genice;▪ să aprecieze cariotipul normal și anormal;▪ să explice natura anomaliilor cromozomiale - eroare mitotică, eroare meiotică;▪ să cunoască principiile și aplicațiile practice ale tehnicilor citogenetice;▪ să cunoască rolul variațiilor nucleotidice din ADN în producerea unor boli, în predispoziția la anumite stări patologice, în rezistența sau susceptibilitatea la numiți factori de mediu, în farmacorezistență;▪ să cunoască principiile, diversitatea și aplicațiile practice ale tehnicilor molecular-genetice;▪ să aplice legăturile eredității pentru caractere monogenice patologice;▪ să analizeze transmiterea genealogică a unor caractere patologice și să determine tipul de moștenire, genotipul și să calculeze riscul de recurență a unei afecțiuni genetice;▪ să aplice metodele studiate în stabilirea naturii genetice a diferitor caractere.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Evaluarea mutațiilor cromozomiale și genice responsabile de producerea diferitor stări patologice.▪ Indicații și limite ale tehnicilor citogenetice și molecular-genetice în diagnosticul și prevenirea diferitor boli genetice.▪ Aplicarea metodelor de studiu din Genetica medicala pentru evidențierea

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	75 / 234
--	---	----------

	naturii genetice a unei boli și inițierea unor măsuri de prevenire a nașterii copiilor cu boli genetice sau măsuri de prevenire a complicațiilor unor boli la copil sau la adult.
Forma de evaluare	Examen

II.2. Opționale

Denumirea disciplinei	Psihologia comunicării
Tipul	Opțional
Anul de studii	II
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Mariana Cernițanu
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194 B
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Cunoștințe în disciplinele conexe precum: biologie, psihologie generală, comunicare și comportament în medicină.</p> <p>Competențe prealabile digitale elementare (procesarea documentelor, utilizarea aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele psihologiei comunicării, precum și dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă necesare în cadrul relației M-P, care sunt stipulate în cerințele sistemului de sănătate în vigoare.
Tematica prezentată	Concepte și modele ale comunicării interumane. Definierea procesului de comunicare umana. Concepte și modele ale comunicării interumane. Funcțiile comunicării. Factorii favorabili comunicării. Psihologia comunicării în contextul actului terapeutic. Formele și nivelurile de comunicare. Descrierea și analiza formelor de comunicare. Discutarea și antrenarea abilităților de a comunica în diverse situații sociale. Limbajul corpului. Observarea și interpretarea mesajelor nonverbale. Comunicarea eficientă și neeficientă. Ascultarea activă și empatică. Asertivitatea în comunicarea medic-pacient. Dificultăți și bariere în comunicare. Analiza cauzelor de comunicare neeficientă în relația medic-pacient. Strategii și tehnici de eficientizare a comunicării. Comunicarea în relațiile profesionale și personale. Discutarea erorilor tipice în situații de comunicare. Conflictul. Parafrazarea în relația medic – pacient. Influențare socială, persuasiune, manipulare. Analiza situațiilor de comunicare manipulativă. Jocul de rol în identificarea remediilor și înlăturarea obstacolelor comunicării interpersonale.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să aplice principiile de derulare a procesului de comunicare eficientă în relația medic-pacient. ▪ să modeleze situații concrete de comunicare cu pacientul și cu echipa terapeutică. ▪ să poată identifica principalele tipuri de greșeli de comunicare mai frecvent întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației medic-pacient; ▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice; ▪ să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitelor tipuri de pacienți. ▪ să cunoască calitățile și comportamentul optimal pentru profesia cu succes în domeniul medical.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale. ▪ Dezvoltarea strategiilor de relaționare cu pacienții cu diverse tipologii de personalitate. ▪ Aplicarea în practică a cunoștințelor psihologice în relația cu clientul/pacientul ținând cont de vârstă și caracterul persoanei, specificul patologiei și

	experiențele pacientului cu medicii, în vederea asigurării complianței terapeutice. <ul style="list-style-type: none">▪ Manifestarea unei atitudini responsabile pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în diverse situații de comunicare cu pacienții, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Etica și deontologia medicală
Tipul	Opțională
Anul de studii	II, semestrul 3
Componenta	Socio-umană
Titularul de curs	Grejdean Fiodor
Locația	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, blocul IV.
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe generale de bază corespunzătoare nivelului liceal de studii. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea MS Office Word, PowerPoint), capacitatea de lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea acestei discipline este cunoașterea principiilor și normelor de etică și deontologie medicală, înțelegerea rolului lor în exercitarea profesiei de medic. Promovarea valorilor morale supreme și a standardelor pentru a ajuta la creșterea nivelului de conștientizare cu privire la comportamentul adecvat al tuturor membrilor comunității medicale.
Tematica prezentată	Introducere. Caracteristicile principale ale eticii și deontologiei medicale. Medicul și pacientul. Medicul și societatea, medicul și colegii. Aspecte etice ale cercetării biomedicale.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice sursele principale de etică și deontologie medicală și să recunoască diferite abordări în luarea deciziilor etice, inclusiv pentru pacienții vulnerabili;▪ să explice justificarea confidențialității pacientului și să recunoască excepțiile legitime de confidențialitate;▪ să recunoască problemele etice în relația medic-pacient, medic-societate și medic-colegi și să explice modul de soluționare a conflictelor legate de relații;▪ să justifice raportarea comportamentului ne etic al colegilor;▪ să știe cum să echilibreze cercetarea medicală și practica medicală.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice corect principiile și normele morale ale activității medicale;▪ să rezolve dilemele etice medicale; să aplice principiile bioeticii în cercetarea medicală; să aplice principiile loialității medicale, nondiscriminării;▪ să identifice și să stabilească tipurile de relație medic-pacient care pot optimiza promovarea sănătății și prevenirea bolilor;▪ să identifice valorile etice ale individului și ale societății și inferența lor și să le aplice în situațiile de alocare a resurselor limitate;▪ să manifeste competență și profesionalism medical, independență profesională; să aplice principiile etice în relațiile dintre colegi; să manifeste colegialitate și solidaritate medicală;▪ să dezvolte competențe de luare a deciziilor profesionale; să dezvolte autonomie în învățare;▪ să dezvolte abilități de comunicare orală și scrisă; să dezvolte inițiativă și spirit antreprenorial;▪ să respecte și să dezvolte valorile și etica profesională;▪ să manifeste toleranță față de diversitate și multiculturalitate;▪ să dezvolte abilități de lucru în echipă intra, inter și pluridisciplinare.
Forma de	Examen

evaluare

Denumirea disciplinei	Antropologia și filosofia medicinei
Tipul	Opțional
Anul de studii	II
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Vitalie Ojovan, doctor habilitat în filosofie
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, etajul 3.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: competențe confirmate în științe la nivelul liceal/colegiu (filosofie, istorie, educație civică, sociologie etc.), precum și cunoașterea limbii de predare.</p> <p>Competențe: cunoștințe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, empatie, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este să dezvolt viitorilor medici universalismul gândirii filosofice și antropologice, le va permite să cunoască problemele umane fundamentale, cât și soluții consacrate la acestea oferite în termeni filosofico-antropologici argumentativi, să formeze soluții proprii, să descopere valențele umaniste ale medicinei și confluența gândirii filosofico-antropologice și a activității medicale. Antropologia medicinei reprezintă un domeniu interdisciplinar de cunoștințe despre sistemele medicale care au existat și există în diverse societăți, despre formele și tradițiile tratamentului bolnavilor și modurilor de acordare de ajutor bolnavilor, despre contextul cultural al practicilor medicale, despre diversitatea aspectelor socioculturale de producere a cunoștințelor medicale etc. Studiarea acestei discipline va permite dezvoltarea cunoștințelor preliminare și crearea unor abilităților necesare pentru deliberarea și înfruntarea problemelor de ordin culturologico-civilizațional, social, moral întâlnite în clinică și în afara ei.</p>
Tematica prezentată	<p>Introducere în filosofie. Abordarea filosofică a medicinei. Ontologia: implicații biomedicale. Cunoașterea și specificul său în medicină. Etică și medicină. Problema omului în filosofie. Introducere în antropologie. Domenii antropologice. Concepte de bază ale antropologiei medicale. Abordarea etnologico-etnografică în antropologia medicală. Antropologia corpului. Sănătate, boală, normalitate, anormalitate.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să distingă componentele și interconexiunile din cadrul filosofiei medicinei și antropologiei;▪ să identifice o manieră/metodologie conceptuală și informațională pentru astudiu și profesia cu succes medicina;▪ să mențină poziție clară profesională în anumite situații dificile;▪ să stabilească perspective în asimilarea facilă a cunoștințelor filosofice și antropologice de către viitorii specialiști în medicină;▪ să ia decizii constructive în eventuale situații dificile cu pacienții sau cu colegii;▪ să perfecționeze tehnicile și strategiile, tipurile și modelele de comunicare în activitatea profesională și în viața cotidiană;▪ să aprecieze valoarea și necesitatea cunoștințelor teoretico-medicale în realizarea actului medical;▪ să caracterizeze condițiile și modalitatea pentru a promova modul sănătos de viață.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ discursuri coerente și logic argumentate;▪ analiza evenimentelor și fenomenelor sub aspectul relaționării cauzale;▪ valorarea de adevăr al argumentelor (raționamentelor și discursului în ansamblu) prin aplicarea criteriilor epistemologice ale adevărului;

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

78 / 234

	<ul style="list-style-type: none">▪ analiza dilemelor de ordin etnico-civilizațional, social, cultural, moral de situație prin reflecție asupra valorilor și principiilor filosofico-antropologice general-umane.▪ relevanța filosofiei și antropologiei în contextul medicinei;▪ semnificația realizărilor medicinei în dezvoltarea filosofiei și antropologiei;▪ integritatea discursului filosofico-antropologic în condiția vastei diversități de subiecte, idei și teorii studiate.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Istoria medicinei
Tipul	Opțională
Anul de studii	II, semestrul III
Componenta	Socio-umană
Titularul de curs	Grossu Iulian
Locația	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea MS Office Word, PowerPoint), abilitatea de a lucra în echipă.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestei discipline constă în cunoașterea și înțelegerea originilor și evoluției practicii și științei medicale din perspectivă istorică. Însușirea elementelor de bază de cultură medicală: etapele dezvoltării medicinei universale, doctrinele biomedicale, personalitățile și contribuțiile acestora.
Tematica prezentată	Locul istoriei medicinei între științele medicale și rolul ei în formarea profesională și intelectuală a medicului. Medicina preistorică și antică. Științele medicale în Grecia și Roma antică. Medicina medievală. Medicina renașterii și iluminismului. Medicina modernă. Medicina postmodernă. Tendințele și provocările principale cu care se confruntă medicina în epoca postmodernă.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice principalele etape în evoluția medicinei și caracteristicile definițiilor ale etapelor respective;▪ să numească cele mai marcante personalități medicale pentru fiecare epocă din istoria medicinei și să identifice contribuția majoră a acestor personalități;▪ să cunoască remediile terapeutice și practicile medicale de-a lungul istoriei;▪ să identifice conceptele filosofice și evenimentele istorice care au modelat concepția și practica medicală de la începuturi până în prezent;▪ să identifice principalele provocări cu care se confruntă medicina în epoca postmodernă și posibilele influențe ale acestora asupra practicii medicale;▪ dezvoltarea aptitudinilor pentru studiul istoriei medicinei;▪ să aibă deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să dezvolte abilități de cercetare și învățare autonomă;▪ să dezvolte abilități privind elaborarea unor lucrări științifice despre evoluția concepțiilor, disciplinelor și evenimentelor medicale;▪ să dezvolte abilități de comunicare verbală și scrisă prin întocmirea și prezentarea referatelor despre viața și activitatea personalităților marcante din domeniu;▪ să creeze prezentări PowerPoint pe teme de istorie a medicinei și să le susțină public.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Psihologia clinică
Tipul	Opțional
Anul de studii	II
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Mariana Cernițanu
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194 B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Cunoștințe în disciplinele conexe precum: comunicare și comportament în medicină, psihologia comunicării, psihologie medicală. Competențe prealabile digitale elementare (procesarea documentelor, utilizarea aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele de bază ale psihologiei clinice, acumularea cunoștințelor despre psihologia pacientului precum și dezvoltarea abilităților de relaționare cu persoanele bolnave somatic și/sau psihic.
Tematica prezentată	Psihologia clinică. Ariile de activitate a psihologiei clinice. Statutul și funcțiile psihologului în clinică. Psihodiagnostic și evaluare clinică. Interviu clinic. Condițiile diagnosticului clinic și a evaluării clinice. Principalele tipuri de intervenție psihologică: consiliere psihologică; psihoterapia. Personalitatea - ființă bio-psiho-socio-culturală. Definiție și caracteristica generală. Tipologii și tulburări de personalitate. Definiția și clasificarea tulburărilor psihice. Clasificarea tulburărilor psihice după DSM-5. Cauzele și simptomele tulburărilor mintale. Măsurile de tratament și profilaxie a tulburărilor mintale. Tulburările de personalitate. Clasificarea tulburărilor de personalitate. Tulburări de dependență: adicția comportamentală, adicția față de substanțe. Personalitatea pacientului. Relația terapeutică cu diferite tipuri de pacienți. Caracteristicile principalelor tipuri de pacienți.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască diferite criteriile de clasificare a tipurilor de personalitate;▪ să poată identifica principalele trăsături ale pacienților cu tulburări depresive, de anxietate etc.▪ să cunoască cele mai optime soluții de tratament medicamentos și psihoterapeutic în caz de tulburare de personalitate;▪ să cunoască metode de evaluare psihologică a pacienților.▪ să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.▪ să cunoască responsabilitățile de bază a psihologului clinician în cadrul echipei terapeutice.
Manopere practice achiziționate	Strategii de relaționare cu pacienții cu diverse tulburări de personalitate. Aplicarea în practică a cunoștințelor psihologice în relația cu pacientul ținând cont de statutul psihic, emoțional și specificul patologiei pacientului. Promovarea prestigiului profesiei de medic și asigurarea nivelului profesional prin comunicare asertivă și empatică cu pacienții și echipa terapeutică.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Microbiologie sanitară
Tipul	Opțional
Anul de studii	II
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Bălan Greta
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6

Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: chimia, biochimia, fizica, biofizica, fiziologia, genetica, biologia celulară și moleculară. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este de a antrena studentul să se orienteze în întrebările teoretice și abilitățile practice, cu ajutorul cărora aceștia vor putea utiliza în practica medicală: cercetarea medicală, rolul microorganismelor patogene și potențial patogene în declanșarea procesului infecțios, rolul obiectelor de mediu în transmiterea bolilor infecțioase, tehnici de examinare a obiectelor de mediu și interpretarea rezultatelor.
Tematica prezentată	Microbiologia sanitară: definiție și obiective. Indicatorii microbiologici de poluare a mediului ambiant. Examenul microbiologic sanitar al apei. Examenul microbiologic sanitar al aerului, obiectelor și suprafețelor. Microbiologia produselor alimentare. Metode contemporane utilizate în microbiologia sanitară.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să posede cunoștințe de bază cu aplicarea unor principii și metode pentru rezolvarea problemelor de situație bine definite, tipice domeniului microbiologiei sanitare;▪ Să utilizeze cunoștințele în managementul microbiologiei sanitare, să respecte condiții de calitate, să cunoască tehnici de examinare și studiere a factorilor de mediu.▪ Să cunoască tehnicile de prelevare, transportare, conservare și etichetare a probelor de analizat.▪ Să utilizeze cunoștințele pentru interpretarea veridică a rezultatelor examenului sanitar-microbiologic.▪ Să aplice cunoștințele în determinarea rolului obiectelor de mediu în transmiterea și declanșarea bolilor infecțioase.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Dexterități de recoltare și transportare a probelor de analizat pentru investigațiile sanitar-microbiologice;▪ Deprinderi de utilizare a documentației tehnico-normative în microbiologia sanitară;▪ Deprinderi de interpretare a rezultatelor investigațiilor sanitar-microbiologice;▪ Deprinderi de utilizare a tehnologiilor informaționale (utilizarea datelor de pe computer, evaluarea avantajelor și dezavantajelor sistemelor informaționale, cunoștințe de bază în necesitatea protecției datelor).
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Suportul Vital Bazal și Defibrilarea Automată Externă
Tipul	Opțional
Anul de studii	II
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Ciobanu Gheorghe
Locația	IMSP IMU Chișinău, T.Ciorbă 1
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: urgențe medicale primare, cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este integrarea cunoștințelor acumulate și acumularea cunoștințelor de bază și de specialitate în domeniul urgențelor medicale, menite să asigure:

	<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea motivației pentru profesie prin realizarea;▪ Integrarea activității teoretice cu practica medicală pentru dobândirea competențelor și abilităților necesare acordării primului ajutor în stopul cardiac▪ Asigurarea calității în SVB, perfecționarea managementului educațional;▪ Modernizarea instruirii în perspectiva integrării în Spațiul Comun European al Învățământului Superior;▪ Perfecționarea, raționalizarea și compatibilizarea planurilor de învățământ la nivel național și european;▪ Crearea condițiilor pentru o mobilitate academică reală și recunoașterea reciprocă a perioadelor și actelor de studii.
Tematica prezentată	<ul style="list-style-type: none">▪ Concepte generale ale Suportului Vital Bazal(SVB). Resuscitare CR și C de înaltă calitate. Lanțul de supraviețuire în stopul cardiac în afara spitalului și în stopul cardiac în spital. Lanțul de supraviețuire în stopul cardiac pediatric. Lucrul în echipă. Comunicarea în echipă, roluri și responsabilități, ce și cum să comunicăm. Componentele SVB - ABCD.▪ Stopul cardiac la adulți. Secvențele SVB efectuat de 1 sau 2 reanimatori. Compresiunile toracice. Restabilirea permeabilității căilor respiratorii. Tehnicile de ventilare ale adultului. Îndepărtarea corpurilor străine din căile aeriene ale adultului. Dispozitive respiratorii de protecție. Mască de buzunar. Dispozitivele Balon- Mască.▪ Stopul cardiac la sugari și copii. Secvențele SVB efectuat de 1 sau 2 reanimatori. Compresiunile toracice. Restabilirea permeabilității căilor respiratorii. Îndepărtarea corpurilor străine din căile aeriene la sugari și copii. Tehnicile de ventilare ale sugarului și copilului. Dispozitive respiratorii de protecție respiratorie. Mască de buzunar. Dispozitive Balon- Mască.▪ Defibrilatorul automat extern pentru adulți. Defibrilarea. Concepte generale, utilizarea DAE și circumstanțe speciale. Accesul publicului la defibrilare.▪ Defibrilatorul automat extern pentru sugari și copii. Defibrilarea. Concepte generale, utilizarea DAE și circumstanțe speciale. Accesul publicului la defibrilare.
Finalități de studiu	<p>La finalizarea cursului urgențe medicale primare studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să recunoască și să se orienteze în organizarea acordării SVB;▪ Să aplice măsurile de resuscitare de bază pacienților în stop cardiorespirator (adulți, copii);▪ Să aplice defibrilarea la copii și adulți;▪ Să posede calitativ tehnicile SVB;▪ Să aplice defibrilarea prin utilizarea Defibrilatorului Automat Extern în situații speciale- înec, hipotermie, electrocutare, supradozări cu droguri și intoxicații.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Evaluarea primară sistematizată a funcțiilor vitale și a parametrilor funcțiilor vitale – nivel de conștiență, respirație, puls, tensiune arterială. Examenul general, primar ABCD al pacientului în stop cardiorespirator;▪ Conlucrarea cu serviciul de urgență și apelarea la timp în cazul pacienților cu urgențe medico-chirurgicale. Cunoașterea principiilor de organizare a sistemului de resuscitare cardiorespiratorie și cerebrală și respectarea verigelor lanțului de supraviețuire, a normelor etice, medico-legale în aplicarea măsurilor de reanimare de bază;▪ De argumentat prioritatea manevrelor de dezobstrucție în obstrucțiile parțiale sau totale a căilor aeriene și de protecție a lor în cadrul Suportului Vital Bazal. Aplicarea manevrei Heimlich, Sellic și algoritmului de dezobstrucție aeriană conform categoriilor de vârstă a pacienților;▪ De demonstrat manoperele de resuscitare de bază la adulți. Evaluarea primară ABC și aplicarea măsurilor de reanimare de bază CAB. De aplicat defibrilarea cu defibrilatorul automat extern în stopul cardiac cu respectarea etapelor de selectare și atașare a padelelor, pornirii defibrilatorului, asigurării că nimeni nu atinge pacientul în timp ce DAE analizează ritmul și în prezența ritmurilor șocabile se va asigura încă o dată ca nimeni nu atinge pacientul și va apăsa butonul șoc (DAE complet automate vor administra șocurile desinestătător);

	<ul style="list-style-type: none">▪ De aplicat măsurile de resuscitare de bază la copii 1-8 ani, 1-12 luni și nou-născuți;▪ Efectuarea examenului general și primar al pacientului în stop cardiorespirator. Recunoașterea stopului cardiorespirator. Demonstrarea tehnicilor de defibrilare cu DAE la adulți și copii.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Nutriția și sănătatea
Tipul	Opțional
Anul de studii	II, semestrul 4
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Rubanovici Vladislav, Chirlici Alexei
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6, et. 3
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia), cursului de propedeutică igienică (igiena generală, microbiologie) și alte discipline speciale. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Scopul disciplinei este de a învăța studentul să se orienteze în întrebările teoretice și practice ale nutriției umane în diferite condiții de viață și activitate, dar parțial și în întrebările siguranței alimentelor, profilaxiei maladiilor nutriționale, diverselor maladii netransmisibile, în apariția cărora nutriția joacă un rol decisiv, în întrebările siguranței alimentelor și profilaxiei intoxicațiilor alimentare.
Tematica prezentată	Bazele nutriției. Evaluarea alimentației reale și a stării de nutriție, alimentația diverselor grupe de populație. Alimentația profilactică și dietetică. Profilaxia alimentară a maladiilor netransmisibile; maladiile endemice. Siguranța alimentelor.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască: bazele nutriției umane.▪ Să cunoască rolul diverselor alimente în alimentația sănătoasă.▪ Să poată aprecia alimentația reală și starea de nutriție a unei persoane și unei colectivități;▪ Sa aplice metode optime de organizare a alimentației sănătoase în dependență de vârstă, sex, profesie.▪ Să cunoască principiile alimentației profilactice și dietetice.▪ Să poată aprecia inofensivitatea alimentelor.▪ Să aplice măsuri de prevenție a intoxicațiilor alimentare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Elaborarea și prezentarea unui plan individual de alimentație a unei persoane;▪ Elaborarea și prezentarea unui raport în ppt pe o temă actuală din domeniul alimentației sănătoase;▪ Elaborarea unor recomandări privind îmbunătățirea alimentației diverselor grupe de populație.
Forma de evaluare	Examen

II.3. Facultative

Denumirea disciplinei	Psihologia comportamentului uman
Tipul	La libera alegere
Anul de studii	II

Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Cărăruș Margareta
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B,
Condiționări și exigențe prealabile de:	Competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, psihologie, sociologie); Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor); Abilitatea de comunicare, de lucru în echipă, de a juca anumite jocuri de rol determinate de subiectele discutate la seminar; Calități: toleranță, compasiune, cooperare/colaborare, autonomie independentă, de a asculta pe celălalt.
Misiunea disciplinei	De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele psihologiei comportamentului uman, precum și dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă necesare în cadrul relației stomatolog-pacient, care sunt stipulate în cerințele sistemului de sănătate în vigoare.
Tematica prezentată	Psihologia comportamentului uman. Delimitarea domeniului; Teorii cognitive și psihosociale care explică comportamentul uman; Comportament și convingeri. Influențe reciproce; Relația personalitate – comportament; Comportamentul persoanelor dificile; Tulburări de personalitate și implicații ale acestora în relația medic-pacient; Comportament asertiv și agresiv; Comportamentul social; Comportamente nocive pentru sănătate; Formarea comportamentului "sănătos".
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să modeleze situații concrete de comportament cu pacientul și cu echipa terapeutică.▪ Să poată identifica principalele tipuri de comportament defectuos întâlnit în relația stomatolog-pacient;▪ Sa formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților dificili, sau pacienților cu tulburări de personalitate;▪ Să cunoască calitățile și comportamentul optim pentru profesarea cu succes în domeniul stomatologic.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.▪ Să aplice capacitatea de conduită asertivă în relația stomatolog-pacient, cu scopul de a contribui la formarea unui comportament "sănătos".
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Psihologia socială
Tipul	La libera alegere
Anul de studii	II, semestrul 4
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Cerņițanu Mariana
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, psihologie, sociologie). Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor); Abilitatea de comunicare, de lucru în echipă, de a juca anumite jocuri de rol determinate de subiectele discutate la seminar; Calități: toleranță, compasiune, cooperare/colaborare, autonomie independentă, de a asculta pe celălalt.
Misiunea disciplinei	De a oferi cunoștințe despre particularitățile psihice ale omului ca ființă social-culturală și cauzele comportamentului individual în situații sociale, impactul social

	asupra comportamentului individual în situații sociale și de a dezvolta abilități de relaționare eficientă în diverse situații și medii sociale.
Tematica prezentată	<p>Psihologia socială. Obiectul de studiu al psihologiei sociale. Delimitări conceptuale și istorice.</p> <p>Personalitatea în psihologia socială. Statutul și rolul persoanei. Imaginea de sine și percepția socială. Psihologia liderului.</p> <p>Tipologia relațiilor interpersonale și analiza tranzacțională. Afiliere, atracție, iubire.</p> <p>Influența socială. Fenomenele sociale: obediență, complianță și persuasiune.</p> <p>Grupul ca formațiune psiho-sociologică. Comportamentul prosocial și antisocial.</p> <p>Reprezentările sociale. Fenomenul atribuirii. Teorii ale atribuirii.</p> <p>Atitudinile sociale: caracteristici, structură, funcții. Prejudecată și discriminare.</p> <p>Zvonurile și propaganda. Opinia publică. Manipulare comportamentală.</p> <p>Elemente de psihologie a maselor.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice principiile relaționare eficiente în relația medic-pacient.▪ să modeleze situații concrete cu pacientul și cu echipa terapeutică.▪ să poată identifica principalele tipuri de greșeli de relaționare și comunicare mai frecvent întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației medic-pacient;▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;▪ să promoveze un comportament decent la locul de muncă;▪ să cunoască calitățile și comportamentul optimal pentru profesarea cu succes în domeniul medical
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale.▪ să aplice metode și tehnici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;▪ să clasifice instrumentarul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;▪ să distingă strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor.▪ să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;▪ să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;▪ să evalueze eficiența mecanismelor interne și externe de reglare a comportamentului psihosocial.
Forma de evaluare	Examen

II.4. Stagii practice

Denumirea disciplinei	Stagiul clinic (Îngrijirea pacienților)
Tipul	Obligator
Anul de studii	II
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	d.h.ș.m., prof. univ. Ghenadie Curocichin
Locația	IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie, comunicare, tehnologii informaționale, bioetică.</p> <p>Competențe</p> <ul style="list-style-type: none">▪ TI (Microsoft Office, utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);▪ Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;

	Calități – empatie, toleranță, inițiativă și autonomie.
Misiunea disciplinei	Familiarizarea studenților mediciști cu lucru în echipă pentru îngrijirea centrată pe nevoile pacienților, luând în considerație valorile personale și existențiale ale pacienților, respectând normele morale și etice. Un alt obiectiv în formarea profesională este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice și responsabilitățile fiecărui membru al echipei, colaborarea interprofesională în activitatea comună a diversilor prestatori de servicii medicale, comunicarea asertivă și non-discriminatorie cu colegii, pacientul, aparținătorii și comunitatea.
Tematica prezentată	Lucru în echipă și bazele comunicării. Comunicarea ca instrument în activitatea de îngrijire. Activitatea în echipă. Tipurile de echipe. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă. Ființă umană și dimensiunea bio-psiho-socială. Conceptul Virginiei Henderson. Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale. Rolul, funcțiile și competențele farmacistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale. Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale. Rolul, funcțiile și competențele psihologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale. Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza). Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing. Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor. Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor. Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor. Nevoia de a respira și a avea o bună circulație. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale. Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina. Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură. Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca. Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele. Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia. Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Colaborarea cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori partajate.▪ Identificarea rolului propriului și a altor profesioniști în sănătatea pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților și să promoveze sănătatea individului și a comunității.▪ Comunicarea cu pacienții, familiile, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății▪ și alte domenii într-o manieră eficientă și responsabilă, bazat pe lucru în echipă în promovării și menținerii sănătății și prevenirea și tratamentul bolii.▪ Oferirea de îngrijiri centrate pe pacienți, care sunt sigure, eficiente și echitabile.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Tehnica de spălare corectă pe mâini▪ Tehnica îmbrăcatulului mănușilor sterile▪ Tehnica îmbrăcatulului mănușilor nesterile▪ Tehnica aplicării/purtării măștilor▪ Îmbrăcarea și dezbrăcarea echipamentului de protecție (halat, combinezon, bahili, ochelari)▪ Observarea și măsurarea respirației▪ Măsurarea pulsului▪ Pulsoximetria▪ Măsurarea TA▪ Măsurarea masei corporale▪ Măsurarea circumferinței abdominale▪ Măsurarea înălțimii▪ Determinarea Indicilor Masei Corporale▪ Determinarea edemelor▪ Schimbarea poziției bolnavului în pat▪ Mobilizarea pacientului

	<ul style="list-style-type: none">▪ Transferului pacientului▪ Schimbarea lenjeriei de pat▪ Schimbarea lenjeriei de pat cu pacient imobilizat▪ Schimbarea lenjeriei de corp a bolnavului imobilizat▪ Măsurarea temperaturii corporale (bucal, oral, cutanat, auricular, rectal, fără contact)▪ Tehnici de comunicare verbală▪ Tehnici de comunicare non-verbală▪ Ascultare activă▪ Răspuns empatic.
Forma de evaluare	Examen la CUSIM.

ANUL III

III.1. Obligatorii

Denumirea disciplinei	Biochimie clinică
Tipul	Specialitate
Anul de studii	III (semestrul V)
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Olga Tagadiuc
Locația	Catedra de biochimie și biochimie clinică, Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27, mun. Chișinău, MD-2025, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Programe: Pentru însușirea disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Chimiei și Biologiei, obținute în studiile preuniversitare, precum și în domeniul Anatomiei, Histologiei, Fiziologiei omului, Fiziopatologiei, Farmacologiei, Biochimiei structurale și Biochimiei obținute în cadrul studiilor universitare.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Constă în studierea:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ structurii principalilor compușilor chimici componenți ai materiei vii și a proceselor metabolice fundamentale ce stau la baza funcționalității organismelor vii;▪ particularităților compușilor chimici și ale proceselor metabolice ce asigură funcționalitatea organului vizual și mecanismelor ce stau la baza dereglărilor funcțiilor;▪ metodelor de investigație biochimice de utilitate clinică și formarea abilităților de analiză și interpretare a datelor de laborator.
Tematica prezentată	Diagnosticul clinic de laborator. Biochimia ficatului. Patochimia afecțiunilor glandei tiroide. Dislipidemiile. Echilibrul acido-bazic și hidrosalin.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască particularitățile structurale și metabolice ale diferitelor organe și țesuturi în condiții fiziologice;▪ să cunoască mecanismele majore ale dereglărilor ce determină cele mai frecvente sindroame și maladii;▪ să cunoască valorile normale și modificările fiziologice ale markerilor biochimici principali ai stării diferitelor organe și țesuturi;▪ să evalueze utilitatea anumitor markeri biochimici în diagnosticul anumitor boli și să interpreteze corect rezultatele investigațiilor biochimice.

Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să rezolve de sinestătător studii de caz la biochimia clinică.▪ Să interpreteze corect valoarea clinico-diagnostică a indicilor biochimici prestabiliți în diferite patologii.▪ Să justifice utilitatea determinării glicemiei, hemoglobinei glicate, albuminelor plasmatică, ureei, creatininei, bilirubinei totale și fracțiilor sale, izoenzimelor, ionogramei, hormonilor in diferite patologii.▪ Să argumenteze utilizarea anumitor metode de laborator pentru identificarea indicilor biochimici prestabiliți.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Boli interne Semiologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	III
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Istrati Valeriu, dhșm, profesor universitar
Locația	Chișinău, str. Gheorghe Cașu 37
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Pentru însușirea bună a disciplinei Bazele medicinei clinice sunt necesare cunoștințe profunde în domeniul disciplinelor studiate la anii precedenți (biologie medicală și genetica, fiziologie umană, microbiologie, histologie și morfopatologie, fiziologie patologică, radiologie și imagistică medicală, endocrinologie etc.). Cunoașterea și respectarea normelor etico-morale și profesionale în relațiile cu pacienții. Cunoașterea scopului și sarcinilor medicinei interne-semiologie. Cunoașterea cadrului legislativ și documentației medicale principale în cadrul secției terapeutice (fișa medicală, foaia de temperatură). Cunoașterea metodelor și etapelor de examen clinic al pacientului terapeutic. Cunoașterea principiilor de asigurare a regimului de asepsie și antisepsie și curativ-ocrător în medicină internă. Cunoașterea surselor de informație necesare în activitatea internistică.</p> <p>Competențe profesionale (specifice) (CS)</p> <p>CP1. Să identifice etiologie, patofiziologie, manifestări clinice, datele de laborator și instrumental, pentru diagnosticul sindromal. Să posede atât cunoștințe cât și o vastă capacitate de înțelegere a diferitor aspecte patofiziologice, pentru a avea posibilitatea de a dezvolta o gamă variată de însușiri, incluzând cele de cercetare, investigare, analiză, precum și de a putea confrunta și rezolva unele probleme, planifica comunicări, și a prezenta spirit de echipă.</p> <p>CP2. Să posede cunoștințe referitoare la alegerea tipului de analize și a metodelor de investigare clinice, paraclinice și instrumentale pentru evaluarea corectă pacientul și ca rezultat stabilirea diagnosticului sindromal corect al pacientului;</p> <p>Să înțeleagă importanța interpretării corecte a rezultatelor obținute în evaluarea stării funcționale a organelor și sistemelor în contextul unei cooperări medic-specialist de laborator.</p> <p>Competențe transversale (CT)</p> <p>CT1. Autonomie și responsabilitate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili sa ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității;▪ să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale;▪ să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții

	responsabile pentru rezolvarea ei.
Misiunea disciplinei	<ul style="list-style-type: none">▪ a învăța de a depista simptomele afecțiunilor organelor interne, a putea înțelege și explica originea lor;▪ a învăța argumentarea diagnosticului de sindrom;▪ a învăța a aprecia rolul simptomelor și sindroamelor în diagnosticul unora din cele mai importante afecțiuni cu explicarea principiilor de ajutor medical urgent în aceste afecțiuni (pregătirea către stadiul practic).
Tematica prezentată	curs introductiv în semiologia bolilor interne. deontologie și etica medicală. documentație medicală. planul general de examinare a bolnavului, inspecția generală a bolnavului. antropometrie și datele antropometrice. termometrie. fișa de temperatură. curbele termice. explorarea clinică în afecțiunile aparatului respirator. interogatoriul, inspecția cutiei toracice, palparea cutiei toracice. percuția plămânilor. auscultația plămânilor. zgomotele respiratorii principale și supraadaugate. Explorarea clinică a bolnavului cu afecțiuni ale aparatului cardiovascular. interogatoriul. inspecția. palparea regiunii precordiale și a vaselor sangvine mari. percuția cordului. auscultația cordului. focarele de auscultație. zgomotele cardiace normale. modificările patologice ale zgomotelor cardiace. ritmurile în trei timpi. zgomotele supraadaugate. tulburările ritmului. auscultația cordului. suflurile cardiace. suflurile sistolice și diastolice. topografie și iradiere. examenul vaselor periferice. aprecierea pulsului arterial periferic și a tensiunii arteriale. auscultația vaselor. electrocardiografia. metoda de înregistrare și descifrarea ecg. derivațiile standard și toracice. ecg în hipertrofia compartimentelor inimii. metodele complementare de examinare a sistemului cardiovascular. metodele de examinare a bolnavilor cu afecțiuni ale tractului digestiv: acuzele, inspecția, auscultația, percuția, palparea abdomenului. metodele suplimentare de examinare. metodele de examinare a bolnavilor cu afecțiuni ale ficatului și vezicii biliare: acuzele, inspecția, auscultația, percuția, palparea ficatului. metodele suplimentare de examinare. metodele clinice și paraclinice de examinare ale bolnavilor cu afecțiuni ale rinichilor și cailor urinare. examenul de laborator al urinei. metodele de examinare a bolnavilor cu afecțiuni ale sistemului endocrin. metodele de examinare a bolnavilor cu afecțiuni ale sistemului hematopoietic.
Finalități de studiu	Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională. Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective; Pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, pentru stabilirea maladiilor medicinei interne.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască consecutivitatea examenului obiectiv a pacientului în cadrul examinării a sistemelor și organelor▪ să aplice cunoștințele dobândite pentru efectuarea interogării (culegerii anamnezei) al pacientului.▪ să integreze în practica medicală modificările obiective ale inspecției, palpației și percuției examinării organismului uman
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Chirurgie generală semiologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	III
Componenta	Generală

Titularul de curs	Evghenii Guțu
Locația	ISMPC SCM nr.1, str.Melestiu 20, Chișinău, Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Pentru însușirea bună a disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Anatomiei normale, Fiziologiei normale, Anatomiei și Fiziologiei patologice, farmacologia, histologia obținute în studiile disciplinelor fundamentale preclinice.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Studierea elementelor de asepsie și antisepsie în chirurgie, studiarea proceselor patologice chirurgicale de bază și a dereglărilor homeostazei în ele și a semiologiei sindroamelor: inflamator, ischemic, hemoragic, necrotic, traumatic. Studiarea și însușirea manoperelor practice în dismurgie, prelucrarea primară chirurgicală a plăgilor și aplicarea suturilor pe plaga cutanată, sondajul gastric, cateterismul venos, arterial, vezical; toracocenteză, toracostomia și a laparacentezei.
Tematica prezentată	Istoricul chirurgiei. Antisepsia: definiție, istoricul, clasificarea. Asepsia. Sursele și căile de răspândire a infecției chirurgicale. Profilaxia infecției prin aer și picătura, de contact și prin implantare. Hemoragia: noțiune, clasificarea, semiologia. Hemostaza spontană primară și secundară. Metodele de hemostază chirurgicală. Hemotransfuzia: indicațiile și contraindicațiile, căile și metodele de administrare. Complicațiile în hemotransfuzii. Intervenția chirurgicală: definiție, clasificare. Perioada preoperatorie și managementul postoperator. Instrumentariu chirurgical, suturi, noduri și manoperele chirurgicale de baza. Traumatisme: noțiuni generale. Leziunile capului, toracelui, abdomenului. Plăgile: clasificarea, simptomatologie, evaluarea procesului în plagă. Tratamentul plăgilor. Infecția chirurgicală. Semiologia proceselor purulente a pielii și țesutului subcutan. Semiologia proceselor infecțioase și traumatismele sistemului osteo-articular. Infecția anaerobă a țesuturilor moi. Sepsisul chirurgical. Semiologia chirurgicală. Semiologia deformațiilor toracelui și a coloanei vertebrale. Semiologia patologiilor glandei mamare. Semiologia abdomenului acut. Semiologia patologiilor sistemului arterial și venos periferic. Necroze, gangrene, ulcere trofice. Aspecte chirurgicale ale piciorului diabetic. Semiologia dereglărilor de nutriție. Nutriția enterală și parenterală. Bazele transplantologiei.
Finalități de studiu	<p>Să posede cunoștințe în domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Bazele teoretice ale asepsiei și antisepsiei în profilaxia și tratamentul infecției chirurgicale;▪ Bazele teoretice în hemoragii, reacțiile compensatorii ale organismului în hemoragii, semiologia hemoragiilor; hemostaza spontană primară și secundară, artificială provizorie și definitivă; sindromul CID;▪ Bazele teoretice ale hemotransfuziei; determinarea grupelor sangvine și a Rh factorului; componentele, preparatele și substituenții sangvini; indicațiile și contraindicațiile hemotransfuziei; complicațiile în hemotransfuzie și profilaxia lor;▪ Principii de bază a anesteziei locale, definiție, clasificare, tehnica efectuării anesteziei locale prin infiltrare;▪ Noțiunile de bază a pregătirii bolnavului către operație, perioada preoperatorie și postoperatorie, tipurile intervențiilor chirurgicale;▪ Bazele teoretice al plăgilor, clasificare, evoluția procesului de plagă, semiologia procesului de plagă și tratamentul;▪ Bazele teoretice a dismurgiei;▪ Semiologia traumatismului craniocerebral, toracic, abdominal, noțiune despre traumă izolată, multiplă, asociată și combinată;▪ Semiologia proceselor inflamatorii localizate ale țesuturilor moi, a infecției

	<p>generalizate;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Semiologia afecțiunilor chirurgicale ale regiunii capului și gâtului;▪ Semiologia deformațiilor și afecțiunilor chirurgicale ale toracelui;▪ Să cunoască semiologia afecțiunilor inflamatorii, dishormonale și a tumorilor glandei mamare;▪ Să cunoască semiologia afecțiunilor ce cauzează abdomenul acut;▪ Semiologia afecțiunilor inflamatorii și traumatice a aparatului locomotor;▪ Semiologia afecțiunilor chirurgicale ale sistemului vascular periferic venos și arterial;▪ Să cunoască noțiunea, formele și semiologia plantei diabetice, elemente de bază de profilaxie și tratament;▪ Să cunoască baze teoretice de dereglări a nutriției și a metodelor nutriției enterale și parenterale;▪ Să cunoască bazele teoretice ale transplantologiei;▪ Să însușească metoda examinării clinice a unui pacient cu patologie chirurgicală și să întocmească fișa medicală academică.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Prelucrarea mâinilor chirurgului și a câmpului operator către operație;▪ Tehnica anesteziei locale prin infiltrare;▪ Aprecierea parametrilor hemodinamici în hemoragii;▪ Tehnici de hemostază artificială provizorie și definitivă;▪ Efectuarea hemotransfuziei, probelor de compatibilitate, monitorizarea și protocolarea ei;▪ Efectuarea injecțiilor intramusculare, subcutanate, intracutanate;▪ Puncția și cateterismul venos și a arterelor;▪ Cateterizarea vezicii urinare, sondajul gastric;▪ Acordarea primului ajutor a unui traumatizat;▪ Efectuarea prelucrării primar chirurgicale a plăgii;▪ Suturarea plăgii și ligaturarea nodurilor chirurgicale;▪ Selectarea antisepticilor și a preparatelor pentru tratamentul local al plăgilor în diferite faze a procesului de plagă;▪ Aplicarea bandajelor triunghiulare, cravată, rulante și elastice pe diferite regiuni ale corpului;▪ Determinarea defans-ului muscular, semnelor peritoneale și altor simptome ale abdomenului acut;▪ Determinarea pulsației arterelor periferice și a altor semne al insuficienței arteriale, și interpretarea rezultatelor obținute;▪ Efectuarea probelor funcționale în insuficiența venoasă cronică al membrilor inferioare;▪ Determinarea stării nutriționale prin utilizarea metodelor antropometrice;▪ Colectarea acuzelor, anamnezei, examinării obiective și întocmirea fișei de observație.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Farmacologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	III
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Bacinschi Nicolae, Stratu Ecaterina
Locația	Blocul didactic nr. 1, str. N. Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia omului, fiziologia, biochimia, biologie moleculară, microbiologia, fiziopatologia,

prealabile de:	<p>morfopatologie, boli interne -semiologie, boli chirurgicale - semiologie.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Scopul principal al disciplinei constă în studierea legăturilor fundamentale ale farmacocineticii și farmacodinamiei substanțelor medicamentoase, interacțiunii lor cu organismul uman, formarea cunoștințelor de a prescrie și administra corect, efectiv și inofensiv medicamentele în tratamentul multiplelor maladii și stări patologice.</p> <p>Realizarea scopului va permite: formarea unei baze teoretice în domeniul medicamentului; dezvoltarea unei gândiri logice în vederea aplicării datelor obținute pentru studiul disciplinelor clinice; evidențierea necesității și importanței farmacologiei, ca disciplină medico-biologică pentru disciplinele clinice și aportul farmacologiei în realizarea unui tratament rațional, efectiv și inofensiv.</p> <p>Cunoașterea farmacologiei și perfectarea ei continuă este un imperativ al timpului, deoarece medicina secolului XXI este medicina personalizată.</p>
Tematica prezentată	<p>Receptura generală. Farmacologia generală. Preparate cu influență asupra inervației periferice. Preparatele cu influență asupra SNC. Preparatele cu acțiune asupra funcției efectoare a organelor și sistemelor. Preparatele cu acțiune asupra proceselor inflamatoare, metabolice și immune. Preparatele antimicrobiene și antiparazitare.</p>
Finalități de studiu	<p>La finalizarea studierii disciplinei, studentul va fi capabil :</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să definească principiile de clasificare a preparatelor medicamentoase;▪ Să cunoască particularitățile de prescriere a medicamentelor în toate formele medicamentoase;▪ Să cunoască principiile generale ale farmacocineticii, farmacogeneticii și farmacodinamiei;▪ Să demonstreze abilități de caracterizare a grupelor de medicamente după proprietățile farmacodinamice și farmacocinetice▪ Să aplice cunoștințele în selectarea preparatelor în diferite maladii și stări patologice;▪ Să integreze a materialul în realizarea testelor, tabelelor și problemelor de situații, precum și implementarea lor în activitatea de cercetător.
Manopere practice achiziționate	<p>la nivel de cunoaștere și înțelegere:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să definească structura rețetei și principiile de prescriere a preparatelor medicamentoase în diferite forme farmaceutice;▪ să identifice noțiunea de materie primă medicamentoasă, substanță medicamentoasă și formă medicamentoasă, nomenclatura medicamentelor;▪ să identifice interacțiunile și incompatibilitățile medicamentoase;▪ să enumere principiile de bază a clasificării medicamentelor;▪ să descrie principiile de bază ale farmacocineticii și farmacodinamiei generale și speciale, cronofarmacologiei și farmacogeneticii;▪ să memoreze grupele de medicamente, preparatele obligatorii cu prescrierea lor în diferite forme medicamentoase;▪ să enumere clasificarea, mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile și reacțiile adverse ale grupelor de medicamente și medicamentelor concrete;▪ să numească grupele de medicamente: definiția, clasificarea;▪ să recunoască apartenența preparatului la anumite grupuri de compuși chimici; farmacodinamia substanțelor (mecanismul și locul de acțiune, efectele, indicațiile și contraindicațiile, reacțiile adverse și toxicitatea); farmacocinetica substanțelor (căile de administrare, eliminare); caracterizarea comparativă a preparatelor.▪ să găsească posibilitățile de utilizare a medicamentelor în scopurile

	<p>farmacoterapeutice pe baza cunoștințelor despre proprietățile lor;</p> <p>la nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să selecteze și să prescrie preparatele medicamentoase în diferite maladii și stări patologice;▪ să demonstreze efectele farmacologice în studiile experimentale;▪ să implementeze principiul cauză-efect (doză-efect), beneficiu-prejudiciu;▪ să rezolve testele și problemelor de situație;▪ să aplice cunoștințele în soluționarea situațiilor de urgență,▪ să selecteze cele mai eficiente posibilități de administrare a medicamentelor în baza proprietăților lor farmacocinetice și farmacodinamice, cu prevenirea interacțiunilor și incompatibilităților, complicațiilor tratamentului medicamentos.▪ să aplice regulile de prescriere a rețetelor și să prescrie preparatele obligatorii în toate formele medicamentoase existente;▪ să prescrie medicația de elecție în diferite maladii și în primul rând în stările de urgență, și în dependență de agentul patogen etc;▪ să aplice principiile de dozare și determinarea căilor de administrare a medicamentelor în dependență de vîrstă;▪ să estimeze în plan farmacogenetic care medicamente prezintă risc pentru pacient în diferite enzimopatii;▪ să estimeze tabloul clinic și simptomele de bază în intoxicațiile medicamentoase, măsurile de prim ajutor, antidoturi și principiile generale de tratament, metodele de neutralizare a toxicului absorbit în organism și corijarea funcțiilor dereglate;▪ să schițeze standardizarea biologică a preparatului;▪ să folosească administrarea concomitentă a câtorva medicamente fără risc de incompatibilitate;▪ să administreze medicamentul corect în dependență de ritmurile biologice;▪ să aplice cunoștințele teoretice la rezolvarea problemelor de situație, a problemelor de caz - clinic;▪ să modifice expromt un medicament cu o altă substanță medicamentoasă din aceeași grupă pentru a minimaliza reacțiile adverse și efectua un tratament eficace;▪ să aplice metoda de determinare a indicelui terapeutic al substanței medicamentoase în condiții experimentale și clinice, a clearance-ului renal și hepatic;▪ să demonstreze relația doză-efect și biodisponibilitatea preparatului medicamentos;▪ să opereze optim în acordarea ajutorului de urgență în situațiile de supradozare sau de reacții neadecvate la medicamente. <p>la nivel de integrare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze importanța și rolul farmacologiei în contextul medicinei generale și integrării cu disciplinele conexe medicale;▪ să integreze cunoștințele medico-biologice în însușirea farmacologiei▪ și proprietățile farmacologice ale preparatelor; să distingă corelațiile dintre procesele fiziologice și patologice▪ să formuleze principiile de bază ale eticii și deontologiei în domeniul tratamentului medicamentos (farmacoterapiei);▪ să propună proiecte de cercetare științifică în domeniul elaborării medicamentelor noi și studierii ulterioare a celor cunoscute;▪ să integreze cunoștințele obținute în domeniul farmacologiei la studiul disciplinelor clinice; <p>să fie apt de a asimila actualitățile noi apărute în domeniul farmacologiei.</p>
Forma de evaluare	Evaluări curente și examen final

Denumirea disciplinei	Fiziopatologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	III
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Valeriu Cobeț
Locatia	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu 27
Condiționări și exigente prealabile	<p>Program: Abilitatea de utilizare a cunoștințele obținute la disciplinele studiate anterior (anatomia, biofizica, fiziologia, biochimia, histologia, microbiologia) în procesul de studiere a fiziopatologiei.</p> <p>Competențe: în utilizarea tehnicilor digitale, de redactare, de iconografie, în navigarea în net, etc.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina fiziopatologie va contribui esential in pregătirea viitorilor medici dată fiind însușirea temeinică a materialului conceptual din domeniul fiziopatologiei generale și fiziopatologiei speciale.</p> <p>Axial se impune: cunoașterea legităților generale ale etiologiei, patogeniei, evoluției și particularităților proceselor patologice celulare și tisulare tipice, cunoașterea profundă a proceselor patologice ce se desfășoară în diferite organe vitale și sisteme de organe, cunoașterea legităților și mecanismelor generale care sunt responsabile de exacerbarea procesului patologic, precum și a algoritmului de markeri de predicție și prognoză.</p> <p>Astfel fiziopatologia va deveni un instrument fezabil în diagnosticarea corectă a diferitor maladii, precum și o reperă importantă în justificarea tratamentului patogenetic.</p>
Tematica prezentată	<p>Obiectul, sarcinile și metodele de cercetări a fiziopatologiei. Nozologia teoretică și generală. Etiologia generală. Patogenia generală. Sanogeneza generală și a organelor cavitatii bucale. Dereglarile microcirculației. Hipoxia. Sindroamele de hipocoagulare și hipercoagulare. Inflamația. Febra. Procese imunopatologice. Alergia. Reacții alergice tip I,II,III,IV,V. Hipersensibilitatea nespecifică. Imunodeficiențele tip celular, umoral și mixt. Imunodeficiențele locale. Fiziopatologia dismetabolismelor. Fiziopatologia sistemului nervos și a procesului degenerativ al creierului. Fiziopatologia sistemului endocrin. Fiziopatologia sistemului sanguin. Fiziopatologia sistemului cardiovascular. Fiziopatologia respirației externe și dizoxiile. Fiziopatologia aparatului digestiv și a ficatului. Fiziopatologia rinichilor.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască entitățile nozologiei generale, elementele conceptuale ale etiologiei, patogeniei, sanogenezei și tanatogenezei.▪ Să cunoască mecanismele principale ale leziunii celulare și morții celulare prin apoptoză, autofagie și necroză.▪ Să cunoască mecanismele sanogenetice în cadrul evoluției bolilor, la conotația proceselor reparative, adaptive și compensatorii.▪ Să înțeleagă mecanismele localizării și generalizării proceselor patologice.▪ Să cunoască etiopatogenia proceselor tisulare tipice, cum ar fi atrofia, hipertrofia, metaplazia, hiperplazia.▪ Să înțeleagă sursele și entitatea fiziopatologică a mediatorilor inflamației, diferență dintre inflamația nespecifică sau cronică și inflamația indusă de flogogenii infecțioși.▪ Să cunoască suportul fiziopatologic al stărilor de hipersensibilitate mediate umoral și celular, etiopatogenia și repercusiunile șocului anafilactic, principiile tratamentului patogenetic.▪ Să integreze cunoștințele din fiziopatologia dezechilibrului acido-bazic și hidro-electrolitic în explicația patogeniei leziunilor și disfuncției organice.▪ Să cunoască mecanismele cheie privind impactul ischemiei și hipoxiei asupra

	<p>homeostaziei generale, precum și mecanismele compensatorii.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să demonstreze competențe în explicația legităților deranjamentelor endocrine, precum și a consecințelor iminente afecțiunilor glandei tiroide, pancreasului endocrin și suprarenalelor.▪ Să cunoască factorii etiologici, precum și mecanismele patogenetice intrinseci și extrinseci ale insuficienței cardiace. Să definească entitatea fiziopatologică a hipertensiunii arteriale primare sau esențiale și a paternului secundar.▪ Să cunoască etiopatogenia dereglărilor ventilației pulmonare, entitatea fiziopatologică a dispneei în cadrul emfizemului pulmonar, edemului pulmonar și insuficienței cardiace.▪ Să cunoască etiopatogenia tulburărilor digestive, precum și consecințele malabsorbției și maldigestiei.▪ Să cunoască etiopatogenia disfuncției hepatice, precum și panoul multi-marker în diagnosticul insuficienței hepatice și al diferitor tipuri de icter.▪ Să cunoască etiopatogenia insuficienței renale acute și cronice, entitatea diagnostică a testelor funcționale
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Determinarea vitezei de sedimentare a hematiilor în procesele inflamatorii.▪ Înregistrarea și analiza ECG în aritmii cardiace.▪ Reproducerea modelelor experimentale de afecțiune cardiacă.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Morfopatologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	III
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Niguleanu Radu
Locația	Adresa catedrei: str. N. Testemițanu, 27. Adresa bazei clinice: str. N. Testemițanu, 29.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: discipline recomandabile de a fi trecute anterior: anatomia omului, biologia moleculară, biochimie, anatomie clinică, histologia, citologia, embriologia, fiziologie, microbiologie, genetica umană.</p> <p>Competențe: digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); tehnica microscopiei; abilitatea de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este fundamentarea cunoștințelor de anatomie patologică generală și specială necesare înțelegerii proceselor patologice în concordanță cu etiologia și mecanismele de producere a bolilor, însușirea aspectelor macroscopice și microscopice ale diferitelor categorii de leziuni. Cunoașterea și înțelegerea modalității de producere, evoluției și consecințelor leziunilor. Definirea și identificarea leziunilor după aspectele macroscopice și histopatologice. Înțelegerea necesității identificării leziunilor în contextul general de boală. Însușirea tehnicii de examinare macroscopică și histopatologică a organelor și țesuturilor. Cunoștințele obținute din studiul patologiei se vor integra cu alte cursuri pentru a oferi mijloace de evaluare și diagnosticare a pacienților.</p>
Tematica prezentată	<p>Leziunile celulare. Procesele de adaptare și compensare. Tulburările circulației sanguine și limfatică. Inflamația. Regenerarea țesuturilor. Procesele imunopatologice. Tumorile, aspecte biomorfologice generale. Patologia sistemului hematopoietic. Patologia nodulilor limfatici, splinei și timusului. Patologia arterelor și venelor. Leziunile cordului. Patologia pulmonară. Patologia sistemului digestiv superior. Patologia intestinală. Patologia ficatului și căilor biliare. Patologia pancreasului exocrin. Patologia rinichilor și căilor urinare. Patologia</p>

	sistemului genital masculin. Patologia sistemului genital feminin, glandei mamare și a placentei. Patologia sistemului endocrin. Patologia sistemului nervos central și a nervilor periferici. Patologia sistemului osteo-articular. Tumorile de părți moi. Patologia pielii. Patologia bolilor infecțioase. Patologia perinatală.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să demonstreze capacitatea de a analiza legăturile dezvoltării leziunilor structurale ale organelor și sistemelor de organe, aplicând cunoștințele anatomo-fiziologice fundamentale, metodele moderne clinico-morfologice și de laborator în scopul stabilirii diagnosticului morfologic oportun al diferitelor afecțiuni și procese patologice.▪ Să demonstreze abilități de corelare a leziunilor morfologice cu datele clinice.▪ Să demonstreze profesionalism și standarde etice înalte în toate aspectele legate de practica medicală, în special competența, onestitatea, integritatea, empatia, respect față de ceilalți, responsabilitate profesională și socială.▪ Să demonstreze capacitatea de a dobândi noi informații și date și să aprecieze critic validitatea și aplicabilitatea acestora la luarea deciziilor profesionale, inclusiv aplicarea tehnologiilor informaționale pentru susținerea clinică de luare a deciziilor.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Însușirea metodei de descriere a leziunilor macroscopice și microscopice.▪ Însușirea metodei de formulare a unui diagnostic anatomopatologic (de leziune).▪ Însușirea și utilizarea corectă a terminologiei medicale specifice din domeniul anatomiei patologice și a citopatologiei.▪ Aplicarea diagnosticului diferențial între diferitele tipuri de leziuni în funcție de metoda de studiu.▪ Însușirea tehnicii de recoltare a probelor pentru examen histopatologic.▪ Conștientizarea rolului stabilirii diagnosticului anatomopatologic în contextul patologiei individului, a patologiei de grup, a examenului intravital și post-mortem și a activității de cercetare.▪ Înțelegerea necesității corelării diagnosticului anatomopatologic cu alte metode de investigație (examen ecografic, radiologic, microbiologic etc.), diagnosticul fiind în final rezultatul muncii în echipă.▪ Dezvoltarea abilităților privind întocmirea și prezentarea unui referat de specialitate.▪ Conștientizarea necesității de documentare permanentă și de exersare continuă a tehnicilor însușite.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Radiologie și radioprotecție
Tipul	Obligat
Anul de studii	III
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Malîga Oxana, dr.șt.med., conf.univ.
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, str. Nicolae Testemițanu, 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fizica medicală, anatomia și fiziologia omului.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Pregătirea studenților în plan teoretic și orientarea în aspectele practice ale radiologiei, frecvent întâlnite în activitatea viitorilor medici, inclusiv bazele fizice ale metodelor radio-imagistice, principii și măsuri de radioprotecție, anatomia

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

96 / 234

	radio-imagistică normală și patologică pentru stabilirea diagnosticului imagistic la nivel de sindrom.
Tematica prezentată	Metode imagistice de investigație. Radioprotecție. Radioimagistica aparatului respirator. Radioimagistica sistemului cardiovascular. Radioimagistica tractului digestiv. Radioimagistica aparatului osteo-articular. Radioimagistica sistemului hepato-biliar și urinar.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască principiul de lucru a tubului radiogen, proprietățile radiațiilor ionizante, principii și măsuri de radioprotecție,▪ să înțeleagă principiile fizice de bază a metodelor imagistice de investigație,▪ să cunoască anatomia radiologică a cutiei toracice, pulmonilor, cordului, aparatului digestiv, aparatului osteo-articular, sistemului hepato-biliar, renal, nervos
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să recunoască elementele anatomice a regiunii examinate,▪ să efectueze diagnosticul radiologic la nivel de sindrom a patologiei pulmonare, cardio-vasculare, digestive, sistemului hepato-biliar, aparatului osteo-articular, sistemului nervos,▪ să stabilească contraindicații examenelor radioimagistice cu folosirea radiațiilor ionizante,▪ să formuleze recomandări privitor măsurilor de radioprotecție pentru pacienții și personalul medical.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicina calamităților
Tipul	Obligator
Anul de studii	III
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	DumitrașVasile, Bulgac Anatolie, Cîrstea Nikon
Locația	Blocul didactic nr. 3, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A, mun. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Pentru a studia Medicina calamităților cu perspectiva de a activa în domeniul asistenței medicale de urgență în situații excepționale, în structurile de profil medical ale Protecției Civile a Republicii Moldova, în vederea asigurării medicale a răniților și bolnavilor la etapele de evacuare medicală cu scop de lichidare a consecințelor medicale ale calamităților pe timp de pace, studenții trebuie inițial să posede anumite cunoștințe și dexterități practice. Ca condiție prealabilă pentru predarea disciplinei servește studierea de către studenți a disciplinelor medicale fundamentale și bazelor disciplinelor clinice.</p> <p>Competențe:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ competențe confirmate în științe fundamentale medico-biologice și clinice (chirurgia, terapia, etc.);▪ competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabellelor electronice și prezentărilor, etc.);▪ abilitatea de comunicare și lucru în echipă;▪ calități-toleranță, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	Medicina calamităților este o ramură a medicinei, care se preocupă de problemele ce țin de asigurarea medicală a lezaților în procesul de lichidare a consecințelor medico-sanitare ale calamităților. Ea prevede organizarea și efectuarea unui complex de măsuri de tratament și evacuare, sanitaro-igienice și antiepidemice, de aprovizionare cu materiale medicale, tehnică și utilaj medical, de dirijare a forțelor și mijloacelor serviciului medical, de instruire și reciclare a cadrelor medicale.

	<p>Cele menționate au făcut posibilă elaborarea unui sistem de cunoștințe teoretice și abilități practice cu caracter medical, în vederea unui răspuns adecvat în situațiile excepționale apărute în urma calamităților.</p> <p>Studierea bazelor asigurării medicale a populației în situații excepționale în timp de pace are scopul de a pregăti studenții în problemele teoretice și practice necesare medicului de a organiza asistența medicală de urgență lezaților în caz de calamități în timp de pace.</p>
Tematica prezentată	<p>Noțiuni de calamități și clasificarea lor. Caracteristica medico – tactică a focarelor apărute în urma calamităților.</p> <p>Misiunile și structura organizatorică a Protecției Civile și a Serviciului Asistență Medicală de Urgență în Republica Moldova.</p> <p>Protecția populației în situații excepționale în timp de pace.</p> <p>Organizarea recunoașterii medicale în focarele apărute în urma calamităților.</p> <p>Organizarea măsurilor sanitaro-igienice și anti-epidemice în procesul de lichidare a consecințelor medicale ale calamităților.</p> <p>Particularitățile de organizare a măsurilor curativ – evacuatorice în procesul de lichidare a consecințelor medico – sanitare ale calamităților.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ De a studia actele normative ale Republicii Moldova în domeniul dat, a participa la îndeplinirea măsurilor de protecție individuală și colectivă în caz de calamități.▪ Să cunoască, să înțeleagă și să utilizeze terminologia de specialitate specifică medicinei calamităților.▪ Să identifice factorii cu risc în starea de sănătate a populației și, în limita posibilităților, înlăturarea sau diminuarea lor sau a efectelor lor.▪ Să însușească normele generale privind protecția populației, educarea populației în sensul protejării de factorii lezanți a calamităților.▪ Să asigure securitatea în timpul activităților de lichidare a consecințelor medicale a calamităților.▪ Să rezolve problemele de situație și să formuleze concluziile. <p>În rezultatul studiilor ce vizează caracteristica patologiilor posibile apărute în focarele calamităților, inclusiv și cele oftalmologice, de a determina diagnosticul, aprecia starea pacienților cât și acordarea asistenței premedicale prespitalicești.</p>
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ a efectua triajul medical al lezaților în diverse catastrofe și organizarea primului ajutor, ajutorului pre medical și primului ajutor medical;▪ a efectua recunoașterea sanitaro-epidemiologică în focarele calamităților.▪ misiunile și structura organizatorică a Protecției Civile a R.M.;▪ planificarea asigurării medicale a populației în caz de calamități;▪ planificarea asigurării sanitaro-igienice și antiepidemice a populației în situații excepționale;▪ supravegherea sanitaro-epidemiologică la nivelul spitalicesc;▪ măsurile generale și speciale de protecție a populației în timp de pace.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Imunologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	III
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Valeriu Cobeț, Valentina Vorobjit
Locatia	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu 27
Condiționări si exigente	Program: Abilitatea de utilizare a cunoștințelor obținute la disciplinele studiate anterior (anatomia, biofizica, fiziologia, biochimia, histologia, microbiologia) în

prealabile	procesul de studiere a imunologiei. Competențe: în utilizarea tehnicilor digitale, de redactare, de iconografie, în navigarea în net, etc.
Misiunea disciplinei	Disciplina imunologie va contribui esențial în pregătirea viitorilor medici dată fiind însușirea temeinică a materialului conceptual din domeniul imunității înnăscute și adaptive, precum și al aranjamentelor patologice. Axial se impune: cunoașterea componentelor tisulare, celulare și moleculare ale recunoașterii imune, controlului și entității răspunsului imun celular și umoral, cunoaștere noțiunii de antigen complet, antigen incomplet (haptena), anticorp, celulă prezentatoare de antigen (CPA) profesională, cunoașterea exercițiului imun realizat de complexul de histocompatibilitate de tip I și tip II, cunoașterea noțiunii de privilegiu imun și toleranță imună, stărilor de hipersensibilitate, imunodeficiență, autoimunității, să cunoască algoritmul de apreciere a fezabilității răspunsului imun, precum și a manifestărilor imunopatologice. Astfel imunologia va deveni un instrument în diagnosticarea diferitor maladii ce asociază stări de imuno-incompetență, precum și o reperă importantă în justificarea tratamentului patogenetic.
Tematica prezentată	Obiectul, sarcinile și metodele de cercetări ale imunologiei. Imunogeneza. Sistemul imun înnăscut sau imun nespecific, barierele tisulare, complementul, fagocite și fagocitoza. Sistemul imun adaptiv, limfocitele T și B, sistemele majore de histocompatibilitate. Antigen non-self, recunoaștere, anticorpi și celule T sensibilizate. Toleranță imună normală și patologică (hipersensibilitate, autoimunitate, imunodeficiențe dobândite și congenitale). Alergie. Reacții alergice tip I,II,III,IV,V. Imunodeficiențele de tip celular, umoral și mixt. Imunograma și testele de diagnostic.
Finalități de studiu	Să cunoască imunitatea înnăscută. Mecanismele imunității naturale. Factorii de barieră. Factorii celulari ai imunității înnăscute. Celulele fagocitare. Fagocitoza. Rolul fagocitozei în imunitatea dobândită. Factorii umorali ai imunității înnăscute (lizozimul, lizinele, interferonii, etc.). Complementul - natura, căile de activare Să cunoască răspunsul imun adaptiv. Organele limfoide primare (centrale) și secundare (periferice). Limfocitele B și T. Originea, maturizarea, selecția, rolul biologic. Receptorii de antigen ai limfocitelor B și T. Să cunoască antigenele și caracteristica lor. Tipurile de antigene. Antigenele complete și incomplete (haptene). Anticorpii (imunoglobulinele), structura lor. Clasele de imunoglobuline și funcțiile lor biologice. Anticorpii compleți și incompleți. Să cunoască celulele care angrenează CMH de tip I și de tip II, precum și paternele de funcționare în cadrul imunității adaptive. Celulele imunocompetente profesionale prezentatoare de antigen, funcția, clasele principale, precum și localizările iminente în organism. Să cunoască mecanismele, etapele activării limfocitelor T și consecințele inerente. Etapa de semnalizare inițială prin recunoașterea antigenului CPA de către receptorii glicoproteici ai T-CD4 și T-CD8. Etapa de proliferare a limfocitelor T care angrenează molecule specifice de costimulare. Să cunoască mecanismul de activare a limfocitelor B, rolul citokinelor limfocitelor T și ale altor celule în diferențierea în plasmocite și în segregarea tipului de anticorp sintetizat. Rolul CD40, IL-4 și IL-21 în activarea limfocitelor B la acțiunea Ag T-dependente, sistată de CMH II. Fenomenul de blast-transformare (proliferare) a limfocitelor B Să cunoască mecanismul reacțiilor antigen-anticorp in vitro. Principalele reacții serologice utilizate în practica medicală (componentele, mecanismul și principiul reacției, interpretarea și utilizarea (reacții de precipitare, aglutinare, imunoenzimatice, etc.). Să cunoască reacțiile de hipersensibilitate (HS): diferențierea răspunsurilor imune

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	99 / 234
--	---	----------

	<p>normale de cele patologice. Definiția și clasificarea HS. Mecanismul de producere a hipersensibilităților. Exemple de patologii pentru tipurile I-IV de reacții de hipersensibilitate. Modalitatea de identificare a hipersensibilităților.</p> <p>Să cunoască tipuri de transplant și de donatori. Mecanisme de obținere a compatibilității. Investigații de laborator în evaluarea compatibilității. Rolul MHC, mecanisme implicate în respingerea organelor transplantate. Tipuri de rejeț al grefei.</p> <p>Să cunoască antigenele tumorale, oncogene și anti-oncogene. Imunitatea specifică și nespecifică în apărarea antitumorală. Teoria imunoereditării în tumori. Mecanisme de proliferare a celulelor tumorale Inactivarea imunologică prin tumori. Markerii tumorali.</p> <p>Să cunoască sindroamele imunodeficienței congenitale și dobândite. Rolul incompetenței limfocitelor B, limfocitelor T, complementului, fagocitozei.</p>
Manopere practice achiziționate	Tehnici și teste de imunodiagnostic: serologice, ELISA, PCR.
Forma de evaluare	Examen

III.2. Opționale

Denumirea disciplinei	Antreprenoriatul în medicină
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Goma Ludmila
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: bazele teoriei economice.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele de bază ale activității de antreprenorat sub aspect juridic, social și etic, având în perspectivă o opțiune de carieră.</p> <p>Disciplina Antreprenorat în medicină este un curs de inițiere a studenților în conceptele de bază ale activității de antreprenorat, caracterizată prin inițiativă, realizarea scopurilor, rezolvarea problemelor financiare și sociale ale antreprenorului. Cursul este conceput pentru a oferi studenților imagine generală din perspectiva antreprenoriatului ca opțiune de carieră. Ei urmează să se familiarizeze cu conceptul de antreprenor și antreprenorat sub aspect juridic, social și etic. De asemenea, în acest curs sunt incluse teme ce țin de momentele-cheie în identificarea ideii de afaceri și evaluarea viabilității ei. Studenții vor fi informați cu privire la cadrul legal al activității antreprenoriale din Republica Moldova, precum și sistemul de impozitare și de control.</p>
Tematica prezentată	<p>Conceptul de antreprenorat și noțiuni de bază. Antreprenoriatul în medicină. Structura juridică a activității de antreprenorat. Principalele forme organizatorice – juridice ale antreprenoriatului și particularitățile lor.</p> <p>Modalități de lansare în afaceri.</p> <p>Managementul în afaceri și gestionarea riscurilor.</p> <p>Managementul personalului și raporturile de muncă în colectiv.</p> <p>Mijloace bănești – componenta financiară de bază a antreprenoriatului.</p> <p>Evidența activității antreprenoriale.</p> <p>Marketingul afacerii. Etica afacerii.</p> <p>Încetarea activității antreprenoriale și asistența juridică acordată</p>

	antreprenorului. Planificarea unei afaceri. Structura planului de afaceri. Elaborarea planului de afaceri .
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască noțiunea juridică a activității de antreprenor și caracteristicile distinctive ale acesteia;▪ să identifice principalele forme organizatorico – juridice ale antreprenoriatului;▪ să cunoască modalitățile de lansare în afaceri;▪ să aprecieze sursele financiare posibile pentru activitatea de antreprenoriat;▪ să cunoască aspectele legale și juridice cu privire la activități antreprenoriale ;▪ să realizeze în practică lansarea unei afaceri;▪ să identifice procedura generală de înregistrare a unei întreprinderi și etapele ei principale;▪ să dezvolte capacități de inițiere și de elaborare a unui plan de afaceri, precum și evaluarea riscurilor posibile în afaceri etc.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să utilizeze prevederile legislative referitoare la activitatea antreprenorială ;▪ să analizeze oportunitățile de susținere a IMM (întreprinderi mici și mijlocii) din partea statului și a programelor de susținere a afacerilor;▪ să aplice metode eficiente de recrutare, selectare și motivare a personalului;▪ să estimeze necesarul de capital în demararea unei afaceri;▪ să realizeze o cercetare de marketing pentru un produs / serviciu▪ să elaboreze strategia de promovare a unui produs / serviciu .
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Finanțarea și economia în sistemele de sănătate
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Goma Ludmila
Locația	Blocul didactic nr 4, str. Stefan cel Mare 194
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: bazele economiei, curs introductiv Competențe prealabile: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă; cunoașterea metodelor matematice de calcul; calități: autonomie independentă.
Misiunea disciplinei	De a crește nivelul de cunoștințe cu privire la instrumentele financiare clasice și moderne de acumulare a resurselor financiare și de distribuire a lor pentru a contribui în perspectivă la perfecționarea procesului de finanțare a sistemului de ocrotire a sănătății în Republica Moldova. Disciplina Managementul financiar în Sistemul de Sănătate este un curs de inițiere a studenților în conceptele de resurse financiare ale sistemului de ocrotire a sănătății, finanțe, cost, cheltuieli, venituri, investiții; în tipologii, principii, mecanisme de finanțare a sistemelor de sănătate. De asemenea, în acest curs sunt incluse teme ce țin de momentele-cheie care contribuie la formarea competențelor privind dirijarea finanțelor, menținerea solvabilității abilitatea de a stăpâni riscurile cu care poate să se confrunte o instituție medicală.
Tematica prezentată	Aspecte conceptuale ale economiei, managementului financiar Modelarea algoritmului de finanțare la nivel macroeconomic, la nivel de sistem de sănătate. Economia sănătății : obiectul de studiu, raționalitatea utilizării resurselor. Tipologia sistemelor de sanatate. Modalități de finanțare a serviciilor de sănătate. Organizarea sistemului de plată și de alocare a serviciilor medicale. Medicina privată și aspectele ei etico economice, managementul financiar al

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

101 / 234

	sectorului privat în Sănătate. Subiectii pieții medicale. Infrastructura și fluxul resurselor financiare. Parteneriatul public- privat. Managementul financiar al institutiilor medicale. Salarizarea. Mecanismele evaluării și estimării economice a serviciilor de sănătate. Finanțarea sistemului de sanatate în Republica Moldova.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască noțiunile economia sănătății, management financiar;▪ să identifice principalele modalitati de colectare a resurselor financiare în Sistemul de sănătate;▪ să evedențeze formele de plata și de alocare a resurselor financiare;▪ să aprecieze metodele de evaluare economică;▪ să cunoască unele aspecte din managementul financiar al spitalului;▪ să realizeze în practică compararea și evaluarea sistemelor de Sănătate;▪ să identifice setul de date financiare pentru utilizarea lor în managementul spitalului;▪ să dezvolte capacități de analiză a sistemelor de sănătate din punct de vedere a economiei și situației financiare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să utilizeze cunoștințe referitor la economia sănătății și managementul financiar pentru explicarea mecanismului financiar, cit la nivel microeconomic - la nivel de instituție medicală, atit și macroeconomic- la nivel de sistem de sănătate.▪ să aplice teoriile, metodele și principiile managementului financiar privind colectarea, prelucrarea, analiza și interpretarea informației privind formarea unui model de finanțare în dependență de tipul de sistem de sănătate .
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Marketing medical
Tipul	Disciplină opțională
Anul de studii	III
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Goma Ludmila
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: bazele teoriei economice, bazele marketingului, managementul general. Competențe digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Obținerea de cunoștințe teoretice și abilități practice de aplicare a cunostintelor de marketing din punct de vedere universal și profesional în analiza situațiilor practice și problemelor emergente în domeniul activității profesionale. Beneficiile educației în marketing nu se limitează doar la studierea cererii și ofertei de pe piața serviciilor medicale și realizarea mixului de marketing. Contribuie la formarea abilităților de comunicare medic-pacient la studenti, care este atit de necesară in practica zi de zi, oferă pe lângă cunoștințe despre marketing și posibilitatea de se afirma, a reflecta asupra propriilor capacități, a le forma aptitudini de cercetare, analiză, planificare, organizare și comunicare, cât și atitudini pozitive privind manifestarea inițiativei și poziția activă în societate.
Tematica prezentată	Conceptul de marketing și noțiuni de bază, istoric, perspective. Tipuri de marketing. Piața (cererea, oferta, preț, concurență). Particularitățile serviciilor de sănătate Marketing social Comportamentul consumatorului. Comunicarea prestator de servicii-consumator. Etica în relațiile cu clienții. Organizarea

	<p>activității de marketing. Cercetarea de marketing. Concepte, etape, metode, instrumente. Mix-ul de marketing .Produsul/serviciul – element al mixului de marketing Prețul produsului/serviciului – element al mixului de marketing. Analiza pieței-țintă. Strategii de preț. Promovarea – componenta a mixului de marketing. Forme, strategii de promovare.</p> <p>Distribuția – componentă a mixului de marketing. Canale și rețele de distribuție. Comportamentul în rețelele de distribuție</p> <p>Managementul marketingului.Organizarea activității de marketing Previziunea și planificarea în marketing . Structura Planului de marketing.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască noțiunea și conținutul activității de marketing, caracteristicile distinctive ale acesteia;▪ să aplice instrumentele cercetării de marketing;▪ să identifice piața țintă, necesitățile și așteptările clienților;▪ să evedențeze modalitățile de promovare a serviciilor prestate și fidelizare activă a clienților;▪ să consolideze relația cu clientul;▪ să înțeleagă ce este etica în activitatea de promovare a serviciilor și în relația cu clientii;▪ să dezvolte abilități de organizare și planificare a activității de marketing ;▪ să realizeze analiza celor 4P- componente ale mixului de marketing;▪ să elaboreze strategii eficiente de marketing pentru fidelizarea clienților.▪ să realizeze un plan de marketing specific serviciilor medicale.
Manopere practice achiziționate	<p>Utilizarea conceptelor (marketing, piață, strategie de marketing, mix de marketing), principiilor, teoriilor, strategiilor referitoare la activitatea de marketing în dezvoltarea activității de prestare a serviciilor medicale. Identificarea pieței țintă, practicarea diverselor strategii de marketing în scopul fidelizării acesteia și creșterea profitabilității.</p> <p>Desfășurarea eficientă și eficace a activităților organizate în echipă (identificarea tipului de client, elaborarea portofoliului de servicii stomatologice, analiza pieței, analiza mix-ului de marketing, analiza SWOT).</p> <p>Aplicarea principiilor și analizei activității de marketing și elaborarea unui plan de marketing pentru domeniul medicinei. Gestionarea portofoliului de servicii/produse și a relațiilor cu clienții și furnizorii.</p>
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Axiologia medicinei
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Ojovan Vitalie, doctor habilitat în filosofie
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, etajul III.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în discipline precum: Științele comportamentului, Bazele comunicării medicale, Bioetică, Istoria medicinei. Cunoștințe generale din etapa preuniversitară de Istorie, Elocvență, Logică.</p> <p>Competențe: de orientare în căutarea surselor bibliografice în cataloage de bibliotecă și online; de utilizare a internetului; de comunicare și analiză a situațiilor cu probleme de comunicare și comportament ș.a.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea respectivului curs opțional constă în asimilarea cunoștințelor generale de axiologie, în general, și a celor de axiologie medicală, în special, de către medicii pentru a facilita cunoașterea, înțelegerea și funcționalitatea valorilor spiritual-morale în întreg spectrul activității medicale. Acest fapt, la rândul său,

	<p>vine să întregască cunoștințele de bioetică, etică medicală, comunicare și comportament în medicină, deontologie, drept medical ș.a. inclusiv și prin fiind faptul că suportul axiologic mereu a stat la baza activității medicale pe întreg parcursul evoluării medicinei în istoria umanității. Cu atât mai mult astăzi, când activitatea medicală (clinică sau științifică) este totalmente penetrată de factorul tehnico-științific și deseori specialistului în medicină îi este destul de dificil să ia o atitudine ori strategie profesionistă corectă.</p>
Tematica prezentată	<p>Definiția noțiunii de axiologie. Constituirea axiologiei: context istoric, etape și direcții. Componentele de bază ale teoriei valorilor. Rol și implicare a valorilor în medicină. Premise și devenire a axiologiei medicale. Tandemul bioetică-axiologie în medicina contemporană. Subiecte esențiale ale axiologiei medicinei. Perspective ale evoluării valorilor medicale. Analize de situații, studii de caz, etc.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască definițiile și postulatele teoretice de bază ale axiologiei, în general, și ale axiologiei medicale, în special;▪ să distingă în diverse aspecte ale activității medicale componentele axiologice;▪ să identifice într-un cadru concret al activității medicale armonie sau conflict valoric;▪ să configureze în actele normative subiecte axiologice și să se poată aprecia rolul lor (potrivirea, nepotrivirea, conflictul etc.);▪ să se poată orienta corect în diverse situații ale actului medical, pentru a lua o decizie potrivită ținând cont de tabloul valoric existent;▪ să poată dezvolta competențe de ascultare activă a interlocutor (pacientului, rudelor acestuia, colegilor);▪ să demonstreze abilități de comunicare empatică cu pacienții și aparținătorii;▪ să analizeze actul medical din punct de vedere al respectării principiilor morale.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice cauzele potențiale ale suferinței spiritual-morale a pacientului;▪ să aplice abilități teoretice și practice în privința stării climatului spiritual-moral în colectivul de medici;▪ să stabilească relații efective cu pacienții și aparținătorii în viitoarea practică profesională;▪ să poată analiza corect diverse situații din perspectiva aprecierii respectării principiilor valorice;▪ să realizeze o medicație psiho-somatică reușită.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Fiziopatologia disfuncției multiple de organe în stările critice
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Valeriu Cobet
Locatia	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27, mun. Chișinău, MD-2025, Republica Moldova
Condiționări si exigente prealabile	<p>Program: Abilitatea de utilizare a cunoștințelor obținute la disciplinele studiate anterior (anatomia, biofizica, fiziologia, biochimia, histologia, microbiologia) în procesul de studiere a fiziopatologiei stările critice, precum și a manifestărilor iminente.</p> <p>Competențe: în utilizarea tehnicilor digitale, de redactare, de iconografie, în navigarea în net, etc.</p>
Misiunea disciplinei	Disciplina opțională „Fiziopatologia disfuncției multiple de organe în stările critice” va contribui esențial în consolidarea apanajului conceptual al viitorilor medici privind gestionarea stărilor critice ale pacienților dată fiind însușirea

	<p>temeinică a materialului în domeniul cercetării cauzelor și mecanismelor disfuncției critice a diferitor sisteme ale homeostaziei, precum și a manifestărilor clinice caracteristice.</p> <p>Axial se impune: (1) cunoașterea legităților și mecanismelor ce se află la baza exacerbării și diseminării unui proces patologic într-un organ vital până la apariția semnelor clinice de disfuncție poliorganică, (2) evidențierea verigilor patogenetice principale ale stărilor critice și ale riscului dezvoltării disfuncției poliorganice fatale pentru a justifica inițierea unui tratament patogenetic reconfortant și eficient, precum și (3) consolidarea unui panou de markeri funcționali și biochimici cu valoare predictivă asupra diagnosticului și prognosticului disfuncției multiple de organe.</p> <p>Astfel, va fi însușit un algoritm important de diagnostic și prognozare a stărilor critice bazat pe repere fiziopatologice, precum și de tratament patogenetic.</p>
Tematica prezentată	<ul style="list-style-type: none">▪ Starea critică determinată de șocul cardiogen. Factorii etiologic și mecanismele afectării profunde și rapide a funcției de pompă a ventriculului stâng. Indicii funcționali principali de estimare a severității șocului și a riscului decesului. Reperetele tratamentului patogenetic.▪ Starea critică determinată de șocul anafilactic. Factorii de declanșare a răspunsului imun după tipul 1 de hipersensibilitate umorală. Mecanismele dezvoltării colapsului arterial și a spasmului bronșic. Reperetele tratamentului patogenetic.▪ Starea critică determinată de sindromul CID (coagularea intravasculară diseminată). Factorii de declanșare a coagulopatiei de consum. Manifestările iminente și mecanismele acestora. Reperetele tratamentului patogenetic.▪ Starea critică determinată de sindromul detresei pulmonare acute. Factorii de declanșare și mecanismele insuficienței pulmonare acute. Reperetele tratamentului patogenetic.▪ Starea critică determinată de insuficiența renală acută. Factorii de declanșare și mecanismele diminuării progresive a filtrației glomerulare. Markerii funcționali și biochimici de estimare a prognosticului. Reperetele tratamentului patogenetic.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să definească entitatea fiziopatologică a stării critice la nivelul diferitor organe vitale.▪ Să cunoască entitatea fiziopatologică a disfuncției poliorganice în stările critice, precum și mecanismele de declanșare.▪ Să cunoască etiologia și mecanismele afectărilor miocardului care conduc la dezvoltarea șocului cardiogen.▪ Să cunoască mecanismele diminuării marcante a funcției de pompă a ventriculului stâng, precum și indicatorii funcționali de prognoză.▪ Să demonstreze abilitatea de consolidare a tratamentului patogenetic în corectarea consecințelor fatale ale șocului cardiogen.▪ Să cunoască etiologia și mecanismele șocului anafilactic.▪ Să înțeleagă cauzele și mecanismele consecințelor fatale ale șocului anafilactic: colapsul arterial și insuficiența acută a ventilației alveolare.▪ Să demonstreze abilitatea de consolidare a tratamentului patogenetic în șocul anafilactic.▪ Să cunoască etiologia și mecanismele coagulopatiei de consum.▪ Să cunoască predictorii de bază privind diagnosticul și prognosticul sechelelor afecțiunilor hemostazei.▪ Să demonstreze abilitatea de consolidare a tratamentului patogenetic în corectarea consecințelor sindromului CID.▪ Să cunoască etiologia și mecanismele sindromului detresei pulmonare acute.▪ Să înțeleagă fiziopatologia insuficienței respiratorii acute și reperetele tratamentului patogenetic al sindromului detresei pulmonare acute.▪ Să cunoască etiologia și mecanismele micșorării critice a filtrației glomerulare ce conduce la dezvoltarea insuficienței renale acute.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască markerii funcționali și biochimici cu valoare predictivă▪ asupra diagnosticului și prognosticului insuficienței renale acute.▪ Să demonstreze abilitatea de consolidare a tratamentului patogenetic în corectarea consecințelor insuficienței renale acute.▪ Să demonstreze abilitatea de estimare a riscului, precum și a mecanismelor patogenetice de dezvoltare a disfuncției poliorganice în stările critice.
Manopere practice achiziționate	Reproducerea lanțului patogenetic al diferitor stări critice, precum și al procesului de evoluție a disfuncției poliorganice iminente.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Fiziopatologia bolii fibrotice
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Valeriu Cobet
Locatia	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27, mun. Chișinău, MD-2025, Republica Moldova
Condiționări și exigente prealabile	<p>Program: Abilitatea de utilizare a cunoștințelor obținute la disciplinele studiate anterior (anatomia, biofizica, fiziologia, biochimia, histologia, microbiologia) în procesul de studiere a fiziopatologiei bolii fibrotice, precum și a manifestărilor iminente.</p> <p>Competențe: în utilizarea tehnicilor digitale, de redactare, de iconografie, în navigarea în net, etc.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina opțională „Fiziopatologia bolii fibrotice” va contribui esențial în consolidarea apanajului conceptual al viitorilor medici privind gestionarea pacienților în stadiile terminale ale diferitor afecțiuni somatice dată fiind însușirea temeinică a materialului în domeniul cercetării cauzelor și mecanismelor creșterii matricei extracelulare, precum și a manifestărilor clinice caracteristice.</p> <p>Axial se impune: (1) cunoașterea cauzelor, legităților și mecanismelor ce se află la baza activării fibroblastelor și sintezei exagerate ale componentelor proteice interstițiale, (2) evidențierea particularităților creșterii matricei extracelulare în diferite organe vitale, (3) consolidarea unui panou de markeri funcționali și biochimici cu valoare predictivă asupra diagnosticului și prognosticului bolii fibrotice și sechelelor acesteia în diferite organe.</p> <p>Astfel, va fi însușit un algoritm important de diagnostic și prognozare a bolii fibrotice, bazat pe repere fiziopatologice, precum și de tratament patogenetic.</p>
Tematica prezentată	<p>Entitatea fiziopatologică generală a bolii fibrotice: factorii de declanșare și consecințele iminente.</p> <p>Fenomenul de creștere a matricei extracelulare, rolul fibroblastelor, miofibroblastelor, metaloproteinazelor matricei extracelulare și al inhibitorilor tisulari specifici.</p> <p>Boala fibrotică la nivelul miocardului, ficatului, rinichilor, pulmonului și pancreasului.</p> <p>Algoritm diagnostic și prognostic al bolii fibrotice la conotația organelor vitale pe baza evaluării markerilor funcționali și biochimici specifici. Reperele tratamentului patogenetic.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să definească entitatea fiziopatologică a bolii fibrotice drept o stare terminală a afecțiunilor organelor vitale.▪ Să cunoască factorii comuni de stimulare a fibroblastelor în vederea sintezei componentelor proteice ale matricei extracelulare: colagenului fibrilar de tip I

	<p>și de tip III.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască factorii de activarea a proteazelor, catepsinelor și metaloproteinazelor matricei extracelulare.▪ Să cunoască sechelele și mecanismele acestora vizavi de boala fibrotică a miocardului.▪ Să cunoască sechelele și mecanismele acestora vizavi de boala fibrotică a ficatului.▪ Să cunoască sechelele și mecanismele acestora vizavi de boala fibrotică a rinichilor.▪ Să cunoască sechelele și mecanismele acestora vizavi de boala fibrotică a pulmonului.▪ Să cunoască sechelele și mecanismele acestora vizavi de boala fibrotică a pancreasului.▪ Să cunoască markerii circulanți specifici ai fibrozei.▪ Să demonstreze abilități în consolidarea tratamentului patgenetic al bolii fibrotice la conotația afecțiunilor diferitor organe vitale.
Manopere practice achiziționate	Reproducerea lanțului patogenetic al bolii fibrotice în diferite organe vitale și a algoritmului de diagnostic și prognostic bazat pe markerii specifici ai creșterii matricei extracelulare și turnover-ului colagenului.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Neurofiziologie
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Victor Vovc, Lupușor Adrian
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanchi”, str. Nicolae Testemițanu, 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Neurofiziologia fundamentală cuprinde un complex de informații bazate pe așa discipline ca anatomie, fiziologie, biofizică, biochimie și histologie.</p> <p>Competențe:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să identifice structurile anatomice și să explice desfășurarea proceselor și fenomenelor fiziologice în corpul uman. Să posede atât cunoștințe cât și o vastă capacitate de înțelegere a diferitor aspecte fiziologice, pentru a avea posibilitatea de a dezvolta o gamă variată de însușiri, incluzând cele de cercetare, investigare, analiză, precum și de a putea confrunța și rezolva unele probleme, planifica comunicări, și a prezenta spirit de echipă.▪ Să posede cunoștințe referitoare la alegerea tipului de analize și a metodelor de investigare clinice, paraclinice și instrumentale pentru evaluarea corectă și tintită a funcțiilor fiziologice;▪ Să înțeleagă importanța interpretării corecte a rezultatelor obținute în evaluarea stării funcționale a organelor și sistemelor în contextul unei cooperări medic-specialist de laborator - farmacist.▪ Să posede repere morale, atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității;▪ Să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale;▪ Să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei.
Misiunea disciplinei	Neurofiziologia are ca scop să înzestreze studentul cu date fundamentale despre proprietățile excito-conductorii ale sistemului nervos și muscular scheletic și a

	<p>funcțiilor care derivă din aceste procese și a metodologiei folosite în clinică pentru a înregistra această activitate sub diverse forme. Durata de studiu în facultate a acestei discipline permite de a acoperi multitudinea noțiunilor științifice care trebuie învățate, iar pentru o mai bună înțelegere a acestora se impune corelația cu practica medicală și deprinderea metodelor de evaluare a funcției sistemului nervos, precum și a altor sisteme de organe implicate în fiziopatogenia maladiilor neurologice (de ex.: sistemul muscular scheletic etc.). Aceste cunoștințe vor fi folosite pentru înțelegerea principiilor de funcționare ale SN și a metodelor de înregistrare a funcțiilor acestuia precum și stabilirea devierilor de la valorile fiziologice.</p>
Tematica prezentată	<p>Sistemul nervos, generarea, transmiterea și procesarea semnalului în sistemul nervos. Sistemul somato-senzorial și funcțiile motorii ale sistemului nervos. Funcțiile psihice superioare. Somnul și veghea.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională.▪ Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective;▪ Explicarea unor noțiuni teoretice prin prezentarea demonstrativă a unor experimente clasice în cadrul lucrărilor practice și de laborator;▪ Pregătirea teoretică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, prin informații sistematizate privind fenomenele de integrare funcțională, de la celulă la organ, sisteme de organe și organism în întregime▪ Toate acestea le vor permite studenților dobândirea cunoștințelor legate de funcțiile normale ale organismului uman astfel ei vor fi capabili să înțeleagă în manieră integrativă procesele fiziologice, de la celulă la organism, căpătând astfel o bază solidă pentru științele medicale clinice. <p>Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).</p>
Manopere practice achiziționate	<p>la nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să posede metoda instalării dispozitivelor medicale pentru studierea funcțiilor neurofiziologice precum și a somnului;▪ să înregistreze și să analizeze parametrii diferitor probe neurofiziologice (electroneuromiograma, electrooculograma, electroencefalograma) prin tehnici virtuale și computerizate a sistemului BIOPAC▪ să înregistreze și să analizeze parametrii cardiorespiratori, electroencefalografici precum și alți parametri neurofiziologici din timpul somnului prin intermediul dispozitivelor medicale (poligraf cardiorespirator, polisomnograf, actigraf);▪ să determine, să recunoască și să facă diferență dintre traseele fiziologice de cele patologice;▪ să însușească metoda de instruire bazată pe analiza problemei (cazului clinic). <p>la nivel de integrare:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze importanța proceselor neurofiziologice generale precum și a neurofiziologiei somnului în particular pentru buna funcționare a sistemului nervos și a întregului organism și să aplice aceste cunoștințe în contextul medicinei generale și integrării cu disciplinele medico-biologice conexe;▪ să aprecieze importanța studierii funcțiilor de reglare nervoasă și control al activității organelor, sistemelor de organe cât și ale interacțiunilor dintre acestea în contextul ritmului circadian;▪ să folosească cunoștințele obținute pentru înțelegerea principiilor dereglărilor funcționale și ale mecanismelor de corectare a acestora;▪ să conștientizeze necesitatea de a asimila continuu noi cunoștințe în domeniu.

Forma de evaluare	Examen
Denumirea disciplinei	Chirurgie. Tehnici operatorii.
Tipul	Opțional
Anul de studii	III
Componenta	Specialitate
Titularul de curs	Suman Serghei
Locația	Blocul morfologic bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192 mun. Chișinău
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: anatomie descriptivă, anatomie topografică și chirurgie operatorie, chirurgie, morfopatologie, limba Latină.</p> <p>Competențe: abilităților de disecție și mânăuire de instrumentar chirurgical, comunicare și lucru în echipă; abilități digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări).</p>
Misiunea disciplinei	<p>Știință aplicativă, ce studiază tehnicile chirurgicale inclusiv prin abordarea relațiilor reciproce structural spațiale ale organelor și țesuturilor pe regiuni ale corpului uman din punct de vedere al chirurgiei practice. Chirurgia operatorie formează imaginea clară în relațiile interorganice atât învecinate cât și cele îndepărtate, ca rezultat permite rezolvarea problemelor dificile de diagnostic și tratament multidisciplinar. Chirurgia operatorie disciplină ce formează un integru și răspunde cerințelor medicinei practice.</p> <p>Studierea chirurgiei operatorii urmărește însușirea, sistematizarea anatomiei clinice, perfectarea abilităților și aprofundarea cunoștințelor necesare pentru argumentarea tehnicilor chirurgicale, diagnosticarea topică, argumentare topografică și chirurgicală a evoluției afecțiunilor.</p> <p>Medicina secolului XXI este o MEDICINĂ A TEHNICILOR CHIRURGICALE AVANSATE.</p>
Tematica prezentată	Principiile chirurgiei operatorii. Anestezii loco-regionale, puncții. Operații pe vase, nervi, oase și tendoane. Operații pe cap. Operații pe gât + amputații. Operații pe torace. Operații pe peretele abdominal. Operații pe organele cavității abdominale. Operații pe coloana vertebrală. Operații pe organele spațiului retro peritoneal și bazin.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile de organizare stratigrafică a regiunilor în timpul etapelor chirurgicale de disecție;▪ Să cunoască particularitățile organizării regiunilor și interrelațiile cu cele învecinate;▪ Să cunoască bazele și rolul practic al anatomiei topografice și chirurgiei operatorii în între disciplinele chirurgicale.▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul tehnicilor operatorii în pregătirea preclinică și clinică a studentului-medic;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din tehnicile chirurgicale în abilitatea de a explica natura unor proceselor fiziologice și/sau patologice;▪ să fie apt să deducă cauzele posibile de insucces în interpretarea tehnicilor chirurgicale;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Manopere practice	<ul style="list-style-type: none">▪ să posede aplicarea cunoștințelor▪ să demonstreze pe cadavru și/sau pe viu punctele de reper, limitele regiunilor

achiziționate	<p>topografice și proiecția formațiunilor anatomice de bază pe tegumente (organe, vase sangvine magistrale, etc.) care sunt în calea de acces chirurgical învecinate și la distanță (spații celulare);</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să stabilească pe cadavru și/sau pe viu holotopia și scheletotopia organelor și formațiunilor anatomice pe regiuni pentru accese raționale;▪ să aprecieze practic pe cadavru (imagini radio-, CT, RMN, USG) particularitățile structurale a planurilor topografice organelor și țesuturilor (piele, spațiilor fascio-celulare, mușchilor, formațiunilor vasculo-nervoase, ganglionilor limfatici etc.);▪ să demonstreze anatomo-chirurgical eventualele căi de răspândire (primare și secundare) a proceselor purulente și hematoamelor;▪ să demonstreze tehnica disecției pe regiuni și straturi reieșind din relațiile structural spațiale;▪ să argumenteze accesesele operatorii raționale pe organe, vase și nervi;▪ să identifice etapele tehnice în actul chirurgical (etapele de bază, succesiunea manevrelor și particularităților lor, hemostaza în plagă și pe traiect etc.);
Forma de evaluare	Examen

III.3. Facultative

Denumirea disciplinei	Sănătatea adolescentului
Tipul	La libera alegere
Anul de studii	III, semestrul V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Ninel Revenco
Locația	Departamentul de Pediatrie IMSP Institutul Mamei și Copilului, str. Burebista, 93, mun. Chișinău, MD-2062, Republica Moldova (+373) 32 205 835
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoașterea disciplinelor fundamentale și de specialitate studiate în anii precedenți (anatomie, fiziologie, farmacologie, semiologie medicală, nutriție și dietetică), la fel integrarea cu alte discipline – nursing general, nursing în obstetrică ginecologie, medicina internă, etc.</p> <p>Competențe: cunoașterea limbii de predare, competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică), abilitatea de comunicare și lucru în echipă, calități ca toleranță, inițiativă, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea curriculumului este formarea de bază, academică a viitorului asistent medical în domeniul medicinei adolescentului pentru sistemul de sănătate din republică conform standardelor naționale și internaționale, promovarea educației, valorilor general-umane, a deontologiei și bioeticii.</p> <p>Scopul disciplinei:</p> <ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea legislației naționale, prevederile internaționale, particularitățile de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor în Republica Moldova.• Studiarea și însușirea particularităților de dezvoltare bio-psiho-socială a adolescentului.• Formarea abilităților corecte necesare în interacțiunea cu adolescentul, abordarea integrată a sănătății adolescenților.

	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea particularităților morfo-funcționale, modificărilor fiziologice și patologice, a patologiilor specifice vârstei de adolescenți.• Să întreprindă măsuri preventive la nivel de comunitate prin sensibilizare și educare a populației în domeniul problemelor de sănătate mentală, sexual-reproductivă la adolescenți
Tematica prezentată	<p>Terminologia de „adolescență”, „adolescent”, baza legală a serviciilor medicale acordate acestei grupe de vârstă.</p> <p>Bazele teoretice ale adolescenței – dezvoltarea bio-psiho-socială, inclusiv dezvoltarea neuro-psihică psiho-sexuală. Dezvoltarea pubertară. Pubertatea precoce și tardivă.</p> <p>Abordarea integrată a sănătății adolescenților. Particularitățile de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor (SSPT). Intervievarea și comunicarea cu adolescenții.</p> <p>Stările tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți. Identificarea dereglărilor de nutriție, carența de micronutrienți, obezitatea la adolescenți. Devieri în comportamentul alimentar (bulemia, anorexia).</p> <p>Identificarea problemelor de sănătate mentală la adolescenți (adicții, violența, Bullying violent, suicid etc). Problemele specifice legate de școală. Dificultăți de învățare. Tulburări psihice.</p> <p>Particularitățile comportamentului sexual la adolescenți. Problemele sănătății sexual-reproductive la adolescenți (ITS/HIV, sarcina precoce etc)</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască terminologia de „adolescență”, „adolescent”, baza legală a serviciilor medicale acordate acestei grupe de vârstă.▪ Să cunoască bazele teoretice ale adolescenței – dezvoltarea bio-psiho-socială.▪ Să cunoască conceptele de îngrijire bazată pe dovezi, conform recomandărilor OMS;▪ Să stabilească planul de îngrijire pentru adolescent în funcție de datele colectate;▪ Să cunoască nevoile nutriționale și să promoveze principiile alimentației sănătoase ale adolescentului.▪ Să cunoască stările tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți.▪ Să identifice factorii de risc, comportamentele deviate, potențiale consecințe imediate și tardive.▪ Să cunoască pregătirea adolescentului către metodele de diagnostic și conduită în diferite contexte clinice.▪ Să definească conceptul de sănătate mintală și tulburări potențiale la adolescenți.▪ Să evalueze și să răspundă nevoilor psihosociale ale copilului.▪ Să completeze actele medicale curente: carnetul de dezvoltare a copilului, fișa de observație, evidența zilnică.▪ Să aplice tehnici de îngrijire și supraveghere a adolescentului.▪ Să aplice măsurări antropometrice cu aprecierea dezvoltării fizice și biologice (evaluarea pubertară după Tanner) la adolescenți.▪ Să aplice tehnici și metodologii de colectare a unei anamneze a adolescentului.▪ Să aprecieze statusul nutrițional a adolescentului.▪ Să recunoască semnele de avertizare, factorii de risc și de protecție, comportamentele deviate.▪ Să aplice instrumentele MEADS / HEADSSS pentru evaluarea sănătății mintale la adolescenți.▪ Să aplice tehnici de pregătire a adolescentului către teste de laborator (clinice, biochimice, imunologice), investigații imagistice, instrumentale, etc și să monitorizeze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor.▪ Să administreze tratamentul prescris conform diagnosticului stabilit și să monitorizeze starea pacientului după administrarea de medicamente.▪ Să desfășoare activități de educație sanitară privind promovarea sănătății adolescenților, prevenirea îmbolnăvirilor sau a dezvoltării adicțiilor.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască principiile de bază și structura funcțională a asistenței medicale a adolescenților în RM;▪ Să aprecieze importanța medicinei adolescentului în contextul specialității de nursing și a Medicinii Generale, precum și integrarea cu disciplinele medicale conexe.▪ Să dezvolte cunoștințe despre abordarea integrată a adolescentului.▪ Să promoveze implementarea noilor cunoștințe și practici de îngrijire, pentru dezvoltare adecvată în toate activitățile viitorilor lucrători medicali, părinți sau îngrijitori de copil.▪ Să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu, de a asimila noile realizări în disciplinele clinice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Colectarea anamnezei și examenului obiectiv al adolescentului.▪ Aprecierea maturității fizice▪ Evaluarea maturității sexuale cu precizie folosind stadiile Tanner.▪ Recunoașterea pubertății precoce și întârziate.▪ Aprecierea dezvoltării neuropsihice a adolescentului.▪ Aprecierea statutului nutrițional al adolescentului.▪ Metodele de evaluare a relațiilor dintre statura părintelui și statura unui adolescent.▪ Identificarea influențelor genetice și de mediu asupra calendarului de pubertate.▪ Identificarea riscurilor psiho-sociale ale pubertății precoce și întârziate.▪ Interpretarea parametrilor de laborator (profil hormonal, colesterol, trigliceride, ș.a) în timpul pubertății.▪ Interpretarea disparității între vârsta osoasă și vârsta cronologică▪ Interpretarea parametrilor tensiunii arteriale în relații cu înălțimea și vîrstă▪ Evaluarea schemei HEADSS assessment (home, education and employment, activities, drinks and drugs, sexuality and suicide).▪ Determinarea nivelului de raționament cognitiv al adolescenților▪ Aprecierea criteriilor diagnostice ale tulburărilor de alimentație și nutriție (anorexie, bulemie, alte tulburări de alimentație).▪ Identificarea schimbărilor de comportament în debutul adolescenței (oboseala, somnul îndelungat, iritabilitate, secretomanie)▪ Identificarea problemelor de sănătate mintală la adolescenți (adicții, violență, suicid, etc.)▪ A indica măsuri de prevenire și reabilitare conform diagnosticului stabilit▪ Întocmirea planului de supraveghere a adolescentului cu maladii cronice
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Nutriția sportivă
Tipul	Libera alegere
Anul de studii	IV
Componenta	Generală
Titularul de curs	Rubanovici Vladislav, Chirlici Alexei
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6, et. 3
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru a studia în profunzime cursul "Nutriția sportivă" în perspectiva rezolvării diverselor probleme la capitolul respectiv studentul trebuie mai întâi să aibă anumite cunoștințe și să posede deja unele dexterități practice.</p> <p>Ca o condiție prealabilă pentru însușirea acestui curs servește studierea de către studenți a disciplinelor general-teoretice (fizica medicală și biologică, chimia neorganică și bioorganică), a disciplinelor medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia, microbiologia), bazelor disciplinelor clinice și, de asemenea,</p>

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	112 / 234
	a cursului de propedeutică igienică (igiena generală). Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.	
Misiunea disciplinei	Scopul disciplinei este de a învăța studentul să se orienteze în întrebările teoretice și practice ale nutriției persoanelor ce practică sportul, dar parțial și în întrebările siguranței alimentelor, profilaxiei maladiilor nutriționale, diverselor maladii netransmisibile, în apariția cărora nutriția joacă un rol decisiv, în întrebările siguranței alimentelor la persoanele ce practică sportul.	
Tematica prezentată	Bazele nutriției. Alimentația diverselor grupe de persoane ce practică sportul. Evaluarea alimentației reale și a stării de nutriție a persoanelor ce practică șah și dame. Evaluarea alimentației reale și a stării de nutriție a persoanelor ce efectuează efort fizic de intensitate medie și înaltă. Tipurile de rații alimentare la sportivi. Principiile de alcătuire a unei rații alimentare la sportivi.	
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Să cunoască: bazele nutriției umane. ▪ Să cunoască rolul diverselor alimente în nutriția sportivă. ▪ Să poată aprecia alimentația reală și starea de nutriție a unei persoane ce practică sportul; ▪ Sa aplice metode optime de organizare a alimentației în dependență de vârstă, sex, genul de sport practicat, perioada de antrenament. ▪ Să aplice diversele modalități de profilaxie alimentară a maladiilor netransmisibile. 	
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaborarea și prezentarea unui plan individual de alimentație a unei persoane ce practică sportul de masă sau de performanță; ▪ Elaborarea și prezentarea unui raport în ppt pe o temă actuală din domeniul nutriției sportive; ▪ Elaborarea unor recomandări privind îmbunătățirea alimentației persoanelor ce practică sportul de masa sau de performanță. 	
Forma de evaluare	Examen	

III.4. Stagii practice

Denumirea disciplinei	Stagiul clinic (asistent medical)
Tipul	Obligator
Anul de studii	III
Componenta	Generală
Titularul de curs	Evghenii Guțu
Locația	ISMP SCM nr.1, str.Melestiu 20, Chișinău, Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Îngrijirea medicală reprezintă un stagiul practic al studenților facultății de Medicină, ce este petrecută după finisarea semestrului VI, după instruirea studenților despre semiologia proceselor patologice de bază ale organismului precum sunt: inflamația, sindromul ischemic, anemia, plagi și traume, tumori, și nu în ultimul timp despre elementele teoretice ale eticii și deontologiei medicale. Ea reprezintă o etapă obligatorie ce orîșice student, viitor medic, trebuie s-a o însușească.</p> <p>Stagiul practic pe Îngrijirea Medicală este introdus în curricula universitară și este efectuată în baza principiilor de formare profesională în domeniul Practicii Generale/Medicinei conform Agendei Educaționale EURACT.</p> <p>Stagiul practic clinic al studenților anului III, facultatea Medicină este efectuat după anul III studii (semestrul VI) în incinta Clinicilor Universitare, Spitale Municipale sau Raionale cu numirea unui responsabil reprezentant al Universității de Medicină pe un interval de 4 săptămâni cu un număr de 150 ore. Practica</p>

	<p>„Ingrijirea Medicală” este petrecută uniform după timp în secțiile de Chirurgie, Terapie și Ostetrică și Ginecologie.</p> <p>Obiectivele stagiului sunt structurate pentru a favoriza completarea cunoștințelor și abilităților studenților despre îngrijirea bolnavilor de diferite profiluri, va contribui la familiarizarea lor cu scopurile, principiile și conținutul practicii asistentei medicale, cu rolul asistentei medicale în sistemul de sănătate autohton, cu particularitățile de activitate a echipei de lucru în unitățile medicale spitalicești, cu pachetul de servicii prestat, pregătirea pacienților către diferite proceduri diagnostice și curative, cu dezvoltarea abilităților de comunicare, de etică și deontologie.</p> <p>Competențe digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Scopul stagiului practic fortificarea aptitudinilor practice utilizate de asistentele medicale în Îngrijirea Medicală a pacienților conform profesiogramei. Unul din obiectivele principale ale stagiului practic este formarea conceptului despre rolul asistentei medicale în procesul diagnostic și curativ al bolnavilor.</p>
Tematica prezentată	<p>Principiile eticii și deontologiei medicale. Aspectul psihologic lucrător medical-pacient. Importanța și regulile îngrijirii bolnavilor. Principiile organizării asistenței medicale. Obligațiunile personalului medical în instituțiile medicale. Structura, organigrama staționarului și regimul de lucru în acordarea asistenței medicale bolnavilor spitalizați. Structura și funcțiile secției specializate. Regimul sanitar în secțiile de boli interne, chirurgie, obstetrică, pediatrie, boli infecțioase. Colectarea probelor pentru investigații de laborator. Colectarea dejecțiilor fiziologice și patologice, dezinfectia. Tehnica injecțiilor subcutanate, intramusculare, intravenoase. Montarea sistemului pentru perfuzii intravenoase. Regulamentul secției. Regimul curativ și sanitar. Regulile de comportare a bolnavului în spital. Regimul de lucru al colaboratorilor secției. Echipamentul de protecție și ținuta lucrătorului medical la locul de muncă. Predarea și reluarea serviciului de către infermiere. Deridicarea saloanelor: dezinfectia mobilierului, controlul respectării igienei spitalicești de către pacienți, etc. Asigurarea igienei personale a bolnavului. Respectarea regulilor de asepsie în îngrijirea bolnavilor din staționar. Infecția nosocomială. Modalitatea de internare a bolnavilor în staționar. Asigurarea condițiilor de spitalizare a bolnavilor. Primirea bolnavului în secția de staționar și inițierea lui cu regulamentul de ordine interioară a spitalului. Alimentarea bolnavilor. Alimentarea bolnavilor gravi și în perioada postoperatorie. Prelucarea sanitară a bolnavilor în secția de internare: tipurile, indicațiile și contraindicațiile pentru fiecare caz aparte. Combaterea pediculozei (materiale, metode). Dezinfectia (soluțiile, procentajul și modul de preparare, păstrarea și comportarea cu soluțiile pentru dezinfectie). Transportarea bolnavilor. Modul de transportare a bolnavilor. Categoriile de bolnavi care necesită transportare. Mijloacele de transportare a bolnavilor gravi. Cateterismele vezicii urinare. Sondajul gastric. Pregătirea bolnavilor pentru diferite explorări și recoltări ale probelor pentru laborator.</p> <p>Pregătirea și schimbul lenjeriei de pat (cu și fără bolnav). Poziția bolnavului în pat. Clasificarea. Schimbul lenjeriei de corp la bolnavii cu diferite boli și de diferită gravitate. Montarea sistemului pentru transfuzia intravenoasă a preparatelor sanguine, plasmei. Sub controlul medicului efectuarea probelor necesare înainte și în timpul transfuziei sângelui și a componentelor sanguine. Pregătirea bolnavilor către operații în mod de urgență și programat. Transportarea bolnavilor în sala de operație și din sala de operație în salonul postoperatoriu. Supravegherea și îngrijirea bolnavilor în perioada postoperatorie. Acordarea îngrijirii medicale bolnavilor cu fistule biliare, intestinale, urinare, incapacitate fizică, inconștiență, defecație involuntară, etc. Îngrijirea bolnavilor în stări critice. Particularitățile îngrijirii bolnavilor cu maladii frecvent întâlnite: aparatul respirator, cardiovascular, gastrointestinal, locomotor, etc.</p>

Finalități de studiu	<p>Să posede cunoștințe în domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ cunoașterea competențelor de bază ale îngrijirii bolnavilor▪ cunoașterea managementului regulamentului îngrijirii pacienților▪ să cunoască fundamentele conceptuale ale deontologiei și eticii medicale▪ să cunoască abilitățile de comunicare a personalului medical în interacțiunea cu pacientul▪ să cunoască tipurile și structura instituțiilor medicale: clinica, spitalul, dispensarul, Asociația Medical Teritorială (AMT), centrul Medicilor de Familie (CMF): Centrul de Sănătate▪ să cunoască Principiile organizării asistenței medicale.▪ să cunoască modalitatea de internare a bolnavilor în staționar, asigurarea condițiilor de spitalizare a bolnavilor.▪ să cunoască obligațiunile personalului medical în instituțiile medicale▪ să cunoască principiile alimentației bolnavului și principiile dietei medicale▪ să obțină cunoștințe în însușirea îngrijirii cavității bucale, ochilor, nasului, urechilor.▪ metodelor verbale, non-verbale, în scris de comunicare cu pacientul și rudele lui▪ să perfecțeze gândirea clinică, iscusința de a analiza și a sistematiza▪ să dezvolte abilitățile de comunicare al personalului medical cu pacientul privind efectuarea unor manevre medicale Prelucarea sanitară a bolnavilor în secția de internare: tipurile, indicațiile și contraindicațiile pentru fiecare caz aparte▪ să obțină cunoștințe în însușirea anumitor manopere practice vizavi de îngrijirea pacienților▪ să obțină cunoștințe în igiena personală al pacientului imobilizat, modalitatea de internare a bolnavilor în staționar▪ să obțină cunoștințe în însușirea abilităților practice vizavi de mobilizarea și poziționarea pacientului în pat▪ să obțină cunoștințe în noxele profesionale ale activității mediceo-sanitare
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Aplicarea unui pansament triunghiular pe cap▪ Aplicarea unui pansament triunghiular pe umăr▪ Aplicarea unui pansament triunghiular pe piept▪ Aplicarea unui pansament triunghiular pe articulația coxofemurală▪ Aplicarea unui pansament triunghiular pe plantă▪ Aplicarea unui pansament triunghiular pe mână▪ Aplicarea bandajul „capelină”▪ Aplicarea bandajul „căciulița lui Hippocrate”▪ Aplicarea unui pansament în praștie pe nas▪ Aplicarea unui pansament în praștie pe bărbie▪ Aplicarea unui pansament în praștie pe frunte▪ Aplicarea unui pansament cravată pe articulația cotului▪ Aplicarea unui pansament cravată pe articulația genunchiului▪ Aplicarea unui pansament cravată în regiunea axilară▪ Aplicarea unui pansament rulant pe articulația radiocarpală▪ Aplicarea unui pansament rulant pe primul deget al mâinii▪ Aplicarea unui pansament rulant pe un deget▪ Aplicarea unui pansament rulant pe toate degetele▪ Aplicarea unui pansament rulant pe articulația talocrurală▪ Aplicarea unui pansament rulant pe gambă▪ Aplicarea unui pansament rulant pe articulația genunchiului▪ Aplicarea unui pansament convergent pe articulația cotului▪ Aplicarea unui pansament divergent pe articulația cotului▪ Demonstrarea colectării datelor antropometrice a pacientului▪ Aplicarea garoului hemostatic pe extremitate superioară/inferioară▪ Prelucrarea mâinilor înainte de operație chirurgicală

	<ul style="list-style-type: none">▪ Demonstrarea îmbrăcării halatului steril și a mănușilor▪ Pregătirea presterilizatorie a instrumentelor chirurgicale▪ Verificarea calității sterilizării instrumentelor chirurgicale după procedura de sterilizare▪ Aranjarea materialului pentru pansament și pentru operație în casoleta Schimmelbusch▪ Aranjarea mesei mari sterile în sala de operație▪ Selectarea instrumentelor pentru secționarea țesuturilor▪ Selectarea instrumentelor pentru hemostază▪ Selectarea instrumentelor pentru prinderea țesuturilor▪ Selectarea instrumentelor depărtătoare▪ Selectarea instrumentelor pentru sutura țesuturilor▪ Selectarea instrumentelor pentru explorare▪ Selectarea instrumentelor laparoscopice▪ Selectarea firelor chirurgicale biologice, sintetice resorbabile și neresorbabile▪ Efectuarea pe mulaj a injecțiilor subcutanate, inramusculare și intravenoase▪ Montarea sistemelor pentru perfuzii intravenoase▪ Selectarea necesarelor pentru efectuarea puncției pleurale în caz de hidrotorace▪ Selectarea necesarelor pentru efectuarea toracocentezei în caz de pneumotorace▪ Selectarea necesarelor pentru efectuarea cateterizării vezicii urinare la bărbați▪ Selectarea necesarelor pentru efectuarea cateterizării vezicii urinare la femei▪ Determinarea saturației cu oxygen al sângelui
Forma de evaluare	Examen

ANUL IV

IV.1. Obligatorii

Denumirea disciplinei	Alergologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Botnaru Victor, dr.hab.șt.med., profesor universitar Brocovschi Victoria, dr.șt.med., conferențiar universitar Calaraș Diana, dr.șt.med., conferențiar universitar Toma Cristina, asistent universitar
Locația	Dispensarul cardiologic, et.3, str Nicolae Testemițanu nr 20 IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, str Nicolae Testemițanu nr 29, Secția Terapie și alergologie
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: Anatomie, Fiziologie, Microbiologie, Fiziopatologie, Morfopatologie, Imunologie Competențe: abilități digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Consolidarea cunoștințelor și formarea competențelor necesare pentru a stabili diagnosticul, tratamentul și profilaxia patologiei alergice precum și reintegrarea socială acestor pacienți.
Tematica prezentată	Elemente de imunologie. Reacțiile de hipersensibilitate. Urticaria și angioedemul, Alergia la medicamente, Alergia la alimente. Anafilaxia, Rinita alergică
Finalități de	▪ Să evedențieze subiectele din temă care necesită reflecție

studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să formuleze generalizările și concluziile referitoare la importanța subiectului abordat▪ Să studieze materialele on-line de pe site-urile cu baze de date și literatură de specialitate▪ Să fie capabil să efectueze examenul clinic al pacientului,▪ Să identifice sindromul clinic nemijlocit la pacient, în examenul de laborator și instrumental,▪ Să cunoască algoritmul de diagnostic, diagnostic diferențial și de tratament individual▪ Să formuleze corect și argumentat diagnosticul, planul de investigații și de tratament al pacientului concret
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice sindroamele clinice în baza semnelor și simptomelor prezente la pacient;▪ să determine planul de investigații necesar pentru confirmarea diagnosticului suspectat și pentru aprecierea severității bolii▪ să știe să interpreteze rezultatele investigațiilor de laborator▪ să știe să interpreteze rezultatele testelor funcționale pulmonare▪ să cunoască tehnica de efectuare a testelor cutanate▪ să cunoască tehnica de efectuare a unui test de reversibilitate bronșică▪ să știe să interpreteze un buletin laborator cu paneluri de IgE specifice▪ să facă un diagnostic prompt al stărilor de urgență
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Pneumologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Botnaru Victor, dr.hab.șt.med., profesor universitar Corlăteanu Alexandru, dr.hab.șt.med., conferențiar universitar Munteanu Oxana, dr.șt.med., conferențiar universitar Rusu Doina, dr.șt.med., conferențiar universitar Calaraș Diana, dr.șt.med., conferențiar universitar Chesov Dumitru, dr.șt.med., conferențiar universitar
Locația	Dispensarul cardiologic, et.3, str Nicolae Testemițanu nr 20 IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, str Nicolae Testemițanu nr 29, Secția Terapie și alergologie
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: Anatomie, Fiziologie, Microbiologie, Imagistică, Fiziopatologie, Morfopatologie, Imunologie Competențe: abilități digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Consolidarea cunoștințelor și formarea competențelor necesare pentru a stabili diagnosticul, tratamentul și profilaxia patologiei pulmonare precum și reintegrarea socială acestor pacienți.
Tematica prezentată	Abordarea pacientului cu boli respiratorii, Sindroame radiologice pulmonare, Bronșita acută și cronică. Bronșiectaziile, BPOC, Apneea obstructivă în somn, Astmul bronșic, Pneumoniile, Supurațiile pulmonare. Cancerul pulmonar, Pneumopatiile interstițiale difuze, Pleureziile, Hipertensiunea pulmonară. Cordul pulmonar cronic, Insuficiența respiratorie
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să evidențieze subiectele din temă care necesită reflecție▪ Să formuleze generalizările și concluziile referitoare la importanța subiectului abordat

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să studieze materialele on-line de pe site-urile cu baze de date și literatură de specialitate▪ Să fie capabil să efectueze examenul clinic al pacientului,▪ Să identifice sindromul clinic nemijlocit la pacient, în examenul de laborator și instrumental,▪ Să cunoască algoritmul de diagnostic, diagnostic diferențial și de tratament individual▪ Să formuleze corect și argumentat diagnosticul, planul de investigații și de tratament al pacientului concret
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice sindroamele clinice în baza semnelor și simptomelor prezente la pacient;▪ să determine planul de investigații necesar pentru confirmarea diagnosticului suspectat și pentru aprecierea severității bolii▪ să știe să interpreteze rezultatele investigațiilor de laborator▪ să identifice opacitățile și să le încadreze în sindroame radiologice pulmonare▪ să știe să interpreteze imaginile de la CT pulmonară▪ să știe să interpreteze rezultatele testelor funcționale respiratorii▪ să cunoască tehnica de efectuare a toracocentezei▪ să cunoască tehnica de efectuare a unui test de mers 6 minute▪ să știe să interpreteze un buletin de gazometrie arterială▪ să facă un diagnostic prompt al stărilor de urgență
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Pneumoftiziologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Iavorschi Constantin
Locația	IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftizio pneumologie, str. Grenoble 147
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, morfopatologia, farmacologia, psihologia, etica, epidemiologia, medicina internă, imagistica medicală, pediatria, ginecologia, oncologia, chirurgia.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare, toleranța și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională în domeniul Pneumoftiziologiei ține cont de activitatea profesională a medicilor în viitor și presupune însușirea cunoștințelor de bază privind tuberculoza aparatului respirator și formarea deprinderilor practice necesare pentru a realiza diagnosticul și tratamentul a pacienților cu tuberculoza aparatului respirator.</p> <p>Pneumoftiziologia este o disciplină clinică în cadrul Medicinii Interne, studiarea căreia la etapa universitară va permite viitorului medic însușirea principiilor de bază în managementul bolnavilor tuberculoza aparatului respirator. Tuberculoza aparatului respirator are tangențe strânse interdisciplinare în contextul curriculei medicale universitare. Astfel, cunoașterea Pneumoftiziologiei contribuie la formarea concepției medicale holistice și abilităților aplicative complexe.</p>
Tematica prezentată	Istoricul tuberculozei, epidemiologia, etiologia și patogenia tuberculozei. Depistarea și diagnosticul tuberculozei. Tratamentul tuberculozei. Primoinfecția tuberculoasă latentă. Particularitățile tuberculozei primare. Complexul tuberculos primar. Tuberculoza ganglionilor limfatici intratoracici. Complicațiile tuberculozei primare. Tuberculoza pulmonară secundară (diseminată, nodulară, infiltrativă, fibro-

	cavitară). Particularitățile clinice, diagnosticul diferențial. Profilaxia tuberculozei. Controlul infecției TB. Organizarea controlului tuberculozei în RM.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Deprinderea unor abilități teoretice și practice specifice Pneumoftiziologiei▪ Examinarea și prezentarea anchetei epidemiologice a unui pacient cu tuberculoza aparatului respirator▪ Aprecierea gradului focarului TB și volumului măsurilor antiepidemice în focar▪ Managementul cazurilor cu tuberculoză aparatului respirator conform prevederilor actuale▪ Cunoașterea bazelor teoretice a tuberculozei aparatului respirator la nivel contemporan▪ Înțelegerea importanței studierii tuberculozei aparatului respirator, în special în condițiile epidemiologice actuale▪ Identificarea particularităților tuberculozei primare la copii, adolescenți și adulți▪ Cunoașterea etiopatogeniei, tabloului clinic, metodelor de diagnostic, diagnosticului diferențial, principiilor de tratament și profilaxie a diferitor forme de tuberculoza aparatului respirator▪ Identificarea riscului de a contracta tuberculoza
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să realizeze practic toate etapele obligatorii formulării diagnosticului: anamneza, examenul fizic, interpretarea datelor clinice (formularea diagnosticului clinic), indicarea și interpretarea explorărilor, formularea diagnosticului▪ să însușească metoda aplicării IDR Mantoux 2UT și interpretarea rezultatelor▪ să interpreteze radiografiile cutiei toracice cu diferite forme de tuberculoză extrarrespiratorie▪ să efectueze diagnosticul diferențial a tuberculozei cu alte patologii a aparatului respirator▪ să aplice tratamentul antituberculos în funcție de cazul de tuberculoză și tipul de rezistență▪ să ia decizii optime în acordarea ajutorului de urgență în situațiile critice▪ să aplice metodele de profilaxie a tuberculozei în practică▪ să formuleze principiile de etică și deontologie în asistența medicală a pacienților cu tuberculoză▪ să soluționeze problemele de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Oftalmologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Bendelic Eugeniu
Locația	IMSP Spitalul Clinic Republican "Timofei Moșneaga", str. Nicolae Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, fizică) și cunoștințe temeinice obținute în cadrul disciplinelor fundamentale cum ar fi: anatomia, fiziologia, biochimia și altele.</p> <p>Competențe: Cunoașterea temeinică a particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a analizatorului vizual în diverse stări fiziologice și patologice; Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice în domeniul oftalmologiei; Elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea</p>

	<p>procedeele terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență oftalmologică; Utilizarea tehnicilor medicale, investigațiilor instrumentale și de laborator, a tehnologiilor digitale pentru rezolvarea sarcinilor specifice conduitei terapeutice a pacientului oftalmologic; Planificarea, coordonarea și efectuarea activităților de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății la nivel individual și comunitar. Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabellelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică).</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este: însușirea cunoștințelor de bază privind noțiunile de semiologie și propedeutică oftalmologică; dezvoltarea capacităților profesionale pentru acordarea asistenței medicale oftalmologice de urgență; cunoașterea protocoalelor de depistare a maladiilor oculare cecitante evitabile (ex.: glaucom, cataracta, ambliopie); orientarea instruirii spre medicina de familie cu capacitatea de depistare a celor mai frecvente patologii oculare (conjunctivită, glaucom, cataracta, traumatismul ocular, etc.).</p>
Tematica prezentată	<p>Particularitățile anatomo-clinice ale analizatorului vizual. Funcțiile analizatorului vizual, dereglările posibile și metodele de examinare. Refracția clinică și acomodarea globului ocular. Vederea binoculară și dereglările ei. Afecțiunile pleoapelor, conjunctivei și căilor lacrimale. Afecțiunile corneei și sclerotice. Afecțiunile congenitale și dobândite ale cristalinului. Afecțiunile uveei, retinei și a nervului optic. Glaucomul. Traumatismul ocular.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să aprecieze importanța oftalmologiei în contextul Medicinii și integrării cu disciplinele medicale conexe;▪ Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare;▪ Să aprecieze evoluția proceselor fiziologice și etiologia proceselor patologice ale analizatorului vizual;▪ Să supravegheze procesele patologice și să utilizeze metodele de investigație, tratament și profilaxie ale maladiilor analizatorului vizual;▪ Să aprecieze rezultatele metodelor de diagnostic în cadrul maladiilor oftalmologice;▪ Să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul Oftalmologiei;▪ Să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor clinice;▪ Să fie apt de a asimila noile realizări în disciplinele clinice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Examinarea ochiului și anexelor sale la lumina zilei (examinarea conjunctivei bulbare și palpebrale).▪ Examinarea acuității vizuale.▪ Examinarea câmpului vizual.▪ Examinarea vederii cromatice.▪ Examinarea vederii binoculare și motilității oculare.▪ Examinarea simțului luminos.▪ Examinarea funcției glandei lacrimale și permeabilității căilor lacrimale.▪ Examenul reflexelor pupilare.▪ Aprecierea tensiunii intraoculare.▪ Examinarea mediilor transparente ale globului ocular în lumina trecătoare.▪ Determinarea refracției oculare.▪ Principiile de corecție a miopiei, hipermetropiei și presbiopiei.▪ Particularitățile înlăturării corpiilor conjunctivali și corneeni.▪ Determinarea unghiului deviației globului ocular.▪ Ajutorul premedical în combustii și plăgi penetrante ale globului ocular.▪ Oftalmoscopia (examinarea fundului de ochi).▪ Localizarea corpiilor străini intraoculari.▪ Principiul de instilare a colirelor oftalmice și aplicării unguentelor.
Forma de	Examen

evaluare

Denumirea disciplinei	Neurologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Mihail Gavriiliuc, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar
Locația	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie "Diomid Gherman", str. Vl. Korolenko 2, Chișinău Institutul de Medicină Urgentă, str. Toma Ciorbă 1, Chișinău
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: Cunoștințe în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziopatologia, farmacologia, psihologia, etica, medicina internă, oncologia, chirurgie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Obiectivul de bază al cursului ține de studierea schimbărilor fiziologice și patologice ale sistemului nervos în funcție de legătura dintre substratul neuronal și factorul cauzal, examinarea multilaterală a raporturilor relevante dintre structura și organizarea internă a sistemului nervos și legității sindromologiei și diagnosticului topic. Studierea disciplinei va asigura: <ul style="list-style-type: none">▪ însușirea dexterităților practice de examinare a bolnavului neurologic cu scopul recunoașterii semnelor patologice, cu evaluarea lor semiotică în vederea localizării și identificării caracterului procesului patologic;▪ evaluarea adecvată a informației obținute în cadrul investigațiilor suplimentare: electrofiziologice, radiologice, biochimice, imunologice ș.a.;▪ stabilirea diagnosticului clinic al maladiilor neurologice frecvent întâlnite în practica medicală, ceea ce oferă posibilitatea instituirii unui tratament adecvat și aplicării măsurilor profilactice eficiente;▪ cunoașterea diverselor modificări la nivelul sistemului nervos în cadrul multor maladii somatice, diagnosticarea lor precoce, tratamentul, profilaxia și prognosticul.
Tematica prezentată	Principiile de bază în examinarea pacientului neurologic. Managementul durerii acute și cronice. Managementul factorilor de risc vasculare pentru profilaxia primară și secundară a accidentelor vasculare cerebrale. Managementul echipei multidisciplinare în asistența accidentelor vasculare cerebrale. Principii de abordare a neuroinfecțiilor, a maladiilor demielinizante și degenerative ale sistemului nervos central și periferic. Abordarea pacientului cu epilepsie, maladii neuro-musculare: miastenia gravis, sindromul Guillain-Barre.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască particularitățile anatomofiziologice ale sensibilității▪ să cunoască manifestările clinice de afectare a sensibilității superficiale și profunde▪ să aplice metode de diagnostic (clinic, status neurologic obiectiv, paraclinic) a maladiilor asociate afectării sensibilității;▪ să cunoască particularitățile anatomofiziologice ale neuronului motor central și periferic▪ să aplice în practică cunoștințele teoretice despre anatomia și fiziologia sistemului piramidal▪ să cunoască noțiunea de unitate motorie și noțiunea de paralizie și paralizie▪ să definească sindroamele clinice de afectare a neuronului motor central și periferic▪ să diferențieze afectarea neuronului motor central (paralizie centrală) și neuronului motor periferic (paralizie periferică)

- să cunoască tehnica examenului motilității voluntare
- să definească particularitățile anatomofiziologice ale sistemului extrapiramidal
- să definească sindroamele hipertonic-hipokinetice și hiperkinetice-hipotonice
- să cunoască semiologia mișcărilor involuntare: tremorul (parkinsonian, de atitudine, de acțiune), coreea, atetoza, distonia, diskineziile iatrogene, ticurile, hemispasmul facial, miocloniile, hemibalismul
- să cunoască patogenia, manifestările clinice, tratamentul bolii Parkinson
- să cunoască etiologia, manifestările clinice, tratamentul coreei Sidenham, a ticurilor, coreei Huntington
- să definească principiile anatomice și fiziologice de constituire a cerebelului
- să cunoască semiologia afectării cerebelului: ataxia, dismetria, asinergia, adiadohokinezia, tremorul intenționat, tulburările de limbaj și scris
- să cunoască algoritmul de diagnosticare a simptomelor și semnelor de afectare a nervilor cranieni
- să aplice în practica clinică cunoștințele acumulate de studenți la obiectele preclinice despre anatomia și fiziologia nervilor cranieni
- să cunoască tehnica examenului clinic al funcției nervilor cranieni
- să cunoască definiția și clasificarea topografică a sindroamelor alterne
- să aprecieze corect și să cunoască managementul tulburărilor bulbare și pseudobulbare
- să cunoască noțiuni generale ale vertijului
- să cunoască manifestările clinice și principiile de tratament ale vertijului paroxistic pozițional benign; nevritei / neuropatiei faciale; nevralgiei trigeminale
- să cunoască particularităților anatomofiziologice ale sistemului nervos vegetativ
- să cunoască clasificarea tulburărilor vegetative
- să cunoască manifestările clinice de afectare a sistemului nervos vegetativ în maladiile neurologice
- să aprecieze rolul sistemului nervos vegetativ în patogenia maladiilor psihosomatice
- să definească noțiunea de sincopă, etiologia și diagnosticul diferențial
- să cunoască manifestările atacului de panică și tratamentul acestuia
- să cunoască noțiunea de cefalee: clasificarea, criteriile de diagnostic al cefaleelor primare, principiile de tratament
- să cunoască analizatorii corticali și să aprecieze semnele de afectare a analizatorilor corticali
- să cunoască funcțiile superioare ale cortexului cerebral (limbajul, praxia, gnozia, scrisul, calculul etc) și semnele lor de afectare
- să definească noțiunea de afazie
- să definească noțiunea de agnozie
- să definească noțiunea de apraxie
- să definească noțiunea de amnezie
- să definească starea de conștiență normală și modificată
- să cunoască substratul anatomic al conștienței
- să cunoască mecanismele etiopatogenetice ale stării de comă
- să demonstreze abilități de examinare a pacientului fără conștiență
- să aplice informațiile obținute pentru diferențierea diferitelor stări de dereglare a conștienței
- să interpreteze rezultatele investigațiilor imagistice și de laborator în diagnosticul stărilor comatoase
- să înțeleagă utilitatea scalei Glasgow în aprecierea stării de conștiență
- să definească accidentul vascular cerebral ischemic și tipurile acestuia
- să definească factorii de risc nemodificabili și modificabili și semnificația acestora pentru instalarea accidentului vascular cerebral ischemic

- să cunoască cauzele accidentului vascular cerebral ischemic
- să cunoască vascularizarea creierului și mecanismele de autoreglare
- să cunoască manifestările clinice ale accidentului vascular cerebral ischemic
- să interpreteze modificările imagistice ale accidentului vascular cerebral ischemic pe imaginile prin tomografie computerizată și rezonanță magnetică nucleară
- să definească noțiunea de „fereastră terapeutică” și semnificația acesteia în managementul pacientului cu ictus acut
- să înțeleagă utilitatea scorului NIHSS în aprecierea gravității accidentului vascular cerebral
- să cunoască cum se realizează tromboliza medicamentoasă și mecanica, indicațiile și contraindicațiile procedurilor
- să ia decizie optimă în perioada supraacută a ictusului și să cunoască managementul la etapa pre- și intraspitalicească
- să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul în vederea explicării cauzei ictusului, factorilor de risc și modalitățile de influență asupra lor
- să relateze despre principiile de recuperare neurologică a pacientului cu ictus cerebral
- să prescrie medicamente pentru profilaxia primară și secundară a maladiilor cerebrovasculare
- să cunoască manifestări clinice, investigațiile complementare și tratamentul trombozelor venoase intracraniene
- să definească accidentul vascular cerebral hemoragic și tipurile acestuia
- să cunoască cauzele și patogenia ictusului hemoragic
- să cunoască manifestările clinice ale hemoragiei subarahnoidiene
- să interpreteze modificările imagistice ale accidentului vascular cerebral hemoragic pe imaginile prin tomografie computerizată și rezonanță magnetică nucleară
- să înțeleagă utilitatea scalei Hunt-Hess în aprecierea severității hemoragiei subarahnoidiene
- să definească meningita și encefalita
- să cunoască principiile clasificării meningitelor și encefalitelor
- să cunoască agenții cauzali ai meningitelor bacteriene și aseptice
- să relateze etiologia encefalitelor
- să înțeleagă patogenia meningitelor și encefalitelor
- să cunoască triada meningitică
- să cunoască manifestările clinice ale meningitei și encefalitei
- să demonstreze abilități în aprecierea și interpretarea corectă a semnelor meningiene
- să cunoască particularitățile clinice evolutive ale meningitelor în funcție de agentul cauzal
- să identifice diagnosticul topografic al leziunilor cerebrale la pacientul cu encefalită
- să cunoască manifestările de afectare a sistemului nervos în cadrul infecției cu coronavirus (COVID-19)
- să cunoască tehnica executării puncției lombare, indicațiile și contraindicațiile pentru procedură
- să definească mielita și mielopatia
- să cunoască clasificarea mielitelor
- să cunoască factorii etiologici ai mielitelor și mielopatiilor
- să înțeleagă mecanismele patogenezei mielitei în funcție de cauză
- să cunoască manifestările clinice ale mielitei și mielopatiei
- să identifice diagnosticul topic al leziunii medulare la pacient cu mielită și mielopatie
- să cunoască metodele paraclinice utile în diagnosticul mielitei / mielopatiei și să

argumenteze utilitatea lor

- să definească scleroza multiplă
- să explice patogenia în scleroza multiplă
- să cunoască criteriile de diagnostic conform McDonald 2017
- să descrie modificările imagistice caracteristice în scleroza multiplă
- să cunoască tratamentul simptomatic în acutizări ale sclerozei multiple
- să cunoască posibilitățile de tratament imunomodulator în scleroza multiplă
- să definească miastenia gravis
- să explice patogenia în miastenia gravis cu anticorpi anti-AChR și anti-musk
- să descrie tabloul clinic în miastenia gravis
- să interpreteze testele electrofiziologice în miastenia gravis (EMG decrement)
- să definească criza miastenică și criza colinergică
- să cunoască principiile de tratament în miastenia gravis
- să definească sindromul paraneoplazic
- să explice mecanismele fiziopatogenetice ale sindromului paraneoplazic
- să cunoască formele de afectare ale sistemului nervos central și periferic în sindroamele paraneoplazice
- să cunoască principiile de diagnostic serologic și imagistic în sindroamele paraneoplazice
- să definească crizele convulsive
- să definească epilepsia
- să cunoască clasificarea crizelor convulsive
- să înțeleagă mecanismele epileptogenezei
- să cunoască manifestările clinice ale epilepsiei
- să manifeste capacitatea de a efectua diagnosticul diferențial al stărilor de pierdere a conștienței
- să explice modificările electrofiziologice ale crizelor convulsive generalizate și focale
- să definească starea de rău epileptic
- să cunoască algoritmul de tratament al stării de rău epileptic
- să cunoască principiile și algoritmul de tratament al epilepsiei
- să definească epilepsia de lob temporal
- să cunoască manifestările clinice în epilepsia de lob temporal
- să prescrie tratament în epilepsia de lob temporal
- să definească encefalita autoimună
- să cunoască particularitățile anatomice și fiziologice de organizare a SNP
- să cunoască clasificarea afecțiunilor sistemului nervos periferic (SNP)
- să definească formele clinice ale plexopatiei brahiale
- să cunoască etiologia plexopatiei brahiale
- să cunoască etiologia și manifestările clinice ale radiculopatiei discogene
- să definească polineuropatiile, clasificarea acestora
- să cunoască etiologia, mecanismele patofiziologice de afectare a nervilor periferici
- să cunoască particularitățile manifestărilor clinice ale neuropatiilor în diabetul zaharat, intoxicații cu alcool și substanțe fosfororganice
- să aprecieze utilitatea examenului lichidului cefalorahidian în diagnosticul polineuropatiei demielinizante inflamatorii acute (sindromului Guillain-Barre)
- să cunoască clasificarea maladiilor ereditare ale sistemului nervos
- să definească tipurile de transmitere în diverse maladii ereditare ale sistemului nervos
- să cunoască formele clinice ale miopatiilor, amiotrofiilor neurale, miotoniilor
- să cunoască formele clinice ale bolii Wilson
- să demonstreze abilități practice pentru aprecierea semnelor de pareză periferică și centrală, semnelor de afectare a ganglionilor bazali, manevrelor clinice de identificare a maladii musculare (miopatiei, miotoniei)

	<ul style="list-style-type: none">▪ să efectueze diagnosticul diferential al distrofiilor musculare progresive, amiotrofiilor neurale (neuropatiilor senzo-motorii), miotoniei▪ să efectueze diagnosticul diferential al tulburărilor extrapiramidale în cadrul bolii Wilson cu alte maladii extrapiramidale ereditare și dobândite▪ să definească investigațiile utilizate în neurologie pentru diagnosticul maladiilor cu transmitere ereditară (teste de laborator, teste genetice, examen electrofiziologic)
Manopere practice achiziționate	<p>Să poată examina: Nivelul de vigilență; Funcția limbajului (fluență, înțelegere, repetare și denumire); Memoria (pe termen scurt și pe termen lung); Calculul; Evaluarea stării cognitive prin utilizarea scalei MMSE (Mini Mental State Examinatio), testului MoCA (Montreal Cognitive Assessment).</p> <p>Examinarea funcției nervilor cranieni: Examinarea funcției olfactive; Examinarea funcției vizuale (acuitatea vizuală, câmpul vizual); Examinarea funcției oculomotorii (poziția globilor oculari, prezenta strabismului convergent/divergent, ptoza uni-, bilaterală, anizocoria, motilitatea globilor oculari, reacția fotopupilară); Examinarea sensibilității tactile și durii a feței; Examinarea forței mușchilor faciali (mușchii expresiei faciale); Examinarea funcției vestibulo-cochleare (vertij, hipoacuzie, nistagm, poziția Romberg); Examinarea deglutiției, articulării vorbirii, fonației, mișcării palatine și a limbii, reflexului faringian, velopalatin; Examinarea mișcării gâtului (rotația capului, ridicarea umărului).</p> <p>Examinarea funcției motorii: Examinarea poziției și mersului (mersul obișnuit, pe vârful degetelor și pe călcâie, mersul în tandem); Examinarea funcției de coordonare (mișcări fine ale degetelor, diadocochinezia, proba indice-nas și călcâi-genunchi, nistagmul); Evidențierea mișcărilor involuntare; Examinarea forței musculare (proba Barre superioară și inferioară, abducția umărului, flexia / extensia cotului, flexia / extensia mâinii, flexia / extensia / abducția degetelor, flexia / extensia coapsei, flexia / extensia genunchiului, extensia / flexia plantară); Examinarea tonusului muscular.</p> <p>Examinarea reflexelor: Reflexele osteotendinoase (biceps, triceps, carporadial, rotulian, achilian); Reflexe patologice (semnul Hoffman, Babinski); Reflexele automatismului oral: Marinescu-Radovici, de trompă.</p> <p>Examinarea sensibilității: Examinarea sensibilității tactile și durii; Examinarea propriocepției și simțului de vibrațiune.</p> <p>Examinarea semnelor meningiene: redoarea mușchilor occipitali ; semnul Kernig; semnul Brudzinskii: superior, mediu, inferior.</p> <p>Examinarea semnelor de elongație: Neri; Lasegue; Mazkiewich; Patric, Bonnet.</p> <p>Examenul pacientului în comă: pupile; poziția globilor oculari; reflexul cornean; simetria feței; reacția la stimuli durii; reflexe osteotendinoase; semne patologice; tonus muscular; semne meningiene; scorul Glasgow.</p>
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Neurochirurgie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Vasile Galearschi d.ș.m., conferențiar universitar
Locația	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie "Diomid Gherman", str. Korolenko 2, Chișinău.
Condiționări	Program: Neurochirurgia este o disciplină medicală clinică, studiarea căreia la

și exigențe prealabile de:	<p>etapa universitară va permite crearea abilităților necesare pentru a putea susține un diagnostic corect pe baza anamnezei, examenului clinic și paraclinic, însușirea noțiunilor și deprinderilor necesare pentru a evidenția cazurile neurochirurgicale de urgență și maladiile neurochirurgicale frecvente, precum și alegerea unui management curativ adecvat.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Competențe: Studentul anului IV necesită următoarele:▪ cunoașterea limbii de predare;▪ competente preclinice;▪ competente clinice;▪ competente digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabellelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);▪ abilitatea de comunicare și lucru în echipă;▪ abilitatea de comunicare cu pacienții;▪ calități – inteligentă, înțelepciune, tolerantă, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ însușirea dexterităților practice de examinare a pacientului neurochirurgical cu scopul a recunoaște, a localiza și identifica natura procesului patologic.▪ evaluarea corectă a informației obținute în cadrul investigațiilor suplimentare: electrofiziologice, radiologice, CT, RMN.▪ stabilirea diagnosticului clinic al afecțiunilor neurochirurgicale frecvent întâlnite în practica medicală, ceea ce oferă posibilitatea instituirii unui tratament adecvat.
Tematica prezentată	<p>Cunoașterea neurochirurgiei este extrem de importantă pentru medicii generaliști, viitorii medici de familie și specialiștii în diferite domenii ale medicinei. Acest lucru este determinat prin necesitatea cunoașterii rolului sistemului nervos în normă și patologie cu abordarea, în special, a bolilor de o importanță medico-socială deosebită, așa cum sunt accidente vasculare cerebrale (ischemice și hemoragice), traumatismul cranio-cerebral și vertebromedular, afecțiunile sistemului nervos periferic (radiculopatiile compresive) și altele, care se întâlnesc frecvent în practica medicală.</p> <p>Cursul și lecțiile practice pe neurochirurgie sunt menite să permită studentului să acumuleze un anumit volum teoretic și practic de cunoștințe la disciplina dată. Spre sfârșitul ciclului de neurochirurgie studentul trebuie să însușească metoda de orientare în diagnosticul maladiilor neurochirurgicale, sinestătător să poată acorda asistență medicală bolnavilor cu traumatisme cranio-cerebrale și vertebro-medulare, să fie cunoscut cu principiile generale ale intervențiilor neurochirurgicale.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască definițiile și clasificările patologiilor sistemului nervos.▪ Să înțeleagă etiopatologia maladiilor sistemului nervos.▪ Să posede abilitatea examenului neurologic al pacientului cu afecțiune a sistemului nervos în baza procedurilor clinice însușite (anamnestic, examen fizic obiectiv, stabilirea diagnosticului topografic).▪ Să definească indicațiile și contraindicațiile diverselor metode suplimentare de diagnostic utilizate în neurochirurgie.▪ Să manifeste abilitatea de a elabora un plan de diagnostic suplimentar (de laborator, electrofiziologic și imagistic) al pacientului cu maladie neurochirurgicală și capacitatea de a argumenta diagnosticul în baza rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Să cunoască principiile de tratament al diferitor maladii neurochirurgicale conform exigențelor contemporane, cu prioritizarea diferitor clase de medicamente în funcție de diagnosticul stabilit.▪ Să cunoască principiile de profilaxie a maladiilor sistemului nervos și să efectueze activități de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății la nivel individual și comunitar.▪ Să cunoască principiile de bază a reabilitării pacienților cu maladii ale sistemului

	<p>nervos.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să conștientizeze importanța studierii neurochirurgiei în procesul de formare a viitorului medic capabil să definească afectarea atât primară a sistemului nervos, cât și în cadrul altor maladii somatice.▪ Să posede capacitatea de analiză și sinteză a rezultatelor activității clinice în proiecte de cercetare științifică.▪ Să posede abilitatea de lucru în echipă în baza spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să definească bazele teoretice ale fiziologiei și patologiei neurochirurgicale contemporane▪ să identifice particularitățile anatomofiziologice determinate de vârstă ale organismului uman▪ să însușească dexteritățile practice de examinare a bolnavului neurochirurgical cu scopul recunoașterii semnelor patologice cu evaluarea lor semiotică în vederea localizării și identificării caracterului procesului patologic.▪ să cunoască semiologia la diferite forme clinice▪ să demonstreze fazele clinice în dependență de gradul de herniere a discului▪ să aplice pentru evaluarea adecvată a informației obținute în cadrul investigațiilor suplimentare: electrofiziologice, radiologice, CT, RMN▪ să demonstreze argumentarea în aprecierea diagnosticului clinic▪ să însușească etiologia, patogeniza malformațiilor congenitale ale SNC și cranio-vertebrale▪ să definească noțiunea hidrocefaliei▪ să cunoască clasificarea hidrocefaliei după debut, sediu obstacolului și acumulării▪ să cunoască stabilirea diagnosticului clinic al maladiilor neurochirurgicale frecvent întâlnite în practica medicală▪ să interpreteze manifestările clinice diferitor forme hidrocefaliei▪ să cunoască principiile de bază a tratamentului conservator și chirurgical ceea ce oferă posibilitatea instituirii unui tratament adecvat.▪ să definească noțiunea de proces expansiv.▪ Să cunoască etiopatogenia tumorilor sistemului nervos▪ să cunoască clasificarea tumorilor sistemului nervos▪ să demonstreze importanța anamneșticului în stabilirea diagnosticului corect▪ să cunoască manifestările clinice a tumorilor dependent de localizarea acestora▪ să cunoască sindromul de hipertensiune intracraniană▪ să evalueze rezultatele investigațiilor suplimentare de diagnostic▪ să aplice metodele de investigații paraclinice în stabilirea diagnosticului de tumoare cerebrală și spinală▪ să cunoască metodele de tratament a tumorilor sistemului nervos▪ să cunoască principalele aborduri pentru ablația tumorilor cerebrale și spinale▪ să definească noțiunea de TCC.▪ să cunoască teoriile patogeniei și biomecanismele TCC▪ să cunoască clasificarea TCC (tipuri, gravitate, caracter)▪ să cunoască clasificarea fracturilor oaselor craniene (calota, baza - închis, deschis, penetrant)▪ să cunoască forme clinice și manifestările TCC▪ clasificarea dereglărilor de conștiință în TCC, CGS▪ să evalueze rezultatele investigațiilor suplimentare de diagnostic▪ să aplice clasificarea și metodele de investigații paraclinice în formarea diagnosticului de TCC▪ să cunoască metodele de tratament TCC în dependent de forma clinică▪ să cunoască principalele metode de tratament chirurgical▪ să definească noțiunea de SCE (supurațiile chirurgicale endocraniene)▪ să cunoască clasificarea abceselor și stadiile de formare

	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască vascularizarea creierului și mecanismele de autoreglare▪ să definească accidentul vascular cerebral și tipurile acestuia▪ să cunoască forme clinice al accidentului vascular cerebral hemoragic (noțiunea primar "spontan", secundar)▪ să cunoască manifestările clinice (sindroame) ale accidentului vascular cerebral hemoragic în dependent de forma clinică▪ să cunoască forme clinice ale anevrismelor, malformațiilor arterio-venoase, diferența, cauza▪ să cunoască cauze și manifestări clinice al fistulei carotido-cavernose▪ să aplice metode de examinare și tratament▪ să cunoască diferența în tactica de tratament hematomului intracerebral spontan cu cel traumatic▪ să cunoască cauze și manifestările clinice a infarctului cerebral"▪ să cunoască diagnostic diferențial între accident hemoragic și cel ischemic▪ să interpreteze modificările imagistice prin tomografie computerizata și rezonanță magnetică nucleară▪ să demonstreze importanța metodei prin Ultrasonografie Doppler pentru indicațiile preoperatorie ca profilaxia și recuperarea pacienților cu infarct cerebral▪ să definească noțiunea și clasificarea TVM (tipuri, caracter, noțiune de stabilitate)▪ să cunoască biomecanizmele TVM▪ să cunoască clasificarea leziunilor coloanei vertebrale▪ sa demonstreze importanța tipurilor de vascularizare în formarea procesului patologic▪ să cunoască forme clinice și manifestările după gravitate și nivel (para-, tetra-, hemi-, monopareze centrale și periferice)▪ să cunoască metodele de investigații paraclinice (Rx, mielografia, CT, CT-mielo, RMN, EMG)▪ să aplice clasificarea și metodele de investigații paraclinice în formarea diagnosticului TVM▪ să cunoască indicațiile și principiile metodelor de tratament chirurgical▪ să cunoască clasificarea și sindroamele generale a leziunilor totale sau parțiale al trunchiurilor nervale▪ să cunoască clasificarea sindroamelor de tunel după localizare▪ să interpreteze rezultatele investigațiilor paraclinice▪ aprecierea rezultatelor metodelor de tratament aplicate
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Urologie. Andrologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Adrian Tănase
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, str. Nicolae Testemițanu 29 IMSP SCM „Sfânta Treime”, str. Alecu Russo 11
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia, anatomia topografică, embriologia, fiziopatologia, farmacologia, etica, nefrologia, oncologia, chirurgia. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor)

	pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	<p>Scopul principal al disciplinei de urologie și andrologie este însușirea cunoștințelor temeinice de către studenți în domeniul urologiei, nefrologiei chirurgicale și andrologiei.</p> <p>Scopul didactic principal al profesorilor catedrei de urologie este de contribui la însușearea aprofundată a specialității de urologie. De a le inspira studenților dragostea și dorința de a studia acest obiect și de a folosi cunoștințele căpătate în activitatea cotidiană de medic, precum și de a și alege pe viitor această frumoasă și grea specialitate chirurgicală. O altă misiune a predării disciplinei este însușirea cunoștințelor temeinice în domeniul andrologiei - depistarea, observarea și tratarea persoanelor cu patologii a aparatului genital masculin și cu stările fiziologice și patologice ale organismului masculin care pot surveni în decursul activității sexuale umane.</p> <p>Acest scop va fi atins prin: a) explicarea morbidității urologice și andrologice b) a particularităților examenului urologic și însemnătatea lui pentru diagnosticul precoce al maladiilor urologice și andrologice; c) însușirea de către studenți a metodelor de examinare din sfera urologică; d) aducerea la cunoștința studenților a noilor aspecte despre etiologia, mecanismul de dezvoltare a bolilor urologice, precum și profilaxia lor; e) formarea la studenți a unui complex de deprinderi practice, însușirea metodelor de examinare a aparatului urinar și genital masculin; f) folosirea largă a rețelei tehnico-materiale din sfera urologiei, cabinetele din secția de urologie, hemodializă și transplant renal; g) participarea studenților la procesul de tratament al bolnavilor, participarea studenților în activitatea cercului științific.</p>
Tematică prezentată	<ul style="list-style-type: none">▪ Urosemiotica. Examinarea bolnavului urologic. Metodele de investigație în urologie. Investigații urodinamice.▪ Patologiile prostatei. Hiperplazia prostatică benignă (HBP). Cancerul de prostată (CrP). Diagnosticul diferențiat. Principiile de tratament.▪ Diagnosticul diferențiat al formațiunilor de volum a aparatului urinar și genital masculin.▪ Litiaza urinară.▪ Insuficiența renală acută (Injuria acută a rinichiului). Insuficiența renală cronică (Boala cronică de rinichi - BCR).▪ Infecțiile urologice. Infecțiile nespecifice ale tractului uro-genital. Infecțiile specifice ale tractului uro-genital.▪ Traumatismul organelor urogenitale.▪ Noțiuni de andrologie. Patologiile neclasificate ale organelor genitale masculine: varicocele, hidrocele, boala Peyronie, fimoză. Urgențele andrologice: priapismul, torsiunea testiculară, parafimoză.▪ Dereglări sexuale masculine. Disfuncția erectilă. Ejacularea precoce. Ejacularea tardivă.▪ Infertilitatea masculină.▪ Anomaliile congenitale și dobândite ale sistemului urinar și genital masculin. Malformații congenitale ale rinichiului. Anomaliile vezicii urinare. Anomaliile uretrei și organelor genitale masculine. Hidronefroza congenitală și dobândită. Refluxul vezico-ureteral. Chistul renal. <p>Implicații interdisciplinare în urologie (neurologice, ginecologice, reumatologice, etc.). Vezica urinară neurogenă. Incontinența de urină. Enuresisul. Fistulele vezico-vaginale și vezico-intestinale. Boala Ormond.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască etiologia, patogenia, diagnosticul și tratamentul patologiilor urinare și genitale masculine;▪ să cunoască evoluția modificărilor organice în diferite patologii urologice și afecțiunile organelor genitale, complicațiile lor, cauzele posibile de agravare a patologiilor;▪ să poată efectua și aplica în practică deprinderi practice de investigație a

	<p>patologiilor urologice;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să poată identifica și utiliza metodele de diagnostic în urgența urologică și andrologică;▪ să poată interpreta rezultatele examenului morfopatologic al materialului bioptic, postoperator și necroptic al patologiilor urologice;▪ să fie inițiat în modalitățile de profilaxie și reabilitare a pacienților cu patologii urologice și andrologice.▪ explicarea morbidității urologice, andrologice și nefrologice;▪ lămurirea particularităților examenului urologic și însemnătatea lui pentru diagnosticarea precoce a bolilor urologice, andrologice și nefrologice;▪ identificarea complicațiilor maladiilor urologice, andrologice, nefrologice și evoluția lor asociate cu maladiile concomitente;▪ însușirea de către studenți a metodelor de examinare din sfera urologică;▪ aducerea la cunoștința studenților a noilor aspecte despre etiologia, mecanismul de dezvoltare a bolilor, precum și profilaxia lor.▪ să aprecieze importanța urologiei în contextul medicinei generale și integrării cu disciplinele conexe medicale;▪ să aprecieze evoluția și implicarea proceselor fiziologice în etiologia maladiilor sistemului urinar și genital masculin;▪ să supravegheze procesele patologice și să utilizeze metodele de investigație, tratament și profilaxie a maladiilor sistemului urinar și genital masculin.▪ să aprecieze rezultatele metodelor de diagnostic ale maladiilor urologice,▪ să formuleze principiile de etică și deontologie în asistența medicală a persoanelor cu maladii urologice, andrologice și nefrologice.▪ să definească noțiunea de disfuncție erectilă și să cunoască principalele cauze ale acesteia.▪ să cunoască principiile de tratament a disfuncției erectile.▪ să cunoască rolul predictor al disfuncțiilor sexuale masculine în diagnosticul precoce al maladiilor cardiovasculare și endocrine.▪ să definească noțiunea de cuplu infertil și de infertilitate masculină.▪ să cunoască cauzele infertilității masculine și factorii modificabili ai infertilității masculine.▪ să cunoască clasificarea infertilității masculine.▪ să aplice metodele de diagnostic a infertilității masculine, să interpreteze spermograma, să cunoască modificările biochimice și hormonale care pot surveni în infertilitatea masculină,▪ să cunoască metodele de tratament a infertilității masculine și principalele preparate farmacologice cu influență asupra funcției reproductive masculine.▪ să cunoască principiile de tratament chirurgical al infertilității masculine: TESA, MESA, TESE, MESE și metodele de prevenire a infertilității masculine secundare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ efectuarea colectării anamnezei și aprecierii datelor despre funcțiile aparatului urogenital;▪ formarea la studenți a unui complex de deprinderi practice, însușirea metodelor de examinare a aparatului urinar și genital masculin;▪ folosirea largă a rețelei tehnico-materiale din sfera urologiei, cabinetele din secția de urologie, hemodializă și transplant renal;▪ aplicarea metodelor de examinare pentru aprecierea stărilor precanceroase și de fond ale organelor urogenitale și valoarea lor diagnostică;▪ participarea studenților la procesul de tratament al bolnavilor, participarea studenților în activitatea cercului științific.▪ să formeze abilități de a folosi cunoștințele în realizarea testelor, tabelor și problemelor de situații;▪ să poată implementa cunoștințele acumulate în activitatea cotidiană de medic.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Nefrologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Groppa Liliana
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, mun.Chișinău, str. Nicolae Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Nefrologia reprezintă terenul propice pentru integrarea și implementarea cunoștințelor fundamentale (anatomie, fiziologie umană, microbiologie, fiziopatologie etc.) în practica clinică. În cadrul acestei discipline, de rând cu studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, evoluției, tratamentului și profilaxiei bolilor nefrologice, viitorul specialist însușește deprinderi practice de investigare a bolnavului și de apreciere a rezultatelor obținute.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Nefrologie are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea deprinderilor necesare pentru a realiza diagnosticul, tratamentul, și reinsertia socială a pacienților cu afecțiuni nefrologice.
Tematica prezentată	Întroducere în nefrologie. Nefropatiile glomerulare. Nefropatiile tubulo-interstițiale. Insuficiența renală acută. Boală cronică de rinichii.
Finalități de studiu	<p>Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională. Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective. Pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, pentru stabilirea madiilor reumatice.</p> <p>Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).</p>
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Examinarea unui pacient cu afecțiuni reumatice și nefrologice.▪ Depistarea simptomelor funcționale.▪ Cunoașterea clasificărilor și criteriilor diagnostice ale maladiilor reumatice.▪ Interpretarea rezultatelor examenului paraclinic:<ul style="list-style-type: none">a) Devierile hematologice și în sumarul de urinăb) Analiza urinei după Neciporenco și Zimnițchiic) Schimbările biochimice și imunologiced) Probele funcționale renalee) Renografiaf) Scintigrafia renalăg) Rezultatul biopsiei renaleh) Radiografia aparatului excretori) Tomografia computerizată și RMN-ul rinichilorj) Examenul ultrasonor a bazinului mic▪ Examinarea unui pacient cu patologie nefrologică, depistarea sindroamelor principale, argumentarea diagnosticului în baza examenului clinic și rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Formularea algoritmului de management în boli nefrologice (măsurile diagnostice și terapeutice).▪ Prezentarea în ordinea priorităților a investigațiilor necesare cu precizarea rezultatului așteptat pentru argumentarea diagnosticului la un bolnav cu leziuni nefrologice (tubulopatiile interstițiale, tubulopatiile glomerulare, insuficiență

	<p>renală acută, boala cronică renală, etc).</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Interpretarea devierilor în constantele hematologice și biochimice la un pacient cu leziuni nefrologice (tubulopatiile interstițiale, tubulopatiile glomerulare, insuficiență renală acută, boala cronică renală, etc).▪ Interpretarea rezultatelor examenului serologic.▪ Hemocultura, însămânțarea urinei: indicații, tehnică de recoltare, interpretare.▪ Interpretarea rezultatelor la explorarea imagistică a rinichilor (radiografia, HRCT, RMN) în diverse patologii nefrologice.▪ Examenul ultrasonografic la pacientul cu patologie nefrologică: indicații, interpretarea rezultatelor.▪ Probele funcționale renale: indicații, tehnică, interpretarea rezultatului.▪ Interpretarea rezultatelor biopsiei renale.▪ Redactarea foii de observație a unui pacient cu patologie renală.▪ Prescrierea unor medicamente din grupurile principale.▪ Descrierea principiului și a tehnicii de efectuare a Puls-terapiei cu glucocorticosteroizi.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Imagistica medicală (sistemul cardio-pulmonar și locomotor)
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Malîga Oxana, dr.șt.med., conf.univ.
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, str. Nicolae Testemițanu, 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia și fiziologia omului, materialul cursului Radiologie și radioprotecție semnele clinice și paraclinice a maladiilor studiate în cadrul disciplinelor clinice respective.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Alegerea metodei imagistice optime de investigație în diverse patologii cu scop de diagnostic pozitiv și diferențial, incluzând următoarele compartimente: pulmonologie, cardiologie, pneumoftiziologie, neurologie, nefrologie, urologie, oftalmologie, traumatologie și ortopedie, endocrinologie, reumatologie.
Tematica prezentată	Imagistica în cardiologie. Imagistica în nefrologie. Imagistica în urologie. Imagistica în pulmonologie. Imagistica în ftiziopulmonologie. Imagistica în oftalmologie. Imagistica în neurologie. Imagistica în traumatologie și ortopedie. Imagistica în endocrinologie. Imagistica în reumatologie.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască criteriile clinice pe baza cărora se vor indica procedurile diagnostice,▪ să înțeleagă importanța folosirii metodelor imagistice în urmărirea afecțiunilor cronice și detectarea fazelor acute,▪ să înțeleagă modalități de combinare a metodelor imagistice pentru a ajunge la diagnosticul corect,▪ să înțeleagă valoarea și limitele ale diferitor metode imagistice în raport de acuzele pacientului și patologie suspectată
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să formuleze indicații optime de investigație imagistică a pacienților în mod planic și în situații critice;▪ să aplice elemente de diagnostic diferențial imagistic
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Hematologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularii de curs	Maria Robu, Vasile Musteață
Locația	IMSP Institutul Oncologic, Departamentul Hematologie, str. Nicolae Testemițanu 30
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Histologie, Citologie, Fiziologie, Fiziopatologie, Morfopatologie, Biochimie, Imunologie, Medicină internă, Oncologie, Epidemiologie, Statistică medicală</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabelor electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilitățile de gândire clinică, interpretare, comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, metodelor de laborator și instrumentale de explorare a bolnavului pentru diagnosticarea bolilor sistemului hematopoietic, însușirea principiilor generale de tratament și profilaxie a acestor afecțiuni, inclusiv în relaționare cu contextul epidemiologic actual. Hematologia clinică este unul din compartimentele medicinei interne și prezintă mare importanță în pregătirea medicilor de diferite specializări, deoarece pacienții cu bolile sistemului hematopoietic primar se adresează nu la hematolog dar la medicul de familie, medicul internist, chirurg, stomatolog, etc. Stabilirea corectă a diagnosticului și depistarea precoce a patologiilor hematologice depinde de nivelul cunoștințelor în acest domeniu al medicilor de diverse specializări, ce indică importanța practică majoră a programului de studii la Hematologie.</p> <p>Din misiunea programului rezultă obiectivul clinic al disciplinei: vindecarea, prelungirea vieții cu ameliorarea calității vieții pacienților cu hemopatii maligne, creșterea indicilor supraviețuirii generale și fără recăderi, scăderea mortalității.</p> <p>Includerea Hematologiei ca disciplină obligatorie în curricula academică pentru programele de studii de medicină este o cerință imperativă formulată în cadrul congreselor și întrunirilor linkerilor curriculare ai Asociației Europene de Hematologie (EHA). A fost adoptat Curriculum de hematologie în cadrul programelor de studii de medicină la nivel universitar.</p>
Tematica prezentată	<p>Principiile și obiectivele formatoare de bază în hematologie: Dezvoltarea cunoștințelor despre morfologia și fiziologia sistemului hematopoietic;</p> <p>Dezvoltarea cunoștințelor despre epidemiologia, etiologia și patogenia hemopatiilor benigne (anemiile prin dereglări de formare a eritrocitelor, anemiile prin distrugerea accelerată a eritrocitelor, anemiile posthemoragice, trombocitopeniile, coagulopatiile) și maligne (leucemiile acute, leucemia mieloidă cronică, leucemia limfocitară cronică, triholeucemia, mielofibroza primară, policitemia vera, trombocitemia esențială, leucemia monocitară cronică, mielomul multiplu, macroglobulinemia Waldenstrom, limfomul Hodgkin, limfoamele non-Hodgkin);</p> <p>Dezvoltarea cunoștințelor despre particularitățile clinico-hematologice și morfologice ale patologiilor benigne și maligne ale sistemului hematopoietic;</p> <p>Însușirea deprinderilor practice în stabilirea diagnosticului și acordarea asistenței medicale pacienților cu hemopatii benigne și maligne;</p> <p>Dezvoltarea abilităților de supraveghere și utilizare a metodelor de investigare, tratament și profilaxie în patologiile benigne și maligne ale sistemului hematopoietic;</p> <p>Dezvoltarea capacităților profesionale axate la acordarea asistenței medicale de</p>

	<p>urgentă în hemopatii benigne și maligne; Promovarea principiilor de etică și deontologie în asistența medicală a pacienților cu patologii benigne și maligne ale sistemului hematopoietic; Orientarea instruirii spre medicina de familie, cu evidențierea celor mai frecvente patologii din practica hematologică.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să definească bazele teoretice ale hematologiei în normă și patologie;▪ Să cunoască epidemiologia, etiologia și patogenia patologiilor benigne și maligne ale sistemului hematopoietic;▪ Să indentifice particularitățile de examinare clinică și paraclinică a pacienților cu patologii benigne și maligne ale sistemului hematopoetic, inclusiv în relaționare cu contextul epidemiologic actual;▪ Să efectueze interogarea pacientului hematologic și să interpreteze datele examinării fizice;▪ Să depisteze simptomele și sindroamele clinice ale hemopatiilor benigne și maligne;▪ Să definească criteriile de diagnostic și să identifice entitățile nozologice hematologice;▪ Să utilizeze metodele de diagnostic ale anemiilor;▪ Să stabilească diagnosticul și să acorde asistență medicală pacienților cu diverse forme de anemii;▪ Să interpreteze datele hemoleucogramei și medulogramei în diferite tipuri de hemopatii benigne;▪ Să efectueze diagnosticul diferențial al anemiilor, limfadenopatiilor și splenomegaliilor;▪ Să cunoască principiile de tratament și profilaxie a hemopatiilor benigne, inclusiv în relaționare cu contextul epidemiologic actual;▪ Să interpreteze datele hemoleucogramei și medulogramei în diferite tipuri de hemopatii maligne;▪ Să utilizeze algoritmul de identificare a grupurilor principale de hemopatii maligne;▪ Să cunoască principiile de tratament și profilaxie a hemopatiilor maligne, inclusiv în relaționare cu contextul epidemiologic actual;▪ Să utilizeze algoritmul de identificare a grupurilor principale de hemopatii hemoragipare;▪ Să argumenteze planul de investigații de laborator al pacienților cu hemopatii hemoragipare;▪ Să interpreteze coagulograma în diferite coagulopatii;▪ Să acorde ajutor de urgență în sindromul de liză tumorală, neutropenia febrilă și șocul septic;▪ Să acorde ajutor de urgență în sindromul de compresie medulară (parapareza), mediastinală;▪ Să acorde ajutor de urgență în crizele hemolitice și în hemoragii ca rezultat al dereglării hemostazei primare și secundare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să consemneze și să stabilească relații efective cu pacienții și aparținătorii în viitoarea practică profesională;▪ să planifice și să decidă obiectivele de asistență diagnostică și medicală împreună cu pacientul și aparținătorii;▪ să dezvolte abilitățile de comunicare a diagnosticului nefast și a altor vești neprielnice;▪ să poată analiza corect cadrul legal în domeniul Medicinii, Oncohematologiei și să aplice prevederile actelor normative în practica clinică;▪ să poată alcătui planul de examinare a bolnavilor cu afectarea primară a ganglionilor limfatici periferici, mediastinali, a cavității abdominale și spațiului retroperitoneal;▪ să poată alcătui planul de examinare a bolnavilor cu afectarea splinei pentru

	<p>diagnosticul diferențial al splenomegaliilor cu formațiuni tumorale în hipocondrul stâng;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să efectueze determinarea clinică a tipului sindromului hemoragic;▪ să interpreteze rezultatele examinării tabloului sanguin în diferite patologii benigne și maligne ale sistemului hematopoietic, reacții leucemoide;▪ să determine timpul de sângerare după Duke;▪ să determine timpul de coagulare după Lee-White;▪ să interpreteze datele coagulogramei în patologiiile hemostazei;▪ să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de anemii;▪ să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de leucemii acute și cronice;▪ să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de limfoame maligne;▪ să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de hemopatii hemoragipare;▪ să aplice diverse metode de mobilizare a pacientului;▪ să facă un diagnostic prompt al stărilor de urgență în hemopatiile benigne și maligne;▪ să elaboreze algoritme de tratament ale stărilor de urgență în hemopatiile benigne și maligne;▪ să poată diagnostica starea terminală a hemopatiilor maligne și să gestioneze corect situația;▪ să aplice principiile tratamentului transfuzional cu componente sangvine;▪ să știe să respecte drepturile pacientului și aparținătorilor.
Forma de evaluare	Examen.

Denumirea disciplinei	Cardiologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Livi Grib.dr. hab. șt. med., profesor universitar
Locația	IMSP, SCM „ Sfânta Treime”, str. Alecu Ruso 11/2 IMSP, Institutul de Cardiologie, str. Nicolae Testemițanu 29/1
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Cursul de cardiologie la anul IV prezintă o componentă importantă din domeniul educației clinice și are drept obiectiv major studierea bolilor cardiovasculare (incidenței, etiopatogeniei, tabloului clinic, diagnosticului pozitiv și diferențial, tratamentului, profilaxiei și prognosticului) în baza realizărilor științifice contemporane atât în cardiologie, cât și în alte domenii (biologie, genetică, anatomie, fiziopatologie, biochimie, imunologie, farmacologie, medicina internă și altor științe), utilizând diverse metode de investigare (didactice, clinice, de laborator, instrumentale, funcționale, morfologice, hormonale, biochimice, radio-imunologice, etc.).</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice, programelor de grafică și aplicațiilor pentru prezentări); abilități de comunicare cu pacienții și lucru în echipă; cunoașterea limbii de predare; competențe preclinice și clinice și calități: intelegență, înțelepciune, toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice tipice (și a unor variante atipice) ale bolilor cardiovasculare; aprofundarea cunoștințelor fundamentale (obținute în anii de studii precedenți) și implementarea lor în practica clinică; însușirea și dezvoltarea metodei de</p>

	<p>raționament clinic: aprecierea rezultatelor examenului clinic al bolnavului cu patologie cardiacă, argumentarea diagnosticului prezumtiv, întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice și consultații ale altor medici specialiști, efectuarea diagnosticului diferențial în limitele afecțiunilor studiate, formularea diagnosticului pozitiv (clinic) concret și argumentarea unui tratament adecvat, pronosticul evoluției patologiei stabilite la pacientul în cauză; consolidarea și completarea deprinderilor practice (obținute în cursul de semiologie) în efectuarea examenului clinic al pacienților cât și îmbogățirea și implementarea în practica clinică a cunoștințelor în domeniul deontologiei și eticii medicale.</p>
Tematica prezentată	<p>Principii de bază în explorările cardiovasculare noninvasive și invazive, cardiologie preventivă, factorii de risc cardiovascular, dislipidemii, ateroscleroză.</p> <p>Studierea etiologiei, patogeniei, tabloului clinic, complicațiilor și managementului maladiilor cardiovasculare: hipertensiunii arteriale, urgențelor hipertensive; cardiopatiei ischemice (anginei pectorale stabile și instabile, infarctului miocardic acut STEMI și NSTEMI, valvulopatiilor dobândite; endocarditei infecțioase; miocarditelor; cardiomiopatiilor; patologiei pericardului, aritmiilor și blocurilor cardiace; insuficienței cardiace acute și cronice.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască definițiile și clasificările patologiilor cardiovasculare;▪ Să înțeleagă etiopatogenia maladiilor cardiovasculare;▪ Să poată examina un pacient cu patologie cardiacă, cunoscând și precizând simptomele clinice, semnele fizice și anamnesticul;▪ Să poată elabora un plan de evaluarea a bolnavului cu maladii cardiace și să argumenteze diagnosticul în baza rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Să cunoască medicamentele de I linie în tratamentul bolilor cardiovasculare și să le prescrie corect;▪ Să înțeleagă rolul profilaxiei primare și secundare la pacienții cardiaci, cunoscând și utilizând scorurile și grilele folosite în cardiologie▪ Să cunoască principiile de bază a reabilitării pacienților cu maladii cardiovasculare.▪ Să fie capabil de a evalua locul și rolul cardiologiei în pregătirea studentului medic;▪ Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ Să fie competent să utilizeze cu încredere cunoștințele obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Manopere practice achiziționate	<p>Studentul trebuie să efectueze de sinestătător:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ interviewarea bolnavilor, colectarea anamnesticolui cu▪ aprecierea datelor obținute și demonstrarea empatiei față de pacienți, a respectării principiilor de etică și deontologie medicală;▪ examenul clinic complet al pacienților cu aprecierea în▪ contextul raționamentului clinic a tuturor semnelor și sindroamelor depistate;▪ argumentarea diagnosticului prezumtiv;▪ întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice și consultații ale altor medici-specialiști;▪ aprecierea clinică a rezultatelor investigațiilor de laborator și instrumentale la pacienții examinați; efectuarea și descifrarea electrocardiografe normale și în patologiile cardiovasculare▪ diagnosticul diferențial în limitele afecțiunilor studiate;▪ formularea diagnosticului pozitiv (clinic) concret;▪ argumentarea tratamentului adecvat cu prescrierea unor▪ medicamente din grupurile principale;

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

136 / 234

	<ul style="list-style-type: none">▪ pronosticarea evoluției patologiei stabilite la pacienții în▪ cauză;▪ întocmirea și redactarea foii de observație a pacienților cu▪ afecțiunile studiate.▪ acordarea primului ajutor în: criză hipertensivă, angor pectoral, infarct miocardic acut, edem pulmonar, aritmii și blocuri cardiace.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Boli chirurgicale
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Rojnoveanu Gheorghe
Locația	IMSP IMU, or. Chișinău, str. Toma Ciorbă 1; IMSP SCM „Sf. Arhanghel Mihail” or. Chișinău, str. Arhanghel Mihail 38.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie, fiziopatologia, anatomie topografică și chirurgie operatorie, ATI, ginecologie, urologie, oncologie, chirurgie.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este conceptualizarea asistenței chirurgicale urgente și planice ca și domeniu al medicinei, care are drept scop acordarea asistenței chirurgicale urgente și planice, stabilirea diagnosticului precoce și definitiv pacienților cu boli chirurgicale și traumatisme abdominale și toracice, și mai ales în stările de urgență, prin acțiuni de prevenire a complicațiilor survenite la pacienții nesupuși la timp tratamentului chirurgical, cât și profilaxia complicațiilor postoperatorii.</p> <p>Includerea Bolilor chirurgicale ca disciplină obligatorie în curricula academică pentru programele de studii de medicină este o cerință imperativă în domeniul sănătății, prin care se susține includerea disciplinei bolilor chirurgicale în educația de bază și continuă la nivel universitar în cadrul programelor de studii de medicină.</p>
Tematica prezentată	<p>Principiile de bază în chirurgie:</p> <p>Studierea patologiilor chirurgicale acute cu abilități de stabilire precoce a diagnosticului clinic și efectuarea diagnosticului diferențial cu alte patologii chirurgicale acute și cronice.</p> <p>Ca direcții de studiere a patologiilor chirurgicale acute studiate vor fi:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Apendicita acută;▪ Herniile peretelui abdominal anterior cu accent la stangularea lor;▪ Ileusul intestinal acut;▪ Litiata biliară cu complicațiile sale;▪ Pancreatit acută;▪ Maladia ulceroasă cu complicațiile sale;▪ Traumatismul toracic și abdominal;▪ Peritonitele acute;▪ Patologia chirurgicală a venelor membrelor inferioare.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să caute și să utilizeze protocoalele și ghidurile ce reglementează domeniul chirurgiei de urgență (legi, protocoale, ghiduri, standarde etc.);▪ să se ghideze de principiile eticii profesionale;▪ să demonstreze atitudine de compasiune față de pacient;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să selecteze cazurile clinice ce necesită asistență chirurgicală urgentă și planică specializată;▪ să abordeze holistic suferința pacientului cu boală chirurgicală;▪ să stabilească diagnosticul prezumptiv și prognosticul unui pacient cu patologie chirurgicală în funcție de diagnostic și alți factori;▪ să dezvolte competențe de ascultare activă a interlocutor (pacientului, rudelor acestuia);▪ să demonstreze abilități de comunicare empatică cu pacienții și aparținătorii;▪ să păstreze calmul emoțional pe parcursul comunicării cu pacientul;▪ să evalueze tipul și caracterul patologiei chirurgicale cu pronostic de evoluție, complicații sau însănătoșire;▪ să prescrie tratament medicamentos conform principiilor OMS, în situații ordinare;▪ să depisteze simptomele determinate de boală chirurgicală;▪ să determine și să stabilească diagnosticul de complicații pre- și postoperatorii;▪ să gestioneze și să monitorizeze cazurile de evoluție dinamică a pacienților chirurgicali;▪ să coordoneze activitățile echipei multidisciplinare de asistență chirurgicală urgentă;▪ să demonstreze competențe de lucru în echipă multidisciplinară;▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în urgențe chirurgicale;▪ să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice cauzele potențiale de suferință a pacientului;▪ să determine necesitățile reale ale pacienților cu patologii chirurgicale acute;▪ să consemneze și să stabilească relații efective cu pacienții și aparținătorii în viitoarea practică profesională;▪ să planifice și să decidă obiectivele de asistență chirurgicală urgentă împreună cu pacientul;▪ să dezvolte abilități de comunicare a diagnosticului nefast și a altor complicații;▪ să poată analiza corect cadrul legal în domeniul chirurgiei și să aplice prevederile actelor normative în practica clinică;▪ să utilizeze diverse metode de evaluare a bolilor chirurgicale și să interpreteze corect rezultatele;▪ să prescrie tratamente pentru durerile și cele mai frecvente simptome;▪ să aplice diverse metode de mobilizare a pacientului;▪ să facă un diagnostic prompt al stărilor de urgență în chirurgia de urgență;▪ să poată diagnostica stările urgente majore chirurgicale și să gestioneze corect situația;▪ să știe să respecte drepturile pacientului.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Ortopedie și traumatology
Tipul	Obligat
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	DHȘM, Prof. univ. Nicolae Caproș
Locația	Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 190 Institutul de Medicină Urgentă, str. T. Ciorbă, 1
Condiționări	Program: Competențe confirmate la anatomie, anatomie topografică, fiziologie,

și exigențe prealabile de:	fiziologie patologică Competențe: cunoașterea limbii de predare; abilități de comunicare și lucru în echipă, de comunicare medic- pacient; calități – toleranță, respectare, compasiune, autonomie, colaborare.
Misiunea disciplinei	Misiunea: însușirea materiei și a manoperelor practice, ce permit viitorului medic să se orienteze în situația de urgență, indicând planul de aplicații diagnostice și de tratament urgent, de a acționa rapid, de a diferenția patologii locomotorului și de a aplica principiile contemporane în tratamentul și reabilitarea anatomică, funcțională și socială a pacientului.
Tematica prezentată	Modulul de ortopedie și traumatologie include însușirea materialului teoretic și practic în diagnosticarea și alegerii tacticii optime de tratament în leziunile acute ale aparatului locomotor, cât și în maladiile ortopedice, inclusiv și a patologiilor congenitale
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască istoria, particularități de organizare și activitatea de baza al serviciului de ortopedie și traumatologie.▪ Să fie capabil să aplice în practică acordarea primului ajutor medical în urgențe ortoped-traumatologice (fracturi închise și deschise, plăgi, hemoragii, luxații etc.).▪ Să fie capabil să examineze clinic un pacient cu patologia aparatului locomotor, să cunoască metodele de diagnostic și tratament.▪ Să cunoască termenii restabilirii capacității de muncă în afecțiunile tipice și în maladiile ortopedice▪ Să cunoască metodele de profilaxie și de recuperare a bolnavilor cu maladii ortopedice și traumatisme mai frecvent întâlnite
Manopere practice achiziționate	La finele modulului studentul trebuie să cunoască următoarele manopere practice: <ul style="list-style-type: none">▪ După semnele clinice de bază să presupună diagnosticul maladiilor tipice ortopedice▪ A aprecia gravitatea stării bolnavului cu leziuni ale aparatului locomotor▪ A determina după clișeu radiologic a semnele fracturilor, luxațiilor și a maladiilor ortopedice mai frecvent întâlnite▪ A determina necesitatea metodelor de examinare suplimentară▪ Principiile de bază a tratamentului fracturilor diverselor segmente la etapele prespitalicești și spitalicești▪ A determina volumul măsurilor antișoc în tratamentul politraumatizatăului▪ Particularitățile tratamentului bolnavilor în condiții de ambulator▪ Metodele de osteosinteză externe și interne în leziunile aparatului locomotor.▪ A determina semnele absolute și relative ale fracturilor și a luxațiilor▪ Manevrele pentru reducerea luxațiilor humerusului, antebrățului și a altor segmente a membrului superior▪ Metodele de reducere a luxațiilor (recente, necomplicate) la membrul inferior.▪ A efectua anestezia vago-simpatică în teacă paravertebrală, paraneurală, trunchiulară și locală la fracturile extremităților▪ A determina starea de consolidare a fracturilor, de pseudoartroză, de „consolidare lentă”▪ A folosi clasificările fracturilor în practică▪ A acorda primul ajutor în caz de fractură a bazinului▪ A efectua blocajul după procedeul Școlnicov-Selivanov▪ A aplica tracțiunea continuă prin osul calcaneu, tuberozitatea și metafiza tibiei, procesul olecranon al osului ulnar▪ A aplica tracțiunea scheletală în caz de fractură a bazinului și în special în fracturile acetabulului, fracturile duble cu traiectul vertical▪ A determina capacitatea restituentă funcțională a segmentelor afectate▪ A diagnostica hemartroza, leziunile meniscurilor și a aparatului ligamentar ale

	<p>articulației genunchiului</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Semnele leziunii tendoanelor mâinii▪ A diagnostica complicațiile vasculare și a nervilor periferici.▪ Acțiunile de profilaxie în apariția decubitusului și a redorilor la bolnavii cu fracturi complicate (mielice) ale coloanei vertebrale▪ Cele mai tipice greșeli și complicații în tratamentul fracturilor▪ Criteriile de apreciere a capacității de muncă, ordinea pregătirii bolnavilor pentru comisiile respective. <p>La finele modulului studentul trebuie să poată practica:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Folosirea panglicii centimetrice și a goniometrului în măsurarea corectă a lungimii membrului și a amplitudinii mișcărilor în articulații▪ Îndeplinirea metodelor speciale de examinare (determinarea axului membrului și a coloanei vertebrale, măsurarea lungimii și a perimetrului membrului, determinarea amplitudinii mișcărilor în articulații, evidențierea atrofiilor și a dereglărilor tonusului muscular)▪ Efectuarea anesteziei de scurt bloc (în hematom) în fracturile extremităților▪ Efectuarea puncției curativo-diagnostice a articulației genunchiului▪ Aprecierea diagnosticului după caracterul punctatului primit▪ Efectuarea pansamentelor aseptice▪ Aplicarea pansamentelor aseptice bolnavilor combustionați sau ce degerături.▪ Efectuarea prelucrării chirurgicale primare a plăgilor tegumentare simple▪ După manifestările clinice să determine leziunile tendoanelor extensorilor și flexorilor degetelor mâinii.▪ Aplicarea aparatelor (pansamentelor) gipsate în fracturile membrelor▪ Determinarea stării membrului în imobilizarea gipsată▪ Să scoată aparatul ghipsat▪ Înlăturarea aparatului ghipsat în pericolul dezvoltării sindromului de compartiment la membre.▪ Acordarea asistenței medicale de urgență în sindromul de compresie îndelungată▪ Efectuarea imobilizării extremităților cu atele de transport▪ Transportarea corectă a bolnavilor cu fracturile bazinului în dependență de tipul de fractură (poziția Volcovici, ansă-hamac)▪ Înlăturarea tracției scheletice la membre.▪ Efectuarea cateterizării vezicii urinare în caz de retenție a urinei în caz de fractură de bazin.▪ Efectuarea profilaxia escarelor și a ridorilor la bolnavii cu fracturi complicate ale coloanei vertebrale.▪ Aprecierea prezenței leziunilor organelor toracelui, abdomenului și a bazinului.▪ Aplicarea imobilizării la bolnavii cu picior strâmb echno-varus, torticolis▪ Aplicarea celui mai des întrebuințate dispozitive de abducție la bolnavi cu luxații congenitale de șold.▪ Efectuarea hemostazei prin următoarele metode:<ul style="list-style-type: none">- Compresia vasului în plagă- Aplicarea pansamentului compresiv- Tamponada plăgii- Aplicarea garoului hemostatic- Aplicarea penselor hemostatice pe vas▪ Aplicarea pansamentului ocluziv în caz de pneumotorace deschis
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Reumatologie
Tipul	Obligator

Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Groppa Liliana
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, mun.Chișinău, str. Nicolae Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Reumatologia reprezintă terenul propice pentru integrarea și implementarea cunoștințelor fundamentale (anatomie, fiziologie umană, microbiologie, fiziopatologie etc.) în practica clinică. În cadrul acestei discipline, de rând cu studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, evoluției, tratamentului și profilaxiei bolilor reumatice, viitorul specialist însușește deprinderi practice de investigare a bolnavului și de apreciere a rezultatelor obținute. Un rol deosebit îi revine reumatologiei în punerea bazelor raționamentului clinic, care va asigura un diagnostic corect, tratament adecvat, precum și soluționarea situațiilor de urgență din cadrul bolilor reumatice.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Reumatologie are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea deprinderilor necesare pentru a realiza diagnosticul, tratamentul, și reinsertia socială a pacienților cu afecțiuni reumatologice.
Tematica prezentată	Întroducere în reumatologie. Artrită reumatoidă. Lupus eritematos sistemic. Artrită reactivă. Artrită psoriazică. Osteoartroză. Gută.
Finalități de studiu	<p>Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională. Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective. Pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, pentru stabilirea madiilor reumatice.</p> <p>Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).</p>
Manopere practice achiziționate	<p>Examinarea unui pacient cu afecțiuni reumatice.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Depistarea simptomelor funcționale.▪ Cunoașterea clasificărilor și criteriilor diagnostice ale maladiilor reumatice.▪ Interpretarea rezultatelor examenului paraclinic:<ul style="list-style-type: none">a) Cercetarea reactanților de faza acutăb) Cercetarea indicilor imunic) Numărul articulațiilor dureroased) Numărul articulațiilor inflamatee) Indexul DAS 28f) Cercetarea lichidului sinovialg) Cercetarea morfologică a bioptatelor (tegument, mușchii, vas)h) Cercetarea radiologică a articulațiilor și a coloanei vertebralei) Tomografia computerizată și RMN a aparatului locomotorj) Examenul ultrasonor a aparatului locomotork) Scintigrafia scheletuluil) Osteodensitometrie▪ Examinarea unui pacient cu patologie osteoarticulară, depistarea sindroamelor principale, argumentarea diagnosticului în baza examenului clinic și rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Formularea algoritmului de management în boli reumatice (măsurile diagnostice și terapeutice).▪ Prezentarea în ordinea priorităților a investigațiilor necesare cu precizarea rezultatului așteptat pentru argumentarea diagnosticului la un bolnav cu leziuni

	<ul style="list-style-type: none">ostearticulare (artrită reumatoidă, artrită psoriazică, artrită reactivă, osteoartroză, lupus eritematos sistemic, gută).▪ Interpretarea devierilor în constantele hematologice și biochimice la un pacient cu leziuni osteoarticulare (artrită reumatoidă, artrită psoriazică, artrită reactivă, osteoartroză, lupus eritematos sistemic, gută).▪ Modul de efectuare și interpretarea examenului bacterioscopic al lichidului sinovial.▪ Examenul bacteriologic al lichidului sinovial: indicații, tehnică de recoltare, interpretare.▪ Interpretarea rezultatelor examenului serologic.▪ Hemocultura, însămânțarea urinei: indicații, tehnică de recoltare, interpretare.▪ Interpretarea rezultatelor la explorarea imagistică a articulației (radiografia, HRCT, RMN) în diverse patologii osteoarticulare, evidențierea modificărilor radiologice elementare.▪ Examenul ultrasonografic la pacientul cu patologie osteoarticulară: indicații, interpretarea rezultatelor.▪ Artroscopia: indicații. Tehnică de recoltare a lichidului sinovial, interpretare.▪ Redactarea foii de observație a unui pacient cu patologie reumatică.▪ Prescrierea unor medicamente din grupurile principale.▪ Descrierea principiului și a tehnicii de efectuare a Puls-terapiei cu glucocorticosteroizi.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Endocrinologie. Diabetologie.
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Lorina Vudu
Locația	IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, str. Nicolae Testemițanu 29, Chișinău
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum : semiologie medicală, medicină internă, anatomie patologică și histologie, fiziologie normală și patologică, biochimie, farmacologie, chirurgie, radiologie și imagistică medicală, cardiologie, neurologie, nefrologie, medicina internă.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Consolidarea cunoștințelor fundamentale ce țin de patologia glandelor endocrine și implementarea lor în practică; cunoașterea evoluției, diagnosticului, tratamentului oportun și profilaxiei maladiilor endocrine, dezvoltarea raționamentului clinic și sintezei medicale - elemente definitorii în pregătirea oricărui medic.
Tematica prezentată	<p>Hormonii structura și clasificare. Reglarea endocrină, paracrină și autocrină. Organizarea generală a sistemului endocrin (glandele endocrine, hormonii, receptorii hormonal).</p> <p>Hipotalamusul. Hormonii hipotalamici. Diabetul insipid. Sindromul de secreție inadecvată de ADH. Hormonii adenohipofizari. Tumorile adenohipofizei. Sindromul tumoral hipofizar. Acromegalia. Gigantismul. Hiperprolactinemie. Insuficiența hipofizară a adultului. Diagnosticul clinic și biologic al tulburărilor de creștere. Insuficiența hipofizară a copilului. Diabetul insipid. Sindromul de secreție inadecvată de ADH. Hormonii tiroidieni iodați. Bolile determinate de deficitul de</p>

	<p>iod. Tirotoxicozele. Boala Graves Basedow, gușa multinodulară toxică, adenomul tireotoxic. Hipotiroidia. Tiroiditele. Gușa nodulară. Cancerele tiroidiene. Controlul endocrin al metabolismului fosfo-calcic. Hipoparatiroidia. Tetania acută. Hiperparatiroidia. Diabetul zaharat. Complicațiile cronice și acute ale diabetului zaharat. Tratamentul diabetului zaharat tip 1 și tip 2. Boala și sindromul Cushig. Hiperaldosteronismul primar. Insuficiența suprarenală cronică. Criza adissoniană. Hiperplazia congenitală a suprarenalelor. Feocromocitomul. Gonadele. Hormonii sexuali. Hipogonadismul feminin. Hipogonadismul masculin. Hermafroditismul. Obezitatea.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască particularitățile fundamentale ale bolilor endocrine și bazele lor în medicina internă;▪ să înțeleagă principiile examenului clinic și de laborator la pacienții cu afecțiuni endocrine;▪ să cunoască particularitățile algoritmului de diagnostic și argumentarea unui tratament etiologic, tratament patogenetic, simptomatic;▪ să fie capabil să perfecteze gândirea clinică de a analiza și a sistematiza rezultatele examenului clinic și paraclinic;▪ să fie capabil să evalueze rezultatele examenului clinic al bolnavului endocrin, argumentarea diagnosticului prezumtiv, întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice, efectuarea diagnosticului diferențial;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din bolile endocrine în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare▪ să fie competent să aplice cunoștințele și deprinderile practice de interpretare a impactului diferitor factori, prin efectuarea măsurilor de profilaxie a unor patologii endocrine (patologii induse de deficitul de iod, diabetul zaharat tip 2, obezitatea, complicațiile cronice ale diabetului);▪ să fie competent să utilizeze cunoștințele acumulate în cadrul procesului de studiu și integrarea cu alte discipline, prin consolidarea, îmbogățirea și implementarea în practica clinică.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Interpretarea rezultatelor hormonale (STH, TSH, ACTH, LH, FSH, Prolactina, T3, T4, Cortizol, PTH, ADH, Testosteron, Estradiol, Progesteron)▪ Testele funcționale în dwarfism▪ Testul restricției hidrice▪ Test de toleranță la glucoză-acromegalie▪ Palparea glandei tiroide▪ Efectuarea semnelor oculare în oftalmopatie▪ Interpretarea scintigrafiei glandei tiroide▪ Efectuarea și interpretarea semnului Chwostek și a semnului Trousseau▪ Testul de supresie cu doză mică/doză mare la dexametazona▪ Testul de stimulare cu ACTH▪ Metoda efectuării și interpretarea testului oral de toleranță la glucoză (TOTG)▪ Aprecierea glicemiei la glucometru▪ Aprecierea indicelui de masă corporală (IMC)▪ Aprecierea greutateii corporale ideale▪ Calculul necesității calorice▪ Aprecierea unității de pâine (UP)▪ Utilizarea indicelui glicemic (IG)▪ Tehnica administrării insulinei▪ Aplicarea regulii 500 și 1800 în determinarea rației (dozei) insulinice▪ Regula 15 în tratamentul hipoglicemiei▪ Evaluarea piciorului diabetic

Forma de evaluare	Examen
-------------------	--------

Denumirea disciplinei	Epidemiologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Paraschiv Angela, dr. șt. med., conf. univ.
Locația	Chișinău, str. Nicolae Testemițanu 26/2, Baze clinice: ANSP – str. Gheorghe Asachi 67a, Centrul de Sănătate Publică Chișinău, str. Alexandru Hajdeu, 49
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: microbiologie, imunologie, igienă, biostatistică</p> <p>Competențe: cunoașterea limbii de predare; competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități ca toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Epidemiologia este o disciplină obligatorie, studiarea căreia la etapa universitară va permite viitorilor medici să însușească legitățile de formare și dezvoltare a morbidității infecțioase și neinfecțioase în populație, totodată vor putea aplica în practica medicală măsurile de prevenire și antiepidemice necesare pentru a preveni și a stopa morbiditatea. În cadrul acestei discipline, de rând cu studiarea particularităților epidemiologice și măsurile de profilaxie a maladiilor infecțioase și neinfecțioase, viitorul specialist însușește deprinderi practice de depistare precoce a patologiei infecțioase și neinfecțioase și aplicarea măsurilor de prevenire și antiepidemice. În aceeași ordine de idei, în cadrul orelor de epidemiologie studentul va dezvolta capacități de evaluare și soluționare a problemelor clinice conexe cu cauzele îmbolnăvirilor, diagnosticare corectă și precoce a cazurilor, pronosticarea formelor prenosologice a bolii și prevenirea evoluției acesteia. Modulul respectiv va contribui la identificarea de către studenți a datelor clinice valide pe baza cărora vor putea lua cele mai raționale (opționale) decizii medicale în activitatea practică.</p>
Tematica prezentată	<p>Locul și rolul epidemiologiei în știința și practica medicală. Procesul epidemic. Manifestările procesului epidemic. Măsurile antiepidemice îndreptate la sursă, mecanismul de transmitere și receptivitate (imunoprofilaxie). Epidemiologia infecțiilor digestive.</p> <p>Epidemiologia infecțiilor respiratorii. Epidemiologia infecțiilor digestive. Epidemiologia infecțiilor infecțiilor sanguine. Epidemiologia clinică. Urgențe de sănătate publică. Infecții cu potențial de răspândire. Epidemiologia infecțiilor convenționale și zoonotroponoze. Epidemiologia bolilor netransmisibile. Tipurile de studii. Studii clinice observaționale: descriptive și analitice. Studiile clinice experimentale controlate și necontrolate.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să utilizeze integral studiile epidemiologice, microbiologice, clinice și igienice în estimarea cauzelor, condițiilor și mecanismului de formare a morbidității prin boli transmisibile și netransmisibile, selectarea măsurilor de prevenire și combatere.▪ să aplice anamneza epidemiologică în diagnosticul bolilor infecțioase și invazive.▪ să conștientizeze importanța diagnosticului precoce în maladiile infecțioase și invazive, ca premiză în luarea măsurilor antiepidemice oportune.▪ să utilizeze eficiente metode epidemiologice de investigație (analiza epidemiologică retrospectivă și operativă) în diagnosticul stărilor patologice a populației și întreprinderea acțiunilor concrete de ameliorare.
Manopere	<ul style="list-style-type: none">▪ Să determine modul, factorii și căile de transmitere a agenților cauzali în

practice achiziționate	<p>antroponoze, zooantroponoze și sapronoze;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să fie capabil de a organiza, efectua dezinfectia și sterilizarea instrumentarului medical, să evalueze calitatea acestora prin diverse metode;▪ Să cunoască modul de păstrare, transportare și administrare a vaccinurilor. Evaluarea eficacității și calității imunoprofilaxiei.▪ Să fie capabil să organizeze și să aplice măsurile antiepidemice în infecțiile digestive.▪ Să fie capabil să organizeze și să aplice măsurile antiepidemice în infecțiile respiratorii.▪ Să fie capabil să organizeze și să aplice măsurile antiepidemice în infecțiile parenterale.▪ Să fie capabil să aplice Măsurile de Precauții Standard și măsurile de profilaxie a infecțiilor nosocomiale.▪ Să fie capabil să organizeze și să aplice măsurile antiepidemice în infecțiile convenționale și zooantroponoze.▪ Să fie capabil să organizeze măsuri de profilaxie primară, secundară și terțiară a maladiilor neinfecțioase.▪ Să fie capabil de a efectua diagnosticul epidemiologic, analiza epidemiologică a morbidității infecțioase și neinfecțioase.▪ Să fie capabil să aplice studiile epidemiologice în practica medicală.
Forma de evaluare	Examen

V.2. Opționale

Denumirea disciplinei	Medicină de laborator
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Vișnevschi Anatolie
Locația	Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanski”, str. Nicolae Testemițanu, 27, mun. Chișinău, MD-2025
Condiționări și exigențe prelabile de:	<p>Program: cunoașterea limbii de predare; cunoștințe în domeniul Biochimiei, Histologiei, Morfopatologiei, Fiziologiei, Fiziopatologiei, Hematologiei, Medicinii interne, Imunologiei ș.a.;</p> <p>Competențe: competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea disciplinei este fortificarea cunoștințelor studenților referitor la interdependența modificărilor homeostaziei organismului și starea de sănătate și/sau boală prin prisma analizelor de laborator.</p> <p>Necesitatea și utilitatea cursului Medicină de laborator pentru studenții-medici ai specialității Medicină se datorează faptului că Medicina de laborator este o specialitate medicală din grupul specialităților paraclinice, care are ca obiect de activitate efectuarea investigațiilor de laborator pe eșantioane de produse biologice, prelevate de la pacienți sau din mediul care poate afecta pacienții, în scopul de a contribui la stabilirea diagnosticului sau la evidențierea dinamicii modificărilor fiziologice și fiziopatologice din organism.</p> <p>Cunoștințele viitorilor medici ai specialității Medicină trebuie să cuprindă informații privind complexitatea și necesitatea investigațiilor de laborator.</p> <p>Cursul Medicina de laborator are scopul de a fortifica cunoștințele viitorilor medici referitor la rolul testelor de laborator în screening-ul patologiilor,</p>

	<p>evaluarea riscurilor lor, stabilirea și confirmarea diagnosticului patologiilor, excluderea unor diagnostice, prognosticul, aprecierea tratamentului individualizat, în evoluția bolii și/sau răspunsul la terapie. Un viitor medic trebuie să fie familiarizat cu organizarea unui laborator de analize medicale, normele de funcționare a laboratoarelor de analize medicale, biosiguranța și biosecuritatea laboratoarelor de analize medicale, sistemul de management al calității.</p>
Tematica prezentată	<p>Rolul medicinei de laborator în sistemul medical. Biosiguranța și biosecuritatea laboratorului de analize medicale. Instrucțiuni cu privire la riscurile existente, posibile sau presupuse pentru laboratoarele medicale.</p> <p>Organizarea și managementul laboratorului de analize medicale.</p> <p>Etapele preanalitice în laboratorul clinic. Factorii preanalitici cu impact asupra analizelor de laborator.</p> <p>Etapele analitice și postanalitice în laboratorul clinic. Factorii analitici și postanalitici cu impact asupra analizelor de laborator.</p> <p>Explorarea seriei eritrocitare. Hemoleucograma. Studiul frotiului de sânge periferic. Studiul frotiului medular. Investigații speciale în diferite tipuri de anemii.</p> <p>Explorarea seriei leucocitare. Număratoarea leucocitelor. Frotiul de sânge periferic. Clasificarea afecțiunilor seriei leucocitare.</p> <p>Evaluarea funcțiilor renale. Urina. Examenul sumar de urină. Însemnătatea clinico-diagnostică a explorării urinei.</p> <p>Investigarea reacției inflamatorii.</p> <p>Evaluarea funcțiilor hepatice.</p>
Finalități de studiu	<p>La finalizarea studierii modulului de Medicină de laborator studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să evalueze locul și rolul medicinei de laborator în pregătirea clinică a studentului-medic, dar și în sistemul medical.▪ Să cunoască principiile și normele de organizare și funcționare a laboratoarelor de analize medicale.▪ Să identifice, definească și descrie principalele variabile preanalitice, analitice și postanalitice cu impact asupra analizelor de laborator.▪ Să cunoască rolul testelor de laborator în screening-ul, diagnosticul (confirmarea/infirmitatea diagnosticului), monitorizarea stării de sănătate (istoricul natural sau răspunsul la tratament), prognosticul bolii/evoluției stării de sănătate.▪ Să argumenteze utilitatea efectuării anumitor teste de laborator.▪ Să identifice și să interpreteze însemnătatea clinico-diagnostică a explorării seriei eritrocitare, seriei leucocitare, urinei, reacției inflamatorii, funcțiilor sistemului endocrin și hepatic în relație cu pacientul.▪ Sa formuleze decizii optime în situații de obținere a rezultatelor critice de laborator;• Să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;• Să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute, utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască instrucțiunile cu privire la riscurile existente, posibile sau presupuse pentru laboratoarele medicale; Fiecare student trebuie de la început să devină familiar cu toate aspectele sănătății și biosiguranței în laboratorul de analize medicale;▪ Să cunoască regulile de colectare și păstrare a materialelor biologice pentru a obține rezultate veritabile ale investigațiilor de laborator;▪ Să cunoască valorile normale ale principalilor parametri de laborator și variațiile lor fiziologice în funcție de vârstă, sex, alimentație, efort fizic etc.;▪ Să cunoască metodele contemporane de diagnostic al indicilor de laborator;▪ Să cunoască valoarea clinico-diagnostică a modificărilor parametrilor de laborator în anumite patologii.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să aplice cunoștințele teoretice în practica activității profesionale;▪ Să aplice factorii care afectează rezultatul analizelor în faza de recoltare, transport și stocare și în faza de analiză propriu-zisă, și postanaliză;▪ Să aplice valorile diagnostice ale principalilor parametri de laborator în diferite entități nosologice;▪ Să solicite teste generale de exploarare a seriei eritrocitare, leucocitare, funcției renale, reacției inflamatorii, funcției sistemului endocrin și hepatic.▪ Să aplice algoritmi de investigare specifice de laborator pentru anumite patologii;▪ Să argumenteze necesitatea efectuării anumitor probe de laborator în afecțiuni concrete;▪ Să interpreteze corect rezultatele probelor de laborator în acord cu tabloul clinic și cu rezultatele examenului funcțional.▪ Să integreze cunoștințe teoretice și practice ale noțiunilor de baza parcurse în cadrul modulului de medicină de laborator pentru diagnosticul și monitorizarea bolilor în contextul medicinei clinice;▪ Să integreze valorile clinico-diagnostice ale parametrilor de laborator în anumite entități nozologice;▪ Să integreze rezultatele investigațiilor de laborator cu datele examenului clinic și funcțional în scopul stabilirii sau concretizării diagnosticului clinic;▪ Să integreze cunoștințe și abilități importante din domeniile aplicative, ce au tangență cu medicina de laborator;▪ Să integreze cunoștințe și abilități importante acumulate pentru adaptarea tratamentului medicamentos, regimul dietetic și igienic în funcție de dinamica parametrilor de laborator.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Microbiologie clinică
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Bălan Greta
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: chimia, biochimia, fizica, biofizica, fiziologia, genetica, biologia celulară și moleculară. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este de a învăța studentul să se orienteze în întrebările teoretice și abilitățile practice, cu ajutorul cărora aceștia vor putea utiliza în practica medicală: cercetarea medicală, rolul microorganismelor patogene și condiționat patogene în declanșarea procesului infecțios, abilități practice în montarea diagnosticului de laborator și interpretarea rezultatelor. Al doilea obiectiv asigură înțelegerea mecanismelor de interacțiune dintre microorganism și organismul gazdă.
Tematica prezentată	Definiția microbiologiei clinice. Metodele de studiere a microbiologiei clinice. Fluxul informațional clinică-laborator. Managementul laboratoarelor clinice și controlul de calitate. Microbiota umană normală. Disbiozele. Microbiologia și diagnosticul de laborator al infecțiilor tractului respirator superior și inferior. Microbiologia și diagnosticul de laborator al infecțiilor tractului urinar. Microbiologia și diagnosticul de laborator al infecțiilor bacteriene în patologia

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

147 / 234

	gastro-duodenală. Microbiologia și diagnosticul de laborator al infecției generalizate și sistemului nervos central. Microbiologia și diagnosticul de laborator al infecțiilor asociate asistenței medicale. Antibioticoterapia în infecțiile nespecifice.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să posede deprinderi de bază în aplicarea unor principii și metode pentru rezolvarea problemelor de situație bine definite, tipice domeniului microbiologiei clinice;▪ Să cunoască rolul managementului microbiologiei clinice, metodele microbiologice de studiere a infecțiilor nespecifice.▪ Să cunoască tehnicile de prelevare, transportare, conservare și etichetare a probelor biologice de analizat.▪ Să utilizeze cunoștințele privind diagnosticul de laborator a infecțiilor nespecifice pentru interpretarea corectă a rezultatelor investigațiilor.▪ Să aplice cunoștințele privind metodele de determinare a sensibilității microorganismelor la antibiotice și mecanismele de rezistență în alcătuirea schemei de tratament.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Deprinderi de respectare a regulilor/cerințelor de biosiguranță și biosecuritate în laboratoarele microbiologice;▪ Dexterități de recoltare a prelevatelor clinice pentru analiza microbiologică;▪ Deprinderi în evaluarea rezultatelor antibiogrammei și stabilirea tratamentului conform rezultatelor obținute;▪ Abilități de alcătuire a algoritmului de diagnostic a patologiei infecțioase nespecifice;▪ Deprinderi de completare, citire și interpretare a formularelor investigațiilor microbiologice;▪ Deprinderi de utilizare a tehnologiilor informaționale (utilizarea datelor de pe computer, evaluarea avantajelor și dezavantajelor sistemelor informaționale, cunoștințe de bază în necesitatea protecției datelor).
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Sexologie
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Ion Dumbrăveanu
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, str. Nicolae Testemițanu 29 IMSP SCM „Sfânta Treime”, str. Alecu Russo 11
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia, fiziologia, fiziopatologia, farmacologia, etica, psihologia. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Scopul principal al procesului didactic în cadrul disciplinei opționale sexologie la catedra de urologie și nefrologie chirurgicală este însușirea cunoștințelor temeinice în domeniu, depistarea, observarea și tratarea persoanelor cu disfuncții în stările fiziologice și patologice care pot surveni în decursul activității sexuale umane. Acest scop va fi atins prin: <ul style="list-style-type: none">▪ explicarea fiziologiei activității sexuale umane;▪ lămurirea particularităților anamnezei sexologice și examinării persoanelor cu probleme de ordin sexologic;▪ însușirea de către studenți a metodelor de examinare din sfera sexologica;

	<ul style="list-style-type: none">▪ aducerea la cunoștința studenților a noilor aspecte despre etiologia, mecanismul de dezvoltare a bolilor, precum și profilaxia lor;▪ formarea la studenți a unui complex de deprinderi practice, însușirea metodelor de examinare a cuplului cu probleme de ordin sexual;▪ participarea studenților în activitatea cercului științific.
Tematică prezentată	<ul style="list-style-type: none">▪ Examinarea pacientului sexologic. Metode de investigații în sexologie. Chestionare standartizate în sexologie. Dinamica dezvoltării sexuale. Diferențierea sexuală, educația sexuală și psihologia sexului. Răspunsul sexual. Evaluarea dezvoltării sexuale.▪ Constituția sexuală și compatibilitatea sexuală. Evaluarea normei anatomo - fiziologice a funcției sexuale. Aspecte psihologice și sociale a sexualității. Complexe sexuale. Obiceiuri sexuale. Bioritmuri sexuale. Fantezii sexuale. Masturbarea.▪ Disfuncții sexuale masculine. Disfuncția erectilă. Dereglări ejaculatorii. Dereglări de libidou masculin. Hipogonadismul secundar și funcțional.▪ Sexualitatea feminină. Dereglări sexuale feminine: dereglări de libidou, dereglări de excitare sexuală, anorgasmia, hiposexualitatea, dispareunia, hipersexualitatea. Sexualitatea feminină în pre-concepție, în sarcină și alăptare. Menopauza și sexualitatea. Disfuncții sexuale ale cuplului infertil.▪ Contracepția masculină și sexualitatea. Sexualitatea și maladiile organice. Sexualitatea și cancerul. Sexualitatea și sindromul dureros pelvin. Sexualitatea după chirurgia pelvică. Afecțiunile prostatei și sexualitatea masculină. Senescența și sexualitatea. Disforia de gen. Dereglări de imagine corporală și sexualitatea.▪ Constituția sexuală și compatibilitatea sexuală. Evaluarea normei anatomo - fiziologice a funcției sexuale. Aspecte psihologice și sociale a sexualității. Complexe sexuale. Obiceiuri sexuale. Bioritmuri sexuale. Fantezii sexuale. Masturbarea.▪ Disfuncții sexuale masculine. Disfuncția erectilă. Dereglări ejaculatorii. Dereglări de libidou masculin. Hipogonadismul secundar și funcțional.▪ Sexualitatea feminină. Dereglări sexuale feminine: dereglări de libidou, dereglări de excitare sexuală, anorgasmia, hiposexualitatea, dispareunia, hipersexualitatea. Sexualitatea feminină în pre-concepție, în sarcină și alăptare. Menopauza și sexualitatea. Disfuncții sexuale ale cuplului infertil.▪ Contracepția masculină și sexualitatea. Sexualitatea și maladiile organice. Sexualitatea și cancerul. Sexualitatea și sindromul dureros pelvin. Sexualitatea după chirurgia pelvică. Afecțiunile prostatei și sexualitatea masculină. Senescența și sexualitatea. Disforia de gen. Dereglări de imagine corporală și sexualitatea.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască etiologia, patogenia, diagnosticul și tratamentul patologiilor ce afectează funcția sexuală.▪ să cunoască evoluția modificărilor organice în diferite patologii ce afectează funcția sexuală, complicațiile lor, cauzele posibile de agravare a patologiilor;▪ să poată efectua și aplica în practică deprinderi practice de investigație a patologiilor ce afectează funcția sexuală;▪ să poată interpreta rezultatele examenului sexologic;▪ să fie inițiat în modalitățile de profilaxie și reabilitare a pacienților cu patologii ce afectează funcția sexuală;▪ explicarea morbidității patologice ce afectează funcția sexuală;▪ clarificarea particularităților examenului sexologic;▪ însușirea de către studenți a metodelor de examinare din sfera sexologică;▪ aducerea la cunoștința studenților a noilor aspecte despre etiologia, mecanismul de dezvoltare a ce afectează funcția sexuală, precum și profilaxia lor.▪ să aprecieze importanța sexologiei în contextul medicinei generale și integrării

	<p>cu disciplinele conexe medicale;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze evoluția și implicarea proceselor fiziologice în etiologia deregularilor sexologice;▪ să supravegheze procesele patologice și să utilizeze metodele de investigație, tratament și profilaxie a maladiilor ce afectează funcția sexuală;▪ să aprecieze rezultatele metodelor de diagnostic ale deregularilor sexologice,▪ să formuleze principiile de etică și deontologie în sexologie.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile anatomice a aparatului genital masculin și feminin.▪ Să cunoască mecanismul răspunsului sexual masculin și importanța reglării hormonale a funcției sexuale.▪ Să cunoască mecanismul spermatogenezei și metodele de evaluare a funcției sexuale masculine.▪ Să cunoască cauzele și metodele de tratament a patologiilor ce afectează funcția sexuală;▪ Să cunoască rolul predictor al disfuncțiilor sexuale masculine în diagnosticul precoce al maladiilor cardiovasculare și endocrine.▪ Să formeze abilități de a folosi cunoștințele în realizarea testelor, tabelor și problemelor de situații;▪ Să poată implementa cunoștințele acumulate în activitatea cotidiană de medic.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Morfopatologie clinică
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Melnic Eugen
Locația	Adresa catedrei: str. N. Testemițanu, 27. Adresa bazei clinice: str. N. Testemițanu, 29.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: discipline recomandabile de a fi trecute anterior: anatomia omului, biologia moleculară, biochimie, anatomie clinică, histologia, citologia, embriologia, fiziologie, microbiologie, genetica umană, biochimie clinică, boli interne, boli chirurgicale, fiziopatologie, morfopatologie, imunologie.</p> <p>Competențe: digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); tehnica microscopiei; abilitatea de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii constă în aprofundarea cunoștințelor în anatomia patologică, conștientizarea rolului leziunilor morfologice în dezvoltarea manifestărilor clinice ale bolilor și evoluția lor. Cunoștințele obținute din studiul morfopatologiei clinice se vor integra cu alte cursuri și vor contribui la formarea gândirii clinice, capacității de analiză clinico-anatomică, argumentarea și interpretarea corectă a bolilor și efectuarea diagnosticului diferențial.
Tematica prezentată	Introducere în patologia clinică. Structura, scopurile și obiectivele serviciului morfopatologic. Metode de investigație în histopatologie și citopatologie: biopsie, frotiuri, patologie chirurgicală. Metode de colorare: uzuale, histochimice, imunohistochimice și markerii moleculari. Aspecte generale și importanța serviciului citopatologic. Testul Papanicolau, programul de screening și rolul acestuia în diagnosticul proceselor pretumorale. Clasificarea Bethesda. Patologia sistemului cardiovascular. Metode de investigație. Clasificarea actuală a infarctului miocardic și cardiomiopatiilor. Tumori cardiace. Sistemul respirator. Rolul biopsiei în diagnosticul patologiei pulmonare. Citologia lavajului bronho-alveolar. Caracteristicile morfologice ale pneumoniilor, examinarea bacterioscopică.

	<p>Pneumoniile interstițiale. Sindromul de detresă respiratorie acută. Bronhopneumopatie cronică obstructivă. Hipertensiune pulmonară. Cancerul pulmonar. Structura diagnosticului în patologia sistemului respirator. Patologia ginecologică. Rolul programului de screening în profilaxia cancerului de col uterin, detectarea timpurie și evidența. clasificarea cancerului de col uterin, morfologia și mimările benigne- ca factor important în diagnosticul cancerului. Tumorile uterine și ovariene: morfologie, stadializarea și gradarea tumorilor conform ultimelor clasificări și importanța lor în evidența pacienților. Patologia chirurgicală a sistemului gastrointestinal. Importanța investigațiilor endoscopice și orientarea lor corectă în diagnosticul primar al tumorilor. Patologia ficatului și pancreasului. Structura diagnosticului în patologia gastrointestinală și hepato-pancreatică. Patologia sistemului nervos central. Patologia cerebro-vasculară. Clasificarea tumorilor cerebrale. Morfopatologia, diagnosticul și evidența pacienților cu tumori cerebrale. Tumori cerebrale infantile. Patologia sistemului renal și genital masculin. Manifestările clinice a bolilor renale: anomalii congenitale, patologia glomerulară, a tubilor, interstițiului și vase sanguine, boala polichistică a rinichilor, clasificarea tumorilor renale. Caracteristicile morfopatologice ale sarcinii. Patologia gestațională și placentară. Patologia glandei mamare, ultima clasificare a tumorilor. Iatrogenia. Definiție, clasificare, structura diagnosticului morfopatologic. Clasificarea internațională a maladiilor.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să demonstreze capacitatea de a analiza legitățile dezvoltării leziunilor structurale ale organelor și sistemelor de organe, aplicând cunoștințele anatomo-fiziologice fundamentale, metodele moderne clinico-morfologice și de laborator în scopul stabilirii diagnosticului morfologic oportun al diferitelor afecțiuni și procese patologice.▪ Să demonstreze abilități de corelare a leziunilor morfologice cu datele clinice.▪ Să demonstreze profesionalism și standarde etice înalte în toate aspectele legate de practica medicală, în special competența, onestitatea, integritatea, empatia, respect față de ceilalți, responsabilitate profesională și socială.▪ Să demonstreze capacitatea de a dobândi noi informații și date și să aprecieze critic validitatea și aplicabilitatea acestora la luarea deciziilor profesionale, inclusiv aplicarea tehnologiilor informaționale pentru susținerea clinică de luare a deciziilor.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Însușirea modalității de prelevare a materialului biopsic/ postoperator și citologic pentru investigații morfologice.▪ Însușirea metodei de descriere a leziunilor macroscopice și microscopice.▪ Însușirea tehnicii de examinare macroscopică și histopatologică a organelor și țesuturilor▪ Însușirea metodei de formulare a unui diagnostic anatomopatologic.▪ Aplicarea diagnosticului diferențial între diferitele tipuri de leziuni în funcție de metoda de studiu.▪ Înțelegerea necesității corelării diagnosticului anatomopatologic cu alte metode de investigație (examen ecografic, radiologic, microbiologic etc.), diagnosticul fiind în final rezultatul muncii în echipă.▪ Dezvoltarea abilităților privind întocmirea și prezentarea unui referat de specialitate.▪ Conștientizarea necesității de documentare permanentă și de exersare continuă a tehnicilor însușite.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Probleme selecte de diagnostic diferențiat în reumatologie
Tipul	Opțional

Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Groppa Liliana
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, mun.Chișinău, str. Nicolae Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Probleme selecte de diagnostic diferențiat în reumatologie reprezintă terenul propice pentru integrarea și implementarea cunoștințelor suplimentare (criteriile de diagnostic, metodele noi în diagnostic și tratament etc.) în practica clinică. În cadrul acestei discipline, de rând cu studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, evoluției, tratamentului și profilaxiei bolilor reumatice, viitorul specialist însușește deprinderi practice de investigare a bolnavului și de apreciere a rezultatelor obținute.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Probleme selecte de diagnostic diferențiat în reumatologie are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea deprinderilor necesare pentru a realiza diagnosticul, tratamentul, și reinsertia socială a pacienților cu afecțiuni reumatologice.
Tematica prezentată	Diagnosticul diferential in maladiile difuze ale tesutului conjunctiv. Diagnosticul diferential al osteoporozei. diagnosticul diferential al vasculitelor anca pozitive diagnosticul diferential al periarteritei nodoase.
Finalități de studiu	<p>Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională. Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective. Pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, pentru stabilirea madiilor reumatice.</p> <p>Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).</p>
Manopere practice achiziționate	<p>Examinarea unui pacient cu afecțiuni reumatice.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Depistarea simptomelor funcționale.▪ Cunoașterea clasificărilor și criteriilor diagnostice ale maladiilor reumatice.▪ Interpretarea rezultatelor examenului paraclinic:<ul style="list-style-type: none">a) Cercetarea reactanților de faza acutăb) Cercetarea indicilor imunic) Numărul articulațiilor dureroased) Numărul articulațiilor inflamatee) Indexul DAS 28f) Cercetarea lichidului sinovialg) Cercetarea morfologică a bioptatelor (tegument, mușchii, vas)h) Cercetarea radiologică a articulațiilor și a coloanei vertebralei) Tomografia computerizată și RMN a aparatului locomotorj) Examenul ultrasonor a aparatului locomotork) Scintigrafia scheletuluil) Osteodensitometrie▪ Examinarea unui pacient cu patologie osteoarticulară, depistarea sindroamelor principale, argumentarea diagnosticului în baza examenului clinic și rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Formularea algoritmului de management în boli reumatice (măsurile diagnostice și terapeutice).▪ Prezentarea în ordinea priorităților a investigațiilor necesare cu precizarea rezultatului așteptat pentru argumentarea diagnosticului la un bolnav cu leziuni

	<p>osteoarticulare (vasculitele, osteoporoză, maladiile mixte a țesutului conjunctiv).</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Interpretarea devierilor în constantele hematologice și biochimice la un pacient cu leziuni osteoarticulare (vasculitele, osteoporoză, maladiile mixte a țesutului conjunctiv).▪ Modul de efectuare și interpretarea examenului bacterioscopic al lichidului sinovial.▪ Examenul bacteriologic al lichidului sinovial: indicații, tehnică de recoltare, interpretare.▪ Interpretarea rezultatelor examenului serologic.▪ Hemocultura, însămânțarea urinei: indicații, tehnică de recoltare, interpretare.▪ Interpretarea rezultatelor la explorarea imagistică a articulației (radiografia, HRCT, RMN) în diverse patologii osteoarticulare, evidențierea modificărilor radiologice elementare.▪ Examenul ultrasonografic la pacientul cu patologie osteoarticulară: indicații, interpretarea rezultatelor.▪ Artroscopia: indicații. Tehnică de recoltare a lichidului sinovial, interpretare.▪ Redactarea foii de observație a unui pacient cu patologie reumatică.▪ Prescrierea unor medicamente din grupurile principale.▪ Descrierea principiului și a tehnicii de efectuare a Puls-terapiei cu glucocorticosteroizi.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Probleme actuale în diagnosticul și tratamentul maladiilor renale
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Groppa Liliana
Locația	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, mun.Chişinău, str. Nicolae Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Probleme selecte în nefrologie reprezintă terenul propice pentru integrarea și implementarea cunoștințelor suplimentare (criteriile de diagnostic, metodele noi în diagnostic și tratament etc.) în practica clinică. În cadrul acestei discipline, de rând cu studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, evoluției, tratamentului și profilaxiei bolilor nefrologice, viitorul specialist însușește deprinderi practice de investigare a bolnavului și de apreciere a rezultatelor obținute.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Probleme selecte în nefrologie are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea deprinderilor necesare pentru a realiza diagnosticul, tratamentul, și reinsertia socială a pacienților cu afecțiuni nefrologice.
Tematica prezentată	Bolile genetice în nefrologie. Polichistoză renală. Nefropatie diabetică. Metode de substituție a funcției renale (hemodializa, transplant renal, dializa peritoneală).
Finalități de studiu	Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională. Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective. Pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea

	asimila cunoștințe, pentru stabilirea madiilor reumatice. Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Examinarea unui pacient cu afecțiuni reumatice și nefrologice.▪ Depistarea simptomelor funcționale.▪ Cunoașterea clasificărilor și criteriilor diagnostice ale maladiilor reumatice.▪ Interpretarea rezultatelor examenului paraclinic:<ul style="list-style-type: none">a) Devierile hematologice și în sumarul de urinăb) Analiza urinei după Neciporenco și Zimnițchiic) Schimbările biochimice și imunologiced) Probele funcționale renalee) Renografiaf) Scintigrafia renalăg) Rezultatul biopsiei renaleh) Radiografia aparatului excretori) Tomografia computerizată și RMN-ul rinichilorj) Examenul ultrasonor a bazinului mic▪ Examinarea unui pacient cu patologie nefrologică, depistarea sindroamelor principale, argumentarea diagnosticului în baza examenului clinic și rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Formularea algoritmului de management în boli nefrologice (măsurile diagnostice și terapeutice).▪ Prezentarea în ordinea priorităților a investigațiilor necesare cu precizarea rezultatului așteptat pentru argumentarea diagnosticului la un bolnav cu leziuni nefrologice (tubulopatiile interstițiale, tubulopatiile glomerulare, insuficiență renală acută, boala cronică renală, etc).▪ Interpretarea devierilor în constantele hematologice și biochimice la un pacient cu leziuni nefrologice (tubulopatiile interstițiale, tubulopatiile glomerulare, insuficiență renală acută, boala cronică renală, etc).▪ Interpretarea rezultatelor examenului serologic.▪ Hemocultura, însămânțarea urinei: indicații, tehnică de recoltare, interpretare.▪ Interpretarea rezultatelor la explorarea imagistică a rinichilor (radiografia, HRCT, RMN) în diverse patologii nefrologice.▪ Examenul ultrasonografic la pacientul cu patologie nefrologică: indicații, interpretarea rezultatelor.▪ Probele funcționale renale: indicații, tehnică, interpretarea rezultatului.▪ Interpretarea rezultatelor biopsiei renale.▪ Redactarea foii de observație a unui pacient cu patologie renală.▪ Prescrierea unor medicamente din grupurile principale.▪ Descrierea principiului și a tehnicii de efectuare a Puls-terapiei cu glucocorticosteroizi.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Ortopedie și traumatologie pediatrică
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Sandrosean Argentina
Locația	Republica Moldova, or.Chișinău, str. Burebista 93
Condiționări și exigențe	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia, fiziopatologia, farmacologia, pediatria, etica.

prealabile de:	Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabelelor electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Studierea particularităților de dezvoltare ale aparatului locomotor la copil. Studierea particularităților de diagnostic precoce și tratament ortopedic în malformații congenitale și traumatisme ale locomotorului la copii.
Tematica prezentată	Malformația luxantă de șold. Picior strâmb echinovarus și alte patologii ale piciorului (picior plat valg, metatarsus varus). Torticolis muscular congenital. Torticolis simptomatic. Osteonecrozele ischemice (maladia Pertes, Osgood-Shlater). Scolioza congenitală și juvenilă. Dereglările de ținută. Diformitățile coloanei vertebrale. Traumatismele la copil, particularități la nou-născuți și la copii de vârstă fragedă. Sindromul Volkman. Metode de tratament ortopedic și indicații pentru tratament chirurgical în fracturi la copii. Principiile de osteosinteză.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile de dezvoltare ale aparatului locomotor al copilului;▪ Să înțeleagă importanța diagnosticului precoce în patologia locomotorului la copil.▪ Să cunoască particularitățile metodelor de diagnostic clinic și imagistic în ortopedia pediatrică;▪ Să cunoască indicațiile pentru tratamentul chirurgical în patologia locomotorului la copii.▪ Să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute în practica sa medicală;
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să posede reperele de bază în diagnosticul clinic al malformației luxante a șoldului.▪ Să posede abilități de descriere a radiogramelor în malformația luxantă a șoldului și aprecierea gradului de patologie▪ Să însușească examinarea unui nou-născut cu scopul excluderii sau aprecierii patologiei ortopedice▪ Să însușească momentele de bază în diagnosticul clinic al scoliozei și dereglărilor de ținută.▪ Să poată aprecia primele semne clinice și momentele de profilaxie în sindromul Volkman
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicină regenerativă
Tipul	Opțional
Anul de studii	IV
Componenta	Special
Titularul de curs	Nacu Viorel
Locația	Blocul morfologic, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192, mun. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: anatomie descriptivă, anatomie topografică și chirurgie operatorie, chirurgie, histologie, morfopatologie, biochimie, imunologie, limba Latina. Competențe: abilităților de disecție și mânuire de instrumentar chirurgical, comunicare și lucru în echipă; abilități digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări).
Misiunea disciplinei	Misiunea de bază a medicinei regenerative este cercetarea cu celule stem embrionare umane, precum și în diferite modele animale și scopul cunoașterii: * Mecanismelor de bază ale dezvoltării inițiale și organogenezei.

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	155 / 234
--	---	-----------

	* Aplicarea liniilor celulare derivate din celulele stem în bolile (medicina regenerativă) în care există pierderi de celule (boli degenerative). Medicina secolului XXI este o MEDICINĂ REGENERATIVĂ .
Tematica prezentată	Medicină regenerativă – noțiune, conținut, sarcini. Celulele stem. Tipurile de celule stem. Terapia genică. Perspective de utilizare a celulelor modificate genetic în scopuri terapeutice. Ingineria tisulară – domeniu interdisciplinar, care include biologia, medicina și științele tehnice, ce studiază crearea in vitro a echivalentelor țesuturilor și organe, utilizând principiile transplantării culturii celulare pe purtător biocompatibil. Medicina regenerativă aplicativă în practica clinică.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Să cunoască particularitățile de organizare a medicinei regenerative; ▪ Să cunoască particularitățile organizării legislative și de etică; ▪ Să cunoască bazele și rolul practic al medicinei regenerative între disciplinele chirurgicale. ▪ să fie capabil de a evalua locul și rolul medicinei regenerative în pregătirea preclinică și clinică a studentului-medic; ▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia medicinei regenerative; ▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător; ▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Să posede aplicarea cunoștințelor ▪ Să demonstreze selectarea mediilor nutritive pentru cultivarea celulelor; ▪ Să soluționeze probleme de situație ▪ Să identifice utilajul necesar pentru medicina regenerativă; ▪ Să identifice grefele celulare și tisulare pentru ingineria tisulară; ▪ Să argumenteze utilitatea terapiei celulare pentru medicina modernă; ▪ Să identifice maladiile în care poate fi utilizată medicina regenerativă; ▪ Să cunoască elementele de bază de lucru într-un laborator de medicină regenerativă.
Forma de evaluare	Examen

IV.3. Facultative

Denumirea disciplinei	Suplimentele alimentare în practica nutrițională
Tipul	Libera alegere
Anul de studii	IV
Componenta	Generală
Titularul de curs	Rubanovici Vladislav, Chirlici Alexei
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6, et. 3
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru a studia în profunzime cursul "Suplimentele alimentare în practica nutrițională" în perspectiva rezolvării diverselor probleme la capitolul respectiv studentul trebuie mai întâi să aibă anumite cunoștințe și să posede deja unele dexterități practice.</p> <p>Ca o condiție prealabilă pentru însușirea acestui curs servește studierea de către studenți a disciplinelor general-teoretice (fizica medicală și biologică, chimia neorganică și bioorganică), a disciplinelor medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia, microbiologia), bazelor disciplinelor clinice și, de asemenea, a cursului de propedeutică igienică (igiena generală).</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea	Scopul disciplinei este de a învăța studentul să se orienteze în întrebările

disciplinei	teoretice și practice ale utilizării suplimentelor alimentare în diferite condiții de viață și activitate, profilaxiei maladiilor nutriționale, diverselor maladii netransmisibile, în apariția cărora suplimentele alimentare joacă un rol decisiv.
Tematica prezentată	Suplimente alimentare: definiție, legislație, mod de prezentare, diferențiere de medicamente, alimente funcționale. Impactul suplimentelor nutritive și a factorilor nutriționali asupra aparatului cardiovascular. Impactul suplimentelor nutritive și a factorilor nutriționali asupra tractului gazo-intestinal. Suplimente alimentare cu probiotice și prebiotice. Suplimente și Doping în sportul de performanță.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască: bazele nutriției umane.▪ Să cunoască rolul diverselor suplimente alimentare în alimentație.▪ Să poată aprecia necesitatea în utilizarea suplimentelor alimentare;▪ Să aplice diversele modalități de profilaxie alimentară a maladiilor netransmisibile cu ajutorul suplimentelor alimentare.▪ Să poată aprecia inofensivitatea suplimentelor alimentare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Elaborarea și prezentarea unui plan individual de utilizare a unui supliment alimentar;▪ Elaborarea și prezentarea unui raport în ppt pe o temă actuală din domeniul suplimentelor alimentare;▪ Elaborarea unor recomandări privind îmbunătățirea alimentației diverselor grupe de populație.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Psihologia sănătății
Tipul	Libera alegere
Anul de studii	IV
Componenta	La libera alegere
Titularul de curs	Cerțișanu Mariana
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, psihologie, sociologie). Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor); Abilitatea de comunicare, de lucru în echipă, de a juca anumite jocuri de rol determinate de subiectele discutate la seminar; Calități: toleranță, compasiune, cooperare/colaborare, autonomie independentă, de a asculta pe celălalt.
Misiunea disciplinei	De a oferi studenților cunoștințe teoretice și abilități practice necesare despre dimensiunile sănătății: biologică, psihologică și socială în scopul aplicării acestor cunoștințe în intervențiile legate de sănătate și boală.
Tematica prezentată	Introducere în Psihologia Sănătății; Strategii de educare a valorilor și atitudini pozitive față de un stil de viață sănătos; Modele ale sănătății și bolii; Aplicarea modelelor de sănătate și boală în viața cotidiană; Rolul factorilor cognitivi în sănătate; Relația dintre cogniții și emoții. Rolul inteligenței emoționale pentru sănătate; Rolul comportamentului în sănătate. Politici educative de promovare a sănătății; Modele și factori care influențează stilul de viață. Grupurile de risc; Factorii psiho-sociali implicați în sănătate și boală; Stresul și riscul pentru boală.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască rolul conceptelor de Psihologie a Sănătății în viața și activitatea de zi cu zi;▪ să cunoască / înțeleagă rolul patogen al factorilor psiho-sociali în apariția bolilor și tulburărilor psihosomatice;▪ să conștientizeze rolul comportamentului în menținerea sănătății.

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	157 / 234
--	---	-----------

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să cunoască principalele politici educative de promovare a sănătății. ▪ să dețină abilitatea de identificare a principalelor tulburări psihologice și principalelor trăsături de personalitate corelate cu sănătatea și boala; ▪ să aibă abilitatea de identificare a principalilor factori psihopatogenici care reclamă necesitatea terapiei medicamentoase și nemedicamentoase (psihoterapiei și consilierii);
Manopere practice achiziționate	
Forma de evaluare	Examen

IV.4. Stagii practice

Denumirea disciplinei	Stagiul clinic de specialitate
Tipul	Obligator
Anul de studii	IV
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Rojnoveanu Gheorghe
Locația	Str. Ștefan cel Mare 165
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Stagiu clinic de specialitate prezintă o continuitate a modului de Abilități practice de îngrijire în Nursing. Studenții deja având un complet de cunoștințe teoretice în abordarea lucrului în echipă, pe parcursul acestui modul vor antrena deprinderi practice de îngrijire holistică și comprehensivă a pacienților. Pe parcursul perioadei stagiului practic studenții vor realiza în mod practic locul și responsabilitățile fiecărui membru de echipă în asistența pacientului chirurgical.</p> <p>Obiectivele stagiului sunt structurate pentru a favoriza completarea cunoștințelor și abilităților studenților despre specialitate, vor contribui la familiarizarea acestora cu scopurile, principiile și conținutul practicii chirurgicale, rolul chirurgului în sistemul de sănătate, particularitățile de activitate de lucru în echipă în secțiile de chirurgie, sălile de operație, abilități de comunicare, particularități de diagnostic și tratament a patologiilor chirurgicale, preponderent acute, asistența medicală în colectivități, aspecte de prevenție, actele medicale ce reglementează activitatea chirurgului.</p> <p>Deprinderi practice în efectuarea examenului clinic al pacienților Cunoștințe în domeniul deontologiei și eticii medicale.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice tipice (și a unor variante atipice) ale afecțiunilor chirurgicale, preponderent acute, a traumatismelor toracice și abdominale, proceselor inflamatorii și purulente ale țesuturilor moi.</p> <p>Îmbogățirea și aprofundarea cunoștințelor fundamentale (obținute în anii de studii precedenți) și implementarea lor în practica clinică.</p> <p>Însușirea și dezvoltarea metodei de raționament clinic: aprecierea rezultatelor examenului clinic al bolnavului cu diferite patologii chirurgicale și traumatisme, programului de investigații paraclinice și consultații ale altor medici specialiști, efectuarea diagnosticului diferențial în limitele afecțiunilor studiate, formularea diagnosticului pozitiv (clinic) concret și argumentarea unui tratament adecvat, pronosticul evoluției patologiei stabilite la pacientul în cauză.</p> <p>Consolidarea și completarea deprinderilor practice în efectuarea examenului clinic al pacienților cât și îmbogățirea și implementarea în practica clinică a cunoștințelor în domeniul deontologiei și eticii medicale.</p>
Tematica prezentată	<p>Familiarizarea cu activitatea chirurgului în secțiile de profil chirurgical. Familiarizarea cu Protocoalele clinice Naționale, documentația medicală și indicii de performanță. Principii de comunicare cu pacienții. Aspecte etice în practica medicului. Consimțământul informat.</p> <p>Lucru în echipă și bazele comunicării. Comunicarea ca instrument în activitatea</p>

	<p>de curăție și îngrijire a pacientului chirurgical. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă (comunicarea medic-medic, medic-asistentă medicală, medic-infirmieră, medic-pacient etc). Activitatea în echipa chirurgicală. Subordonarea în cadrul secției de chirurgie. Rolul, funcțiile și competențele ajutorului de medic-ordinator al secției de chirurgie în oferirea asistenței medicale.</p> <p>Procesul de curăție a pacientului chirurgical: colectarea de date (anamneza), examenul obiectiv fizical al pacientului (general și status localis), elaborarea algoritmului de diagnosticare paraclinică a pacientului chirurgical, oformarea fișei de observație clinică, diagnosticul prezumtiv, diagnosticul diferențial, analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului clinic, elaborarea tacticii de tratament (de urgență și programat), pregătirea către investigațiile de urgență și programate, monitorizarea clinică și paraclinică zilnică a pacientului chirurgical în perioadele pre- și postoperatorie (îngrijirea plăgilor, drenelor, sondelor etc), externarea și oformarea fișei de observație, a extrasului din staționar cu elaborarea recomandărilor pentru medicul de familie și consultanților din ambulatoriu, profilaxia complicațiilor postoperatorii.</p> <p>Lucrul în departamentul de urgență: examinarea bolnavilor la spitalizare (de urgență și programat), oformarea actelor de spitalizare (fișa de observație, acordul informat etc).</p> <p>Activitatea în sala de tratamente (pansamente, manipulații în cadrul curăției pacienților din secție etc).</p> <p>Activitatea în sala de operație: asistența la operație, asistent-instrumentar în cadrul intervențiilor chirurgicale (însușirea tehnicilor de prelucrare a mâinilor, câmpului operator, cunoașterea materialelor necesare pentru intervenție: fire, instrumente, bandaje, etc).</p> <p>Activitatea în sala postanestezie: monitorizarea pacientului după operație – parametrii vitali (puls, T/A, respirație, diureză, conștiență), pulsoximetria, medicație postoperatorie etc</p>
Finalități de studiu	<p>Competențe profesionale (specifice) (CP)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare▪ CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social▪ CP3. Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeeleor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență▪ CP4. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire▪ CP5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor▪ CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional▪ CP8. Realizarea activității pedagogice și metodico-didactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnice în domeniul sănătății <p>Competențe transversale (CT)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate▪ CT3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate socială▪ CT4 Dezvoltare personală și profesională
Manopere practice achiziționate	<p>De a cunoaște principiile semiologiei generale, fazele procesului diagnostic, evaluarea simptomelor și sindroamelor la un pacient cu patologie chirurgicală;</p> <p>De a asimila bazele teoretice și practice ale asepției și antisepției în prevenirea contaminării perioperatorii și tratamentul proceselor inflamatorii;</p>

	<p>De a determina parametrii hemodinamici și de a evalua rezultatele investigațiilor imagistice, endoscopice și testelor de laborator la pacientul chirurgical;</p> <p>De a cunoaște simptomatologia generală și locală a hemoragiilor externe și interne (intraluminale, intracavitare și intratisulare);</p> <p>De a fi capabil să recunoască simptomatologia și să aplice măsuri curative în cazul complicațiilor și reacțiilor hemotransfuziei;</p> <p>De a cunoaște manifestările clinice locale și generale în cazul patologiilor inflamatorii comune ale țesuturilor moi;</p> <p>De a fi capabil să determine semnele clinice de bază în cazul traumatismului cranio-cerebral, toracic și abdominal;</p> <p>De a cunoaște semnele și simptomele clinice specifice patologiilor chirurgicale ale glandei mamare;</p> <p>De a fi capabil să determine semnele clinice de bază ale afecțiunilor care se referă la abdomenul acut;</p> <p>De a fi capabil să determine prin inspecție, auscultație și palpate apartenența patologiei vasculare periferice către unul dintre sindroamele: insuficiența arterială acută și cronică, insuficiența venoasă cronică, tromboza acută a venelor superficiale și profunde, limfostaza;</p> <p>De a fi competent, în baza cunoștințelor și abilitățile obținute, să explice natura proceselor fiziologice și patologice în chirurgie;</p> <p>De a integra cunoștințele asimilate în aplicarea practică pe viitor; Să cunoască particularitățile etiologice și patogenetice ale maladiilor și traumatismelor abdominale și toracice;</p> <p>Să înțeleagă principiile evoluției diverselor patologii abdominale;</p> <p>Să cunoască principiile de realizare și să modeleze procesele patologice de bază: etiologia, factorii de risc, patogenia și tabloul clinic ale maladiilor chirurgicale;</p> <p>Să înțeleagă procesele de bază ce asigură complicațiile bolilor chirurgicale;</p> <p>Să cunoască bazele și rolul practic al metodelor de diagnostic clinic, de laborator și instrumental;</p> <p>Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din chirurgie în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;</p> <p>Să fie capabil de a evalua locul și rolul chirurgiei în pregătirea clinică a studentului-medic;</p> <p>Să fie apt să deducă cauzele posibile ale dezvoltării maladiilor abdominale și toracice;</p> <p>Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile obținute, utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.</p> <p>Investigații de urgență, etapele de pregătire către investigație.</p> <p>Investigații programate, etapele de pregătire către investigație.</p> <p>Metodele imagistice (USG, CT, radiologice)</p> <p>Metodele endoscopice de examinare (FEGDS, FCS)</p> <p>Metodele radiologice</p>
Forma de evaluare	Examen

ANUL V

V.1. Obligatorii

Denumirea disciplinei	Puericultura. Neonatologie. Pediatrie.
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

160 / 234

Titularul de curs	Ninel Revenco
Locația	Departamentul de Pediatrie IMSP Institutul Mamei și Copilului, str. Burebista, 93, mun. Chișinău, MD-2062, Republica Moldova (+373) 32 205 835
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia, histologia, morfopatologia, fiziologia umană, fiziopatologia, microbiologia, farmacologia, semiologia medicală, imagistica medicală, la fel pentru integrarea cu alte discipline clinice – medicina internă, obstetrica, neurologia, bolile infecțioase, chirurgia pediatrică.</p> <p>Competențe: colectarea anamnezei, examenul clinic general al pacientului, interpretarea rezultatelor investigațiilor paraclinice – de laborator, instrumentale și imagistice, formularea unui diagnostic pozitiv, enunțarea unor principii terapeutice. Cunoașterea limbii de predare, competențe digitale, abilitați de comunicare și lucru în echipă, calități ca toleranță, inițiativă, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea curriculumului este formarea inițială de bază, academică a viitorului specialist în domeniul Pediatriei conform standardelor educaționale naționale și internaționale, promovarea educației, valorilor naționale cultural-istorice, valorilor general-umane, a deontologiei medicale și principiilor bioeticii în îngrijirile pediatrice.</p> <p>Scopul disciplinei:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Formarea competențelor privind mecanismele și factorii care influențează creșterea și dezvoltarea normală, somatică și psihomotorie a copilului.▪ Formarea competențelor privind particularitățile morfo-funcționale, modificările fiziologice și patologice, principalele constante biomorale ale organismului copilului în creștere și dezvoltare.▪ Formarea abilităților corecte de îngrijire, având la bază cunoașterea particularităților de creștere și dezvoltare a copilului, a nevoilor energetice, hidrice și a principiilor alimentației corecte din punct de vedere calitativ și cantitativ în diferite perioade ale copilăriei.▪ Dezvoltarea competențelor practice de colectare a anamnezei, de efectuare a unui examen clinic corect general și pe aparate ale copilului sănăos și bolnav, inclusiv de apreciere a dezvoltării fizice (somatice) și psihomotorii la copii de diferite vârste.▪ Formarea competențelor privind etiologia, patogenia, manifestările clinice tipice ale bolilor la copii, principiile de diagnostic, tratament și profilaxie ale acestor boli.▪ Dezvoltarea abilităților de raționament clinic și sinteză medicală – elemente definitorii în pregătirea oricărui medic.
Tematica prezentată	<ul style="list-style-type: none">• Asistența medicală copilului în Republica Moldova. Definițiile puericulturii și pediatriei. Copilul sănătos. Perioadele copilăriei și caracteristica lor. Imunoprofilaxia. Spravegherea medicală a copiilor. Foaia de observație clinică în pediatrie.• Creșterea și dezvoltarea copilului. Metodele de apreciere și evaluare a dezvoltării fizice.• Dezvoltarea psihomotorie a copilului în diferite perioade de vârstă: metodele de evaluare.• Nutriția și alimentația copilului: alimentația la sân, alimentația diversificată, alimentația cu formule de lapte-praf pentru copii. Principiile de alimentare a copiilor preșcolari și școlari.

	<ul style="list-style-type: none">• Nou-născutul la termen: examinarea, controlul termic, adaptarea, îngrijirea nou-născutului sănătos. Stările tranzitorii (fiziologice) caracteristice nou-născutului.• Asfixia la naștere. Resuscitarea neonatală. Boala hemoragică a nou-născutului.• Icterele neonatale. Boala hemolitică a nou-născutului după factor Rh și grupă.• Sepsisul neonatal.• Nou-născutul prematur: caracteristici, clasificarea prematurului. Scorul Ballard. Retardul de dezvoltare intrauterină. Sindromul de detresă respiratorie.• Rahitismul carențial la copii. Spasmofilia.• Dereglări ale nutriției la copii. Malnutriția acută severă, malnutriția cronică la copii. Hipostatura.• Infecțiile acute de căi respiratorii superioare la copil.• Bronșitele la copii. Bronșiolita. Bronșita obstructivă.• Pneumonia comunitară la copii. Bolile pleurei la copil. Maladii cronice bronhopulmonare la copii.• Febra și sindromul hipertermic la copii.• Sindromul anemic. Anemiile hemolitice ereditare la copil. Anemiile dobândite la copil. Anemiile carentiale.▪ Diatezele hemoragice la copil. Purpura trombocitopenică imună. Trombocitopatiile. Vasculita hemoragică la copil. Coagulopatiile la copii. Hemofilia A,B. Boala Willebrand.▪ Infecția tractului urinar la copii. Glomerulonefritele acute și cronice la copii. Sindromul nefrotic idiopatic la copil. Leziunea renală acută la copii. Boala cronică renală la copii.▪ Malabsorbția intestinală la copii. Boala Celiacă. Fibroza chistică. Intoleranța la lactoză. Intoleranța la proteinele laptelui de vaci.▪ Gastritele, gastroduodenitele la copii. Boala ulceroasă la copii.▪ Disfuncția căilor biliare. Colecistitele la copii.▪ Pancreatitele acute și cronice la copii.▪ Colita ulceroasă la copii. Boala Crohn.▪ Hepatitele cronice la copii.▪ Alergia alimentară la copil. Astmul bronșic la copil.▪ Malformațiile cardiace congenitale.▪ Insuficiența cardiacă acută și cronică la copii.▪ Aritmiile cardiace la copii și adolescenți.▪ Cardiomiopatiile primare. Miocarditele la copil.▪ Febra reumatismală acută la copii.▪ Maladiile difuze ale țesutului conjunctiv la copii. Artrita idiopatică juvenilă. Lupusul eritematos sistemic. Dermatomiozita. Sclerodermia de sistem.▪ Diabetul zaharat la copil.• Urgențe majore în pediatrie. Instruire virtuală/simulare de bază în Pediatrie.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:▪ Să cunoască bazele teoretice ale puericulturii, neonatologiei, semiologiei și ale patologiilor mai frecvente la copii;▪ Să cunoască particularitățile anatomo-fiziologice, funcționale, morfologice la copil în funcție de vârstă;▪ Să cunoască principiile de alimentație ale copilului sănătos și copilului bolnav de diferite vârste;▪ Să cunoască evoluția proceselor fiziologice de creștere și dezvoltare a copilului, principiile de îngrijire, profilaxie, pediatria socială, comportamentală;▪ Să cunoască particularitățile examenului clinic obiectiv și a examenelor paraclinice la copilul de diferite vârste;▪ Să cunoască principiile de bază ale patologiei pediatrice: etiologia, patogenia, manifestările clinice tipice ale bolilor copilului, metodele contemporane de diagnostic, tratament, profilaxie ale acestor boli;▪ Să cunoască indicațiile și contraindicațiile de utilizare a metodelor de examinare

	<p>de laborator, instrumentale, imagistice, alte metode de diagnostic în pediatrie;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să posede competențe de analiză și sinteză prin corelare a simptomelor și sindroamelor clinice cu rezultatele explorărilor complementare, de efectuare a diagnosticului diferențial și stabilire a diagnosticului pozitiv;▪ Să cunoască principiile de tratament, indicațiile, contraindicațiile, dozele preparatelor medicamentoase utilizate în pediatrie, să poată argumenta un tratament etiologic, patogenetic, simptomatic al bolilor la copil;▪ Să cunoască metodele de prevenire a bolilor la copii, calendarul de imunizare profilactică a copiilor în RM.▪ Să posede abilități de completare a actelor medicale curente: fișa de observație a bolnavului de staționar, evidența zilnică a stării pacientului și evoluției bolii.▪ Sa poată acorda îngrijiri nou-născutului la termen, nou-născutului prematur, să aprecieze nou-născutul după scorul Apgar, Silverman, Ballard, scorul riscului de dezvoltare a sepsisului.▪ Să poată efectua o anamneză pediatrică, măsurări antropometrice cu aprecierea dezvoltării fizice, dezvoltării neuro-psihiice la copil de diferite vârste.▪ Să aprecieze statusul nutrițional al copilului, prescrierea rației alimentare corecte la copil pe grupe de vârste.▪ Să efectueze și să evalueze rezultatele examenului clinic al nou-născutului și copilului de diferite vârste, să recunoască semnele vitale, simptomele și semnele de boală, sindroamele majore din patologia copilului, argumentarea diagnosticului prezumptiv.▪ Să fie capabil de a întocmi și de a argumenta programul de investigații paraclinice, să efectueze un diagnostic diferențial, să formuleze și să argumenteze un diagnostic clinic definitiv confo rm clasificățiilor existente.▪ Să fie capabil de a indica tratament general și medicamentos copilului conform diagnosticului stabilit, să poată întocmi planul de supraveghere-recuperare al bolnavului cu maladii cronice, măsurile de prevenire și de reabilitare.▪ Să posede abilități de comunicare cu familia pacientului pentru recomandări și explicații, să promoveze principiile de etică și deontologie în asistența medicală acordată copilului.▪ Să posede și să aplice competențe în acordarea asistenței medicale de urgență copilului în stare critică.▪ Să fie competent de a prezenta cazuri clinice din domeniul pediatriei.▪ Să posede, să prezinte și să promoveze cunoștințe despre abordarea integrată a copilului sănătos și bolnav și a modalităților de îngrijire a lui.▪ Să posede și să aplice metodologii și modalități de lucru în vederea studiului clinic și de cercetare;
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să posede abilități de completare a actelor medicale curente;▪ Să posede abilități pentru îngrijirea și supravegherea nou-născutului la termen și a nou-născutului prematur, fără patologie asociată.▪ Să posede abilități de apreciere a Scorului Apgar, Silverman, Ballard, scorului riscului de dezvoltare a sepsisului, boala hemolitică a nou-născutului.▪ Să poată realiza corect măsurări antropometrice cu aprecierea dezvoltării fizice a copilului de diferite vârste.▪ Să posede abilități de colectare a anamnezei copilului.▪ Să poată efectua examenul clinic obiectiv general și pe sisteme la copil de diferite vârste.▪ Să poată aprecia dezvoltarea neuro-psihiică la copil de diferite vârste.▪ Să poată aprecia statusul nutrițional al copilului și să poată elabora rația alimentară corectă pentru copil de vârstă diferită.▪ Să poată argumenta necesitatea și să poată interpreta rezultatele analizelor de laborator a copilului de vârstă diferită: clinice, biochimice, imunologice.▪ Să poată argumenta necesitatea și să poată interpreta rezultatele investigațiilor instrumentale, imagistice etc.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să poată formula un diagnostic clinic definitiv conform clasificărilor existente în pediatrie.▪ Să poată efectua diagnosticul diferențial al patologiilor pediatrice.▪ Să poată elabora un plan de tratament, conform diagnosticului stabilit copilului, precum și a măsurilor de profilaxie, abilitare și reabilitare.▪ Să aplice și să promoveze principiile de etică și deontologie în asistența medicală a copilului.▪ Să poată comunica eficient cu familia pacientului pediatric.▪ Să poată studia și prezenta cazuri clinice de patologie pediatrică.▪ Să posede cunoștințe și abilități pentru a efectua educația pentru sănătate a mamelor.▪ Să poată recunoaște/aprecia semnele vitale, să poată acorda asistență medicală de urgență copilului în stare critică:<ul style="list-style-type: none">✓ Să posede tehnica de ventilare cu balon cu mască;✓ Să posede tehnica masajului cardiac extern la copil;✓ Să posede tehnica de intubare endotraheală a nou-născutului;✓ Să poată efectua etapele ABCD de resuscitare neonatală, inclusiv folosind datele monitorului;✓ Să poată realiza plasarea copilului la CPAP nazal;✓ Să poată identifica starea de șoc la copil;✓ Să recunoască stopul cardio-respirator la copil.✓ Să posede etapele evaluării ABCDE (airway, breathing, circulation).✓ Să poată identifica dereglarea funcției respiratorii (stridor, wheezing, gasping).✓ Să posede tehnici de „permeabilizare” a căilor aeriene la copil.✓ Să poată realiza evaluarea funcției cardiovasculare la copil (de bază și avansată).✓ Să poată aprecia Timpul de Recolorare Capilară la copil.✓ Să posede efectuarea suportului vital de bază pediatric și parțial avansat.✓ Să posede tehnica Oxigenoterapiei pe canula nazală, balon și mască facial.✓ Să posede tehnica de Poziționare de siguranță a pacientului critic.✓ Să aplice corect tehnici de imobilizare în traume pediatrice (gulerăș cervical, pe targă).✓ Să identifice pacientul cu convulsii și să cunoască (aplice) medicația anticonvulsivantă.✓ Să realizeze rehidratarea orală după planul A și B.✓ Să administreze corect medicația în șoc hipovolemic și anafilactic.✓ Să efectueze corect defibrilarea în ritmuri șocabile ale stopului cardiorespirator.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Oncologie
Tipul	Obligat
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Sofroni Dumitru
Locația	Str. N. Testemițanu 30
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, genetică, histologie, fiziopatologie, morfopatologie, farmacologie, chirurgie, medicina internă, psihologia, etica. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea

	documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilităților de comunicare și lucru în echipă și a calităților precum – toleranță, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este dezvoltarea competențelor cognitive și abilităților funcționale de aplicare care vizează teoriile și noțiunile specifice oncologiei ca și domeniu complex al medicinei, în aspectul însușirii particularităților stărilor precanceroase, a tumorilor benigne și maligne, aprecierii conduitei diagnostice și tacticii terapeutice axate pe pacient.</p> <p>Oncologia ca disciplină obligatorie în curricula academică pentru programele de studii de medicină reprezintă un pilon indispensabil în formarea clinică a studentului medicinist. La moment, atât la nivel național cât și internațional, incidența neoplaziilor maligne este în continuă creștere, fiind prognozată clasarea acestora pe locul întâi în structura generală a mortalității către anul 2030. Este bine cunoscut faptul că succesul managementului eficient în cazul pacienților diagnosticați cu tumori maligne este în corelație directă cu depistarea cancerului în stadiile incipiente și aplicarea unui tratament personalizat. Totuși, în pofida progresului tehnic, modernizării metodelor de diagnostic și tratament, stadiile avansate ale procesului tumoral, reprezintă o rată de 30 – 40 %. Astfel, printre premisele de bază ale acestei discipline se numără: realizarea profilaxiei primare prin promovarea modului sănătos de viață, diagnosticul și tratamentul stărilor precanceroase, studierea particularităților evolutive și de extindere locoregională și la distanță prin metastazarea limfo- și hematogenă a cancerului, particularitățile clinice și paraclinice, stabilirea principiilor de diagnostic precoce, tratamentul cancerului în diferite stadii ale procesului malign și estimarea factorilor de pronostic și de supraviețuire.</p>
Tematica prezentată	Introducere în oncologie. Tumorile organelor reproductive la femei. Cancerul mamar. Cancerul bronhopulmonar și esofagian. Cancerul gastric. Cancerul hepatic și al zonei pancreato-duodenale. Cancerul colorectal. Cancerul sistemului reno-urinar și al prostatei. Cancerul cutanat, melanomul malign. Cancerul tiroidian, cancerul buzei inferioare și al mucoasei cavității bucale.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul oncologic bazate pe principiile eticii profesionale;▪ să demonstreze atitudine empatică față de pacient și rudele acestuia;▪ să utilizeze actele normative ce reglementează domeniul oncologiei (protocoale, ghiduri, standarde etc.);▪ să cunoască noțiunile generale și clasificările specifice (TNM, micro-/macroscopice) aplicabile în oncologie;▪ să însușească particularitățile stărilor precanceroase;▪ să stabilească particularitățile de diferențiere clinico-paraclinică a tumorilor benigne și maligne;▪ să determine factorii predispozanți și tipurile de profilaxie efectuate cu scop de prevenire a patologiei oncologice;▪ să aprecieze semnele clinice generale și specifice (în dependență de localizare) ale unui proces oncologic;▪ să stabilească particularitățile parametrilor paraclinici în cazul tumorilor maligne;▪ să aprecieze aspectele imagistice sugestive procesului oncologic benign și malign;▪ să evalueze rolul metodelor endoscopice în examinarea pacientului oncologic;▪ să determine datele sugestive progresării procesului malign în dependență de calea de metastazare;▪ să demonstreze competențe de lucru în echipa multidisciplinară;▪ să însușească metodele tratamentului specific în oncologie;▪ să stabilească principiile tratamentului personalizat al pacientului oncologic;▪ să cunoască particularitățile de organizare și componentele unui act terapeutic reușit;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să stabilească pronosticul în dependență de factorii specifici procesului oncologic;▪ să însușească principiile de dispensarizare a pacientului oncologic;▪ să aplice cunoștințele acumulate în profilaxia maladiilor oncologice;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele specifice acumulate în activitatea de cercetător;
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să fie apt de a comunica eficient și empatic cu pacientul oncologic;▪ să implementeze corect prevederile actelor normative în activitatea clinică;▪ să aplice principiile de profilaxie a maladiilor oncologice;▪ să cunoască particularitățile colectării datelor anamnestice în cazul pacientului oncologic;▪ să practice metodele clinice și manoperele de examinare a pacientului oncologic;▪ să efectueze examenul clinic general al pacientului cu determinarea semnelor specifice tumorii benigne/maligne;▪ să practice examenul clinic general al pacientului cu aprecierea semnelor caracteristice tumorii primare/secundare;▪ să efectueze tușeul rectal cu scop de a exclude cancerul rectal, de prostată și a metastazelor Blummer- Schnitzler (pararectale) în cancerul gastric;▪ să aplice examenul bimanual al organelor genitale interne la femei cu scop de a exclude tumorile organelor reproductive cât și datele de avansare loco-regională a procesului cu invazia în organele adiacente;▪ să poată analiza datele de laborator în baza cunoștințelor teoretice acumulate privind parametrii specifici procesului oncologic;▪ să interpreteze radiogramele, tomogramele, datele scintigrafiei izotopice și ultrasonografice caracteristice procesului oncologic;▪ să asiste la efectuarea puncțiilor tumorilor vizuale și a ganglionilor limfatici periferici;▪ să preleveze frotiul- amprentă în tumorile vizuale (cancer cutanat, cancerul buzelor, cancerul mamar etc.);▪ să asiste la efectuarea procedurilor de biopsie cu scop diagnostic;▪ să stabilească un diagnostic complet de tumoare malignă;▪ să etapizeze un tratament specific în cazul pacientului oncologic;▪ să planifice un tratament personalizat în cazul pacientului oncologic.
Evaluation form	Examen: Nota finală se va alcătui din nota medie la totalizări (cota parte 0.3), deprinderi practice-caz clinic (cota parte 0.2), proba test final (cota parte 0.2), răspuns oral (cota parte 0,3), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Denumirea disciplinei	Medicina paliativă
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	d.h.ș.m., prof. univ. Ghenadie Curocichin
Locația	IMSP CUAMP IMSP AMT Centru CMF 7 IMSP AMT Botanica CMF 2, CMF 3 IMSP AMT Buiucani CMF 5, CMF 6 IMSP AMT Rîșcani CMF 10, CMF 12 IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”
Condiționări și exigențe prealabile	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, farmacologia, psihologia, etica, medicina internă, oncologia, chirurgie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea

de:	documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este conceptualizarea asistenței paliative, ca și domeniu al medicinei, care are drept scop îmbunătățirea calității vieții pacienților cu boli incurabile și în fază terminală, prin acțiuni de prevenire și înlăturare a suferinței sub toate aspectele sale: fizic, psihic, social și spiritual, precum și acordarea suportului pentru familiile acestora.</p> <p>Includerea îngrijirilor paliative ca disciplină obligatorie în curricula academică pentru programele de studii de medicină este o cerință imperativă a celei de-a 67-a Ansambele mondiale în domeniul sănătății din 2014, care a adoptat rezoluția prin care se susține includerea îngrijirii paliative în educația de bază și continuă la nivel universitar în cadrul programelor de studii de medicină și de asistență medicală.</p>
Tematica prezentată	Principiile de bază în asistența paliativă. Managementul durerii acute și cronice în paliative. Managementul simptomelor în medicina paliativă. Managementul echipei multidisciplinare în asistența paliativă. Aspecte psiho-sociale, cultură, religie și spiritualitate în asistența paliativă. Etica aplicată și comunicarea în asistența paliativă.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să caute și să utilizeze actele normative ce reglementează domeniul îngrijirilor paliative (legi, protocoale, ghiduri, standarde etc.);▪ să se ghideze de principiile eticii profesionale;▪ să demonstreze atitudine de compasiune față de pacient și aparținători;▪ să selecteze cazurile clinice ce necesită asistență paliativă specializată;▪ să abordeze holistic suferința pacientului cu boală incurabilă;▪ să evalueze necesitățile reale ale beneficiarilor de ÎP;▪ să stabilească prognosticul unui pacient cu boală incurabilă în funcție de diagnostic și alți factori;▪ să comunice vești proaste pacienților și rudelor acestora utilizând algoritmi standardizați (SPIKES);▪ să dezvolte competențe de ascultare activă a interlocutor (pacientului, rudelor acestuia);▪ să demonstreze abilități de comunicare empatică cu pacienții și aparținătorii;▪ să păstreze calmul emoțional pe parcursul comunicării cu pacientul;▪ să evalueze tipul și caracterul durerii utilizând instrumente specializate (scale) gândirea clinică;▪ să prescrie tratament analgezic conform principiilor OMS, în situații ordinare;▪ să depisteze simptomele determinate de boală incurabilă;▪ să determine și să stabilească diagnosticul de stare terminală;▪ să gestioneze și să monitorizeze cazurile de stare terminală;▪ să practice îngrijiri de bază și în condiții speciale din domeniul ÎP (schimbarea poziției în pat, îngrijiri elementare igienice, îngrijirea stomelor, plăgilor trofice și escarelor etc.);▪ să coordoneze activitățile echipei multidisciplinare de asistență paliativă;▪ să demonstreze competențe de lucru în echipă multidisciplinară;▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în urgențe paliative;▪ să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitelor tipuri de pacienți.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice cauzele potențiale de suferință a pacientului;▪ să determine necesitățile reale ale pacienților și aparținătorilor în îngrijiri speciale;▪ să consemneze și să stabilească relații efective cu pacienții și aparținătorii în viitoarea practică profesională;▪ să planifice și să decidă obiectivele de îngrijire împreună cu pacientul și aparținătorii;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să dezvolte abilități de comunicare a diagnosticului nefast și a altor vești proaste;▪ să poată analiza corect cadrul legal în domeniul ÎP și să aplice prevederile actelor normative în practica clinică;▪ să utilizeze diverse metode de evaluare a durerii și să interpreteze corect rezultatele;▪ să prescrie tratamente pentru durerile și cele mai frecvente simptome;▪ să aplice diverse metode de mobilizare a pacientului;▪ să facă un diagnostic prompt al stărilor de urgență în îngrijiri paliative;▪ să poată diagnostica starea terminală și să gestioneze corect situația;▪ să comunice corect cu pacientul în stare terminală și cu rudele acestuia;▪ să știe să respecte drepturilor pacientului muribund și aparținătorilor.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicina alternativă și complementară
Tipul	Obligat
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Victor Lacusta
Locația	Chișinău, Drumul Viilor, 34. Spitalul de Stat
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe în domeniile biologiei, chimiei, anatomiei, biochimiei, farmacologiei, fiziopatologiei, semiologiei și bolilor interne la maturi și copii.</p> <p>Competențe: cunoașterea limbii de predare; abilitatea de comunicare și lucru în echipă; competențe digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text și aplicațiilor pentru prezentări).</p>
Misiunea disciplinei	Pregătirea multilaterală a studenților axând instruirea pe cunoașterea posibilităților diagnosticării clinice, indicațiilor și contraindicațiilor pentru tratamentul și profilaxia diferitor maladii și stări patologice cu utilizarea metodelor specifice medicinei alternative și complementare la maturi și copii.
Tematica prezentată	Metodele medicinei alternative și complementare (acupunctura, fitoterapia, homeopatia, ayurveda etc.). Istoric. Recomandările OMS. Medicina alternativă și complementară în Republică Moldova. Bazele generale ale acupuncturii. Mecanismele de acțiune ale acupuncturii. Conceptele științifice contemporane ale acupuncturii. Avantajele, indicațiile, contraindicațiile și complicațiile acupuncturii. Asocierea acupuncturii cu alte metode de tratament. Metodele de stimulare a acupunctelor. Topografia unor puncte de acupunctură (cu spectru larg de acțiune). Conceptele medicinei tradiționale chineze. Semnificația diagnostică și curativă a sistemelor microacupunctice (auricular, cranial, mano-podo). Bazele generale ale fitoterapiei. Fitoterapia clinică. Bazele generale ale homeopatiei. Homeopatia clinică.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să definească conceptele științifice moderne ale acupuncturii;▪ să definească conceptele medicinei tradiționale chineze;▪ să cunoască avantajele acupuncturii;▪ să cunoască indicațiile acupuncturii;▪ să cunoască contraindicațiile acupuncturii;▪ să cunoască complicațiile posibile ale acupuncturii;▪ să cunoască metodele de stimulare a acupunctelor;▪ să cunoască avantajele și dezavantajele fitoterapiei;▪ să cunoască indicațiile și contraindicațiile fitoterapiei;▪ să cunoască complicațiile posibile ale fitoterapiei;▪ să cunoască clasificarea plantelor medicinale;▪ să cunoască principiile de bază ale fitoterapiei;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască principiile de comparație a fitoterapiei chineze și academice (europene);▪ să definească algoritmul prescripției fitoterapeutice în medicina tradițională chineză;▪ să cunoască formele medicamentoase fitoterapice;▪ să cunoască metodele de administrare a plantelor medicinale;▪ să cunoască regulile de aplicare a tratamentului fitoterapic;▪ să cunoască aplicarea plantelor medicinale în anumite nozologii și stări patologice la maturi și copii;▪ să cunoască particularitățile administrării fitopreparatelor la copii;▪ să definească legile și principiile fundamentale ale homeopatiei;▪ să cunoască avantajele și dezavantajele homeopatiei;▪ să cunoască modul și regulile de administrare a remediilor homeopatice;▪ să cunoască indicațiile generale ale homeopatiei;▪ să determine posibilitatea asocierii metodelor medicinei alternative cu alte metode de tratament.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să posede aplicarea metodei de presopunctură;▪ să posede aplicarea metodei de acupunctură superficială;▪ să posede aplicarea metodei de vacuum punctură și vacuum masaj;▪ să posede aplicarea metodei de termopunctură;▪ să posede masajul sanogenic al pavilionului auricular;▪ să posede metodele de localizare a acupuncturilor;▪ să poată aprecia localizarea unor puncte de acupunctură cu spectru larg de acțiune (GI4 Hegu, E36 Zusanli, RP6 Sanyinjiao, R3 Taixi, VB20 Fengchi, F3 Taichong, VG20 Baihui, Yin Tang, Tai Yang);▪ să poată aprecia localizarea unor puncte de acupunctură utilizate în urgențe medicale (GI4 Hegu, R1 Yongquan, VG26 Renzhong, Shi Xuan);▪ să cunoască tehnologia preparării unor forme fitoterapice (infuzie, decoct);▪ să selecteze plantele medicinale în anumite nozologii și stări patologice la maturi și copii.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Reabilitare medicală
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	Generală
Titularul de curs	Pascal Oleg, dr.hab.șt.med.,prof. universitar
Locația	Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, baza clinică IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, (str. G. Cașu 37)
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: biofizica, fiziopatologia, farmacologia, medicina internă, oncologia, ortopedia, traumatologia, neurologia.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este conceptualizarea reabilitării și medicinei fizice ca o specialitate medicală independentă preocupată de promovarea

	<p>funcționării fizice și cognitive, a activităților (inclusiv comportamentul), a participării (inclusiv calitatea vieții) și modificarea factorilor personali și de mediu. Astfel este responsabilă de prevenirea, diagnosticarea, tratarea și managementul reabilitării persoanelor cu afecțiuni dizabilitate și co-morbidități la toate vârstele.</p> <p>Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), reabilitarea reprezintă „folosirea tuturor mijloacelor cu scopul de a reduce impactul condițiilor generatoare de dizabilități pentru a permite persoanelor cu dizabilități să reușească să se integreze optimal în societate”. Noțiunile „funcționare” și „participare”, precum și „factorii contextuali” (de mediu și personali) – reprezintă elemente de bază în orice proces de reabilitare medicală.</p> <p>Reabilitarea poate substanțial reduce impactul negativ al multor afecțiuni acute sau cronice ce pot genera dizabilități, în special, patologia sistemului muscolă-scheletic, nervos central și periferic, cardio-vascular, respirator.</p> <p>Reabilitarea medicală poate fi practică la diferite etape de asistență medicală, inclusiv în spitale de urgență, centre/secții specializate de reabilitare, cabinete de medicină fizică în ambulatoriu, stațiuni balneare.</p>
Tematica prezentată	<p>Introducere în Reabilitare Medicală și Medicină Fizică. Metodele Reabilitării și Medicinii Fizice. Kinetoterapia. Fiziobalneoterapia. Reabilitarea medicală în patologia sistemului locomotor. Reabilitarea medicală în patologia sistemului cardiovascular și respirator. Reabilitarea medicală în patologia sistemului nervos.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să recunoască „Reabilitarea și medicina fizică” ca specialitate medicală independentă, locul și rolul reabilitării medicale în sistemul de sănătate;▪ să înțeleagă domeniile de activitate, mijlocele medicinei fizice și intervențiile specifice reabilitării;▪ să cunoască competențele medicului reabilitolog și interacțiunea interdisciplinară;▪ să cunoască conceptele de bază ale reabilitării medicale: dizabilitatea și funcționarea;▪ să înțeleagă abordarea holistică a pacientului în asistență de reabilitare și principiile de aplicare a modelului CIF (Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății);▪ să cunoască acțiunea curativă a factorilor fizici naturali și artificiali, precum și metodologia de aplicare a lor tratamentului de reabilitare;▪ să înțeleagă principiile și metodologia de evaluare clinică și funcțională a persoanelor cu diverse afecțiuni;▪ să cunoască principiile de elaborare a planului și programei de reabilitare;▪ să înțeleagă principiu de lucru în echipă multidisciplinară;▪ să cunoască organizarea procesului de reabilitare medicală la diferite etape și unități de tratament (spital, centre/secții specializate de reabilitare, serviciu ambulatoriu, stațiuni balneare etc.);▪ să cunoască indicațiile și contraindicațiile metodelor de reabilitare;▪ să cunoască principiile de determinare a gradului de dizabilitate și capacității de muncă;▪ să cunoască tehnologii și metode moderne utilizate în medicină fizică și reabilitare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să efectueze colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză din perspectiva funcționalității;▪ să aprecieze statusul funcțional al pacientului și să identifice deficiențele funcționale principale pentru persoanele cu diverse afecțiuni;▪ să indice măsuri de profilaxie primară și secundară▪ să cunoască intervenții și metode de reabilitare pentru bolnavii cu diverse afecțiuni și dizabilități;▪ să aprecieze eficiența programului de reabilitare.▪ să integreze cunoștințele medicale fundamentale și clinice existente cu cunoștințele acumulate în cadrul modulului de reabilitare medicală și medicină

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

170 / 234

	<p>fizică;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să abordeze creativ problemele medicinei fundamentale și ale medicinei integrative din cadrul reabilitării medicale;▪ să cunoască principiile de cooperare și interacțiuni interdisciplinare ale specialității de reabilitare medicală și medicină fizică;▪ să dezvolte capacități de comunicare cu pacientul și membrii familiei, membrii echipei multidisciplinare pentru a aborda optimal diverse disfuncții sau dizabilități;▪ să fie apt de a-și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;▪ să aplice principiile de medicină narativă, reabilitare medicală și bune practici în activitatea ulterioară.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicina muncii și Boli Ocupaționale
Tipul	Obligat
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Bodrug Nicolae
Locația	Str. Pușchin 51, Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază cu disciplinele conexe precum: anatomia, fiziopatologia, farmacologia, psihologia, etica, medicina internă, toxicologia, pulmonologia.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea disciplinei este de a oferi suportul teoretic și practic prin cultivarea aptitudinilor, deprinderilor și atitudinilor indispensabile practicării medicinei ca parte importantă în menținerea sănătății și capacității de muncă.
Tematica prezentată	Sinteze și interferențe în bolile ocupaționale: clasificarea, diagnosticul clinic, diagnosticul diferențial, principiile tratamentului, profilaxie. Intoxicații acute și cronice cu plumb: particularitățile tabloului clinic, diagnosticului diferențial, diagnosticului paraclinic și principiile tratamentului. Intoxicații acute și cronice cu pesticide și alți compuși chimici, utilizații în agricultură (clor-, fosfor-organici și derivați ai nitrofenolului): particularitățile tabloului clinic, diagnosticului diferențial, diagnosticului paraclinic și principiile tratamentului. Bolile ocupaționale provocate de factori fizici-trepidații: actualități în clasificare, particularitățile tabloului clinic, diagnosticului diferențial, diagnosticului paraclinic și principiile tratamentului complex, măsurile de profilaxie. Intoxicțiile acute și cronice cu benzen și omologii lui. Pneumoconiozele-cologene și necologene: aspect de clasificare clinică și radiologică, particularitățile tabloului clinic în pneumoconioze, principiile diagnosticului diferențial, diagnosticului paraclinic și particularitățile tratamentului complex.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile fundamentale ale bolilor ocupaționalei și bazele lor în medicina internă;▪ Să înțeleagă principiile examenului clinic și de laborator la pacienții cu afecțiuni cauzate de zgomot, intoxicațiilor și bolilor ocupaționale determinate de expunerea la agenți chimici, determinate de suprasolicitarea aparatului locomotor, cauzate de pulberile silicogene și azbestogene, precum și bolilor

	<p>ocupationale determinate de vibrații;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile algoritmului de diagnostic și argumentarea unui tratament etiologic, tratament patogenetic, simptomatic;▪ să fie capabil să perfecțeze gândirea clinică de a analiza și a sistematiza rezultatele examenului clinic și paraclinic;▪ să fie capabil să evalueze rezultatele examenului clinic al bolnavului terapeutic, argumentarea diagnosticului prezumtiv, întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice, efectuarea diagnosticului diferențial;▪ să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din bolile ocupaționale în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;▪ să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare▪ să fie competent să aplice cunoștințele și deprinderile practice, de interpretare a impactului unui proces sau fenomen de poluare asupra calității vieții, prin efectuarea măsurilor de profilaxie;▪ să fie competent să utilizeze cunoștințele acumulate în cadrul procesului de studiu, prin consolidarea, îmbogățirea și implementarea în practica clinică.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Cunoașterea temeinică, înțelegerea și operarea cu cunoștințele teoretice și metodele practice de bază ale bolilor ocupaționale.▪ Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului specific medical;▪ Cunoașterea temeinică și aplicarea în practică a cunoștințelor etiologiei, patogenezei, clasificării contemporane, sindroamelor clinice, în vederea asigurării complianței terapeutice.▪ Explicarea și interpretarea rezultatelor investigațiilor clinice și paraclinice caracteristice bolilor ocupaționale▪ Posedarea la nivel profesional a principiilor de tratament și elucidarea cauzelor și condițiilor care influențează dinamica bolilor ocupaționale.▪ Rezolvarea problemelor de situație și formularea concluziilor.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Imagistica medicală (gastrologie, pediatrie, ORL, boli chirurgicale)
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Codreanu Ion, dr.hab.șt.med., conf.univ.
Locația	(adresa catedrei și sau a bazelor clinice)
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia și fiziologia omului, materialul cursului Radiologie și radioprotecție semnele clinice și paraclinice a maladiilor studiate în cadrul disciplinelor clinice respective.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Alegerea metodei imagistice optime de investigație în diverse patologii cu scop de diagnostic pozitiv și diferențial, incluzând următoarele compartimente: oncologie, gastrologie, boli chirurgicale, pediatrie, neonatologie, otorinolaringologie, anestezie și terapie intensivă, reabilitare medicală, urgențele medicale.
Tematica prezentată	Imagistica în oncologie. Imagistica în gastrologie. Imagistica în boli chirurgicale. Imagistica în anestezie și terapie intensivă. Imagistica în urgențe medicale.

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

172 / 234

	Imagistica în otorinolaringologie. Particularitățile investigațiilor imagistice și a anatomiei radiologice normale la copii. Imagistica în pediatrie. Imagistica în neonatologie. Imagistica în reabilitare medicală.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască criteriile clinice pe baza cărora se vor indica procedurile diagnostice,▪ să înțeleagă importanța folosirii metodelor imagistice în urmărirea afecțiunilor cronice și detectarea fazelor acute,▪ să înțeleagă modalități de combinare a metodelor imagistice pentru a ajunge la diagnosticul corect,▪ să înțeleagă valoarea și limitele ale diferitor metode imagistice în raport de acuzele pacientului și patologie suspectată
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să formuleze indicații optime de investigație imagistică a pacienților în mod planic și în situații critice;▪ să aplice elemente de diagnostic diferențial imagistic
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Boli chirurgicale
Tipul	Obligator.
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Adrian Hotineanu
Locația	Orasul Chisinau, Strada „Nicolae Testimitanu,, 129
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: chirurgia semiologica, chirurgie facultativă, patofiziologie, biochimie, morfopatologie</p> <p>Competențe:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ cunoașterea, înțelegerea și perfecționarea bazelor teoretice și practice ale afecțiunilor chirurgicale▪ digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă, individuale-proiecte tematice.
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este conceptualizarea</p> <ul style="list-style-type: none">▪ dezvoltarea cunoștințelor stărilor patologice caracteristice pentru pacienții chirurgici, pe baza anamnezului, examenului clinic și de laborator, metodelor de investigație instrumentală.▪ dezvoltarea, aprofundarea cunoștințelor variantelor de anatomie, etiologie și patogeneza pentru a fi asimilate caracteristicile evoluției clinice a bolilor chirurgicale și practicarea diverselor opțiuni posibile de diagnostic;▪ dezvoltarea abilităților în studierea și planificarea unui complex de examinări suplimentare utile în realizarea diagnosticului diferențial și determinării tacticii chirurgicale.▪ dezvoltarea cunoștințelor de examinare selectivă, suplimentară în realizarea activităților de tratament planificat și de urgență pentru pacienții chirurgici, alegerea algoritmului optimal curativ în profilaxia complicațiilor;▪ dezvoltarea cunoștințelor în consolidarea competenței pentru a motiva pacienții și membrii familiilor lor la un comportament pozitiv, care vizează formarea unui mod de viață sănătos, instruirea metodelor profilactice și autocontrol, încredere în personal medical; implementarea măsurilor pentru păstrarea sănătății lor ca bolnav chirurgical;▪ dezvoltarea cunoștințelor în competența examinării incapacității de muncă a pacienților chirurgici și păstrarea evidenței documentelor medicale de profil chirurgical;

	<ul style="list-style-type: none">▪ Îmbunătățirea abilităților de activitate cu literatura științifică, selectarea , analiză și prezentari prin referate ;▪ stimularea participării la cercetare și dezvoltare stiintifica si cercetare , soluționarea sarcinilor inovatoare în medicina aplicată
Tematica prezentată	Principiile de bază în asistența chirurgicală reprezintă un sistem complet și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea competențe diagnostice și curative. Programa la disciplina proiectează și organizează procesul instructiv în contextul dezvoltării competențelor specifice ale disciplinei. Formarea competențelor de comunicare în procesul educațional solicită utilizarea corectă a limbajului specific medical. Specificul formării competențelor la disciplină este determinat de informațiile acumulate care formează competențe de management în echipa multidisciplinară în asistența afecțiunilor chirurgicale, aspecte psiho-sociale, cultură, religie și spiritualitate în asistența practică, etica aplicată și comunicarea în situații clinice.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să caute și să utilizeze actele normative ce reglementează domeniul disciplinei- Boli chirurgicale (legi, protocoale, ghiduri, standarde etc.);▪ să se ghideze de principiile eticii profesionale;▪ să demonstreze atitudine de compasiune față de pacient și aparținători;▪ să selecteze cazurile clinice ce necesită asistență chirurgicală planificată și de urgență specializată;▪ să evalueze necesitățile reale ale beneficiarilor tratamentului modern;▪ să stabilească prognosticul unui pacient cu complicații postoperatorii în funcție de diagnostic și alți factori;▪ să demonstreze abilități de comunicare interdisciplinară▪ să depisteze simptomele determinate de perioada trenantă postoperatorie▪ să determine și să stabilească diagnosticul clinic;▪ să gestioneze și să monitorizeze perioada postoperatorie la pacienții operați în urgență;▪ să demonstreze competențe de lucru în echipă multidisciplinară;▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților chirurgici
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să recunoască afecțiunile chirurgicale la pacienți;▪ să cunoască particularitățile debutului și evoluției diverselor afecțiuni chirurgicale;▪ să înțeleagă metodologia și particularitățile examinării pacienților cu diverse afecțiuni chirurgicale; indicațiile și modul de transfer al pacienților în servicii specializate;▪ să cunoască frecvența, etiologia și patogenia bolilor chirurgicale abdominale, cât și a traumatismelor abdominale;▪ să cunoască metodele contemporane de investigație (urgente și programate) a patologiei chirurgicale;▪ să cunoască metodele contemporane de tratament ale bolilor chirurgicale abdominale și a traumatismelor abdominale;▪ să cunoască metodele de profilaxie a patologiilor cronice și acute ale organelor abdominale.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Chirurgie cardiovasculară și toracică
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

174 / 234

Titularul de curs	Anatol Ciubotaru
Locația	Spitalul Clinic Republican "Timofei Moșneaga", Str. Nicolae Testemițanu 29, Chișinău 2025
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: Anatomia omului și clinică, Biochimie, Histologie, Fiziologie și fiziopatologie, Morfopatologie, Bioetica, Farmacologie, Medicina internă, Hematologie, Neonatologie, Pediatrie, Chirurgie.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și de lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este familializarea și căpătarea cunoștințelor de către studenți în domeniul chirurgiei cardiovasculare și toracice. Să aplice cele mai actualizate proceduri într-un context adecvat folosind informațiile medicale și științifice asimilate anterior. De a le inspira studenților dragostea și dorința de a studia acest obiect și de a folosi cunoștințele căpătate în viața cotidiană de medic, precum și de a-și alege pe viitor această frumoasă și grea specialitate cum este chirurgia cardiovasculară și toracică.
Tematica prezentată	Istoria chirurgiei cardiovasculare și toracice. Examinarea bolnavului cardiovascular și toracic. Metodele investigațiilor în chirurgia cardiotoracică și vasculară. Patologia cardiacă congenitală – malformațiile cardiace congenitale cianogene. Malformațiile cardiace congenitale necianogene. Patologia chirurgicală cardiacă valvulară. Patologia vaselor mari. Tratamentul chirurgical în cardiopatia ischemică. Patologia chirurgicală vasculară arterială acută. Patologia chirurgicală vasculară arterială cronică. Patologia chirurgicală vasculară venoasă. Complicațiile pleuro-pulmonare în chirurgia cardiovasculară și toracică. Trombembolia arterei pulmonare acută și cronică. Tratamentul chirurgical în hipertensiunea pulmonară. Tumorile cardiace și a mediastinului.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională.▪ dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări clinice și funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective.▪ pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, pentru stabilirea diagnosticului în patologii cardiovasculare și toracice.▪ să caute și să utilizeze actele normative ce reglementează domeniul chirurgiei cardiovasculare și toracice (legi, protocoale, ghiduri, standarde etc.);▪ să se ghideze de principiile eticii profesionale;▪ să selecteze cazurile clinice ce necesită corecție chirurgicală cardiovasculară și toracică.▪ să demonstreze competențe de lucru în echipă multidisciplinară;▪ să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în urgențe cardiovasculare și toracice;▪ să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți cu patologii cardiovasculare și toracică.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ cunoașterea, înțelegerea și utilizarea terminologiei specifice în domeniul chirurgiei cardiovasculare și toracice▪ cunoașterea, înțelegerea simptomatologiei patologiei chirurgicale cardiovasculare și toracice;▪ cunoașterea și aplicarea metodelor de tratament în patologia chirurgicală cardiovasculară și toracică;▪ cunoașterea și înțelegerea metodelor de profilaxie a patologiei chirurgicale cardiovasculare și toracice:

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

175 / 234

	<ul style="list-style-type: none">▪ rezolvarea problemelor de situație și formularea concluziilor;▪ analiza comparativă a grupelor de medicamente și preparate utilizate în tratamentul bolilor chirurgicale cardiovasculare și toracice;▪ dezvoltarea gândirii clinice pentru aplicarea rațională a cunoștințelor din domeniul chirurgiei cardiovasculare și toracice pentru studierea altor disciplinelor clinice
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Otorinolaringologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Sergiu Vetrician, dr.hab.st.med., conferentiar uniuersitar
Locația	Clinica „Emilian Coțaga”, str. Vasile Alecsandri, 2, Spitalul Clinic Republican, Clinica nr. 2, str. Nicolae Testemițanu, 29 Spitalul Clinic Municipal “Sfânta Treime”, Clinica nr. 3, str. A. Russo, 11
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Ramuri importante ale specialității sunt, deasemenea, audiologia, otoneurologia, foniatria și neurologia în aspectul patologiei nervilor cranieni. La fel, este important de a cunoaște domeniile chirurgiei generale, chirurgiei operatorii și anatomiei topografice, imunologiei, alergologiei, oncologiei, oftalmologiei precum și a chirurgiei plastice și reconstructive a regiunilor cervicofaciale.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii urmărește însușirea particularităților anatomo-fiziologice ale organelor ORL, perfecționarea abilităților de diagnostic ale afecțiunilor vizate prin aplicarea metodelor contemporane de investigație ale organelor ORL, aprofundarea cunoștințelor necesare pentru stabilirea diagnosticului și tratamentului adecvat, însușirea tehnicilor chirurgicale și argumentarea în aplicarea metodelor chirurgicale de tratament a patologiei ORL în vederea instruirii adecvate a viitorilor medici ORL.
Tematica prezentată	Principiile de bază în asistența pacienților cu patologia organelor ORL. Specialitate medicală, care se ocupă de diagnosticarea, tratamentul și profilaxia afecțiunilor urechi, apofizei mastoide, nasului, sinusurilor paranazale, faringelui, laringelui, traheei, bronhiilor, esofagului, capului, gâtului, cavității bucale, regiunii cervicale și a structurilor adiacente. Ea încadrează, de asemenea, examinarea, tratamentul medical, chirurgical și recuperarea tulburărilor simțurilor mirosului și gustului, deficiențelor de auz și de emisie sonor, și afectării nervilor cranieni.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să dispună de cunoștințe exhaustive ale etiologiei, patogeniei și morfogenezei bolilor ORL;▪ să însușească aspectele teoretice despre particularitățile clinice, diagnostice și de tratament ale bolilor ORL;▪ să distingă modalitățile de acordare a asistenței medicale specializate ORL în realizarea tratamentului conservator și chirurgical, inclusiv a urgențelor otorinolaringologice;▪ să posede cunoștințe vizând programele naționale și internaționale de combatere a bolilor ORL; să posede aspectele economice ale activității medicului specialist la etapa prespitalicească și cea de staționar;▪ să înțeleagă principiile metodologice a procedurilor chirurgicale, curative și profilactice a patologiei organelor otorinolaringologice;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască actele legislative din domeniul ocrotirii sănătății, bazele sistemului de asigurări medicale, reformele asistenței medicale privitor la activitatea medicului ORL, cerințele de calificare a medicului otorinolaringolog;▪ să dețină elementele de deontologie medicală, normele de morală și etică a lucrătorului medical;)▪ să cunoască bazele informaticii, tehnicii de calcul, principiile de bază în prelucrarea statistică a informației medicale;▪ să stăpânească principiile de farmacoterapie a maladiilor otorinolaringologice;▪ să știe metodele de reabilitare a afecțiunilor otorinolaringologice;▪ să realizeze un proiect științific și să publice rezultatele studiului cu aplicarea ulterioară în practica medicală;
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice metodele de diagnostic contemporan și tratament conservator și chirurgical ale maladiilor otorinolaringologice la etapele prespitalicească și spitalicească;▪ să utilizeze principiile medicinei bazate pe dovezi în luarea deciziilor și confirmarea planului de diagnostic și tratament;▪ să administreze cunoștințele vizând ghidurile și programele naționale și internaționale de combatere a maladiilor ORL;▪ să folosească în practica medicală cotidiană principiile de farmacoterapie a maladiilor otorinolaringologice;▪ să poată utiliza tehnologiile și utilajul contemporan de diagnostic și tratament al afecțiunilor organelor ORL;▪ să evalueze și să prognozeze deprinderile profesionale pentru efectuarea și aprecierea rezultatelor examenului clinic și paraclinic contemporan și rezolvarea problemelor de diagnostic, tratament și pronostic bazate pe algoritme de conduită;▪ să poată selecta și interpreta rezultatele investigațiilor instrumental, de laborator clinic, biochimic, morfologic și imagistic ale organelor ORL în contextul maladiilor vizate.▪ să evalueze principiile de expertizare a incapacității temporare a muncii în conformitate cu Regulamentul în vigoare;▪ să stăpânească metodele contemporane de autoevaluare a activității profesionale în aspectul ameliorării continue a activității sale profesionale.▪ să înțeleagă interrelațiile dintre otorinolaringologie și alte discipline fundamentale;▪ să aprecieze importanța obiectului otorinolaringologie în contextul medicinei.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicină internă. Gastroenterologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Eugen Tcaciuc, dr.hab.șt.med., profesor universitar
Locația	IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, str. N. Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, morfopatologia, farmacologia, medicina internă, oncologia, chirurgie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea	Misiunea programului de studii la disciplina de Medicina internă.

disciplinei	Gastroenterologie este indispensabila în formarea profesională, având ca scop consolidarea cunoștințelor fundamentale ce țin de patologia organelor gastrointestinale și hepatobiliare și implementarea lor în practică; cunoașterea evoluției, diagnosticului, tratamentului oportun și profilaxiei bolilor gastroenterologice și hepatice, dezvoltarea raționamentului clinic și sintezei medicale - elemente definitorii în pregătirea oricărui medic. Includerea Gastroenterologiei ca disciplină obligatorie în curricula academică pentru programele de studii de medicină este o cerință imperativă la nivel universitar în cadrul programelor de studii de medicină.
Tematica prezentată	<p>Boala de reflux gastroesofagian. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicațiile, tratamentul, profilaxia, prognosticul. Esofagul Barret. Dereglări de motilitate (Spasm esofagian. Acalasia cardiei). Diagnosticul diferențial.</p> <p>Gastritele acute și cronice. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicații, tratamentul, profilaxia, prognosticul.</p> <p>Boala ulcerului peptic. Definiția, etiologie, clasificarea, factorii de agresiune, de apărare, tabloul clinic, diagnostic pozitiv, diagnostic diferențial. Complicațiile. Tratamentul medicamentos și nemedicamentos. Profilaxia. Prognosticul.</p> <p>Pancreatita cronică. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicațiile, tratamentul, profilaxia, prognosticul.</p> <p>Patologia intestinului subțire. Sindromul de malabsorbție. Definiția, clasificarea, etiologia, clinica, diagnostic pozitiv. Diareea. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, clinica, diagnostic pozitiv și diferențial, tratamentul, profilaxia.</p> <p>Enteropatia glutenică, Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, clinica, diagnosticul, tratamentul, profilaxia, prognosticul.</p> <p>Bolile inflamatorii intestinale: Boala Crohn și Colita ulceroasă. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, clinica, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicații, tratamentul, profilaxia, prognosticul. Colita pseudomembranoasă.</p> <p>Afecțiunile funcționale ale sistemului digestiv. Tulburări funcționale ale esofagului, stomacului, sistemului biliar și intestinului. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, clinica, semne de alarmă, criterii de diagnostic, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia, prognosticul. Tulburări funcționale ale vezicii biliare și sfincterului Oddi, definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, manifestările clinice, diagnosticul pozitiv și diagnosticul diferențial, tratamentul.</p> <p>CUSIM (pacienți standardizați cu scenariile clinice simulate)</p> <p>Hepatitele cronice virale B, D. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicații, profilaxia, prognosticul. Tratamentul hepatitelor cronice virale B și D.</p> <p>Hepatita cronică virală C. Definiția, etiologia, patogenia, diagnosticul, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicații, profilaxia, prognosticul. Tratamentul hepatitei cronice virale C.</p> <p>Ciroza hepatică. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, scorurile prognostice, complicații, profilaxia. Hipertensiunea portală și complicațiile ei în ciroza hepatică - patogenia, tabloul clinic, diagnosticul, profilaxia, tratamentul.</p> <p>Ciroza hepatică. Complicațiile cirozei hepatice - ascita, hidrotoraxul, peritonita bacteriană spontană, insuficiența renală în ciroza hepatică, encefalopatia hepatică - patogenia, tabloul clinic, diagnosticul și tratamentul.</p> <p>Boala hepatică indusă de consumul de alcool. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul pozitiv și diferențial, complicații, tratamentul, profilaxia, prognosticul. Hepatita alcoolică acută, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul, prognosticul</p> <p>Boala ficatului gras metabolic asociată. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia,</p>

	<p>clinica,diagnosticul pozitiv și diferențial, tratamentul, profilaxia, prognosticul.</p> <p>Colangita biliară primitivă, colangita sclerozantă primitivă, colangita asociată cu IgG. Definiția,clasificarea, etiologia,patogenia, manifestările clinice, diagnosticul pozitiv și diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia, prognosticul. Hepatita autoimună. Definiția, clasificarea, etiologia, patogenia, clasificarea, clinica, diagnosticul, complicații, tratamentul, prognosticul.</p> <p>CUSIM (pacienți standardizați cu scenariile clinice simulate)</p> <p>Bolile hepatice ereditare (hemocromatoza, boala Wilson și deficitul de alfa1 antitripsină). Definiția, etiologia, patogenia, tabloul clinic, diagnosticul, complicații, tratamentul, profilaxia, prognosticul.</p> <p>CUSIM (pacienți standardizați cu scenariile clinice simulate)</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile evolutive a bolilor digestive;▪ să determine și să stabilească diagnosticul bolilor sistemului digestiv▪ Să cunoască metodologia diagnosticului diferențial al maladiilor gastrointestinale și hepatice;▪ Să evalueze și să aplice rezultatele investigațiilor clinice, de laborator și instrumentale în diagnosticul pozitiv și diferențial al bolilor sistemului digestiv;▪ Să fie competent de a prescrie tratament personalizat la pacienții cu boli digestive;▪ Să fie capabil în deducerea interrelațiilor dintre gastroenterologie și alte discipline medicale (medicina internă, chirurgia, oncologia, hematologia etc.) efectuând diagnosticul diferențial și sinteza clinică interdisciplinară;▪ să demonstreze competențe de lucru în echipă multidisciplinară;▪ sa formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în urgențe gastrointestinale; <p>Să fi capabil de a însuși zilnic noile realizări ale gastroenterologiei și să le aplice în practică.</p>
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">• la nivel de cunoaștere și înțelegere:<ul style="list-style-type: none">▪ să recunoască afecțiunile gastroenterologice la pacienți;▪ să cunoască particularitățile debutului și evoluției diverselor afecțiuni ale sistemului digestiv;▪ să înțeleagă metodologia și particularitățile examinării pacienților cu diverse afecțiuni digestive;▪ indicațiile și modul de transfer al pacienților în servicii specializate;▪ să cunoască frecvența, etiologia și patogenia bolilor gastroenterologice, cât și a celor hepatice;▪ să cunoască metodele contemporane de investigație (urgente și programate) a patologiei digestive;▪ să cunoască metodele contemporane de tratament ale bolilor gastrointestinale și hepatice;▪ să cunoască metodele de profilaxie a patologiilor cronice și acute ale organelor digestive.• la nivel de aplicare:<ul style="list-style-type: none">▪ aplicarea cunoștințelor teoretice în practica activității profesionale și sociale;▪ colectarea și estimarea corectă a acuzelor și datelor de anamneză;▪ examinarea corectă a pacienților cu diferite afecțiuni digestive;▪ stabilirea diagnosticului preventiv;▪ aplicarea metodele de investigație necesare pentru confirmarea diagnosticului;▪ aprecierea rezultatelor investigațiilor paraclinice și instrumentale;▪ aprecierea gravității stării generale a pacientului;▪ stabilirea diagnosticului final;▪ selectarea și prescrierea tratamentului oportun, corect conform diagnosticului stabilit;▪ acordarea ajutorului urgent în stările critice gastroenterologice;▪ îndeplinirea și redactarea documentelor medicale;

	<ul style="list-style-type: none">▪ elaborarea proiectelor de cercetare științifică în domeniul gastroenterologiei.• la nivel de integrare:<ul style="list-style-type: none">▪ aprecierea importanței patologiei gastrointestinale în contextul medicinei generale și integrării cu disciplinele conexe medicale;▪ aprecierea evoluției proceselor fiziologice, etiologia și fiziopatologia proceselor patologice ale adultului;▪ dezvoltarea în continuare a raționamentului clinic, având la bază principiile de diagnostic, diagnostic diferențial al diverselor forme nozologice și tratament strict individualizat;▪ abordarea creativă a problemelor gastroenterologice;▪ deducerea interrelației între gastroenterologie și alte discipline medicale (medicină internă, fiziologie, oncologie, endocrinologie etc.);▪ aptitudinea de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;▪ consolidarea cunoștințelor și acumularea experienței de diagnostic, diagnostic diferențial și tratament în gastroenterologie;▪ aptitudinea de a însuși noile realizări în disciplina gastroenterologie. <p>să aprecieze importanța Bolilor digestive în contextul Medicinii.</p>
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Urgențe medicale
Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	dr.hab. în med., prof.univ., Ciobanu Gheorghe
Locația	IMSP IMU Chișinău, T.Ciorbă 1
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: urgențe medicale cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie, cardiologie, neurologie, boli interne, chirurgie, pediatrie, anesteziologie și reanimatologie.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este integrarea cunoștințelor acumulate și acumularea cunoștințelor de bază și de specialitate în domeniul urgențelor medicale, menite să asigure:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea motivației pentru profesie prin realizarea;▪ Integrarea activității teoretice cu practica medicală pentru dobândirea competențelor și abilităților necesare acordării primului ajutor în stopul cardiac▪ Asigurarea calității în SVB și SVAC, perfecționarea managementului educațional;▪ Modernizarea instruirii în perspectiva integrării în Spațiul Comun European al Învățământului Superior;▪ Perfecționarea, raționalizarea și compatibilizarea planurilor de învățământ la nivel național și european;▪ Crearea condițiilor pentru o mobilitate academică reală și recunoașterea reciprocă a perioadelor și actelor de studii. Un obiectiv al cursului este recunoașterea urgențelor medico-chirurgicale majore de grad II și III și particularitățile examenului general, primar și secundar în dependență de gravitatea pacientului și categoria de vârstă.▪ Un alt obiectiv îl constituie resuscitarea cardiorespiratorie și cerebrală în moartea subită cardiacă și non cardiacă, stopul respirator primar în dependență de categoria de vârstă cu accente pe criteriile de calitate, de eficacitate și a

	<p>complicațiilor posibile.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Alt obiectiv este diagnosticul și tratamentul SCA, AVC, stărilor de șoc a intoxicațiilor, arsurilor, a traumatismelor cu manoperele de stabilizare hemodinamică și imobilizare, cât și a sindroamelor coronariene acute și a accidentelor vasculare cerebrale.▪ Un alt obiectiv este formarea deprinderilor practice standardizate de restabilire a permeabilității căilor aeriene superioare și inferioare, de ventilare optimă, de defibrilare, de hemostază și imobilizare provizorie, de descarcerare, de stabilizare a pacienților cu sindroame coronariene acute și accidente vasculare cerebrale, de comunicare și conlucrare în echipă și cu alți specialiști pentru o abordare multidisciplinară a urgențelor medico-chirurgicale.
Tematica prezentată	<p>Resuscitarea cardiorespiratorie și cerebrală, Suportul Vital Bazal Adulți - căi aeriene, ventilație optimă, masajul cardiac extern, defibrilarea manuală.</p> <p>Moartea subită. Suportul Vital Avansat Cardiac la adulți și femei gravide. Ritmurile stopului cardiac. Mecanismul fiziopatologic al fibrilației ventriculare. Ritmuri șocabile și non-șocabile. Medicația RCR și C. Algoritmul RCR și C efectuat de 1 și 2 reanimatori. RCSS și tratamentul postresuscitare.</p> <p>Resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală la nou-născuți, sugar și copil 1-8 ani, Defibrilarea la copii. Suportul Vital Avansat Pediatric. Algoritmul RCR și C efectuat de 1 și 2 reanimatori. RCSS și tratamentul postresuscitare.</p> <p>SCA - STEMI și NSTEMI, etiologie, fiziopatologie, clasificare, tablou clinic și diagnosticul diferențial. Durerea toracică ischemică. Managementul sindroamelor coronariene acute la etapa de prespital și departamente de medicină urgentă. ECG în SCA. Tratamentul modern al SCA.</p> <p>Bradycardia adulți-copii: Bradycardia sinusală. Blocurile atrio-ventriculare. Bradycardia simptomatică. Algoritmul de tratament al bradicardiei adulți-copii. Medicamentele utilizate în tratamentul bradicardiei adulți-copii. Sedarea și cardiostimularea.</p> <p>Tahicardia stabilă și instabilă adulți - copii. Tahicardiile instabile; tahicardia sinusală, fibrilația atrială, flutterul atrial, tahicardia supraventriculară (TSV), tahicardia ventriculară monomorfa și polimorfa, tahicardiile cu complexe QRS largi. Algoritmul de tratament al tahicardiei cu puls. Cardioversia.</p> <p>Accidentul Vascular Cerebral Acut. Tipuri de AVC. AVCI. Lanțul de supraviețuire în AVCI. Managementul accidentelor vasculare cerebrale la etapa de prespital și departament de medicină urgentă. Tratamentul modern al AVC.</p> <p>Pacientul politraumatizat, Traumatismele toracice. Șocul hipovolemic: șocul hemoragic și traumatic.</p> <p>Șocul Cardiogen. Etiopatogenie. Clasificare. Tablou clinic și diagnostic diferențial. Managementul șocului cardiogen la etapa de prespital și DMU.</p> <p>Intoxicațiile acute cu medicamente, alcool etilic și metilic, ciuperci, insecticide și oxid de carbon și opioide la copii și adulți. Algoritmul RCR și C în stopul cardiac secundar supradozării cu opioide.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să recunoască și să se orienteze în organizarea acordării asistenței medicale de urgență;▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a Suportului Vital Bazal;▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a Suportului Vital Avansat;▪ Să aplice examenul general, primar și secundar la adulți și copii cu urgențe respiratorii, cardiovasculare și traume.▪ Să aplice defibrilarea prin utilizarea Defibrilatorului manual (bifazic și monofazic).▪ Să identifice ritmurile șocabile și non-șocabile ale stopului cardiorespirator și să aplice algoritmul de RCR și C.▪ Să aplice măsurile de hemostază și imobilizare provizorie, imobilizare pe targa rigidă lungă, scurtă și gulerul cervical.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să evalueze clinic ECG și prin determinarea biomarkerilor de necroză miocardică pacienții cu SCA.▪ Să evalueze clinic și paraclinic pacienții cu AVC.▪ Să stabilizeze prin selectarea corectă a tratamentului pacienții cu șoc cardiogen, șoc hipovolemic și anafilactic,▪ Să comunice cu membrii echipei, cu rudele, cu mas-media și serviciul 112.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să recunoască și să identifice urgențele medico-chirurgicale critice▪ Să efectueze corect examenul general, primar și secundar al pacientului cu aplicarea măsurilor de stabilizare a funcțiilor vitale.▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a Suportului Vital Bazal▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a Suportului Vital Avansat▪ Să identifice ritmurile șocabile și non-șocabile ale stopului cardiorespirator și să aplice algoritmul de RCR și C▪ Să aplice măsurile de hemostază și imobilizare provizorie, imobilizare pe targa rigidă lungă▪ Să evalueze clinic ECG și prin determinarea biomarkerilor de necroză miocardică pacienții cu SCA.▪ Să aplice corect Algoritmul de tratament pacienților cu bradicardie și tahicardie instabili hemodinamic la etapa de prespital și DMU,▪ Să evalueze clinic și paraclinic pacienții cu AVC.▪ Să stabilizeze prin selectarea și aplicarea tratamentului pacienții cu șoc cardiogen, șoc hipovolemic și anafilactic▪ Să fie capabil să comunice corect cu personalul implicat în acordarea asistenței medicale de urgență și să cunoască modalitatea de organizare a asistenței de urgență▪ Să fie capabil să aplice cunoștințele clinice, practice și teoretice pacienților din alte discipline clinice.▪ Să utilizeze noile tehnologii informaționale, de telefonie mobilă în procesul de autoinstruire, de acces la noile recomandări și Ghiduri ale Societăților savante mondiale și europene vizând acordarea asistenței medicale de urgență.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Anesteziologie și reanimatologie. Toxicologie.
Tipul	Obligat
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Serghei Șandru, prof.univ., dr.hab.șt.med. Tatiana Tăzlăvan, conf.univ., dr.șt.med.
Locația	Catedra de anesteziologie și reanimatologie nr. 1 „Valeriu Ghereg” I.M.S.P. Institutul de Medicină Urgentă, str. Toma Ciorbă nr. 1, or. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziologia și fiziopatologia umană, biochimia, farmacologia, chirurgia, medicina internă, medicina de urgență. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Dobândirea de către studenți a cunoștințelor teoretice și formarea unor deprinderi practice necesare pentru realizarea anesteziei generale și locoregionale

	și managementul pacienților critici și cu intoxicații acute.
Tematica prezentată	Organizarea serviciului ATI. Principii de abordare a pacientului critic. Anestezia generală și loco-regională. Managementul durerii acute. Insuficiența respiratorie acută. Monitoringul funcției cardiovasculare. Insuficiența cardiovasculară acută. Transfuzia și terapia lichidiană. Nutriția pacientului critic. Șocul. Tulburările echilibrului hidro-electrolitic și acido-bazic. Tulburările acute ale stării de conștiență. Moartea cerebrală. Insuficiența hepatică acută. Leziunea renală acută. Intoxicațiile acute exogene: diagnostic și conduita terapeutică. Intoxicațiile cu alcool etilic, opiacee, organofosforice, substanțe psihotrope, monoxid de carbon, paracetamol, salicilați, ciuperci necomestibile.
Finalități de studiu	Obținerea cunoștințelor în tratamentul pacientului din secția de anestezie și terapie intensivă: <ul style="list-style-type: none">▪ tehnici simple de anestezie generală și loco-regională și noțiuni generale ale farmacologiei anestezielor;▪ etiopatogeneza, clasificarea, tabloul clinic și tratamentul insuficienței respiratorii acute;▪ etiopatogeneza, clasificarea, tabloul clinic și tratamentul insuficienței cardiace acute;▪ noțiuni despre stările de șoc (hipovolemic, cardiogen, distributiv, obstructiv);▪ fluidele și preparatele de sânge utilizate în terapia lichidiană și transfuzie;▪ noțiuni generale despre nutriția pacientului critic;▪ tratamentul stărilor de comă, criteriile de diagnostic ale morții cerebrale;▪ modificările principale ale echilibrului acido-bazic și hidro-electrolitic și semnificația clinică;▪ etiologia, tabloul clinic și tratamentul insuficienței hepatice acute;▪ mecanisme de producere a leziunii renale acute și tratamentul leziunii renale acute;▪ principiile de evaluare a sindromului algic, precum și terapia durerii acute și cronice;▪ terapia intensivă în intoxicațiile acute exogene și conduita terapeutică în intoxicațiile cu alcool etilic, opiacee, organofosforice, substanțe psihotrope, monoxid de carbon, paracetamol, salicilați, ciuperci necomestibile.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să evalueze bolnavul în preoperator;▪ să stabilească riscul anestezic;▪ să planifice pregătirea preoperatorie a bolnavului;▪ să aleagă tehnici de anestezie în funcție de riscul anestezic și tehnica chirurgicală;▪ să identifice bolnavii cu insuficiență respiratorie și cardiovasculară acută, bolnavii în stare de șoc și comă, bolnavii cu insuficiență hepatică și leziune renală acută;▪ să interpreteze modificările parametrilor monitorizați la pacientul critic;▪ să efectueze dezobstrucția neinstrumentală și instrumentală a căilor aeriene superioare;▪ să efectueze ventilația pacientului cu balon cu mască;▪ să efectueze oxigenoterapia;▪ să interpreteze modificările echilibrului acido-bazic și hidro-electrolitic;▪ să evalueze sindromul algic, utilizând chestionare, adaptate categoriilor speciale de pacienți și să trateze sindromul algic;▪ să cunoască terapia intensivă în intoxicațiile acute cu alcool etilic, opiacee, organofosforice, substanțe psihotrope, monoxid de carbon, paracetamol, salicilați, ciuperci necomestibile.
Forma de evaluare	Examen
Denumirea disciplinei	Farmacologie clinică

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

183 / 234

Tipul	Obligator
Anul de studii	V
Componenta	Specialitate
Titularul de curs	Bacinschi Nicolae, Țurcan Lucia, Podgurschi Lilia
Locația	Str. N.Testemițanu 27
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ disciplinele conexe și de tangență: anatomia omului, fiziologia, biochimia, biologie moleculară, microbiologia, fiziopatologia, morfopatologie, boli interne - semiologie, boli chirurgicale – semiologie, farmacologie.▪ disciplinele de specialitate: medicină internă, neurologie, pneumoftiziologie, oftalmologie, boli chirurgicale, endocrinologie, ortopedie și traumatologie, epdiatrie, neonatologie, oncologie, otorinolaringologie, anesteziologie și reanimatologie, toxicologie, obstetrică și ginecologie, urgențe medicale. <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Scopul de bază al farmacologiei clinice constă în dezvoltarea la studenți a capacităților de a aplica cunoștințele obținute despre farmacocinetica, farmacodinamia, compatibilitatea și reacțiile adverse ale substanțelor medicamentoase pentru realizarea unui tratament medicamentos rațional și diferențiat al pacienților.
Tematica prezentată	Farmacologia clinică și reforme la moment în domeniul medicamentului. Conceptul utilizării raționale a medicamentelor. Farmacocinetica, farmacogenetica și farmacodinamia clinică. Farmacologia clinică a preparatelor medicamentoase utilizate în afecțiunile organelor sistemului respirator. Medicamentele antialergice. Farmacologia clinică a preparatelor cu influență asupra secreției și motilității tubului digestiv, ficatului, căilor biliare și pancreasului. Farmacologia clinică a preparatelor antiaritmice, antianginoase și utilizate în insuficiența cardiacă. Farmacologia clinică a preparatelor antihipertensive și antihipotensive. Farmacologia clinică a diureticelor, substituienților de volum plasmatic și medicamentelor cu acțiune asupra echilibrului acido-bazic, hidroelectrolitic. Farmacologia clinică a preparatelor hemostatice și antitrombotice. Farmacologia clinică a antibioticelor și chimioterapicelor de structură chimică diversă, medicamentelor antivirale, antituberculoase și antifungice. Farmacologia clinică a preparatelor analgezice și antiinflamatoare. Farmacologia clinică a preparatelor psihotrope. Farmacologia clinică a preparatelor glandei tiroide, antidiabeticelor și glucocorticoizilor. Caracteristica clinico-farmacologică a medicamentelor venotrope și angioprotectoare, vasodilatatoarelor cerebrale și periferice, antimigrenoase. Farmacologia clinică a medicamentelor folosite în obezitate, osteoporoză. Preparatele hipolipemiante. Complicațiile farmacoterapiei. Reacțiile adverse medicamentoase. Interacțiunile medicamentoase.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască apartenența medicamentelor la grupele farmacoterapeutice și clasificarea după durata și potența de acțiune, după utilizarea clinică și generații;▪ să caracterizeze efectele farmacologice și manifestările lor clinice;▪ să cunoască farmacocinetica medicamentelor și principiile de utilizare;▪ să însușească indicațiile și principiile de selectare și dozare a medicamentelor;▪ să caracterizeze reacțiile adverse ale medicamentelor și principiile de profilaxie a lor;▪ să analizeze acțiunea medicamentelor prin prisma ansamblului proprietăților lor farmacologice;▪ să selecteze cele mai eficiente și inofensive medicamente,▪ să evalueze posibilitatea utilizării medicamentelor în scop de diagnostic,

	<p>profilaxie și tratament;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să utilizeze medicamentele în anumite condiții patologice în baza caracteristicilor farmacodinamice, farmacocinetice, cronofarmacologice și a particularităților acțiunii medicamentelor la diferite grupe de vârstă, la pacienți cu diverse comorbidități și la gravide,▪ să prognozeze interacțiunea medicamentelor și biotransformarea lor în organism.▪ să formeze abilitățile necesare evaluării posibilității de utilizare a medicamentelor pentru tratamentul și prevenirea diferitelor boli și stări patologice;▪ să poată implementa cunoștințele în activitatea de cercetător.
<p>Manopere practice achiziționate</p>	<ul style="list-style-type: none">• la nivel de cunoaștere și înțelegere:<ul style="list-style-type: none">▪ să definească compartimentele farmacologiei clinice și importanța lor ;▪ să cunoască principiile de bază ale farmacocineticii, farmacogeneticii și farmacodinamiei clinice;▪ să enumere domeniile de studiu ale farmacoeconomiei, farmaoepidemiologiei, farmacovigilenței, farmacotoxicologiei, cronofarmacologiei și farmacologiei sociale;▪ să descrie principiile de clasificare a preparatelor medicamentoase (după activitate, durata de acțiune, toxicitate, utilizarea clinică etc.);▪ să descrie mecanismele de acțiune la nivel molecular și sistemic, efectele farmacologice și manifestările clinice corespunzătoare;▪ să memorize indicațiile, principiile de selectare și utilizare a grupelor de medicamente;▪ să identifice contraindicațiile, reacțiile adverse și măsurile de precauție a grupelor de medicamente și a preparatelor obligatorii și esențiale;▪ să înțeleagă acțiunea etiotropă, patogenetică și simptomatică a preparatelor medicamentoase în procesul farmacoterapiei maladiilor și stărilor patologice;▪ să stabilească individual regimul de dozare adecvat și căile de administrare a medicamentelor în funcție de maladie și starea patologică a organismului;▪ să efectueze anamneza medicamentoasă a pacientului, să cunoască sistemul de supraveghere a medicamentelor;▪ să identifice medicamentele esențiale și vital importante;▪ să cunoască preparatele OTC și automedicația;▪ să cunoască principiile de elaborare și menirea formularului terapeutic național și instituțional, a standardelor medico-economice de diagnostic și tratament, a protocoalelor clinice naționale și instituționale;▪ să cunoască principiile medicației personalizate.• la nivel de aplicare:<ul style="list-style-type: none">▪ să selecteze preparatele de elecție pentru efectuarea unui tratament optimizat;▪ să argumenteze prescrierea preparatelor medicamentoase pacientului, atât în baza proprietăților farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice a preparatului, cât și a particularităților individuale a bolnavului;▪ să prescrie un regim optim de dozare a medicamentelor, cu selectarea căilor raționale de administrare în dependență atât de farmacodinamia, parametrii farmacocinetici ai medicamentului, cât și de vârsta, genul și stările patologice a pacientului concret;▪ să selecteze administrarea celor mai eficace și inofensive asocieri de substanțe medicamentoase în situația clinică concretă;▪ să prognozeze dezvoltarea efectelor adverse (secundare) a substanțelor medicamentoase și să utilizeze metodele de prevenire sau corijare;▪ să implementeze principiile de selectare a P-medicamentelor și P- tratamentului la pacientul concret;▪ să determine criteriile de eficacitate și inofensivitate a grupelor de medicamente;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să selecteze informația despre medicament utilă pacientului, în vederea îmbunătățirii complianței și respectării regimului de administrare;▪ să implementeze în practică sistemul de supraveghere a medicamentelor;▪ să estimeze criteriile de monitorizare a efectului medicamentelor;▪ să elucideze interacțiunile medicamentoase posibile și consecințele acestora.<ul style="list-style-type: none">• la nivel de integrare:▪ să aprecieze importanța și locul farmacologiei clinice între disciplinele clinice;▪ să sesizeze necesitatea farmacologiei clinice, în vederea instituirii unui tratament rațional și inofensiv;▪ să analizeze rezultatele cercetărilor farmacocinetice și farmacodinamice a substanțelor medicamentoase;▪ să formuleze complexul necesar de metode de investigații pentru aprecierea efectelor farmacodinamice ale remediilor medicamentoase și interpretarea rezultatelor obținute;▪ să integreze analiza și sinteza informației farmacologice și farmacoterapeutice din literatura de specialitate, în conformitate cu medicina bazată pe dovezi;▪ să formuleze principiile de etică și deontologie în efectuarea farmacoterapiei;▪ să aprecieze criteriile de eficacitate și inofensivitate a medicamentelor pentru argumentarea tratamentului preconizat;▪ să aprecieze farmacoterapia diverselor afecțiuni și maladii în baza standardelor unificate de diagnostic și tratament;▪ să supravegheze eficacitatea și inofensivitatea medicamentelor în procesul farmacoterapiei;▪ să integreze criteriile de monitorizare a tratamentului medicamentos pe parcursul studierii disciplinelor clinice;
Forma de evaluare	Examen

V.2. Opționale

Denumirea disciplinei	Medicina bazată pe dovezi: lectura critică a articolelor medicale
Tipul	Optional
Anul de studii	V
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Spinei Larisa, d.h.ș.m., prof.univ.
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194 B
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Cunoștințe propedeutice: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: sociologie și biostatistică.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Completarea cunoștințelor în domeniul Medicinii bazate pe dovezi a corpului didactic în cercetarea eficientă a literaturii științifice, formularea corectă întrebărilor privind cazul clinic, evaluarea relevanței și validității cercetării. MBD amplasează pacientul în centrul activității medicale, prin accentuarea rezultatelor importante pentru pacienți: simptomele bolii, morbiditatea, mortalitatea, calitatea vieții și costul.</p> <p>Modul de abordare bazat pe dovezi pentru un cercetător creează o bază solidă pentru a evalua dovezile noi din literatură științifică, de a aprecia critic metodele practice existente și de a utiliza rațional datele clinice obținute de la pacienți. Introducerea modului de abordare bazat pe dovezi în procesul de studiere și cercetare ajută în perfecționarea</p>

	practicării medicinei.
Tematica prezentată	Metodologia cercetării științifice: metode de cercetare, metode de acumularea datelor primare, etapele cercetării științifice, eșantionarea. Etica cercetării biomedicale. Caracteristica generală a studiilor biomedicale primare: descriptive, observaționale și experimentale: calcularea indicatorilor în Tabelul 2x2, criteriile de includere și de excludere, caracteristica loturilor, avantaje și dezavantaje. Medicina bazată pe dovezi. Avantaje și dezavantaje. Navigarea surselor bibliografice. Studii secundare: tipuri de review. Etapele elaborării review-urilor sistematice și meta-analiză. Evaluarea critică a validității și relevanței cercetărilor științifice. Prezentarea rezultatelor cercetării științifice sub diverse forme: scrisă, grafic și oral. Reguli pentru scrierea articolelor și abstractelor științifice. Programe statistice de analiza rezultatelor cercetării.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să înțeleagă cum trebuie să fie prezentate rezultatele cercetării clinice conform principiilor MBD.▪ Să dobândească cunoștințe de bază și să își dezvolte abilitățile absolut necesare unui medic-cercetător.▪ Să utilizeze diferitele tipuri de studii pentru obține rezultate corecte.▪ Să demonstreze abilitati de organizare a unui studiu științific.▪ Să aplice metode contemporane de căutare informației științifice corecte.▪ Să își sporească abilitățile de a citi reviuirile sistematice și meta-analize pentru luarea deciziilor clinice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Utilizarea corectă a informației despre starea de sănătate a populației.▪ Capacitatea de a selecta cea mai bună dovadă științifică.▪ Abilitatea de a elabora o sinteză narativă.▪ Calcularea indicatorilor pentru a determina validitatea cercetării în plan terapeutic și diagnostic.▪ Capacitatea de a utiliza rezultatele unei meta-analize pentru luarea deciziei clinice.▪ Pregătirea tezei de licență ca studiu secundar – analiza sistematică▪ Să identifice contribuția unică a MBD în studiu sănătății populației.▪ Aprecierea importanței utilizării MBD pentru un cercetător.▪ Înțelegerea spectrului de dovezi (interne și externe).▪ Să utilizeze metode corecte pentru aprecierea relevanței unei cercetări.▪ Să utilizeze metode corecte pentru aprecierea validității metodelor de tratament și de diagnostic.▪ Să aprecieze corect rezultatele prezentate în articole științifice.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Statistică descriptivă și inferențială în cercetarea medicală
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Elena Raevschi, Galina Obreja, V. Badan
Locația	Blocul de studii nr. 4, bd. Ștefan cel Mareși Sfânt, 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în matematică și biostatistică Competențe: competențe digitale de bază (Excel), abilitatea de a comunica și de a lucra în echipă.

Misiunea disciplinei	Asimilarea cunoștințelor teoretice și practice necesare pentru efectuarea unei cercetări științifice în științele medicale, inclusiv teza de licență.
Tematica prezentată	Concepte de bază în biostatistică. Tipuri de date și scale de măsurare. Reprezentarea grafică a datelor. Aplicație practică în EpiInfo/EXCEL. Statistică descriptivă: Raportul, proporția și rata. Măsurile ale tendinței centrale și variabilității. Analiza formei distribuției și a gradului de asimetrie. Aplicație practică în EpiInfo/EXCEL. Corelație. Coeficienți parametrici și neparametrici. Coeficientul de determinare. Aplicație practică în EpiInfo/EXCEL. Statistică inferențială. Testarea ipotezelor. Teste parametrice și neparametrice. Aplicație practică în EpiInfo / EXCEL.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să prelucereze statistic datele experimentale în funcție de natura lor și să interpreteze rezultatele inferenței statistice;▪ să stabilească metode de analiză a datelor ținând cont de caracteristicile designului cercetării, scală de măsurare, numărul și tipul variabilelor de interes (independente și dependente);▪ să realizeze un studiu epidemiologic (descriptiv sau analitic) și să interpreteze corect rezultatele acestuia;▪ să elaboreze o lucrare științifică, inclusiv o teză de licență și să valorifice rezultatele acesteia;▪ să aprecieze rolul și importanța biostatisticii și metodologiei cercetării științifice în contextul modern al "medicinii bazate pe dovezi" ("evidence based medicine");▪ să aibă deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să selecteze corect metodele de statistică descriptivă și reprezentare grafică pentru descrierea datelor statistice, analiza și interpretarea rezultatelor cercetării;▪ să aplice metodele statisticii descriptive și inferențiale pentru datele numerice și calitative în pachetul statistic EpiInfo/EXCEL;▪ să formuleze și să testeze corect ipotezele de cercetare;▪ să efectueze inferențe statistice pe baza datelor eșantionului;▪ să utilizeze indicatorii statistici în analiza structurii populației, mortalității și morbidității;▪ să înțeleagă importanța analizei statistice a datelor în contextul modern al „medicinii bazate pe dovezi”;▪ să utilizeze cunoștințele de analiză statistică în contextul altor discipline, precum și în rezolvarea problemelor practice;▪ să elaboreze lucrări științifice medicale (de exemplu, elaborarea unei teze de licență, redactarea unui articol medical, o lucrare comunicată la conferințe, simpozioane etc.), pentru analiza și interpretarea critică a lucrărilor științifice de specialitate.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Metodologia cercetării în realizarea tezei de licență
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Spinei Larisa, d.h.ș.m., prof.univ.
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194 B
Condiționări și exigențe prealabile	Cunoștințe propedeutice în discipline conexe precum: medicina socială, biostatistica, MBD. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea

de:	documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Disciplina Metodologia cercetării în realizarea tezei de licență are scopul de a furniza studenților cunoștințe teoretice privind conceptele fundamentale ale metodologiei cercetării, de a forma abilități practice și atitudinale privind elaborarea și realizarea practică a unui proiect de cercetare, evaluarea critică a literaturii științifice și scrierea corectă a datelor biologice și medicale pentru a efectua calitativ teza de licență.
Tematica prezentată	Metodologia Cercetării Științifice: terminologie și concepte fundamentale. Etapele cercetării științifice. Etica cercetării biomedicale. Caracteristica studiilor primare descriptive, analitice (observaționale și experimentale) și de diagnostic. Elaborarea Protocolului de cercetare în funcție de tipul de studiu. Metodologia de calculare a indicatorilor. Studiile secundare. Sintezele cantitative și calitative. Aplicarea principiilor Medicinii bazate pe dovezi în luarea deciziilor clinice. Teza de licență: structura, elaborarea design-ului studiului, reguli de formulare a scopului și obiectivelor, interpretarea rezultatelor și formularea concluziilor. Prezentarea rezultatelor cercetării științifice. Reguli privind scrierea tezei de licență, articolelor și abstractelor științifice. Programe statistice de analiză ale rezultatelor cercetărilor științifice.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să planifice o cercetare științifică în forma de teza de licență.▪ Sa aplice diferite metode de colectare și prelucrare a materialului primar în cadrul desfășurării unui studiu științific.▪ Să calculeze indicatorii, să aplice teste parametrice și neparametrice pentru compararea valorilor absolute, relative sau ai tendinței centrale.▪ Să proiecteze și să calculeze indicatori pentru diferite tipuri de studii: descriptiv, caz-martor, cohortă și studii experimentale (de tratament și de diagnostic).▪ Să selecteze articole științifice pentru luarea deciziilor clinice.▪ Să publice un articol științific, să pregătească un raport științific.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să aplice diferite metode de colectare și prelucrare a materialului primar în cadrul desfășurării unui studiu pentru realizarea tezei de licență.▪ Să utilizeze formule de calcul pentru determinarea mărimii eșantionului reprezentativ, pentru diferite tipuri de studii.▪ Să elaboreze chestionar pentru cercetarea descriptivă, observațională sau experimentală.▪ Să măsoare asocierea dintre factorul de risc și rezultat, impactul expunerii.▪ Să prezinte corect Tabelul de contingență 2x2 pentru studii analitice.▪ Să interpreteze indicatori ale studiilor analitice și intervalul de încredere.▪ Să utilizeze indicatori necesari în funcție de tipul de studiu realizat.▪ Să măsoare efectul în studii clinice randomizate.▪ Să evalueze critic diverse publicații științifice.▪ Să prezinte corect reviu literaturii pentru teza de licență.▪ Să formuleze concluziile obținute în urma cercetării în legătură cu obiectivele tratate.▪ Să creeze o foaie de calcul și să analizeze rezultatele cercetării, utilizând aplicația Excel.▪ Să creeze o bază de date cu ajutorul programului EPI INFO.▪ Să calculeze indicatori cu ajutorul programului EPI INFO și să interpreteze rezultatele obținute.▪ Să realizeze grafice și diagrame utilizând Excel și EPI INFO.▪ Să argumenteze necesitatea studierii metodologiei cercetării de către studenții – medici.▪ Să organizeze o cercetare științifică, utilizând cunoștințele teoretice și abilitățile practice obținute pe parcursul studierii disciplinei.▪ Să pregătească un articol pentru publicare.

Forma de evaluare	Examen
--------------------------	--------

Denumirea disciplinei	Leadership-ul în domeniul serviciilor de sănătate
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Goma Ludmila
Locația	Blocul de studii IV, str. Ștefan cel Mare 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Cunoștințe de bază din psihologie, bazele comunicării, management general. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	<p>Scopul disciplinei constă în inițierea studenților medici în conceptele de bază ale leadership-ului în medicină; formarea și dezvoltarea la studenți a calităților și aptitudinilor de planificare strategică, de organizare, de motivare a activităților profesionale; de comunicare eficientă și luare a deciziilor raționale; de soluționare a conflictelor intra organizaționale, de dezvoltare a elementelor culturii organizaționale; de lucru în echipă și de efectuare eficientă a schimbărilor.</p> <p>Studierea acestei discipline este indisolubil legată de studiarea conceptelor de bază ale managementului instituțional. Stilul de management și leadership-ul influențează, relațiile psihosociale din cadrul grupurilor, atitudinile membrilor grupului, coeziunea lor, motivația subordonaților și ca urmare calitatea serviciilor medicale prestate etc.</p> <p>Leadership-ul în domeniul serviciilor de sănătate propăune o mare varietate de subiecte, privind modalitățile de influențare și motivare, precum și de direcționare a activității altor persoane în vederea atingerii obiectivelor organizației. Un manager poate promova un leadership care să ducă la creșterea interesului profesional al angajaților, la reducerea tensiunilor inter-personale, la participarea activă și cu interes sporit al angajaților la realizarea obiectivelor organizaționale.</p>
Tematica prezentată	<p>Consideratii generale despre lider, leadership și management Problematika leadership-ului in organizatiile moderne. Cultura organizațională. Profilul unui lider:trăsături,calități, competențe.. Leadership-ul și managementul echipei. Motivarea echipei și raporturile de muncă în colectiv – componentă de bază a leadership-ului. Puterea și influența în management si leadership. Tipuri de decizii ale leader-ului. Stiluri și comportamente de leadership: descrierea principalelor modele.</p> <p>Comunicare în leadership- eficiență și principii. Managementul conflictelor și stresului</p> <p>Schimbarea organizațională,ca performanță a leadershipului.</p> <p>Liderii și managementul timpului de muncă</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să definească conceptele de bază ale leadership-ului.▪ să aplice analiza SWOT și să elaboreze un plan strategic.▪ să posede diverse metode de motivare și stimulare a angajaților▪ să comunice eficient cu membrii echipei.▪ să aplice diverse stiluri de leadership.▪ să-și planifice timpul de muncă.▪ să utilizeze eficient formele de putere și influență

Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice metode variate de soluționare a conflictelor și de luptă cu stresul.▪ să utilizeze instrumentelor de antrenare, comunicare și motivare a subordonaților.▪ să utilizeze metodei SWOT pentru identificarea influenței factorilor mediului intern și extern asupra organizațiilor medicale.▪ să utilizeze metodei SWOT pentru identificarea strategiei organizației, misiunii, viziunii și stabilirea obiectivelor în corelație cu necesitățile reale ale instituțiilor medicale.▪ să utilizeze regulile etapele de formare a echipei.▪ Să utilizeze principiile de raționalizare a resurselor, timpului de muncă.▪ să aplicare managementului echipei în scopul sporirii performanțelor organizaționale.▪ să formeze abilități de autocontrol și autoevaluare în scopul identificării necesităților de formare și dezvoltare a imaginii de lider.▪ să aplice strategiile de schimbare organizațională.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Sistemul informațional medical
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Poliudov S., Puia Raisa
Locația	Blocul de studii nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Cunoștințe de bază în discipline conexe în domeniul medicinei, precum și în domeniul utilizării tehnologiilor informaționale.</p> <p>Competențe: cunoașterea elementelor de bază ale matematicii; abilități digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea MS Office Word, Excel, PowerPoint); cunoștințe în domeniul disciplinelor medicale fundamentale și aplicate; abilități de lucru în utilizarea sistemelor informatice necesare desfășurării activităților clinice; abilități de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Formarea și aprofundarea noțiunilor de bază din domeniul aplicării tehnologiilor informaționale și familiarizarea specialiștilor cu sistemele informatice, folosite în practica medicală în instituțiile spitalicești și de medicina primară. Acumularea cunoștințelor necesare în scopul folosirii sistemelor informatice moderne în practica medicală, a asimilării unor elemente teoretice ale cerințelor față de sistemele informatice, utilizate în lucrul practic cu pacienții. Utilizarea tehnologiilor informaționale ca suport pentru activitățile de îngrijire a sănătății pacienților.
Tematica prezentată	Noțiuni generale despre informația medicală, tehnologii informaționale, sistem informațional. Clasificarea informației medicale. Noțiuni generale despre baze de date. Tipuri de baze de date. Sisteme informaționale în sănătate. Definiții, generalități. Fluxurile de resurse ale sistemelor informaționale (umane, materiale, tehnice, financiare, informaționale). Confidențialitatea, protecția și securitatea datelor. Sistemul Informațional Medical Integrat. Obiectivele și principiile de bază. Sisteme informatice medicale pentru instituțiile spitalicești naționale și internaționale. Structura sistemelor medicale de spital. Sistemul informațional automatizat „Asistența Medicală Spitalicească”. Sisteme informatice naționale și internaționale pentru medicina primară. Structura sistemelor medicale pentru medicina primară. Sistemul informațional automatizat „Asistența Medicală Primară”. Acumularea și prelucrarea informației statistice medicale.
Finalități de	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile de organizare și funcționare ale sistemelor

studiu	<p>informaționale medicale;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască principiile de realizare și să modeleze procesele de lucru în utilizarea tehnologiilor informaționale medicale;▪ Să înțeleagă procesele de bază ce asigură competențele și abilitățile de utilizare a tehnologiilor informaționale;▪ Să cunoască bazele și rolul practic al sistemelor informaționale medicale;▪ Să fie capabil de a utiliza cunoștințele acumulate în activitatea practică;▪ Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;• Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să utilizeze corect cadrul de noțiuni, modele teoretice și practice ale utilizării sistemelor informatice în medicină;▪ să aplice tehnicile și metodele asistate de calculator în procesul tratării pacienților;▪ să demonstreze capacitatea de estimare și analiză, interpretare și prezentare a rezultatelor furnizate de calculator;▪ să aplice cunoștințele de baza despre tehnologiile informaționale necesare înțelegerii funcționării sistemelor informaționale în medicină;▪ să posede limbajul și terminologia utilizată în domeniul aplicării sistemelor informaționale;▪ să fie capabil să utilizeze tehnicile de lucru cu sistemele informatice din cadrul instituției medicale, în care va activa viitorul medic;▪ să faciliteze dialogul medic-informatician în crearea unui nou soft medical.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Electrocardiografia: analiza clinică a electrocardiogramei
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	Studii integrate
Titularul de curs	Istrati Valeriu, dhșm, profesor universitar
Locația	Chișinău, str. Gheorghe Cașu 37
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Analiza clinică a electrocardiogramei cu interpretarea ei în bolile interne reprezintă terenul propice pentru integrarea și implementarea cunoștințelor fundamentale (anatomie, fiziologie umană, microbiologie, fiziopatologie etc.) în practica de diagnostic clinic. În cadrul acestei discipline, de rând cu studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, evoluției, principiilor de tratament și profilaxiei bolilor cardiace, viitorul specialist însușește deprinderi practice de investigare a bolnavului și de apreciere a rezultatelor obținute electrocardiografice. Un rol deosebit îi revine electrocardiografiei în punerea bazelor raționamentului clinic, care va asigura un diagnostic corect, tratament adecvat, precum și soluționarea situațiilor de urgență din cadrul bolilor interne.</p> <p>Competențe profesionale (specifice) (CS)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CP1. - Să identifice etiologie, patofiziologie, manifestări clinice, maladiilor din boli interne care duc la schimbările electrocardiografice. Să posede atât cunoștințe cât și o vastă capacitate de înțelegere a diferitor aspecte patofiziologice, pentru a avea posibilitatea de a dezvolta o gamă variată de însușiri, incluzând cele de cercetare, investigare, analiză, precum și de a putea confrunta și rezolva unele probleme, planifica comunicări, și a prezenta spirit de echipă.▪ CP2. - Să posede cunoștințe referitoare la alegerea tipului de investigare electrofiziologică a cordului, datele clinice pentru evaluarea corectă pacientul și

	<p>ca rezultat – diagnosticul și tratamentul corect al pacientului;</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Să înțeleagă importanța interpretării corecte a rezultatelor obținute în evaluarea electrocardiografei în contextul unei cooperări medic– specialist diagnostic funcțional – farmacist. <p>Competențe transversale (CT)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CT1. Autonomie și responsabilitate<ul style="list-style-type: none">✓ dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității;✓ să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale;✓ să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei.
Misiunea disciplinei	<ul style="list-style-type: none">▪ a învăța să definească noțiuni de electrofiziologie a inimii;▪ să cunoască metodele de înregistrare a ECG▪ să demonstreze cunoștințe practice în descifrarea electrocardiografei normale;▪ să aplice cunoștințele dobândite pentru determinarea modificărilor electrocardiografice la pacienții cu afecțiuni ale sistemului cardiovascular; diagnosticul unora din cele mai importante afecțiuni cu explicarea principiilor de ajutor medical urgent în aceste afecțiuni (pregătirea către stadiul practic).
Tematica prezentată	<p>ECG normală. Sistemul de conducere a cordului. Principiile descifrării electrocardiografei. Holter-monitorizare ECG, Stress-test ECG.</p> <p>ECG în hipertrofia cavitaților stânga a cordului. Interpretarea clinică. ECG în hipertrofia cavitaților dreapta a cordului. Interpretarea clinică.</p> <p>ECG modificările de automatism și excitabilitate. Interpretarea clinică ECG în modificările de automatism și excitabilitate.</p> <p>ECG modificările de conductibilitate. Interpretarea clinică în modificările de conductibilitate.</p> <p>Interpretarea clinică a ECG în cardiopatia ischemică cronică Interpretarea clinică a ECG în cardiopatia ischemică acută.</p> <p>Cazuri clinice.</p>
Finalități de studiu	<p>Educarea studenților în spiritul rigurozității actului medical și al înțelegerii rolului determinant al științelor fundamentale pentru nivelul dat, precum și pentru formarea lor profesională. Dobândirea de către studenți a unor deprinderi practice privind executarea corectă a unor explorări funcționale, pe baza înțelegerii nu numai a procedurilor, dar și a fenomenelor explorate, precum și a principiilor tehnicilor respective. Pregătirea teoretică și practică a studenților pentru a putea asimila cunoștințe, pentru stabilirea madiilor prin integrarea modificărilor clinice și celor pe ECG</p>
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ a învăța să definească noțiuni de electrofiziologie a inimii;▪ să cunoască metodele de înregistrare a ECG▪ să demonstreze cunoștințe practice în descifrarea electrocardiografei normale;▪ să aplice cunoștințele dobândite pentru determinarea modificărilor electrocardiografice la pacienții cu afecțiuni ale sistemului cardiovascular; diagnosticul unora din cele mai importante afecțiuni cu explicarea principiilor de ajutor medical urgent în aceste afecțiuni (pregătirea către stadiul practic).
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Cardiologie practică
------------------------------	-----------------------------

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

193 / 234

Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Livi Grib., dr. hab. șt. med., profesor universitar
Locația	IMSP, SCM „ Sfânta Treime”, str. Alecu Ruso 11/2 IMSP, Institutul de Cardiologie, str. Nicolae Testemițanu 29/1, Chișinău, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Cursul opțional de cardiologie practică la anul V prezintă o componentă importantă din domeniul educației clinice și are drept obiectiv major studierea și aprofundarea cunoștințelor în domeniul cardiologiei cu analiza minuțioasă a modificărilor electrocardiografice la pacienții cu maladii cardiovasculare (infarct miocardic acut, angină pectorală,, hipertensiune arterială, dereglări de ritm și de conductibilitate), diagnosticul diferențial și tratamentul patologiilor rare în cardiologie (sindroamele Brugada, WPW, Osborn).</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice, electrocardiogramelor, programelor de grafică și aplicațiilor pentru prezentări); abilități de comunicare cu pacienții și lucrul în echipă; cunoașterea limbii de predare; competențe preclinice și clinice, cât și calități: înțelegerea, înțelepciune, toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este aprofundarea cunoștințelor, consolidarea și completarea deprinderilor practice obținute în anul IV în studierea maladiilor cardiovasculare, însușirea și dezvoltarea metodei de raționament clinic, aprecierea rezultatelor examenului clinic și paraclinic al bolnavului cu patologie cardiacă, îndeosebi a modificărilor electrocardiografice la pacienții cu boli cardiovasculare.
Tematica prezentată	Principii de bază în explorările cardiovasculare noninvasive, electrocardiografia în aritmii și blocuri cardiace, în infarctul miocardic acut STEMI și NSTEMI, angina pectorală instabilă și hipertensiunea arterială, managementul pacienților cu aceste maladii, conform ghidurilor internaționale și protocoalelor clinice naționale.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Conștientizarea și capacitatea de a evalua locul și rolul cardiologiei în pregătirea studentului medic;▪ Examinarea unui pacient cu patologie cardiacă, cunoscând și precizând simptomele clinice, semnele fizice și anamnestical;▪ Elaborarea unui plan de evaluarea a bolnavului cu maladii cardiace și argumentarea diagnosticului în baza rezultatelor investigațiilor efectuate.▪ Cunoașterea algoritmului de evaluare a electrocardiogramei în patologiile cardiovasculare frecvent întâlnite, care prezintă un risc înalt de mortalitate▪ Cunoașterea medicamentelor de I linie în tratamentul bolilor cardiovasculare și prescrierea lor corectă;▪ Înțelegerea rolului profilaxiei primare și secundare la pacienții cardiaci, cunoscând și utilizând scorurile și grilele folosite în cardiologie.
Manopere practice achiziționate	<p>Studentul trebuie să efectueze de sinestătător:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ interviuarea bolnavilor, colectarea anamnesticalui cu aprecierea datelor obținute și demonstrarea empatiei față de pacienți, a respectării principiilor de etică și deontologie medicală;▪ descrierea și interpretarea electrocardiogramei în:<ul style="list-style-type: none">- infarctul miocardic acut- angina pectorală instabilă- aritmiile cardiace- blocurile cardiace- hipertensiunea arterială

	<ul style="list-style-type: none">▪ managementul pacienților cu patologii menționate anterior▪ acordarea primului ajutor în: criza hipertensivă, angorul pectoral, infarctul miocardic acut, aritmiile și blocurile cardiace.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Managementul durerii toracice în sindromul coronarian acut
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Ciobanu Gheorghe
Locația	IMSP IMU Chişinău, T.Ciorbă 1
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: urgențe medicale primare, cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomie, fiziologie, fiziopatologie, farmacologie, cardiologie. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	<p>Misiunea acestui program de studii este integrarea cunoștințelor acumulate și dezvoltarea gândirii clinice la studenții anului V în evaluarea, diagnosticul și tratamentul durerii toracice și a SCA. Aproximativ 25% din populație prezintă de-a lungul vieții simptomatologie dureroasă toracică și este pe locul doi după durerea abdominală ca frecvență. Etiologia cardiacă este întâlnită la 45-70% dintre cei care solicită echipele de urgență. Dintre pacienții cu SCA, aproximativ 60% au API și 40% au IM (o treime din IM sunt IMA-STEMI -75%). Riscul de deces al pacienților cu SCA este maxim în primele 2 ore de debut a IMA, inclusiv 52% dintre decese se produc înainte ca pacientul să ajungă la spital. Scopul acestui program este de a forma aptitudinile practice ale studenților în diagnosticul și stabilizarea inițială în perioada de debut și asigurarea accesului pacienților la metodele moderne de tratament. Tratamentul invaziv al infarctului miocardic acut nu corespunde provocărilor reale, ca rezultat, rămâne înaltă ponderea deceselor cauzate de complicațiile SCA. În anul 2020 în IMSP spitalicești au fost spitalizați 4159 de pacienți cu SCA, tratament trombolitic au primit 27.10% (1127), inclusiv 27.42% (309) au primit tratament trombolitic farmacologic și 72.58% (808) tromboliză miniinvazivă.</p> <p>Includerea managementului durerii toracice în sindromul coronarian acut ca disciplină obligatorie în curricula academică pentru programele de studii de medicină este o cerință imperativă în îmbunătățirea serviciilor de urgență prevăzute de obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) (2015–2030) acceptate de toate statele membre ale Organizației Națiunilor Unite, asistența medicală de urgență fiind inclusă în obiectivele 3.1-3.9, 11 și 16.</p>
Tematica prezentată	<p>Principiile de bază în managementul durerii toracice în sindromul coronarian acut sunt;</p> <p>Managementul detresei vitale și a afecțiunilor cu risc imediat pentru viața pacientului (IMA, API, Tamponadă cardiacă, Tromboembolism pulmonar, Disecție acută de aortă, Pneumotorace sufocant, Ruptură de esofag);</p> <p>Managementul gestionării pacienților cu disconfort toracic, cu afecțiune fără risc amenințător de viață (Pericardită, Costocondrită, Pleurezie, Pneumonie, Pneumotorace simplu, Spasm și reflux esofagian, Prolaps de valvă mitrală, Colecistită acută);</p> <p>Managementul SCA-STEMI și NSTEMI</p>

Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să recunoască sindromul coronarian acut și să se orienteze în organizarea acordării asistenței medicale de urgență;▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a pacientului cu durere toracică acută;▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a pacientului cu SCA-NSTEMI▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a pacientului cu SCA-STEMI▪ Să acorde asistență medicală de urgență în caz de durere toracică;▪ Să cunoască să stabilizeze pacientul aflat în șoc cardiogen;▪ Să aplice defibrilarea prin utilizarea Defibrilatorului Automat Extern și Defibrilatorului manual (bifazic și monofazic).▪ Să identifice ritmurile șocabile și non-șocabile ale stopului cardiorespirator și să aplice algoritmul de RCR și C▪ Să evalueze clinic și ECG și prin determinarea biomarkerilor de necroză miocardică pacienții cu SCA
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să recunoască și să identifice sindromul coronarian acut la pacienții care prezintă dureri toracice;▪ Să efectueze corect examenul general, primar și secundar al pacientului cu aplicarea măsurilor de stabilizare a funcțiilor vitale;▪ Evaluarea pacienților cu sindrom coronarian acut: interpretarea ECG și determinarea biomarkerilor necrozei miocardice;▪ Să evalueze stratificarea riscului în SCA;▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare conform Suportului Vital Bazal;▪ Să aplice măsurile de evaluare și stabilizare conform Suportului Vital Avansat Cardiac;▪ Să identifice ritmurile șocabile și non-șocabile ale stopului cardiorespirator și să aplice algoritmul de RCR și C;▪ Să evalueze clinic, ECG și biochimic prin determinarea biomarkerilor de necroză miocardică pacienții cu SCA▪ Să aplice instrumentele de evaluare a riscului în SCA;
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Dietetica
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Eugen Tcaciuc, dr.hab.șt.med., profesor universitar
Locația	IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, str. N. Testemițanu 29
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, igiena, medicina internă, gastroenterologie, nefrologie, endocrinologie, cardiologie, reumatologie, oncologia, chirurgie, anesteziologie și reanimare. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea programului de studii al disciplinei de Dietetică este semnificativă în formarea profesională, având ca scop consolidarea cunoștințelor ce țin de alimentația rațională și dietetică în diferite condiții de viață și activitate, cât și în anumite patologii unde rolul alimentației raționale și dietetice este definitoriu, astfel includerea Dieteticii ca disciplină opțională în curricula academică pentru programele de studii de medicină este absolut necesar la nivel universitar în cadrul programelor de studii de medicină.

Tematica prezentată	<ul style="list-style-type: none">▪ Bazele nutriției. Alimentația rațională și dietetică. Evaluarea stării de nutriție. Principiile elaborării regimului alimentar. Macro- și micronutrienții.▪ Alimentația dietetică în afecțiunile cardiace și ateroscleroză, în sindromul metabolic și dislipidemii.▪ Principiile alimentației dietetice în maladiile tractului digestiv și hepatobiliar▪ Alimentația dietetică în bolile endocrine și metabolice (obezitatea, diabetul zaharat, guta, diateza urică și oxalică). <p>Principiile alimentației enterale și parenterale în stările critice</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască:bazele nutriției umane.▪ Să poată aprecia valoarea nutritivă a diferitor regimuri alimentare.▪ Să cunoască rolul diverselor alimente în alimentația sănătoasă și a pacienților cu diferite patologii.▪ Să poată aprecia alimentația reală și starea de nutriție a unui pacient.▪ Sa aplice metode optime de organizare a alimentației dietetice în dependență de starea de nutriție și diagnosticul pacientului▪ Să aplice diversele modalități de profilaxie alimentară a maladiilor netransmisibile.▪ Să cunoască principiile alimentației profilactice a pacienților cu diferite patologii unde rolul dietei este definitoriu .• Să aplice măsuri de prevenție a intoxicațiilor alimentare.▪ Să fie competent de a prescrie un regim alimentar personalizat la pacienții cu diverse patologii▪ Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Evaluarea datelor relevante din punct de vedere nutrițional (antropometrice, de compoziție corporală) în scopul realizării recomandărilor nutriționale optime.▪ Evaluarea și monitorizarea stării de nutriție, a aportului nutrițional și a rezultatelor terapiei nutriționale utilizând metodele disponibile, precum și interpretarea informațiilor colectate.▪ Aplicarea metodelor de evaluare nutrițională și de elaborare a unui diagnostic nutrițional la pacienți cu diverse afecțiuni.▪ Elaborarea unui plan de intervenție nutrițională profilactică și curativă individualizat în diverse afecțiuni.▪ Aplicarea cunoștințelor teoretice în practica activității profesionale și sociale;▪ Îndeplinirea și redactarea documentelor medicale;▪ Elaborarea proiectelor de cercetare științifică în domeniul nutriției și dieteticii. <p>Deducerea interrelației între Dietetică și alte discipline medicale (medicină internă, fiziologie, oncologie, endocrinologie, gastroenterologie, etc.);</p>
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicina dentară
Tipul	Opțional
Anul de studii	V
Componenta	Special
Titularul de curs	Stepco Elena
Locația	Clinica stomatologică universitară nr. 2, str. Mihai Viteazul 1A mun. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova
Condiționări	Program: Anatomia omului, Histologia orală, Fiziologia, Biochimia, Biologia

și exigențe prealabile de:	<p>moleculară și Genetica umană, Microbiologia, virusologia și imunologia, Fiziopatologia, Morfopatologia, Farmacologia, Medicina internă, Obstetrică și Ginecologie, Neurologie, Otorinolaringologie, Dermatovenerologie, Medicina socială</p> <p>Competențe: abilități de comunicare și examinare a pacientului, comunicare și lucru în echipă; abilități digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări).</p>
Misiunea disciplinei	<p>Medicina stomatologică contribuie la educarea medicilor în promovarea sănătății orale, aplicarea celor mai inovative tendințe pentru a preveni cele mai frecvente afecțiuni orale la nivel comunitar, implimentarea programelor de îngrijire orală la nivel de individ, grup sau populație, precum și prevenirea și controlul afecțiunilor stomatologice prin eforturi comune.</p> <p>Misiunea disciplinei Medicina stomatologică în formarea profesională este studierea etiologiei, factorilor de risc, tabloului clinic, principiilor de diagnostic, tratament și profilaxie a celor mai frecvente afecțiuni ale cavității orale și a regiunii maxilo-faciale, formarea abilităților necesare în implimentarea și integrarea cunoștințelor obținute în depistarea, conduita și managementul pacienților cu risc sporit pentru afecțiuni stomatologice și promovarea sănătății orale.</p>
Tematica prezentată	<p>Obiectul și sarcinile disciplinei Medicina stomatologică. Relațiile dintre sănătatea orală, sănătatea generală și calitatea vieții. Indicatorii utilizați pentru evaluarea statusului oral. Dezvoltarea feței, palatului dur și a dinților. Termenii de formare, erupție și rezorbție a dinților temporari. Termenii de formare și erupție a dinților permanenți. Factorii ce pot influența aceste procese. Obiectul și sarcinile disciplinei Medicina stomatologică. Relațiile dintre sănătatea orală, sănătatea generală și calitatea vieții. Indicatorii utilizați pentru evaluarea statusului oral. Dezvoltarea feței, palatului dur și a dinților. Termenii de formare, erupție și rezorbție a dinților temporari. Termenii de formare și erupție a dinților permanenți. Factorii ce pot influența aceste procese. Obiectul și sarcinile disciplinei Medicina stomatologică. Relațiile dintre sănătatea orală, sănătatea generală și calitatea vieții. Indicatorii utilizați pentru evaluarea statusului oral. Dezvoltarea feței, palatului dur și a dinților. Termenii de formare, erupție și rezorbție a dinților temporari. Termenii de formare și erupție a dinților permanenți. Factorii ce pot influența aceste procese. Afecțiunile mucoasei cavității orale, maladiile limbii și buzelor. Manifestările orale ale bolilor de sistem. Etiologia, patogenia, particularitățile evoluției clinice, principii de diagnostic și tratament. Colaborarea medicului pediatru, hematolog, endocrinolog, dermatolog etc cu medicul stomatolog în diagnosticarea și tratamentul acestor maladii. Viciile congenitale ale regiunii oro-maxilo-faciale. Tumorile regiunii oro-maxilo-faciale. Factorii de risc, clasificarea, metodele de diagnostic, tabloul clinic și managementul acestor afecțiuni. Reabilitarea post-chirurgicală a pacienților cu vicii congenitale și procese tumorale ale regiunii oro-maxilo-faciale.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile structurale și de dezvoltare ale țesuturilor și organelor cavității orale și factorii ce influențează aceste procese.▪ Să cunoască factorii de risc, etiologia, patogenia, particularitățile evoluției clinice, ale diagnosticului și tratamentului a celor mai frecvente afecțiuni stomatologice.▪ Să cunoască metodele de prevenție pre-primară, primară, secundară și terțiară a afecțiunilor stomatologice și să fie apt să le implementeze la anumite etape ale activității sale.▪ Să fie competent de a direcționa pacientul stomatologic la medicul specialist.▪ Să fie capabil în deducerea interrelațiilor dintre medicina stomatologică și alte discipline medicale, efectuând sinteza clinică interdisciplinară.▪ Să fie apt de a participa în proiecte de promovare a sănătății orale.▪ Să fie capabil de a însuși zilnic noile realizări ale medicinei.

Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să posede aplicarea cunoștințelor▪ să identifice factorii de risc major pentru cele mai frecvente afecțiuni stomatologice;▪ să demonstreze realizarea unui examen stomatologic primar;▪ să stabilească metodele de prevenție pentru cele mai frecvente afecțiuni stomatologice;▪ să aprecieze gradul de severitate pentru traumatismele dentare și tactica acordării primului ajutor;▪ să demonstreze abilități de a diferenția anumite manifestări orale ale unor boli sistemice;▪ să posede cunoștințe despre aspectele de reabilitare multidisciplinară a copiilor cu vicii și tumori în regiunea oro-maxilo-facială;▪ să argumenteze direcționarea pacientului la anumiți specialiști
Forma de evaluare	Examen

V.3. Facultative

Denumirea disciplinei	Biochimia ficatului
Tipul	Disciplina la liberă alegere
Anul de studii	VI (semestrul XI)
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Olga Tagadiuc
Locația	Catedra de biochimie și biochimie clinică Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobâleanschi”, str. Nicolae Testemițanu, 27, mun. Chișinău, MD-2025, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru însușirea disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Chimiei și Biologiei, obținute în studiile preuniversitare, precum și în domeniul Anatomiei, Histologiei, Fiziologiei omului, și Biochimiei structurale, Biochimiei și Biochimiei clinice, Fiziopatologiei și Farmacologiei obținute în cadrul studiilor universitare.</p> <p>Abilități de utilizare a internetului în scopul identificării materialelor necesare pentru studii și lucru individual, procesarea documentelor, tabelor și prezentărilor.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Constă în studierea:</p> <ol style="list-style-type: none">a) particularităților componente chimice a ficatului și a proceselor metabolice fundamentale ce stau la baza funcționalității organului în condiții fiziologice;b) dereglărilor componente chimice a ficatului și ale proceselor metabolice fundamentale ce determină mecanismele patogenice de afectare a organului în patologie;c) metodelor de investigație biochimice de utilitate clinică, abordării sistematice și raționale a diagnosticului biochimic și formarea abilităților de analiză critică și interpretare corectă a datelor de laborator în evaluarea stării structural-funcționale a ficatului.
Tematica prezentată	Organizarea structural-funcțională a ficatului. Funcția homeostatică a ficatului. Funcția excretorie a ficatului. Funcția de dezintoxicare a ficatului. Diagnosticul biochimic de laborator în patologia hepato-biliară.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască particularitățile structural-funcționale ale ficatului;▪ să identifice importanța ficatului în menținerea homeostaziei metabolice (proteine, glucide, lipide, acizi nucleici și vitamine), echilibrului hidro-salin, acido-

	<p>bazic și fluido-coagulant;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască mecanismele fundamentale specifice funcțiilor particulare ale ficatului – excretoare și de dezintoxicare;▪ să cunoască valorile normale și variațiile fiziologice ale principalilor markeri biochimici ai funcției ficatului și sindroamelor caracteristice maladiilor hepato-biliare;▪ să aprecieze utilitatea anumitor investigații biochimie în diagnosticul unor afecțiuni concrete hepato-biliare și să interpreteze corect rezultatele unor investigații biochimice;▪ să rezolve individual studii de caz la biochimia ficatului.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze utilitatea clinico-diagnostică a anumitor investigații biochimie în aprecierea dereglărilor structurii și funcției hepatice;▪ să aprecieze utilitatea anumitor investigații biochimie în diagnosticul unor afecțiuni concrete ale organului, precum, și a complicațiilor lor;▪ să indice sistemic și rațional anumite investigații biochimice de laborator în funcție de diagnosticul prezumtiv/diagnosticul final al pacientului;▪ să interpreteze corect rezultatele unor investigații biochimice.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Prevenirea traumatismelor și violenței
Tipul	Libera alegere
Anul de studii	V
Componenta	Generală
Titularul de curs	Cheptea Dumitru
Locația	Str. N. Testemițanu 26/2, Blocul de studii Nr. 6, et. 3
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Pentru a studia în profunzime cursul "Prevenirea traumatismelor și violenței" în perspectiva rezolvării diverselor probleme la capitolul respectiv studentul trebuie mai întâi să aibă anumite cunoștințe și să posede deja unele dexterități practice.</p> <p>Ca o condiție prealabilă pentru însușirea acestui curs servește studierea de către studenți a disciplinelor general-teoretice (fizica medicală și biologică), a disciplinelor medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia, fiziopatologia), bazelor disciplinelor igienice (igiena mediului, igiena alimentației, igiena muncii, igiena radiațiilor), epidemiologia, disciplinele clinice îndeosebi traumatologia, bolile interne și profesionale și, de asemenea, a cursului de propedeutică igienică (igiena generală).</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Obiectivul principal al cursului este de a forma abilități și deprinderi în profilaxia traumatismului și violenței atât la locul de muncă cât și habitual. În legătură cu aceasta principalele obiective ale disciplinei sunt: familiarizarea studenților cu conceptul de incidență și cauzele violenței/traumatismelor, înțelegerea abordărilor de cercetare și prevenire a leziunilor/accidentelor.</p>
Tematica prezentată	<p>Principii generale. Introducere în domeniul prevenirii traumatismelor și violenței. Violența la locul de muncă. Introducerea în noțiunea de " accidente prin culpă", și prevenția acestora. Violența în cuplu. Prevenirea abuzului sexual împotriva femeilor. Controlul și prevenirea accidentelor de muncă. Elemente de promovarea sănătății în prevenția traumatismelor și violenței.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască: noțiunile de bază din domeniul prevenirea traumatismului și violenței la locul de muncă a angajaților;

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască: metodologia de studiu aplicată în cazul traumatismelor și violenței;▪ Să cunoască factorii fizici, chimici și fiziologici de risc pentru fiecare grup de populație și importanța lor pentru starea de sănătate și profilaxia traumelor și a bolilor profesionale;▪ Să cunoască indicatorii de evaluare a stării de sănătate caracteristici pentru fiecare grup de populație;▪ Sa aplice diferite concepte de prevenire și control a traumatismului și violenței;▪ Să poată evalua rezultatele controalelor medicale în domeniul traumatismului și violenței;▪ Să elaboreze un registru specific accidentelor și violenței ocupaționale.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să implementeze cunoștințele teoretice și practice la evaluare factorilor traumatizanți în diferite medii(familial, social, ocupațional);▪ să aplice cunoștințele teoretice la elaborarea recomandărilor privind diminuarea sau excluderea anumitor factori de risc pasibili pentru apariția leziunilor/accidentelor în scopul redresării stării de sănătate a populației;▪ să întrebuițeze cunoștințele teoretice la evaluarea gradului de afectare a persoanei și importanța managementului corecta situațiilor excepționale;▪ să pună în practică cunoștințele teoretice la evaluarea calității asistenței medicale și siguranței pacienților în cazul leziunilor/accidentelor;▪ să aplice cunoștințele teoretice în promovarea sănătății prin respectarea strictă a regimului de spital specific profilului de activitate;▪ să folosească cunoștințele teoretice în unele cercetări științifice pe problema violenței/traumatismelor și măsurilor de prevenție a lor.
Forma de evaluare	Examen

V.4. Stagii practice

Denumirea disciplinei	Stagiul clinic de specialitate
Tipul	Obligat
Anul de studii	V
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Sergiu Matcovschi, Chiosa Vitalie
Locația	Str. Ștefan cel Mare 165
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Stagiul clinic de specialitate prezintă o continuitate a modului de Abilități practice de îngrijire în Nursing. Studenții deja având un complet de cunoștințe teoretice în abordarea lucrului în echipă, pe parcursul acestui modul vor antrena deprinderi practice de îngrijire holistică și comprehensivă a pacienților. Procesul de îngrijire este un lucru complex, realizat de o echipă multidisciplinară, compusă de personal medical și non-medical. Pe parcursul perioadei stagiului practic studenții vor realiza în mod practic locul și responsabilitățile fiecărui membru de echipă în îngrijire, vor lucra colaborativ în cadrul echipei și instituției medicale, vor comunica asertiv și non-discriminatoriu, vor deprinde abilități practice elementare de îngrijire, fără de care întreg procesul curativ poate eșua.</p> <p>Deprinderi practice în efectuarea examenului clinic al pacienților Cunoștințe în domeniul deontologiei și eticii medicale.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice tipice (și numai a unor variante atipice) ale patologiilor medicinei interne și pediatriei.</p> <p>Îmbogățirea și aprofundarea cunoștințelor fundamentale (obținute în anii de studii precedenți) și implementarea lor în practica clinică.</p> <p>Însușirea și dezvoltarea metodei de raționament clinic: aprecierea rezultatelor examenului clinic al bolnavului cu diferite patologii ale medicinei interne și</p>

	<p>pediatriei, argumentarea diagnosticului prezumtiv, întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice și consultații ale altor medici specialiști, efectuarea diagnosticului diferențial în limitele afecțiunilor studiate, formularea diagnosticului pozitiv (clinic) concret și argumentarea unui tratament adecvat, pronosticul evoluției patologiei stabilite la pacientul în cauză.</p> <p>Consolidarea și completarea deprinderilor practice în efectuarea examenului clinic al pacienților cât și îmbogățirea și implementarea în practica clinică a cunoștințelor în domeniul deontologiei și eticii medicale.</p>
Tematica prezentată	<p>Familiarizarea cu activitatea medicului în secțiile de profil internistic. Familiarizarea cu Protocoalele clinice Naționale, documentația medicală și indicii de performanță. Principii de comunicare cu pacienții. Aspecte etice în practica medicului. Consimțământul informat.</p> <p>Înregistrarea electrocardiografei normale (stabilirea corectă a electrozilor, respectarea regulilor de securitate și igienă) și interpretarea ECG în normă și în aritmiile cardiace, dereglările de conductibilitate: tahicardie și bradicardie sinusală, tahicardie supraventriculară, tahicardie ventriculară, fibrilație și flutter atrial, fibrilație și flutter ventricular, blocuri sinoatriale, atrioventriculare, blocuri de ram stâng și drept a fasciculului Hiss și în Infarct miocardic acut.</p> <p>Resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală, Suportul Vital Bazal Adulți, Copii - căi aeriene, ventilație optimă, masajul cardiac extern, defibrilarea automată externă.</p> <p>Managementul sindroamelor coronariene acute la etapa de prespital. ECG în urgențele cardiovasculare majore. Aritmiile cardiace. Ritmurile șocabile și non-șocabile.</p> <p>Interpretarea: markerilor injuriei miocitare: troponinele, creatininfosfochinaza fracția MB, lactat dehidrogenaza la pacientul cu sindrom coronarian acut, lipidogrammei (colesterolul total, trigliceride, fracțiile LDL, HDL), markerilor coagulării (protrombina, INR, fibrinogenul, timpul de coagulare) interpretarea și corecția acestora la pacienții cu proteze valvulare, markerilor hepatici (transaminazele (ALAT, ASAT), bilirubina), markerilor renali (urea, creatinina, probele renale funcționale), markerilor metabolismului purinic (acidul uric) și ionogramei la pacienții cu insuficiență cardiacă.</p> <p>Evaluarea factorilor de risc cardiovascular și aprecierea riscului după sistemul SCORE la un pacient cardiac.</p> <p>Cunoașterea protocolului ajutorului medical de urgență în caz de criză hipertensivă, angor pectoral, infarct miocardic acut, edem pulmonar și șoc cardiogen. Modul de utilizare a nitroglicerinei (pastile și spray) în angor pectoral și infarct miocardic acut și de administrare a captoprilului în criza hipertensivă.</p> <p>Intoxicațiile acute cu medicamente, alcool etilic și metilic, ciuperci, insecticide și oxid de carbon la copii și adulți.</p> <p>Interpretarea rezultatelor testelor funcționale respiratorii (spirometrie, bodyplethismografie, DLCO), pulsoximetriei, peakflowmetriei, testului de mers 6 minute și gazelor sanguine (pH, PaO₂, PaCO₂, HCO₃⁻, Na⁺, K⁺, Cl⁻)</p> <p>Interpretarea rezultatelor la explorarea imagistică a toracelui (radiografia, HRCT) în diverse patologii pulmonare, evidențierea modificărilor radiologice elementare și sindroamelor principale radiologice în patologia toracelui</p> <p>Interpretarea rezultatelor de laborator în patologia tractului gastrointestinal Interpretarea rezultatelor endoscopice în patologia tractului gastrointestinal Interpretarea rezultatelor imagistice în patologia tractului gastrointestinal Investigarea pacientului cu sindrom articular, interpretarea rezultatelor clinice și paraclinice</p> <p>Investigarea pacientului cu sindrom nefrotic, nefritic și urinar. Interpretarea rezultatelor clinice și paraclinice</p> <p>Diagnosticul diferențial al anemiilor.</p> <p>Algoritm diagnostic în limfadenopatii și splenomegalii. Diagnosticul diferențial al leucemiilor și limfoamelor maligne.</p>

	<p>Algoritmul diagnostic în sindroamele hemoragipare. Diagnosticul diferențial al trombocitopeniilor și coagulopatiilor.</p> <p>Criterii de îmbătrânire. Diagnosticul gerontologic. Abordarea și evaluarea pacientului bătrân. Modificările neuro-psihiice la vârstnic. Confuzia, demența și depresiile la vârstnic. Fragilitatea, căderile la vârstnici. Principiile farmacoterapiei geriatrice.</p> <p>Îngrijirea și supravegherea nou-născutului sănătos și bolnav. Aprecierea nou-născutului după scorul Apgar, Silverman, Ballard, scorul riscului de dezvoltare a sepsisului, scorul riscului de boala hemolitică a nou-născutului. Asistența esențială oferită nou-născutului la naștere. Resuscitarea neonatală.</p> <p>Abordări diagnostice ale copilului bolnav. Abordarea copilului cu tuse și dificultăți de respirație. Colectarea anamnezei. Examenul clinic. Investigații de laborator, instrumentale, imagistice. Diagnostic pozitiv și diferențial. Tratamentul.</p> <p>Abordări diagnostice ale copilului bolnav. Abordarea copilului cu vomă și diaree, deshidratare. Colectarea anamnezei. Examenul clinic. Investigații de laborator, instrumentale, imagistice. Diagnostic pozitiv și diferențial. Tratamentul.</p> <p>Abordări diagnostice ale copilului bolnav. Abordarea copilului cu febră, convulsii febrile, alterarea stării de conștiință. Colectarea anamnezei. Examenul clinic. Investigații de laborator, instrumentale, imagistice. Diagnostic pozitiv și diferențial. Tratamentul.</p> <p>Acordare de îngrijiri de suport, supravegherea copilului bolnav</p>
Finalități de studiu	<p>Competențe profesionale (specifice) (CP)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare /Responsible execution of professional tasks with the application of the values and norms of professional ethics, as well as the provisions of the legislation in force▪ CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social/Adequate knowledge of the sciences about the structure of the body, physiological functions and behavior of the human body in various physiological and pathological conditions, as well as the relationships between health, physical and social environment▪ CP3. Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedurilor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență/Resolving clinical situations by developing a plan for diagnosis, treatment and rehabilitation in various pathological situations and selecting appropriate therapeutic procedures for them, including providing emergency medical care▪ CP4. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire /Promoting a healthy lifestyle, applying prevention and self-care measures▪ CP5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor /Interdisciplinary integration of the doctor's activity in a team with efficient use of all resources▪ CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional/Promoting and ensuring the prestige of the medical profession and raising the professional level▪ CP8. Realizarea activității pedagogice și metodicodidactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnice în domeniul sănătății /Carrying out the pedagogical and methodical-didactic activity within the technical and professional higher education institutions in the field of health <p>Competențe transversale (CT)</p>

	<ul style="list-style-type: none">▪ CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate /Autonomy and responsibility in the activity▪ CT3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate social /Achieving interaction skills and social responsibility▪ CT4 Dezvoltare personală și profesională /Personal and professional development
Manopere practice achiziționate	<p>Formularea algoritmului de management in patologiile medicinei interne (măsurile diagnostice și terapeutice),</p> <p>Completarea actelor medicale curente: înscrierea în fișa de observație a bolnavului de staționar, argumentări, evidența zilnică a stării pacientului și evoluției bolii, inclusiv acte în versiune electronică pentru maturi și copii</p> <p>Examinarea pacientului, depistarea principalelor semne clinice și datelor obiective, argumentarea diagnosticului în baza examenului clinic și rezultatelor investigațiilor efectuate.</p> <p>Aprecierea pulsului la arterele periferice: radială, carotidă, femorală, dorsală a piciorului și aprecierea tensiunii arteriale.</p> <p>Auscultația zgomotelor și suflurile cardiace în valvulopatii: stenoză aortică, stenoză mitrală, regurgitare mitrală, regurgitare aortică.</p> <p>Auscultația pulmonară în principalele sindroame pulmonare: sindromul de consolidare pulmonară, în sindromul obstructiv, sindromul bronșic, sindromul pleural.</p> <p>Interpretarea rezultatelor examenului paraclinic: EKG, EcoCG, radiografia toracică, spirometria și pulsoximetria.</p> <p>analiza generală a urinei, sângeleui, analiza biochimică, marcherii injuriei miocitare, marcherii coagulării,</p> <p>Înregistrarea electrocardiogramei normale.</p> <p>Interpretarea EKG în normă, în aritmiile cardiace și în dereglările de conductibilitate: tahicardie sinusală, bradicardie sinusală, extrasistolie, tahicardie supraventriculară, fibrilație atrială, flutter atrial, blocuri sinoatriale și atrioventriculare, blocuri de ram stâng a fasciculului Hiss, blocuri de ram drept a fasciculului Hiss, Infarct miocardic acut</p> <p>Interpretarea EcoCG în normă și la pacientul cu patologie cardiovasculară.</p> <p>Evaluarea factorilor de risc cardiovascular și aprecierea riscului după sistemul SCORE la un pacient cardiac.</p> <p>Prescrierea unor medicamente în diferite patologii.</p> <p>Cunoașterea protocolului ajutorului medical de urgență în caz de: criză hipertensivă, angor pectoral, infarct miocardic acut, edem pulmonar, șoc cardiogen, criza de astm bronșic, hemoragie gastrointestinal, hemoragie gastrointestinal.</p> <p>Colectarea și evaluarea unei anamneze (interviu) cu elaborarea unei concluzii pacientului pediatric.</p> <p>Îngrijirea și supravegherea nou-născutului la termen: examenul clinic, toaleta tegumentelor, poziționarea și aplicarea corectă la sân.</p> <p>Îngrijirea și supravegherea nou-născutului prematur fără altă patologie asociată.</p> <p>Aprecierea nou-născutului după scorul Apgar, Silverman, Ballard, scorul riscului de dezvoltare a sepsisului, scorul riscului de boala hemolitică a nou-născutului.</p> <p>Efectuarea unui examen clinic obiectiv general și pe sisteme la copil de diferite vârste (inspecție, palpare, percuție, auscultație).</p> <p>Recunoașterea/aprecierea semnelor vitale, a simptomelor și semnelor de boală, sindroamelor majore din patologia copilului.</p> <p>Elaborarea planului de investigații de laborator suplimentare: clinice, biochimice, bacteriologice, imunologice. Elaborarea planului de investigații instrumentale, imagistice suplimentare.</p> <p>Interpretarea rezultatelor analizelor de laborator, investigațiilor instrumentale,</p>

imagistice: ECG, Eco-CG, ecografie abdominală, radiografie cardio-pulmonară, abdominală, spirometrie, scintigrafie.

Formularea unui diagnostic clinic definitiv conform clasificărilor existente (CIM-X).

Elaborarea planului de tratament general și medicamentos copilului conform diagnosticului stabilit, măsuri de prevenire și reabilitare.

Întocmirea planului de supraveghere-recuperare a copilului cu maladii cronice (regim, recomandări dietetice, fiziokinetoterapie, medicamente).

Recunoașterea semnelor generale de pericol la copil. Acordarea asistenței medicale de urgență copilului în stare critică.

Determinarea semnelor de deshidratare și aprecierea gradului de deshidratare la copil (conform OMS). Realizarea rehidratării la copil cu deshidratare după planul A,B,C în funcție de vârsta pacientului (conform OMS). Instalarea sondei nasogastrale la copil.

Aprecierea gradului de severitate în caz de aspirație de corp străin în căile aeriene; aplicarea tehnicilor de dezobstruare a căilor aeriene în aspirație de corp străin.

Tehnica de inhalare cu β_2 - adrenomimetici în exacerbare a astmului bronșic la copii de diferite vârste (utilizare spacer-ului cu mască, piesa bucală, dozator cu aerosol presurizat).

să poată alcătui planul de examinare să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de anemii;

să poată alcătui planul de examinare și să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de anemii;

să poată alcătui planul de examinare și să elaboreze planul de tratament pentru diferite tipuri de leucemii și limfoame maligne;

Interpretarea rezultatelor la explorarea imagistică a toracelui (radiografia, HRCT) în diverse patologii pulmonare, evidențierea modificărilor radiologice elementare și sindroamelor principale radiologice în patologia toracelui

Spirometrie: tehnica de efectuare, aprecierea tipului de disfuncție ventilatorie conform datelor obținute., Testul de mers 6 minute: tehnica de efectuare, patologii în care se aplică, interpretare.

Calcularea și interpretarea testelor APRI, FIB-4 pentru evaluarea non-invazivă a fibrozei hepatice

Calcularea și interpretarea scorurilor Child-Pugh, MELD-Na pentru evaluarea prognostică a cirozei hepatice

Calcularea și interpretarea scorului Maddrey pentru evaluarea prognostică a hepatitei alcoolice

Efectuarea și interpretarea testului de unire a cifrelor pentru evaluarea encefalopatiei hepatice

Evaluarea clinică a stării de nutriție la pacienții cu sindromul de malabsorbție, pancreatită cronică, BFGMA, sarcopenia din ciroza hepatică (măsurări antropometrice - masa corporală, înălțimea, IMC, circumferința taliei, coapsei, pliul cutanat pe triceps, rezistența mâinii)

Utilizarea scorului AUDIT-C pentru evaluarea consumului problematic de alcool (boala hepatică alcool-indusă, pancreatita cronică)

Calcularea și interpretarea scorurilor Truelove/Witts pentru aprecierea gradului de activitate în colita ulcerative, Calcularea și evaluarea Indecelui activității în boala Crohn după W. Best

Interpretarea caracteristicilor scaunului utilizând scala Bristol

Interpretarea rezultatelor examinării funcționale ale esofagului, stomacului, ficatului, colecistului, căilor biliare, pancreasului, intestinului subțire și gros.

Interpretarea rezultatelor pH-metriei esofagiene și gastrice.

Interpretarea rezultatelor examenului radiologic al tractului esofago-gastrointestinal, și sistemului hepato-biliar.

	<p>Interpretarea rezultatelor examenului histopatologic (esofag, stomac, ficat, intestin).</p> <p>Interpretarea rezultatelor endoscopiei superioare, colonoscopiei, rectomanoscopiei, colangiopancreatografiei retrograde endoscopice, laparoscopiei.</p> <p>Interpretarea rezultatelor examenului ecografic al organelor cavității abdominale.</p> <p>Formularea diagnosticului prezumtiv și clinic</p> <p>Să comunice cu copii bolnavi, familiile acestora, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății și alte domenii într-o manieră eficientă și responsabilă, bazată pe lucru în echipă în vederea promovării sănătății, prevenirea și tratamentul afecțiunilor pediatrice.</p> <p>Să cunoască particularitățile organizării serviciilor de asistență medicală mamei și copilului, funcțiile și domeniile de activitate ale medicului pediatru.</p> <p>Să efectueze examenul clinic focusat și manopere practice specifice cazului copilului de diferite grupe de vârstă.</p> <p>Să elaboreze argumentat planul de investigații paraclinice specifice cazului la pacientul pediatric</p> <p>Să realizeze sinteza diagnostică în diverse situații patologice la pacientul pediatric.</p> <p>Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice de copii bolnavi bazate pe Protocoalele Clinice Naționale și Standardizate</p> <p>Să poată evalua semnele de urgență și prioritare la copilul bolnav și să poată realiza tratamentul de urgență în funcție de caz</p> <p>Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul activității cu pacientul pediatric.</p> <p>să efectueze corect examenul general, primar și secundar cu aplicarea măsurilor de stabilizare a funcțiilor vitale;</p> <p>să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a Suportului Vital Bazal;</p> <p>să aplice măsurile de evaluare și stabilizare a Suportului Vital Avansat;</p> <p>să identifice ritmurile șocabile și non-șocabile ale stopului cardio-respirator și să aplice algoritmul de RCR și C;</p> <p>Să cunoască semnele intoxicației cu acute cu medicamente, alcool etilic și metilic, ciuperci, insecticide și oxid de carbon la copii și adulți.</p> <p>Să demonstreze cunoștințe în acordarea primului ajutor în intoxicații cu medicamente, alcool etilic și metilic, ciuperci, insecticide și oxid de carbon la copii și adulți.</p>
Forma de evaluare	Examen

ANUL VI

VI.1. Obligatorii

Denumirea disciplinei	Obstetrică și ginecologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	Specializată
Titularul de curs	Valentin Friptu, d.h.ș.m., prof. univ
Locația	Disciplina Obstetrică, ginecologie și reproducere umană Spitalul Clinic Municipal "Gheorghe Paladi", bloc K, etaj 1 Mun. Chișinău, MD-2005, Republica Moldova
Condiționări	Competențe confirmate și cunoștințe aprofundate acumulate în discipline

și exigențe prealabile de:	<p>fundamentale, cum ar fi: anatomie, fiziologie, endocrinologie, obstetrică, ginecologie și reproducere umană</p> <p>Competențe:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CP1. Cunoașterea temeinică a particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman feminin în diverse stări fiziologice și patologice.▪ CP2. Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității Obstetrică și Ginecologie pe baza cunoștințelor din științele fundamentale.▪ CP3. Elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeele terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență în Obstetrică și Ginecologie.▪ CP4. Utilizarea tehnicilor medicale, investigațiilor instrumentale și de laborator pentru rezolvarea cazurilor specifice și conduitei în domeniul Obstetricii și Ginecologiei.▪ CP5. Planificarea, coordonarea și efectuarea activităților de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății femeii la nivel individual și comunitar.▪ CP6. Evaluarea și asigurarea calității serviciilor medicale în relație cu manoperele, procedeele și tratamentele asociate în Obstetrică și Ginecologie. <p>Competențe transversale (CT)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ CT1. Executarea responsabilă a obligațiilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor;▪ CT2. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități;▪ CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politice în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și comunicare.
Misiunea disciplinei	dobândirea și dezvoltarea la studenți a competențelor profesionale ce țin de prestarea serviciilor sigure și eficiente în asistența medicală obstetricală și ginecologică.
Tematica prezentată	<p>Semiologia ginecologică și obstetricală. Examenul clinic în ginecologie și obstetrică. Reglarea neuro-hormonală a ciclului menstrual. Dereglările ciclului menstrual. Sângerări uterine anormale</p> <p>Dereglările ciclului menstrual. Amenoreea. Dismenoreea. Etapele fiziologice în dezvoltarea pubertară feminină. Ginecologia pediatrică</p> <p>Planificarea familiei. Contracepția. Boala inflamatorie pelvină. Maladiile sexual transmissibile. Urgențe în ginecologie. Abdomenul acut de cauză ginecologică. Leziunile precanceroase și cancerul colului uterin. Starile precanceroase și cancerul vulvei, vaginului. Patologia ovarelor. Miomul uterin. Endometrioza. Cancer de endometriu. Hiperandrogenia. Sindromul ovarelor polichistice. Cuplul infertil. Menopauza. Tratamentul hormonal de substituție</p> <p>Asistența antenatală. Introducere în medicina fetală. Teratogeneza. Screening-ul pentru anomalii fetale și diagnosticul prenatal al malformațiilor fetale. Nașterea fiziologică. Monitorizarea și suportul în nașterea fiziologică. Lăuzia normală. Asistența lehuziei fiziologice. Evaluarea stării nou-născutului, îngrijirea și alimetarea nou-născutului la termen. Hemoragiile obstetricale. Sindromul CID în obstetrică. Șocul hemoragic. Nașterea prematură. Ruperea prenatală a membranelor amniotice. Stările hipertensive în timpul sarcinii. Preeclampsia/eclampsia. Sindromul HELLP. Restricție de creștere intrauterină. Metodele de evaluare a stării</p>

	<p>intrauterine a fătului. Avort recurent. Fiziologia și patologia anexelor fetale și a lichidului amniotic. Patologia infecțioasă maternă asociată sarcinii.</p> <p>Afecțiunile cardio-vasculare materne și sarcina. Afecțiunile renale și hematologice materne asociate sarcinii. Infecțiile puerperale. Afecțiunile hepatobiliare și afecțiunile pulmonare materne asociate sarcinii. Afecțiunile endocrine asociate sarcinii. Diabetul zaharat și sarcina. Incompatibilități sanguine materno-fetale. Aspecte etice legate de obstetrică și ginecologie. Prezența pelvină. Sarcina multiplă. Sarcina și nașterea în caz de uter cicatricial. Sarcina și nașterea după termen. Moartea antenatală a fătului. Inducția travaliului. Nașterea distocică. Distocia mecanică. Făt macrosom. Prezența transversală și prezențele deflectate ale fătului. Distocia de umăr. Distocia dinamică în naștere. Traumatismul obstetrical matern și fetal. Tehnici și manevre obstetricale operatorii. Operația cezariană. Forcepsul. Ventuza obstetricală. Versiunile. Embriotomiile. Complicațiile tromboembolice în timpul sarcinii, nașterii și în perioada post-partum. Embolia cu lichid amniotic. Suportul vital al gravidei.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască fiziologia și patologia reglării neuro-hormonale a ciclului menstrual, dereglările ciclului menstrual și sângerările uterine anormale.▪ Să poată să efectueze și să interpreteze un examen ginecologic special.▪ Să cunoască etapele fiziologice de dezvoltare și evoluție a organismului feminin.▪ Să cunoască metodele de planificare a familiei și metodele de contracepție.▪ Să cunoască patologiile ginecologice de bază, simptomatologia și tratamentul acestora.▪ Să poată să determine diagnosticul de boală inflamatorie pelvină, maladii sexual transmisibile și principiile acestora de tratament.▪ Să poată aprecia situațiile de abdomen acut de cauză ginecologică și managementul lor.▪ Să cunoască fiziologia sarcinii normale și modificările morfofuncționale ale organismului matern în timpul sarcinii.▪ Să cunoască modalitatea de asistență preconcepțională și antenatală.▪ Să poată efectua examenul clinic obstetrical și să cunoască criteriile de diagnostic a sarcinii.▪ Să poată asista o naștere fiziologică și să poată oferi îngrijirea primară a nou-născutului.▪ Să cunoască particularitățile de evoluție a sarcinilor asociate cu patologice cronice.▪ Să poată să identifice situațiile de urgență obstetricală (hemoragiile obstetricale, stările hipertensive asociate sarcinii, embolia cu lichid amniotic, prolabarea de cordon ombilical, stări septice ș.a.) și să cunoască managementul conduitei lor.▪ Să poată determina situațiile de evoluție patologică a sarcinii și să cunoască tactica de conduită și tratament.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ abilitățile de consiliere în planificarea familială▪ tehnicile de supraveghere și monitorizare a unei sarcini fiziologice▪ abilități în consilierea femeii privind screening-ul cancerului cervical și mamar▪ tehnicile medicale pentru explorarea problemelor ginecologice (examenul vaginal cu valvele, examenul vaginal digital). Examenul sânilor▪ metodele de screening, diagnostic și tratament a afecțiunilor oncoginecologice▪ tehnicile de predicție și de stabilire ale diagnosticului de sarcină▪ metodele și tehnicile de consiliere și ale suportului psiho-emoțional a gravidei, parturientei și familiei ei▪ asistarea nașterii (pelvimetria, auscultarea BCF, palparea Leopold, complicațiile perioadei a II-a și a III-a ale nașterii; intervenții posibile la nașterea naturală: epiziotomie, extragerea manuală a placentei, etc.)▪ manevrele de bază de resuscitare a nou-născutului▪ managementul urgențelor în Obstetrică și ginecologie, abdomenul acut de cauză ginecologică.

Forma de evaluare	Examen
Denumirea disciplinei	Dermatovenerologie
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Mircea Bețiu, dr. șt. med. conf. univ.
Locația	Str. Costiujeni 5/1 IMSP SDMC, Catedra Dermatovenerologie
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum:</p> <ul style="list-style-type: none">• fundamentale: Anatomia omului; Histologie, Citologie și Embriologie; Fiziologie și reabilitare medicală; Biochimie și biochimie clinică; Biologie moleculară și Genetica umană; Microbiologie, virusologie și imunologie;• preclinice: Fiziopatologie și fiziopatologie clinică; Morfopatologie; Farmacologie și farmacologie clinică; Medicină internă – semiologie, Chirurgie generală – semiologie; Pediatrie-semiologie și puericultură;• clinice: Medicină internă; Obstetrică și Ginecologie; Chirurgie; Pediatrie; Urologie; Neurologie; Oftalmologie; Otorinolaringologie; Pneumoftiziologie; Endocrinologie; Hematologie și Oncologie; Boli Infecțioase; Epidemiologie. <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea curriculumului în formarea profesională este studierea unor dermatoze și infecții sexual transmisibile de morbiditate înaltă și formarea abilităților esențiale de conduită a acestor patologii.
Tematica prezentată	Metodologia diagnosticului dermatologic a bolnavului cu manifestări cutaneo-mucoase. Noțiuni de terapie dermatologică. Dermatozele infecțioase (infecțiile bacteriene cutanate, infecțiile micobacteriene cutanate, infecțiile cutaneo-mucoase virale, infecțiile micotice cutaneo-mucoase, parazitozele cutanate, boala Lyme). Dermatozele non-infecțioase (acnee vulgară, rozacee, psoriazis, pitiriazis rozat, lichn plan, lupus eritematos cutanat, morfe, vitiligo, alopecie areata, dermatozele alergice, reacții cutanate postmedicamentoase, eritem polimorf, vasculite cutanate ale vaselor de calibru mic, pemfigus autoimun, dermatita herpetiformă, genodermatozele, tumorile epiteliale maligne, sarcomul Kaposi, limfomul cutanat cu celule T). Infecții cu transmisie sexuală /ITS/ (sifilis, gonoree, infecții negonococice, manifestări cutanate în HIV/SIDA).
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze importanța Dermatovenerologiei în contextul Medicinii;▪ să deducă interrelații între Dermatovenerologie și alte discipline clinice, preclinice și fundamentale.▪ să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute pentru conduita unui pacient de profil dermatovenerologic.▪ să posede cunoștințe despre etiologia, patogeniza și epidemiologia maladiilor cutanate și infecțiilor sexual transmisibile;▪ să cunoască principiile de bază ale examenului clinic general a bolnavilor de profil dermatovenerologic;▪ să cunoască simptome de bază ale maladiilor cutanate și infecțiilor cu transmisie sexuală;▪ să poată stabili diagnosticul prezumptiv a anumitor maladii cutanate și infecții cu transmisie sexuală;▪ să cunoască criteriile de diagnostic clinic și paraclinic în anumite maladii cutanate și infecții cu transmisie sexuală;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să exercite manoperele practice utilizate în diagnosticarea anumitor maladii cutanate și infecții cu transmisie sexuală;▪ să cunoască principiile de tratament a anumitor maladii cutanate și infecții cu transmisie sexuală;▪ să execute tratamentele specifice dermatologice ce revin medicului▪ să execute primele măsuri diagnostice și terapeutice în cazurile dermatovenerologice urgente▪ să poată organiza și efectua examinările medicale și măsurile preventive de profil dermatovenerologic;▪ să poată realiza aspectele etice și deontologice ale activității medicale în comunicarea cu colegii, asistenții medicali și personalul junior, rudele pacientului.▪ să posede competențe de analiză și sinteză a cunoștințelor și informației științifice obținute și să fie capabil de a utiliza tehnologiile informaționale și de comunicare
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ efectuarea și semnificația probei Baltzer în pitiriazis verzicolor.▪ efectuarea și semnificația probei talașului (Besnier) în pitiriazis verzicolor.▪ efectuarea și semnificația probei "fagurilor de miere Celsi" în tinea infiltrativ-supurativă.▪ efectuarea și semnificația examenului cu lampa Wood în micoze cutanate.▪ efectuarea și semnificația raclajului metodic în psoriazis.▪ efectuarea și semnificația fenomenului Wickham în lichen plan.▪ efectuarea și semnificația semnului Besnier-Mescersky în lupus eritematos cronic cutanat.▪ efectuarea și semnificația semnului "tocului de damă desbinat" în lupus eritematos cronic cutanat.▪ efectuarea și semnificația semnului "coajă de portocală" în lupus eritematos cronic cutanat.▪ provocarea și semnificația dermografismului la bolnavii cu dermatoze alergice.▪ efectuarea și semnificația semnelor Nicolsky și Asboe-Hansen în dermatozele buloase.▪ efectuarea și semnificația semnului Jadassohn în dermatita herpetiformă Dühring-Brocq.▪ efectuarea și semnificația semnului "jeleului de măr" în tuberculoza cutanată.▪ efectuarea și semnificația testului cu sonda (semnul Pospelov) în tuberculoza cutanată.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicina legală
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	dr. hab. șt. med., conf. univ. Andrei Pădure dr. șt. med., conf. univ. Vasile Șarpe asist. univ. Anatolii Bondarev
Locația	Mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco 8
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe în domeniile anatomiei, morfopatologiei, fiziopatologiei, specialităților chirurgicale și terapeutice obținute în perioada studiilor universitare Competențe: cunoașterea limbii de predare; competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, autonomie.

Misiunea disciplinei	Scopul disciplinei Medicină legală constă în studierea specificului de examinare și descriere a leziunilor corporale la persoane agresate și pe cadavru întru stabilirea diagnosticului clinic, dezvoltarea capacității de stabilire a diagnosticului diferitor traume, conștientizarea rolului informațiilor clinice și paraclinice ale pacientului la argumentarea diagnosticului clinic și elaborarea concluziilor expertale în funcție de obiectul cercetat și forma acțiunii traumatice.
Tematica prezentată	Introducere în medicina legală. Obiectul, organizarea și bazele procesuale ale expertizei medico-legale. Tanatologia medico-legală. Expertiza medico-legală a cadavrului. Traumatologia medico-legală generală. Leziuni prin obiecte contondente și ascuțite. Leziuni prin arme de foc. Expertiza medico-legală a persoanelor. Expertiza stărilor sexuale. Trauma de trafic. Leziuni prin cădere și precipitare. Leziuni produse prin acțiunea factorilor fizici. Trauma termică, electrică, barotrauma. Asfixiile mecanice. Pruncuciderea. Cercetarea locului faptei. Expertiza corpurilor delictive de origine biologică. Toxicologia medico-legală generală și particulară.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să distingă noțiunile principale ale medicinei legale;▪ să descrie leziunile corporale conform schemei generale;▪ să identifice mecanismele de producere a leziunilor corporale;▪ să diferențiere leziunile corporale în funcție de agentul vulnerant, să stabilească și să argumenteze diagnosticul lor;▪ să aplice cerințele înaintate față de examinarea persoanelor vii și stabilirea gravității vătămării corporale;▪ să distingă valoarea înscrierilor medicale în aprecierea gravității vătămării corporale;▪ să aprecieze legătura de cauzalitate dintre traumă și moarte.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască importanța medicinei legale și poziția ei în structura disciplinelor medicale;▪ să cunoască obiectul și subiectul medicinei legale;▪ să cunoască bazele procesuale ale expertizei medico-legale;▪ să cunoască motivele de examinare medico-legală a cadavrelor și principiile autopsiei medico-legale;▪ să definească noțiunile de moarte, cauză a morții și să cunoască modificările cadaverice precoce și tardive;▪ să efectueze examinarea medico-legală a cadavrelor (autopsia medico-legală);▪ să poată stabili cauza morții în funcție de modificările stabilite la cadavru și circumstanțele cazului;▪ să poată aprecia legătura de cauzalitate dintre diferite fenomene medicale, inclusiv dintre traumă și moarte;▪ să poată examina cadavru la fața locului la solicitarea organelor de drept;▪ să cunoască motivele examinării medico-legale pe persoane și criteriile de apreciere a gradelor de gravitate a vătămării corporale;▪ să efectueze examinarea medico-legală a persoanelor vătămate;▪ să stabilească corect gradul de gravitate al vătămării corporale la persoanele agresate.▪ să deosebească și să descrie caracteristicile morfologice ale leziunilor produse prin agenți mecanici, fizici, chimici și biologici;▪ să identifice mecanismele de producere ale leziunilor corporale;▪ să diferențieze leziunile corporale în funcție de agentul vulnerant, să stabilească și să argumenteze diagnosticul lor;▪ să cunoască noțiuni de toxicologie, toxic;▪ să clasifice toxicele după criteriile socio-juridic și patofiziologic;▪ să cunoască particularitățile de acțiune diferitor clase de toxice;▪ să stabilească diagnosticul de intoxicație;

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

211 / 234

	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască tipurile de corpuri delictive de origine biologică și problemele soluționate prin expertiza medico-legală a lor;▪ să soluționeze problemele apărute în expertiza medico-legală a corpurilor delictive.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Drept medical
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	dr. hab. șt. med., conf. univ. Andrei Pădure dr. șt. med., conf. univ. Vasile Șarpe asist. univ. Anatolii Bondarev
Locația	mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco 8
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe în domeniile anatomiei, morfopatologiei, fiziopatologiei, specialităților chirurgicale și terapeutice obținute în perioada studiilor universitare Competențe: cunoașterea limbii de predare; competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calitate – toleranță, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	Scopul disciplinei Drept medical este familiarizarea viitorilor medici cu noțiunea de drept medical și principiile lui, studierea legislației ce reglementează activitatea medicală în Republica Moldova, a drepturilor și responsabilităților principale ale medicilor și pacienților, formarea abilităților de obținere a acordului informat și a refuzului benevol, de respectare a drepturilor pacienților, conștientizarea responsabilității juridice (civile și penale) a personalului medical și a condițiilor survenirii acesteia.
Tematica prezentată	Dreptul medical, obiectul, conținutul, izvoarele. Dreptul Constituțional la sănătate și asistență medicală a populației. Legea ocrotirii sănătății. Drepturile fundamentale ale pacientului. Consimțământul pentru prestații medicale și dreptul la informații despre starea sănătății. Valoarea juridică a documentelor medicale și cerințele înaintate față de perfectarea acestora. Exercitarea profesiei de medic în RM. Iatrogenia, eroarea și greșeala în practica medicală. Expertizarea deficiențelor profesionale medicale. Responsabilitatea juridică a personalului medical.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să distingă noțiunile principale ale dreptului medical;▪ să identifice drepturile pacientului, condiții de limitare a lor;▪ să aplice cerințele înaintate față de perfectarea acordului informat sau a refuzului benevol la intervenția medicală;▪ să aplice cerințele înaintate față de perfectarea documentației medicale;▪ să respecte și să asigure drepturile pacientului în activitatea profesională.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască noțiunea de drept medical, subiecții raportului de drept medical, conținutul, principiile și izvoarele lui;▪ să cunoască principiile fundamentale de organizare a sistemului de ocrotire a sănătății din țară;▪ să cunoască cerințele înaintate față de perfectarea acordului informat sau a refuzului benevol la intervenția medicală;▪ să cunoască cerințele înaintate față de perfectarea documentației medicale;▪ să definească noțiunile principale ale dreptului medical (pacient în calitate de consumator al serviciilor de sănătate, act medical, consimțământ, informații medicale și secret medical, eroare și greșeala medicală, iatrogenie, responsabilitate etc.), drepturile pacientului, condiții de limitare a lor;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice principiul confidențialității informațiilor ce țin de secretul medical;▪ să aplice principiile obținerii și completării consimțământului informat al pacientului;▪ să aplice principiile obținerii și completării refuzului benevol al pacientului la intervenția medicală;▪ să aplice principiile completării documentației medicale conform cerințelor înaintate.▪ să cunoască drepturile și obligațiile medicului, reglementarea juridică a exercitării profesiei de medic;▪ să cunoască tipurile de responsabilitate juridică și temeiurile pentru tragere la răspundere;▪ să cunoască infracțiunile profesionale ale lucrătorilor medicali și farmaceutici, stipulate de Codul Penal;▪ să respecte și să asigure drepturile pacientului în activitatea profesională;▪ să aplice modul antipaternalist al relațiilor cu pacientul;▪ să aplice informarea pacienților conform cerințelor legislației în vigoare;▪ să integreze principiile de etică și deontologie în activitatea medicală;▪ să integreze circumstanțele și condițiile interpretate de Codul Penal drept elemente ale infracțiunilor legate de exercitarea profesiei medicale.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Geriatría
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Bodrug Nicolae, profesor universitar, d.h.ș.m.
Locația	Str. Pușkin 51, Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, neuro-psihiologia, bioetica, medicina internă, oncologia. Competențe digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea disciplinei este de a oferi suportul teoretic și practic prin cultivarea aptitudinilor, deprinderilor în practicarea medicinei ca parte importantă în menținerea sănătății și calității vieții vârstnicului. Studiarea celor mai importante aspecte generale ale geriatricii, aspectele îmbătrânirii umane fiziologice și patologică, datele demografice și aspectele socio-economice mondiale și naționale ale populației vârstnice, teoriile îmbătrânirii, criteriile îmbătrânirii, sindroamele mari geriatrice, abordarea pacientului vârstnic polipatologic.
Tematica prezentată	Îmbătrânirea umană. Date demografice și aspectele socio-economice. Noțiuni generale de gerontologie și geriatrică. Criterii de îmbătrânire. Diagnosticul gerontologic. Abordarea și evaluarea pacientului bătrân. Confuzia, demența și depresiile la vârstnic. Fragilitatea, căderile la vârstnic. Principiile farmacoterapiei geriatrice.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile fundamentale ale geriatricii și gerontologiei și rolul geriatricii în contextul medicinei interne.▪ Să cunoască și să aplice în practică examenul clinic al pacientului geriatric,

	<p>examinarea geriatrică complexă, interpretarea modificărilor examenului paraclinic în departamentul geriatric.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile algoritmului de diagnostic clinic și diagnostic gerontologic al pacientului vârstnic cu patologii concomitente.▪ Să fie capabil de a argumenta aplicarea tratamentului etiologic, patogenetic și simptomatic la pacientul geriatric.▪ Să utilizeze raționamentul clinic în scopul aprecierii scorurilor geriatrice, sindroamelor mari geriatrice la vârstnic.▪ Să fie capabil de a sistematiza și interpreta corect rezultatele examenului clinic și paraclinic, argumentarea▪ Să fie competent pentru utilizarea cunoștințelor în direcția explicării proceselor fiziologice și patologice ale îmbătrânirii, aprecierea vârstei biologice.▪ Să fie competent în utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare în scopul obținerii informației în domeniul științific.▪ Să fie competent pentru a se expune referitor la strategii de profilaxie la vârstnici.▪ Să fie stimulat pentru acumularea și îmbogățirea cunoștințelor obținute.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască interpretarea corectă a examinărilor de laborator la vârstnic▪ Să aplice formularea diagnosticului gerontologic din prisma patologieilor existente▪ Să integreze asocierea diagnosticului gerontologic cu diagnosticul clinic, după obținerea datelor clinice și paraclinice necesare▪ Să cunoască modificările neuro-psihiice la vârstnic (macroscopice, histologice, neurochimice, vasculare)▪ Să cunoască modificările specifice ale performanțelor intelectuale în dependență de înaintarea în vârstă▪ Să cunoască tactica de conduită a pacientului geriatric în stare confuzională, indicarea investigațiilor necesare informative▪ Să aplice conceptul fragilității în contextul diagnosticului gerontologic▪ Să definească noțiunea de căderi la vârstnici▪ Să cunoască corelația dintre îmbătrânire și capacitatea de menținere a echilibrului și a mersului▪ Să cunoască particularitățile farmacologice în senescență▪ Să cunoască mecanismele de absorbție, distribuție, metabolizare, excreție a medicamentelor la vârstnici▪ Să cunoască acțiunea grupelor de medicamente utilizate în geriatrie▪ Să interpreteze posibilele accidente farmacologice la vârstnici.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Psihiatrie și psihiatrie pediatrică
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Nacu Anatol, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Locația	Chișinău, Codru, str. Costiujeni, 3
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziologie patologică, biochimie clinică, farmacologie clinică, boli interne, neurologie.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabelelor electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilități de comunicare și lucru în echipă.</p>

Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este studierea etiologiei, mecanismelor patogenetice, criteriilor de diagnostic, manifestărilor psihopatologice, particularităților de evoluție, metodelor moderne de investigații, principiilor de farmaco - și psihoterapie a pacienților cu tulburări mintale și de comportament.
Tematica prezentată	<p>Sănătatea, esența sănătății mintale. Povara sănătății mintale. Date epidemiologice. Legea Sănătății Mintale, Norme de aplicare a Legii Sănătății Mintale, Aspecte legale și etice. Combaterea stigmei.</p> <p>Psihiatria–definiție, scop, obiective, date din istorie. Organizarea asistenței psihiatrice. Servicii de sănătate mintală. Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament conform CIM-10 și DSM-V. Interviu psihiatric. Scale utilizate în psihiatrie. Semiologie, Tulburările percepției; Tulburările atenției și memoriei; Tulburările gândirii; Tulburările conduitei motorii; Tulburările afectivității; Tulburările conștiinței. Tratament psihotrop. Intervenții psihoterapeutice, noțiuni generale, alte terapii biologice și psihosociale. Schizofrenia. Tulburarea schizotipală. Tulburările delirante persistente. Tulburarea afectivă bipolară. Ciclotimia. Tulburarea depresivă recurentă. Distimia. Tulburări psihice în epilepsie. Tulburări nevrotice, de stres și somatoforme. Tulburări psihice, determinate de consumul de substanțe psihoactive. Demențele. Tulburări mintale datorate leziunii, disfuncției cerebrale și bolii somatice. Tulburări mintale și comportamentale asociate cu puerperiul. Tulburările de personalitate. Tulburările parafilice. Disfuncțiile sexuale. Disforia de gen. Tulburările de control al impulsurilor. Tulburările de somn. Tulburări de pervazive globale de dezvoltare. Tulburări hiperkinetice, Tulburări de conduită. Tulburări emoționale cu debut specific în copilărie. Retardarea mintală. Tulburări de funcționare socială cu debut specific în copilărie și adolescență - mutismul electiv. Tulburări de ticuri. Enuresis non-organic. Encopresis non-organic. Pica în perioada de sugar și în copilărie. Bâlbâiala. Tulburări de comportament alimentar.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile de organizare a psihiatriei;▪ Să înțeleagă principiile de clasificare a tulburărilor mintale și de comportament;▪ Să cunoască procesele psihice de bază și tulburările lor;▪ Să fie apt să deducă cauzele posibile ale declanșării maladiilor psihice;▪ Să cunoască particularitățile psihopatologice principale ale afecțiunilor mintale la adult, copil și adolescent;▪ Să cunoască tipurile de debut, particularitățile evolutive ale bolnavilor cu tulburări mintale și de comportament;▪ Să fie capabil de a aplica cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;▪ Să poată informa pacientul despre utilizarea rațională a medicamentului, reacțiile adverse posibile, profilaxia și combaterea lor;▪ Să fie capabil de a evalua locul și rolul psihiatriei în pregătirea clinică a studentului-medic;▪ Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din psihiatrie în abilitatea de a explica natura unor procese patologice;▪ Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;▪ Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute, utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să dezvolte atitudine de respect față de drepturile fundamentale ale persoanei cu probleme de sănătate mintală;▪ să demonstreze cunoașterea și înțelegerea legislației din domeniul sănătății mintale;▪ să promoveze principii de etică medicală în psihiatrie;▪ să cunoască principalele tulburări psihice la adult și copil;▪ să cunoască simptomatologia clinică și criteriile de diagnostic conform sistemelor principale de clasificare a tulburărilor psihiatrice;

	<ul style="list-style-type: none">▪ să dezvolte capacități de abordare clinică a pacientului psihic și de examinare psihiatrică corespunzătoare, stabilirea diagnosticului corect;▪ să descrie conceptele, teoriile și noțiunile fundamentale în ceea ce privește producerea bolilor, semnelor și simptomelor caracteristice fiecărei afecțiuni;▪ să dobândească capacitatea de a utiliza și interpreta adecvat teste simple, standardizate, de evaluare a dispoziției, funcțiilor cognitive, a potențialului suicidar și comportamentului adictiv;▪ să dobândească capacitatea de a utiliza cunoștințele obținute cu privire la aplicarea medicației psihotrope, indicații și contraindicații clinice, precum și noțiuni generale referitoare la intervențiile psihoterapeutice;▪ să conceapă și să aplice un plan de intervenție terapeutică adecvat afecțiunii psihiatrice identificate și a stadiului evolutiv.▪ să cunoască și să înțeleagă condițiile, în care tratamentul poate fi acordat împotriva voinței persoanei;▪ să dezvolte capacități empatice și de comunicare specifice situațiilor de urgență psihiatrică și de internare nonvoluntară;▪ să identifice gradul de urgență psihiatrică.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicină socială și management
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De orientare socio-umanistă
Titularul de curs	Raevschi Elena, Penina Olga, Obreja Galina, Badan Vladislav
Locația	Blocul de studii nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: Cunoștințe de bază în domeniul matematicii și disciplinelor medicale fundamentale și aplicative Competențe: Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea MS Office Word, EXCEL, PowerPoint); abilități de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Însușirea principalelor metode aplicabile în evaluarea stării de sănătate a populației, precum și a abordărilor de prevenire și control al bolilor netransmisibile. Stăpânirea problematicii de bază privind organizarea sistemelor de sănătate în lume, asimilarea cunoștințelor teoretice și practice privind structura organizațională și particularitățile de funcționare ale diferitor tipuri de sisteme de sănătate, inclusive sistemului de sănătate din Republica Moldova.
Tematica prezentată	Medicina socială și managementul ca știință și obiect de studiu. Sănătatea populației și determinanții stării de sănătate. Analiza demografică a sănătății populației. Morbiditatea populației. Clasificarea Internațională a Maladiilor. Prevenirea și controlul bolilor netransmisibile. Managementul și organizarea sistemelor de sănătate. Finanțarea și furnizarea serviciilor de sănătate. Asigurarea obligatorie de asistență medicală în Republica Moldova. Concepte generale ale managementului. Managementul asistenței medicale. Politici și strategii de sănătate.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ însușirea problematicii specifice a disciplinei "Medicină socială și management" și corelarea acesteia cu cunoștințele dobândite în cadrul altor discipline;▪ analiza, explicarea și interpretarea unor fenomene care caracterizează starea de sănătate a populației (mortalitatea, morbiditatea) în corelație cu factorii și condițiile care o influențează;▪ cunoașterea, înțelegerea noțiunilor și conceptelor de bază ale managementului în general și ale managementului furnizării de servicii medicale în special,

	<p>utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ înțelegerea principiilor de organizare și de funcționare a sistemelor de sănătate în lume;▪ însușirea principiilor de organizare a sistemului de plată și de furnizare a serviciilor medicale și a metodelor de analiză a activității acestora;▪ formarea capacităților de a realiza o cercetare științifică privind evaluarea stării de sănătate a populației.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să utilizeze cunoștințele despre factorii determinanți ai sănătății în evaluarea stării de sănătate a populației;▪ să utilizeze adecvat cunoștințele în demografie și morbiditate pentru analiza datelor despre sănătatea populației;▪ să aplice în mod corespunzător cunoștințele despre Clasificarea Internațională a Maladiilor și Cauzelor de Deces în practica medicală;▪ să aplice cunoștințele despre factorii determinanți ai sănătății în prevenirea bolilor netransmisibile și transmisibile;▪ să utilizeze cunoștințele de medicină socială și management pentru rezolvarea problemelor practice, legate de sănătate;▪ să înțeleagă principiile organizării și funcționării unui sistem de sănătate;▪ să utilizeze cunoștințele în finanțarea sistemelor de sănătate în prevenirea bolilor și promovarea sănătății;▪ să aplice cunoașterea indicatorilor de sănătate a populației în elaborarea politicilor de sănătate;▪ să aplice cunoștințele în furnizarea serviciilor de sănătate pentru a îmbunătăți accesul și calitatea serviciilor de sănătate.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Boli infecțioase
Tipul	Obligatorie
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Tiberiu Holban
Locația	Republica Moldova, or.Chişinău, b.Ştefan cel Mare 163
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, farmacologia, microbiologia, epidemiologia, etica, medicina internă.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabelelor electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este însușirea Bolilor infecțioase, ca domeniu al medicinei, a pregăti medici care vor poseda metode contemporane de diagnostic, tratament și combatere a bolilor infecțioase.
Tematica prezentată	<p>Introducere în patologia Bolilor infecțioase. Infecții sistemice bacteriene. SIRS. Sepsis. Septicemiile. Socul toxiinfecțios. Principiile tratamentului etiologic în clinica bolilor infecțioase.</p> <p>Diagnosticul diferențial al infecțiilor eruptive. Hepatitele virale A,B,C,D,E. Diagnosticul și managementul afecțiunilor SNC în patologia infecțioasă. Covid-19. Diagnosticul și managementul bolilor diareice acute de origine infecțioasă. Botulism. Gripa și alte infecții respiratorii virale acute. Infecția cu HIV / SIDA. Leptospiroza. Pesta. Tularemia. Enteroviroze (infecții cu virusurile Coxackie și ECHO). Yersinioze (pseudotuberculoza și yersinioza intestinală). Dizenteria. Tetanos. Rabia. Botulism. Borelioza. Bruceloza. Diagnosticul și managementul amigdalitelor în patologia</p>

	<p>infecțioasă(streptococică, cu fuzospirohete, difterică, herpetică, mononucleozică, tularemică). Mononucleoza infecțioasă. Infecții asociate asistenței medicale. Febra tifoidă, paratifoidele A și B.</p> <p>Salmonelozele și alte toxiinfecții alimentare. Antrax. Erizipel.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască reperele diagnostice și principiile tratamentului celor mai frecvente boli infecțioase;▪ să înțeleagă importanța studierii bolilor parazitare și tropicale, în principal în condițiile unei circulații intense a populației și modificărilor climatice parvenite;▪ să identifice riscul de a contracta o boală parazitară și tropicală;▪ să efectueze diagnosticul celor mai frecvente boli infecțioase;▪ să aprecieze rezultatele investigațiilor paraclinice;▪ să aplice tratamentul etiotrop în funcție de etiologie;▪ să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită;▪ să fie abil de a argumenta opinia proprie și de a accepta diversitățile în manifestările clinice ale bolilor infecțioase;▪ să aprecieze importanța studierii disciplinei Boli infecțioase în contextul Medicinii interne;▪ să abordeze creativ problemele medicinei clinice;▪ să deducă interrelații între disciplina Boli infecțioase și alte discipline clinice;▪ să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute în practica sa medicală;▪ să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;▪ să fie apt de a asimila noile realizări în disciplina Boli infecțioase.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască reperele diagnostice și principiile tratamentului celor mai frecvente boli infecțioase;▪ să înțeleagă importanța studierii bolilor infecțioase, inclusiv în condițiile imunodeprimării și antibioretistenței crescânde a populației;▪ să cunoască etapele consultului centrat pe pacient și deprinderile de comunicare necesare pentru realizare;▪ să însușească principiile și abilitățile necesare pentru soluționarea problemelor specifice bolilor infecțioase;▪ să înțeleagă sinteza diagnostică și terapeutică în practica medicului infecționist;▪ să identifice riscul de a contracta o boala.▪ să efectueze diagnosticul celor mai frecvente boli infecțioase;▪ să aprecieze rezultatele investigațiilor paraclinice;▪ să aplice tratamentul etiotrop în funcție de etiologie;▪ să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită;▪ să fie abil de a argumenta opinia proprie și de a accepta diversitățile în manifestările clinice ale bolilor infecțioase.▪ să știe să acorde asistență medicală în caz de stări de urgență în cadrul unor boli infecțioase severe.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Boli infecțioase la copii
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de	Gheorghe Plăcintă

curs	
Locația	IMSP Spitalul Clinic Municipal de Boli Contagioase pentru Copii (baza clinică), str. Lomonosov, 49
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologie, microbiologie, biologie moleculară, farmacologie pediatrie, epidemiologie, boli infecțioase la adulți etc.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina Boli infecțioase la copii este una din discipline în pregătirea universitară a beneficiarilor indiferent de specialitatea pe care o vor alege ulterior, care vor cunoaște la perfecție bolile infecțioase la copii, cu un teren de integrare și implementare a cunoștințelor fundamentale în practica clinică. În cadrul acestei discipline se studiază etiologia, patogenia, manifestările clinice, evoluția, tratamentul, criteriile de internare și externare din spital, profilaxia bolilor infecțioase la copii, particularitățile de vârstă.</p> <p>Studentul acumulează deprinderi practice în examinarea și investigarea bolnavului cu boli infecțioase, estimarea rezultatelor obținute, depistarea precoce a maladiilor infecțioase, asistență medicală de urgență și tratamentul copilului bolnav conform vârstei și severității bolii.</p>
Tematica prezentată	<p>Bolile infecțioase la copii aerogene și gastrointestinale: infecția meningococică, gripa, infecția COVID-19, IRVA, rujeola, rubeola, scarlatina, difteria, oreion, pertusis, parapertusis, varicela, infecții herpetice, enteroviroze, poliomielita, hepatita virală A, infecțiile gastro-intestinale acute (shigeloze, salmonelozes, escherichioze, diaree acute cu stafilococi, enterobacterii condiționat patogene și virusuri).</p> <p>Managementul bolilor infecțioase. Managementul echipei multidisciplinare în asistența de urgență în maladiile infecțioase la copii. Etica aplicată și comunicarea în asistența medicală la copii cu maladii infecțioase.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să aibă cunoștințe în precizarea tabloului clinic, particularităților de vârstă, evoluției, complicațiilor bolilor infecțioase la copii▪ Să perfecțeze gândirea clinică, iscusința de a analiza și a sistematiza rezultatele examenului clinic și paraclinic al maladiilor infecțioase▪ Să argumenteze diagnosticul precoce a maladiilor infecțioase la copii▪ Să cunoască consecințele bolilor infecțioase la copii▪ Să cunoască indicațiile de spitalizare și regulile de transportare a bolnavilor cu maladii infecțioase▪ Să determine simptomele clinice și modificările lichidului cefalorahidian în meningitele virale și bacteriene▪ Să aplice planului de tratament copiilor cu boli infecțioase▪ Să formuleze diagnosticul și tratamentul bolilor infecțioase la copii în conformitate cu Protocolele clinice și Standarde Naționale medico-economice▪ Să cunoască algoritmul de diagnostic, tratament și argumentarea asistenței de urgență la etapa prespitalicească în maladiile infecțioase la copii:<ul style="list-style-type: none">- infecția meningococică- meningite, meningoencefalite- hiperpirexie cu convulsii febrile- toxiinfecții alimentare- neurotoxicoză.▪ A acorda asistența medicală de urgență copiilor cu:<ul style="list-style-type: none">- șoc septic (toxiinfecțios)- edem cerebral acut▪ Să cunoască:<ul style="list-style-type: none">- specificul, criteriile de admitere în colectivitate a convalescenților și

	supravegerea în dinamică a copiilor cu boli infecțioase. - imunoprofilaxia bolilor infecțioase (calendarul național de imunizare)
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Examinarea copilului cu boli infecțioase▪ Determinarea semnelor meningiene la copii▪ Caracteristica erupției în diverse maladii infecțioase eruptive▪ Modificările faringelui în diverse maladii infecțioase▪ Caracterul materiilor fecale la copii cu BDA, hepatite virale și alte maladii infecțioase▪ Gradul de deshidratare la sugar și copilul mic în bolile diareice acute▪ Stabilirea și argumentarea diagnosticului precoce a bolilor infecțioase la copii▪ Formarea planului de asistență medicală la domiciliu▪ Planul de examinare paraclinică a copiilor cu boli infecțioase, menționând metodele principale (specifice) de diagnostic▪ Interpretarea rezultatelor testelor biologice sanguine, hemoleucograma, LCR, examenului bacteriologic, virusologic, reacțiile serologice (PCR, ELISA, RA, RHAI, RFC etc.)▪ Tratamentul bolnavului infecțios la domiciliu și în staționar▪ Asistența de urgență la etapa prespitalicească în maladiile infecțioase la copii▪ Terapia de rehidratare orală (planul A, B)▪ Lavajului gastric la copii▪ Termene de izolare a copiilor cu boli infecțioase la domiciliu și în staționar
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Parazitologie medicală. Boli tropicale
Tipul	Obligatorie
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Tiberiu Holban
Locația	Republica Moldova, or. Chișinău, b. Ștefan cel Mare 163
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: fiziopatologia, farmacologia, microbiologia, epidemiologia, etica, medicina internă. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabelelor electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Misiunea acestui program de studii este însușirea parazitologiei medicale și bolilor tropicale, ca domeniu al medicinei, a pregăti medici care vor poseda metode contemporane de diagnostic, tratament și combatere a bolilor parazitare și tropicale.
Tematica prezentată	Introducere în parazitologie medicală. Arahnoentomologia. Toxoplasmoza (congenitală, dobândită, la imunocompromiși). Nematodozele intestinale: <i>Ascaris lumbricoides</i> , <i>Enterobius vermicularis</i> , <i>Ancylostoma duodenale</i> , <i>Strongyloides stercoralis</i> , <i>Trichuris trichiura</i> . Nematodozele sangvine și tisulare: <i>Trichinella spiralis</i> , <i>Toxocara canis</i> , cati. Cestodozele: <i>Diphyllobothrium latum</i> , <i>Taenia solium</i> , <i>Cysticercus</i> , <i>Taenia saginata</i> , <i>Himenolepis nana</i> . Trematodozele: <i>Opistorhis felinus</i> , <i>Schistosomiaza urogenitală</i> . Malaria (<i>vivax</i> , <i>ovalae</i> , <i>malaria</i> , <i>falciparum</i>). Leishmanioza viscerală. Amibiaza. Holera. Giardioza.

	<p>Rickettsiozele (tifos exantematic, boala Brill, rickettsioza Munților Stâncoși, febra butonoasă, febra Q).</p> <p>Febrele hemoragice (Febra galbenă, Ebola, Marburg, Lassa, Congo-Crimea, febra hemoragică Denge, febra hemoragică cu sindrom renal, galbenă).</p>
Finalități de studiu	<p>- să înțeleagă importanța studierii bolilor parazitare și tropicale, în principal în condițiile unei circulații intense a populației și modificărilor climatice parvenite; să identifice riscul de a contracta o boală parazitată și tropicală.</p> <p>să efectueze diagnosticul celor mai frecvente boli infecțioase;</p> <p>să aprecieze rezultatele investigațiilor paraclinice;</p> <p>să aplice tratamentul etiotrop în funcție de etiologie;</p> <p>să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită;</p> <p>să fie abil de a argumenta opinia proprie și de a accepta diversitățile în manifestările clinice ale bolilor infecțioase.</p> <p>să aprecieze importanța studierii disciplinei Parazitologie și Boli tropicale în contextul Medicinii interne</p> <p>să abordeze creativ problemele medicinei clinice</p> <p>să deducă interrelații între disciplina Parazitologie și Boli tropicale și alte discipline clinice</p> <p>să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținută în practica sa medicală</p> <p>să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu</p> <p>să fie apt de a asimila noile realizări în disciplina Parazitologie și Boli tropicale</p>
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască reperele diagnostice și principiile tratamentului celor mai frecvente boli parazitare și tropicale;▪ să înțeleagă importanța studierii bolilor tropicale și parazitare, inclusiv în condițiile imunodeprimării și antibioretistenței crescânde a populației;▪ să cunoască etapele consultului centrat pe pacient și deprinderile de comunicare necesare pentru realizare;▪ să însușească principiile și abilitățile necesare pentru soluționarea problemelor specifice bolilor parazitare și tropicale;▪ să înțeleagă sinteza diagnostică și terapeutică în practica medicului infecționist;▪ să identifice riscul de a contracta o boală;▪ să efectueze diagnosticul celor mai frecvente boli parazitare și tropicale;▪ să aprecieze rezultatele investigațiilor paraclinice;▪ să aplice tratamentul etiotrop în funcție de etiologie;▪ să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită;▪ să fie abil de a argumenta opinia proprie și de a accepta diversitățile în manifestările clinice ale bolilor infecțioase.▪ să știe să acorde asistență medicală în caz de stări de urgență în cadrul unor boli infecțioase severe.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicină de familie
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	d.h.ș.m., prof. univ. Ghenadie Curocichin
Locația	IMSP CUAMP

	IMSP AMT Centru CMF 7 IMSP AMT Botanica CMF 2, CMF 3 IMSP AMT Buiucani CMF 5, CMF 6 IMSP AMT Rîșcani CMF 10, CMF 12 IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: tehnologii informaționale, medicină internă, chirurgie, obstetrică și ginecologie, pediatrie, urgențe medicale, psihiatrie, farmacologie clinică, limbi străine, bioetica. Competențe ▪ TI (Microsoft Office, utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); ▪ Abilitatea de comunicare și lucru în echipă; Calități – empatie, toleranță, inițiativă și autonomie.
Misiunea disciplinei	Unul din obiectivele principale ale cursului este formarea conceptului despre Medicina de familie ca specialitate și familiarizarea cu particularitățile activității medicului de familie. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice muncii în echipă la nivel de Asistență Medicală Primară, pentru promovarea spiritului de inițiativă, a cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de pacienți și colegi. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului medicului de familie în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de familie și comunitate.
Tematica prezentată	Medicina de familie ca specialitate. Managementul practicii medicale. Activitatea medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină. Omul sănătos în practica medicului de familie. Diagnosticul sănătății. Promovarea sănătății și prevenirea afecțiunilor. Consultul centrat pe pacient. Comunicarea – instrument important în activitatea medicului de familie. Particularitățile diagnosticului în medicina de familie. Sinteza diagnostică. Particularitățile tratamentului în medicina de familie. Sinteza terapeutică. Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate. Abordarea comprehensivă. Abordarea holistică a pacientului cu probleme: integrarea și ierarhizarea problemelor de sănătate. Pacientul în contextul familiei. Familia și boala. Asistența centrată pe familie.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate;▪ Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinei de familie;▪ Să cunoască particularitățile organizării serviciilor de asistență medicală primară;▪ Să cunoască principiile Asigurărilor obligatorii în medicină;▪ Să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate;▪ Să descrie conceptul contemporan și factorii care determină sănătatea;▪ Să cunoască tipurile, scopurile și conținutul activităților preventive ale medicului de familie;▪ Să descrie metoda consultului comportamental;▪ Să definească scopurile, conținutul și procesul consultației în medicină de familie;▪ Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului;▪ Să comunice eficient cu toți prestatorii de servicii medicale;▪ Să realizeze sinteza diagnostică;▪ Să demonstreze abilități necesare pentru soluționarea problemelor specifice și medicale speciale;▪ Să integreze abilitățile de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuția după vârstă și sex, informației din anamneză, rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare

	<p>a deciziei;</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să alcătuiască planul investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu;▪ Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocoalele Clinice Naționale și Standardizate;▪ Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei terapeutice.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Organizarea consultului centrat pe pacient;▪ Alcătuirea planului examinărilor pacienților conform protocoalelor clinice naționale și celor standardizate pentru medicii de familie;▪ Examinarea integrală a pacientului cu multiple probleme;▪ Formularea cazului clinic în baza modelului bio-psiho-social; Demonstrarea abilităților de comunicare efectivă cu pacienții;▪ Informarea pacientului și obținerea consimțământului informat în cadrul consultului medical;▪ Efectuarea examenului clinic focusat;▪ Efectuarea și interpretarea otoscopiei;▪ Efectuarea și interpretarea oftalmoscopiei;▪ Argumentarea diagnosticului pozitiv și diferențiat;▪ Determinarea necesităților de sănătate a unui individ și a comunității;▪ Propunerea unui plan de măsuri preventive în cazul unui pacient concret;▪ Realizarea consultului pentru educație în sănătate;▪ Exercițierea elementelor de intervenție de modificare a comportamentului;▪ Realizarea sintezei diagnostice individualizate;▪ Ierarhizarea bolilor unui pacient cu multiple probleme;▪ Realizarea sintezei terapeutice în caz concret;▪ Prescrierea rețetelor (Formularul Nr.1 aprobat de MS RM N.960 din 01.10.2012);▪ Completarea rețetelor (formular 3, 3C) pentru prescrierea medicamentelor compensate și parțial compensate;▪ Completarea trimiterilor-extras, formular 027/e pentru spitalizare; Întocmirea certificatelor de însoțire în staționare, secțiile consultative, la CMC, CDDCM;▪ Pregătirea documentației medicale necesare pentru organizarea copilului în instituțiile preșcolare și școlare;▪ Întocmirea listelor pacienților programați la medicul de familie; Interpretarea rezultatelor analizelor clinice ale sângelui, urinei, lichidului pleural, abdominal și cefalorahidian, materiilor fecale, sputei, conținutului gastric și duodenal;▪ Interpretarea radiogramelor;▪ Interpretarea și descifrarea ECG, EEG, FEGDS, USG, EcoCG + Doppler, scanograme radioizotopice, spiogramelor, RMN și TC imagini, etc.; Examinarea și supravegherea gravidelor;▪ Supravegherea copiilor conform ord. 964 din 02.09.2019;▪ Evaluarea dezvoltării fizice a copilului;▪ Instruirea părinților cu oferirea de recomandări asupra îngrijirii nou-născutului și sugarului la domiciliu: bontul ombilical, toaleta nou-născutului, scaldarea lui, îmbrăcarea, efectuarea băilor curative și igienice, alimentarea etc.;▪ Interpretarea rezultatului testului cu tuberculină (R-a Mantoux); Alcătuirea unui plan individual de imunizări;▪ Supravegherea activă 30 min. a reacțiilor indezirabile postvaccinale în OMF;▪ Recomandarea preparatelor de fier și vitamina D cu scop profilactic;▪ Examinarea completă a pacientului în sala de triaj:<ul style="list-style-type: none">a) Evaluarea factorilor de risc (fumat, alcool, alimentație, activitate fizică, respectarea vizilor de control profilactic la medicul de familie)b) Antropometrie,c) Calcularea IMC,d) Măsurarea CA,

	<ul style="list-style-type: none">e) Măsurarea parametrilor vitali,f) Determinarea acuității vizuale și tonometrie oculare,g) Efectuarea și interpretarea ECGh) Screening-ul de forme vizibile de canceri) Efectuarea expres-testului și interpretarea rezultatelor glucometriei/colesterolometrieij) Examinarea piciorului diabetic <ul style="list-style-type: none">▪ Calcularea și interpretarea riscului cardiovascular SCORE;▪ Măsurarea tensiunii arteriale la diferite categorii de vârstă; Stratificarea riscului de diabet zaharat conform chestionarului FINDRISC;▪ Alcătuirea unui plan de lucru în focar de boală contagioasă.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Chirurgie pediatrică
Tipul	Obligatorie
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Bernic Jana
Locația	Republica Moldova, or.Chișinău, str. Burebista 93
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia, fiziopatologia, etica, medicina internă, chirurgia, radiologia, farmacologia) Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Studierea malformațiilor congenitale și afecțiunilor chirurgicale la copil, a particularităților diagnosticului și tratamentului; studiarea particularităților anesteziei și terapiei intensive la copil; Formarea la viitorii medici a bazei teoretice, deprinderilor practice; Însușirea metodelor de diagnostic, tacticii medicale în diverse malformații congenitale și afecțiuni chirurgicale la copii; Acordarea ajutorului de urgență copiilor cu diverse malformații congenitale și afecțiuni chirurgicale
Tematica prezentată	Particularitățile chirurgiei, ortopediei, urologiei, oncologiei pediatrice și asistenței anestezicologice pediatrice. Metode de explorare a pacienților cu afecțiuni chirurgicale. Patologia congenitală și dobândită a esofagului și stomacului: Atrezia de esofag. Fistula eso – traheală. Cardiospasmul. Stenozele esofagiene postcaustice. Corpii străini în esofag. Stenoza hipertonică de pilor congenitală. Definiție. Etiopatogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratamentul. Complicațiile. Patologia congenitală a peretelui abdominal anterior și diafragmului. Omfalocelul. Laparoshizisul. Fistulele ombilicale. Herniile peretelui abdominal. Herniile și eventrațiile diafragmatice. Definiție. Etiopatogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratamentul. Complicațiile. Malformațiile de intestin subțire și intestin gros (poziție și structură). Malformațiile de intestin subțire. Ileusul meconial. Afecțiunile intestinului gros și regiunii ano-rectale. Megacolonul. Malformațiile ano-rectale. Definiție. Etiopatogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratamentul. Complicațiile. Ocluziile intestinale dobândite la copil. Invaginația intestinală. Volvulusul. Boala aderențială. Malformațiile ficatului și căilor biliare la copil. Atrezia de căi biliare. Etiopatogenie. Clasificare. Simptomatologie. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Apendicita la copil. Particularitățile de diagnostic

	<p>și tratament la nou născut, sugar, copil de vârstă fragedă. Peritonitele la copil. Particularitățile la copilul prematur, nou-născut, sugar, copilul de vârstă fragedă.</p> <p>Hemoragiile digestive la copil. Hemoragia digestivă superioară. Hemoragia digestivă inferioară. Particularități la nou-născut, sugar, copilul de vârstă fragedă.</p> <p>Patologia regiunii cervicale. Chistele și fistulele epidermice ale liniei mediane și regiunii latero-cervicale. Limfangioamele chistice cervicale. Adenopatiile acute cervicale.</p> <p>Malformațiile congenitale bronhopulmonare. Malformațiile chistice ale plămânului. Emfizemul lobar congenital. Bronșectazia congenitală.</p> <p>Definiție. Etiopatogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Malformațiile sistemului urinar. Malformațiile rinichilor, ureterelor, vezicii urinare, uretrei. Embriologie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Obstrucția infravezicală. Traumatismele căilor urinare la copii. Sindromul scrotal acut la copii. Traumatisme abdominale. Etiopatogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament.</p> <p>Sindromul tumorii palpatorii la copii.</p> <p>Tumorile mediastinale și abdominale la copil. Tumorile țesuturilor moi. Tumorile osoase. Teratoamele sacro-coccigiene. Malformațiile sistemului locomotor. Torticolis. Picior strâmb congenital. Luxația congenitală de șold. Definiție. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Principii de tratament. Fracturile la copil. Particularități de diagnostic și tratament. Traumatismele obstetricale. Clasificare. Simptomatologie. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Conduita terapeutică.</p> <p>Infecția chirurgicală la copil. Afecțiunile inflamatorii purulente a țesuturilor moi. Flegmonul necrotic extensiv. Pseudofurunculoza. Furunculoza. Mastita. Omfalita. Osteomiелita hematogenă acută. Osteomiелita epifizară, osteomiелita cronică. Artritele. Complicațiile. Pneumoniile bacteriene distructive acute la copil Definiție. Etiopatogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic.</p>
Finalități de studiu	<p>(se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile de dezvoltare a organismului copilului;▪ Să cunoască particularitățile metodelor de diagnostic în chirurgia pediatrică;▪ Să cunoască particularitățile tratamentului chirurgical și conservativ a copiilor cu patologie chirurgicală;▪ Să cunoască complicațiile malformațiilor congenitale chirurgicale și afecțiunile chirurgicale dobândite la copii.▪ Să poată utiliza cunoștințele acumulate la chirurgia pediatrică. Să fie capabil de a implementa cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Anamneza. Colectarea și interpretarea corectă a datelor de anamneză▪ Metodologia examinării copiilor pentru diagnosticarea diverselor afecțiuni chirurgicale congenitale și dobândite ale: regiunii cervicale, coloanei vertebrale, toracelui, organelor toracelui, procese acute și cronice bronhopulmonare; malformații esofagiene, perforația esofagului, mediastinite, emfizem mediastinal; combustiile esofagului; corpi eterogeni ai tractului digestiv și sistemului respirator; hernii diafragmatice; afecțiuni congenitale și dobândite ale viscerelor intraperitoneale, retroperitoneale, pelviene; sistemului locomotor. Să colecteze complet anamneza. Să cunoască metodele de examinare a copiilor cu malformații luxante de șold, picior stâmb torticolis și leziunile traumatiche; Interpretarea rezultatelor examinărilor de laborator:▪ Determinarea modificărilor hemogramei, urinei, indicilor imunobiochimici, echilibrului acido-bazic, coagulogramei.▪ Citirea radiogramelor. Semnele radiologice în Atrezia de esofag, stenoza hipertrofică congenitală de pilor;▪ Perforația esofagului. Mediastinite, emfizem mediastinal;▪ Anomalii congenitale ale plămânilor;

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

225 / 234

	<ul style="list-style-type: none">▪ Procese acute purulente distructive ale plămânilor; formele clinico-radiologice ale pneumoniilor acute purulente distructive;▪ Hernia diafragmatică;▪ Perforațiile organelor cavitare intraperitoneale;▪ Ocluzii intestinale; Malformații ano-rectale;▪ Afecțiuni ale sistemului urinar;▪ Malformația luxantă de șold;▪ Tumori cu localizare variată▪ Îndeplinirea fișei de observație
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicină internă – Sinteze clinice. Instruire bazată pe caz clinic
Tipul	Obligator
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Prof. Sergiu Matcovschi
Locația	str. A. Russo 11, mun. Chișinău, MD-2068
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în disciplinele precinice și clinice precum: fiziologia și fiziopatologia, farmacologia, etica, medicina internă (semilogia medicală, pneumologia, alergologia, cardiologia, gastroenterologia, reumatologia, nefrologia, hematologia), ftiziopneumologia, geriatria, bolile ocupaționale, bolile infecțioase, oncologia, chirurgia etc.</p> <p>Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări, utilizarea Sistemului Informațional de Management Universitar), abilităților de comunicare și lucru în echipă.</p>
Misiunea disciplinei	<p>Disciplina Medicina internă – sinteze clinice, Instruire bazată pe caz clinic, este o disciplină medicală clinică integrativă, interdisciplinară, corectivă, studiul căreia la etapa universitară va permite crearea abilităților necesare pentru a sugera și susține un diagnostic corect pe baza anamnezei, examenului clinic și paraclinic, însușirea noțiunilor necesare pentru diagnostic diferențial și crearea deprinderilor necesare pentru a soluționa situațiile de urgență, însușirea elementelor de profilaxie și tratament ale bolilor interne.</p> <p>În procesul de studiu a disciplinei Medicină internă – sinteze clinice va fi pus accentul pe diagnosticul diferențial, argumentarea diagnosticului, a planului investigațiilor paraclinice (de laborator și instrumentale) și a scopului efectuării lor, precum și a consultațiilor altor specialiști, necesare pentru confirmarea diagnosticului. Se va atrage atenție și asupra argumentării planului de tratament.</p>
Tematica prezentată	Diagnosticul diferențial și abordarea pacientului cu cele mai des întâlnite simptome și sindroame: sindromul de condensare pulmonară, sindromul bronhoobstructiv, revărsatul pleural, bolile pulmonare interstițiale difuze, durerea toracică, dereglările de ritm și conducere, hipertensiunea arterială, afecțiunile necoronarogene ale miocardului, dureri abdominale, disfuncțiile intestinale, hepatomegalii, sindromul icteric, hipertensiunea portală și complicațiile ei, sindromul edematos, sindromul articular, sindromul febrei de etiologie necunoscută.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască particularitățile evolutive a bolilor interne pe fondal de comorbidități.▪ Să cunoască metodologia diagnosticului diferențial al bolilor interne.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască rolul investigațiilor clinice, de laborator și instrumentale în diagnosticul diferențial al bolilor interne.▪ Să fie competent de a prescrie tratament personalizat la pacienții cu comorbidități multiple.▪ Să fie capabil în deducerea interrelațiilor dintre medicina internă și alte discipline medicale (ftiziologia, oncologia, hematologia etc.) efectuând sinteza clinică interdisciplinară.▪ Să fie capabil de a însuși zilnic noile realizări ale medicinei interne.▪ Să se ghideze de principiile eticii profesionale.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Abordarea pacientului cu comorbidități multiple.▪ Formularea corectă și desfășurată a diagnosticului clinic.▪ Efectuarea diagnosticului diferențial personalizat.▪ Crearea planului de investigații ale pacientului.▪ Prescrierea tratamentului individualizat (boala de bază + comorbidități).▪ Întocmirea documentației medicale (fișa de observație, epicriza de etapă, transfer și externare, extras din fișa de observație, fișa statistică).▪ Prezentarea cazurilor clinice individuale.▪ Perfecționarea capacității de autonomie decizională.▪ Formarea atitudinii personale.▪ Abilitatea de interacțiune socială, activitatea în grup cu diferite roluri.▪ Perfecționarea aptitudinilor digitale.▪ Dezvoltarea diferitor tehnici de învățare.▪ Selectarea și analiza literaturii științifice pe marginea cazului clinic și formularea unor concluzii.
Forma de evaluare	Examen

VI.2. Opționale

Denumirea disciplinei	Radiologie clinică
Tipul	Opțional
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	Malîga Oxana, dr.șt.med., conf.univ.
Locația	(adresa catedrei și sau a bazelor clinice)
Condiționări și exigențe prealabile de:	Program: cunoștințe de bază în disciplinele conexe precum: anatomia și fiziologia omului, materialul cursurilor Radiologie și Radioprotecție și Imagistica medicală. Competențe: digitale elementare (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea redactorilor de text, tabele electronice și aplicațiilor pentru prezentări), abilităților de comunicare și lucru în echipă.
Misiunea disciplinei	Pregătirea studenților pentru interpretarea de sine stătătoare a radiografiilor standard în patologiile cel mai frecvent întâlnite în practica medicală curentă cu stabilirea diagnosticului radiologic.
Tematica prezentată	Investigația radiografică în patologia aparatului respirator. Investigația radiografică în patologia tractului digestiv. Investigația radiografică în patologia aparatului osteo-articular. Investigația radiografică în patologia aparatului reno-urinar.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască variantele de normă și anomaliile de anatomia radiologică a pulmonilor, aparatului digestiv, sistemului renal, aparatului osteo-articular,▪ să înțeleagă indicațiile și contraindicațiile examinării radiografice în funcție de patologie suspectată,▪ să cunoască particularitățile aplicării incidentelor radiografiei standard în

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED

227 / 234

	funcție de patologie suspectată
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aprecieze calitatea clișeului radiologic,▪ să poată interpreta de sine stătător radiografiile standard în patologiile cel mai frecvent întâlnite în practica medicală curentă cu stabilirea diagnosticului radiologic.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Planificarea familiei
Tipul	Opțional
Anul de studii	VI
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Valentin Friptu, d.h.ș.m., prof. univ
Locația	Disciplina Obstetrică, ginecologie și reproducere umană Spitalul Clinic Municipal "Gheorghe Paladi", bloc K, etaj 1 Mun. Chișinău, MD-2005, Republica Moldova
Condiționări și exigențe prealabile de:	<ul style="list-style-type: none">▪ competențe confirmate și cunoștințe aprofundate acumulate în discipline fundamentale, cum ar fi: anatomie, fiziologie, endocrinologie, obstetrică, ginecologie și reproducere umană Competențe: <ul style="list-style-type: none">▪ Utilizarea tehnicilor medicale, a investigațiilor instrumentale și de laborator pentru rezolvarea sarcinilor planificării familiei;▪ Planificarea, coordonarea și desfășurarea activităților de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății reproductive feminine.
Misiunea disciplinei	Familiarizarea aprofundată cu contraceptivele moderne: COC, Injectabile, Implanturile, DIU cu cupru, DIU cu Levonorgestrel, condimul, cale de bariera. Familiarizarea cu ghidurile și recomandările OMS. Deprinderea abilităților pentru selectarea corectă a contraceptivelor pe baza criteriilor de eligibilitate ale OMS. Deprinderea abilităților pentru efectuarea consilierii pacientelor. Demonstrarea tehnicii corecte de inserare a DIU. Demonstrarea tehnicii aspirării vacuum manuale și electrice.
Tematica prezentată	Contraceptivele orale combinate. Contraceptivele cu conținut doar de progestative: Depo-provera, implanturile, mini-pili. Dispozitivul intrauterin, cu Levonorgestrel, cu Cupru. Contracepția în diverse afecțiuni ginecologice. Avortul și serviciile de reglare a fertilității. Avortul prin aspirare vacuum, manuală (AVM) și electrică. Avortul medicamentos.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ Să consilieze pacientele referitor la planificarea familiei și utilizarea metodelor moderne de contracepție▪ Să utilizeze criteriile de eligibilitate ale OMS în selectarea metodei de contracepție▪ Să insereze DIU▪ Să depisteze reacțiile adverse și să informeze pacienta despre managementul lor▪ Să descrie tehnica efectuării AVM și examinării țesutului aspirat▪ Să consilieze pacienta în caz de sarcină nedorită▪ Să utilizeze metodele studiate în activitatea profesională și în viața cotidiană.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Să utilizeze metode moderne de contracepție▪ Să utilizeze criteriile de eligibilitate ale OMS în selectarea metodei de contracepție▪ Să insereze DIU

	<ul style="list-style-type: none">▪ Să depisteze reacțiile adverse și să informeze pacienta despre managementul lor▪ Să descrie și efectueze AVM și examinării țesutului aspirat▪ Să indice schema avortului medicamentos
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Chirurgie plastică
Tipul	Disciplină opțională
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	dr.hab.șt.med., prof univ. Grigore Verega
Locația	1. Str. Ștefan cel Mare, 190 2. Str. Toma Ciorbă, 1
Condiționări și exigențe prealabile de:	<ul style="list-style-type: none">▪ Program cunoștințe anterior :▪ Cunoașterea limbii de predare,▪ Competențe confirmate la anatomie, anatomie topografică, fiziologie, fiziologie patologică și alte discipline medicale▪ Abilități de comunicare și lucru în echipă, de comunicare medic- pacient▪ Calități – toleranță, respectare, compasiune, autonomie, colaborare. <p>Competențe: Inițierea studenților facultății Medicină în probleme de chirurgie reparatorie a leziunilor traumatiche de țesuturi moi, în reconstrucții chirurgicale a defectelor corporale umane congenitale și dobândite, și a unor probleme de chirurgie corectivă (estetică) a corpului uman.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea disciplină este în planul de învățământ: însușirea materiei și a manoperelor practice, ce permit viitorului medic să se orienteze în situația de urgență, indicând planul de aplicații diagnostice și de tratament urgent, de a acționa rapid, de a diferenția patologii și de a aplica principiile contemporane în tratamentul și reabilitarea anatomică, funcțională și socială a pacientului.
Tematica prezentată	Modulul de chirurgie plastică și microchirurgie reconstructivă include însușirea materialului teoretic și practic în diagnosticarea și alegerea tacticii optime de tratament în leziunile acute ale nervilor periferici, tendoanelor cât și în maladiile supuse unor reconstrucții microchirurgicale, inclusiv și a patologiilor congenitale
Finalități de studiu	<p>La nivel de cunoaștere și înțelegere</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să cunoască bazele Chirurgiei plastice și Microchirurgiei reconstructive <p>La nivel de aplicare</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să efectueze diagnosticul corect al patologiilor microchirurgicale▪ Să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute în practica medicală▪ Să fie apt de a utiliza microscopul chirurgical în tratamentul patologiilor microchirurgicale <p>La nivel de integrare</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Să aprecieze importanța Chirurgiei plastice și Microchirurgiei reconstructive în contextul medicinei▪ Să deducă interrelațiile între Chirurgia plastică și Microchirurgia reconstructivă și alte discipline fundamentale▪ Să fie apt de a evolua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu▪ Să fie apt de a asimila noile realizări în disciplinele clinice
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">• să identifice cauzele potențiale de suferință a pacientului;• să determine necesitățile reale ale pacienților și aparținătorilor în îngrijiri speciale;

	<ul style="list-style-type: none">• să consemneze și să stabilească relații efective cu pacienții și aparținătorii în viitoarea practică profesională;• să planifice și să decidă obiectivele de îngrijire împreună cu pacientul și aparținătorii;• să dezvolte abilități de comunicare a diagnosticului nefast și a altor vești proaste;• să poată analiza corect cadrul legal în domeniul ÎP și să aplice prevederile actelor normative în practica clinică;• să utilizeze diverse metode de evaluare a durerii și să interpreteze corect rezultatele;• să prescrie tratamente pentru durerile și cele mai frecvente simptome;• să aplice diverse metode de mobilizare a pacientului;• să facă un diagnostic prompt al stărilor de urgență în îngrijiri paliative;• să poată diagnostica starea terminală și să gestioneze corect situația;• să comunice corect cu pacientul în stare terminală și cu rudele acestuia;• să știe să respecte drepturile pacientului muribund și aparținătorilor.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ Îngrijirea plagilor și mecanismul vindecării și regenerării tisulare.▪ Disponibilitate tisulară. Tensibilitate tisulară. Noțiunea de plagă și defect tisular și utilizarea lor.▪ Transportarea corectă a amputatului și a pacientului.▪ Etapele replantării. Indicații și contraindicații pentru replantare.▪ Etapele revascularizării. Indicații și contraindicații pentru revascularizare.▪ Tipurile de refacere chirurgicală a integrității tendoanelor. Conduita postoperatorie.▪ Tipurile de reparație chirurgicală a integrității nervilor periferici. Conduita postoperatorie.▪ Hemostaza provizorie și definitivă.▪ Principiile chirurgiei lambourilor.▪ Transplantările vascularizate de țesuturi. Etapele.▪ Lambourile din țesuturi locale. Indicații, contraindicații. Clasificare.▪ Noțiuni de lambouri vascularizate. Conduita postoperatorie la lambouri.▪ Boala arșilor. Tratamentul chirurgical al arșilor. Îngrijirea arsului.▪ Noțiunea de chirurgie estetică. Domenii de aplicare.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Malpraxis și decizie morală în medicina clinică
Tipul	Opțional
Anul de studii	VI
Componenta	Orientarea socio-umană
Titularul de curs	Vitalie Ojovan, doctor habilitat în filosofie
Locația	Blocul didactic nr. 4, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194B, etajul III.
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoștințe de bază în discipline precum: Științele comportamentului, Bazele comunicării medicale, Bioetică, Istoria medicinei, Drept medical, Medicină legală.</p> <p>Competențe: de orientare în căutarea surselor bibliografice în cataloage de bibliotecă și online; de utilizare a internetului; de comunicare și analiză a situațiilor cu probleme de bioetică, analiză a erorilor în cadrul actului medical ș.a.</p>
Misiunea disciplinei	Misiunea cursului opțional constă în asimilarea cunoștințelor generale de bioetică, teorie a medicinei, medicație, de către medicii pentru a facilita cunoașterea erorilor, greșelilor și malpraxisului medical. Acest fapt, la rândul său,

**PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED**

230 / 234

	vine să întregească cunoștințele de tactică medicală aplicată.
Tematica prezentată	Definiția noțiunii de malpraxis. Medicina clinică contemporană – câmp existențial de activitate cu posibilități de comitere a erorilor generatoare de pagube. Cauzele malpraxisului. Domeniile clinice cu prevalența cea mai înaltă de malpraxis. Varietăți de erori aducătoare de pagubă, analiza lor intrinsecă, rezumarea conținutului. Examinarea instituțională a cazurilor de malpraxis, etapele, deciziile. Documentare, documente și finalități în examinarea cazului de malpraxis. Decizia morală și esența sa. Aplicabilitate în medicină. Decizia morală: implicare și rol în caz de malpraxis. Analize de situații, studii de caz, etc.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască definiția noțiunii de malpraxis, esența și componentele domeniului;▪ să poată identifica în cadrul actului medical eventuale erori și greșeli;▪ să cunoască documentele normative de bază privitor la malpraxis;▪ să identifice și să utilizeze actele normative cu referință la subiectul malpraxisului (legi, coduri, ghiduri, statuti, protocoale etc.);▪ să se ghideze de principiile bioeticii și a codurilor morale în analiza insuccesului actului medical;▪ să poată evita cazurile de malpraxis.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să identifice cauzele potențiale de malpraxis;▪ să aplice abilități teoretice și practice în privința evaluării nivelului de medicație în colectivul de medici;▪ să stabilească relații efective cu pacienții și aparținătorii în viitoarea practică profesională, inclusiv și în cazul comunicării malpraxis-ului;▪ să poată evita malpraxis-ul.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Violența în familie și în bază de gen
Tipul	Opțional
Anul de studii	VI
Componenta	De specialitate
Titularul de curs	dr. hab. șt. med., conf. univ. Andrei Pădure
Locația	mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco 8
Condiționări și exigențe prelabile de:	<p>Program: cunoașterea temeinică în domeniu a anatomiei, traumatologiei, chirurgiei, neurologiei și neurochirurgiei, imagisticii, ginecologiei, ORL, oftalmologiei, obținute în perioada studiilor universitare, postuniversitare și de perfecționare continuă a specialiștilor în domeniu</p> <p>Competențe: cunoașterea limbii de predare; competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calități – toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	Scopul cursului constă în familiarizarea audiențelor cu noțiunile privind violența în familie și în bază de gen, formele acesteia, cauzele apariției și consecințele la diferite niveluri (individual, social), studierea prevederilor legislației internaționale și naționale de rigoare, schimbarea atitudinilor și combaterea stereotipurilor sociale privind violența în familie și în bază de gen, conștientizarea rolului sistemului de sănătate în realizarea unui răspuns adecvat la cazurile de violență în familie și în bază de gen bazat pe recunoașterea victimelor, acordarea asistenței medicale corespunzătoare, documentarea corectă a cazurilor și raportarea acestora, precum și referirea victimei către alți prestatori de servicii specializate.
Tematica prezentată	<ol style="list-style-type: none">1. Violența în familie și în bază de gen.2. Legislația de drept internațional și național privind violența în familie și în bază

	<p>de gen.</p> <p>3. Normele de gen, masculinitatea și violența.</p> <p>4. Violența sexuală. Consimțământul pentru raport sexual.</p> <p>5. Prevenirea și combaterea violenței în familie și în bază de gen.</p> <p>6. Răspunsul sistemului sănătății la violența în familie și în bază de gen.</p>
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none">▪ să cunoască esența, proporțiile și dinamica violenței în familie și în bază de gen;▪ să deosebească formele violenței în familie și în bază de gen, cauzele și condițiile apariției, precum și consecințele acestora;▪ să delimiteze actele normative de drept internațional și național privind prevenirea și combaterea violenței în familie și în bază de gen, și să aplice corect prevederile acestora în activitatea profesională;▪ să recunoască autoritățile și profesioniștii abilitați cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie și în bază de gen;▪ să demonstreze abilități de comunicare cu victima violenței în familie și în bază de gen și de reacționare într-o manieră sigură și sensibilă la dezvăluirea violenței;▪ să identifice victimele/potențialele victime ale violenței în familie și în bază de gen;▪ să aplice principiile de acordare a îngrijirilor medicale în funcție de forma și consecințele violenței în familie și în bază de gen;▪ să documenteze corect și amplu consecințele violenței;▪ să raporteze cazul de violență în familie și în bază de gen către autoritățile competente și să refere victima către alți prestatori de servicii.
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să înțeleagă relația între violența în familie și în bază de gen și egalitatea de gen;▪ să recunoască normele, atitudinile și stereotipurile sociale și în bază de gen ce îi pot afecta activitatea profesională în procesul relaționării cu victimele violenței în familie și în bază de gen;▪ să identifice cauzele și condițiile apariției violenței în familie și în bază de gen;▪ să recunoască portretul psiho-social al subiecților violenței în familie și în bază de gen;▪ să delimiteze actele normative de drept internațional și național privind prevenirea și combaterea violenței în familie și în bază de gen, și să aplice corect prevederile acestora în activitatea profesională;▪ să recunoască autoritățile și profesioniștii abilitați cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie și în bază de gen;▪ să privească violența în familie și în bază de gen drept o problemă de sănătate publică și să clarifice rolul și responsabilitățile sectorului sănătății în răspunsul la problema în cauză;▪ să deosebească formele violenței în familie și în bază de gen, precum și consecințele acestora;▪ să identifice criteriile raportului sexual consensual și să recunoască manifestările violenței sexuale;▪ să demonstreze abilități de comunicare cu victima violenței în familie și în bază de gen și de reacționare într-o manieră sigură și sensibilă la dezvăluirea violenței;▪ să aplice particularitățile intervenției în cazurile victimelor violenței în familie și în bază de gen – copii;▪ să identifice victimele/potențialele victime ale violenței în familie și în bază de gen;▪ să asigure respectarea drepturilor victimei violenței în familie și în bază de gen la autodeterminare, informare și confidențialitate;▪ să aplice principiile de acordare a îngrijirilor medicale în funcție de forma și consecințele violenței în familie și în bază de gen;▪ să documenteze corect și amplu consecințele violenței;▪ să raporteze cazul de violență în familie și în bază de gen către autoritățile

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	232 / 234
--	---	-----------

	competente; ▪ să refere victima violenței în familie și în bază de gen către alți prestatori de servicii (serviciul de medicină legală, serviciile sociale, poliție, adăposturi, ONG etc.).
Forma de evaluare	Examen

VI.3. Facultative

Denumirea disciplinei	Aspecte medicale ale torturii
Tipul	La libera alegere
Anul de studii	VI, semestrul 11
Componenta	
Titularul de curs	dr. hab. șt. med., conf. univ. Andrei Pădure asist. univ. Natalia Toporeț
Locația	Mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco 8
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: cunoașterea temeinică în domeniu a anatomiei, traumatologiei, chirurgiei, neurologiei și neurochirurgiei, imagisticii, ginecologiei, ORL, oftalmologiei, obținute în perioada studiilor universitare, postuniversitare și de perfecționare continuă a specialiștilor în domeniu</p> <p>Competențe: cunoașterea limbii de predare; competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică); abilitatea de comunicare și lucru în echipă; calitate – toleranță, compasiune, autonomie.</p>
Misiunea disciplinei	Scopul disciplinei Aspecte medicale ale torturii constă în familiarizarea cu prevederile legislației naționale și internaționale ce interzic aplicarea torturii, studierea noțiunii de tortură, formelor și metodelor acesteia. Vor fi însușite particularitățile de examinare a pacienților ce reclamă acte de tortură și de documentare a consecințelor fizice ale torturii, condițiilor survenirii responsabilității juridice a personalului medical pentru participarea directă sau indirectă la comiterea acestor infracțiuni. Cunoștințele teoretice și practice acumulate vor sensibiliza viitorii medici despre rolul lor la realizarea actului de justiție în cazurile de pretinsă tortură prin asigurarea raportării cazurilor, calității și plenitudinii examenului medical al victimelor torturii, documentarea consecințelor torturii fizice.
Tematica prezentată	Dreptul fundamental de a nu fi supus torturii și altor rele tratamente din perspectiva legislației de drept internațional și naționale. Noțiuni de bază privind tortura și alte rele tratamente. Obligațiile etice ale medicului în raport cu victima torturii și persoanele aflate în custodia statului. Metodele și consecințele fizice ale torturii. Principiile de diagnosticare. Particularitățile examenului medical al victimelor torturii. Principiile documentării medicale a consecințelor torturii fizice. Valoarea juridică a documentelor medicale în demonstrarea actului de tortură. Modalitățile de implicare a lucrătorului medical în acțiuni de tortură și răspunderea juridică pentru aplicarea acesteia.
Finalități de studiu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să cunoască prevederile legislației internaționale și naționale legate de tortură; ▪ să distingă noțiunea de tortură și metodele acesteia; ▪ să identifice consecințele fizice ale torturii în dependență de metoda aplicată; ▪ să descrie leziunile corporale conform schemei generale; ▪ să identifice mecanismele de producere a leziunilor corporale; ▪ să aplice cerințele înaintate față de examinarea și documentarea medicală a torturii în conformitate cu recomandările și actele normative în vigoare; ▪ să distingă valoarea înscrisurilor medicale în probarea actului de tortură; ▪ să respecte și să asigure dreptul de a nu fi supus torturii și altor rele tratamente,

	dreptului la o justiție echitabilă în activitatea sa profesională;
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none">▪ să aplice cunoștințele profesionale în identificarea victimelor torturii;▪ să deosebească formele și metodele torturii, precum și consecințele fizice ale acestora;▪ să aplice particularitățile de examinare medicală a victimei torturii;▪ să documenteze consecințele torturii conform cerințelor înaintate;▪ să raporteze cazul de pretinsă tortură și să refere victima către autoritățile competente.
Forma de evaluare	Examen

Denumirea disciplinei	Medicina militară
Tipul	La libera alegere
Anul de studii	VI
Componenta	Fundamentală
Titularul de curs	Dumitraș Vasile, Bulgac Anatolie, Cîrstea Nicon, Chimerciuc Nicolae
Locația	Blocul didactic nr. 3, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 194A,
Condiționări și exigențe prealabile de:	<p>Program: Studiarea medicinei militare cu perspectiva de a activa în formațiunile medico-militare ale ministerelor de forță în campanie și la pace. Ca condiție prealabilă pentru predarea disciplinei servește studiarea de către studenți a disciplinelor medicale fundamentale și bazele disciplinelor clinice.</p> <p>Competențe:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ competențe confirmate în științe fundamentale medico-biologice și clinice (chirurgia, terapia, etc.);▪ competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tablelor electronice și prezentărilor, etc.);▪ abilitatea de comunicare și lucru în echipă;▪ calități-toleranță, compasiune, autonomie.
Misiunea disciplinei	<p>Medicina militară este o ramură a medicinei, care se preocupă de problemele ce țin de asistența medicală a trupelor în condiții de campanie și la pace. Ea prevede organizarea și efectuarea unui complex de măsuri de tratament și evacuare, sanitaro-igienice și antiepidemice, de aprovizionare cu materiale medicale, tehnică și utilaj medical, de dirijare a forțelor și mijloacelor serviciului medical, de formare și reciclare a cadrelor medicale.</p> <p>Cele menționate au făcut posibilă elaborarea unui sistem de cunoștințe teoretice și abilități practice cu caracter medical, în vederea unui răspuns adecvat în condiții de campanie și la pace.</p> <p>Studiarea bazelor asistenței medicale a efectivului trupelor în campanie și la pace are scopul de a pregăti studenții în problemele teoretice și practice necesare asistenței medicale generale, de a organiza asistența medicală de urgență lezaților în campanie și la pace, la nivel de primul ajutor, ajutor premedical și măsurilor de urgență a primului ajutor medical.</p>
Tematica prezentată	<p>Forțele Armate ale Republicii Moldova. Regulamentul militar ale Forțelor Armate ale Republicii Moldova. Misiunile și structura organizatorică a Serviciului medical al Armatei Naționale. Caracteristica pierderilor sanitare în campanie. Bazele asigurării curativ-evacuatoare a trupelor în campanie. Bazele organizării aprovizionării medico-militare a trupelor în campanie. Organizarea lucrului punctelor medicale ale batalionului și brigăzii în campanie. Particularitățile acordării asistenței medicale terapeutice în condiții de campanie. Particularitățile acordării asistenței medicale chirurgicale în condiții de campanie.</p> <p>Caracteristica toxicologică a toxicelor de luptă cu acțiune neuroparalitică,</p>

	PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ studii superioare integrate (Licență și Master), 7 ISCED	234 / 234
	psihodisleptică și iritantă. Particularitățile acordării ajutorului medical lezaților la etapele medicale în campanie Caracteristica toxicologică a toxicelor de luptă cu acțiune generală, sufocantă și citotoxică. Particularitățile acordării ajutorului medical lezaților la etapele medicale în campanie. Bazele asigurării sanitaro-igienice și antiepidemice a trupelor în campanie.	
Finalități de studiu	De a studia actele normative ale Republicii Moldova în domeniul dat, a participa la îndeplinirea măsurilor de acordare a ajutorului medical și protecție individuală și colectivă în condiții de campanie. În rezultatul studiilor ce vizează caracteristica patologiilor posibile apărute în condiții de campanie, de a determina diagnosticul, aprecia starea pacienților cât și acordarea asistenței medicale și măsurile de urgență la etapa prespitalică.	
Manopere practice achiziționate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să exercite obligațiunile de serviciu ale medicului în punctul medical al batalionului și brigăzii în vederea acordării asistenței medicale răniților și bolnavilor la eșalonul prespitalicesc; ▪ să instaleze punctul medical al batalionului și brigăzii, să organizeze lucrul de primire a răniților și bolnavilor, să efectueze triajul medical, să acorde primul ajutor medical, să organizeze efectuarea tratării speciale parțiale; ▪ să organizeze și să efectueze triajul medical și măsurile curativ-evacuatoare în punctul medical al batalionului și brigăzii de infanterie motorizată; ▪ să distribuie personalul și materialele sanitare și farmaceutice ale punctului medical al batalionului și brigăzii la secțiile funcționale.: ▪ misiunile și organizarea Serviciului medical al Armatei Naționale a Republicii Moldova în timp de război; ▪ conținutul măsurilor protecției medicale a efectivului trupelor de armele de nimicire în masă; misiunile, organizarea și efectuarea recunoașterii medicale; ▪ bazele asigurării trupelor și subunităților medicale cu materiale sanitare și farmaceutice. 	
Forma de evaluare	Examen	

VI.4. Stagii practice:

Se alocă în cadrul disciplinei Obstetrică și ginecologie (30 ore), Medicina de familie (30 ore).